Experttips: Så blir du rik på nätauktionen!

Unik tävling!
VINN EN RYMDRESA!

PC FÖR ALLA .se

NR 11 DECEMBER 2008 FÖRE, UNDER OCH EFTER DITT IT-KÖP 64:90 KRONOR • 8 EUR • 75 NOK • PCFORALLA.SE

8 "NETBOOKS" I JÄTTETEST!

SÅ BRA ÄR NYA MINIDATORN

☑ Väger 1 kilo ☑ Från 3 000 kronor ☑ Trådlös surf ☑ Kör Windows

STORT TEST:

5 TRÅDLÖSA ROUTRAR
för det digitala hemmet!

KUL PRYLTIDNING PÅ KÖPET!

Svenska folkets
8 STÖRSTA mobilfrustrationer

14 MEGAPIXEL

TEST: 6 PRISVÄRDA KAMEROR SOM GER SUPERSKARPA FOTON!

TIDSAM 0668-11

MER LÄSNING: **Nyheter** Efter FRA: Här är nästa övervakningslag ✳ **Duell** Nokia N96 mot Sony Ericsson Xperia X1 ✳ **Tv i telefonen** Så funkar mobil-tv ✳ **Julfint** 13 prylar som ger rätt stämning vid datorn ✳ **Till mobilen** Gör din egen ringsignal ✳ **Nätverk hemma** Fixa det själv-skola ✳ **Musik** Så smidigt hämtar du gratis musik på nätet – helt lagligt ✳ **Google Chrome** Enkel kom igång-guide till nya webbläsaren ✳ **Surftips** 50 nyttiga och roliga länkar

KOMPLETT.SE™

NORDENS STÖRSTA NÄTBUTIK

WWW.KOMPLETT.SE E-POST: ORDER@KOMPLETT.SE TELEFON: 031-710 20 00 FÖRETAGSFÖRSÄLJNING: 031-710 20 30

TRYGG E-HANDEL

SPILLSÄKERT TANGENTBORD!

8.990:-

FUJITSU SIEMENS AMILO Xa353 17"

Fullutrustad bärbar i läcker vit design med spillsäkert tangentbord.

- AMD Turion X2 ZM-80 2.1 GHz
- Digital/analog TV-mottagare
- ATI Mobility Radeon HD 3650
- 4GB RAM-minne
- 320GB hårddisk

Artikelnr: 361754

FUJITSU COMPUTERS SIEMENS

KOMPLETT GAMER i05

Prisvärd gamerdator med prestanda för dagens krävande spel.

- Intel Core™ 2 Quad Q8200
- 2GB RAM-minne
- GeForce 9800GT
- Vista Home Premium
- Skärm ingår ej.

7.995:- www.komplett.se/pc

EIZO

EIZO 24" FLEXSCAN

24" widescreenskärm som är fullmatad med prestanda och färgkontroll. Perfekt för grafiskt arbete, videoredigering, CAD/CAM m.m. 1920x1200 i upplösning, Spyder3Pro kalibrator ingår!

12.495:- Artikelnr: 389264

FUJITSU SIEMENS

FUJITSU SIEMENS AMILO PA3553 15.4"

Imponerande prestanda i smakfull vit design!

- Athlon X2 Dual Core QL-62
- 4GB RAM-minne
- 320GB hårddisk
- ATI Mobility Radeon HD 3470
- Spillskyddat tangentbord

6.995:- Artikelnr: 391558

Trust

WIDESCREEN TABLET TB-7300

Stort ritbord i widescreenformat med 2 reglage för bildredigering och andra grafiktillämpningar. 32 extra direkttillgängliga & programmerbara knappar, ergonomisk penna m.m.

999:- ~~1.095:-~~ Artikelnr: 358613

OLYMPUS

OLYMPUS MJU 1050SW

Läcker kamera som är byggd för att tåla tuffa tag. Den är vattentät till 3 meters djup, stötsäker från fall upp till 1.5 m och har en 3x optisk zoom med hög precision. Den perfekta kameran för äventyrare!

2.595:- Artikelnr: 389152

Panasonic

PANASONIC NV-GS330

Slimmad DV-kamera med 3CCD-system och Leica Dicomar-optik med 10 x optisk zoom. Bildstabilisering, 2.7" LCD-skärm i bredbildsformat, stillbildstagning i 3.1 megapixel. DV/USB-utgång.

3.795:- Artikelnr: 350405

BESTÄLL TILL VÅRA HÄMTBUTIKER
- SLIPP FRAKTKOSTNADEN!
GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ

SAPPHIRE

SAPPHIRE RADEON HD 4870

Kraftfullt grafikkort för gamers som vill kunna spela dagens krävande spel utan problem! 512MB GDDR5, PCI-Express 2.0. "TOXIC EDITION" - Vapor-X cooler medföljer!

2.795:- Artikelnr: 000000

SAPPHIRE

SAPPHIRE RADEON HD 4670

Grafikkortet för prismedvetna entusiaster. 512MB GDDR3, PCI-Express 2.0, 2xDVI/HDMI/HDCP.

779:- Artikelnr: 375721

NYHET!

OCZ

OCZ NEURAL IMPULSE ACTUATOR

NIA från OCZ låter dig kontrollera datorn med dina tankar! Elektroder känner av hjärnans aktivitet och översätts till kommandon som vanligtvis sköts via mus och tangentbord. Supersnabb responstid i spel!

1.395:- Artikelnr: 349399

SONY

SONY MICROVAULT MIDI CLICK 16GB

Snabbt USB-minne med "klick"-funktion och hela 16GB lagringsutrymme. USB-kontakten ligger skyddad i höljet och "klickas" fram, ungefär som en kulspetspenna. Snygg design, ReadyBoost, LED-lampa.

449:- Artikelnr: 354372

crucial

CRUCIAL SECURE DIGITAL 8GB

8GB SDHC-minneskort till ett väldigt förmånligt pris! Livstids garanti och en hastighet på ca. 6 MB/sek minimum enligt klass 6.

169:- Artikelnr: 334573

D-Link

D-LINK AIRPLUS G

Prisvärd trådlös router med inbyggd brandvägg. Trådlös signalhastighet på maximalt 54Mbps, inbyggd 4-portars 10/100Mbps switch med Auto MDI/X. Enkel att installera!

289:- Artikelnr: 316907

MSI

MSI DKA790GX PLATINUM

Populärt moderkort för alla behov. AMD 790GX+SB750, Socket-AM2+, ATX, DDR2, Firewire, 2xPCI-Ex(2.0)x16.

1.495:- Artikelnr: 367244

PC I DELAR - INTEL CELERON® E1200

Mycket prisvärt paket för dig som vill bygga själv och samtidigt spara pengar.

- Intel Celeron® E1200 1.6GHz
- 160GB hårddisk
- 1GB RAM-minne
- Chassi, nätaggregat m.m.

1.995:- Artikelnr: 391550

Vi reserverar oss för slutförsäljning, feltryck och prisjusteringar vid ändrade leverantörsförhållanden. Alla priser är inklusive moms och gäller t.o.m. 25 december 2008.

INNEHÅLL

NUMMER 11 – DECEMBER 2008

PC FÖR ALLA FÖRE, UNDER OCH EFTER DITT IT-KÖP

VARSÅGOD DU FÅR! 36 SIDOR PRYLTIDNING PÅ KÖPET!

8 "NETBOOKS" I JÄTTETEST!

SÅ BRA ÄR DEN NYA MINIDATORN

SID 46

Månadens artiklar – sida för sida

NYHETER OCH TRENDER

SENASTE NYTT. Så drabbas du av de tre lagarna som bevakar vad du gör på nätet och vem du ringer. Gratistjänst gör det billigare att ringa utlandet – se om din telefon kan använda den. Falska Youtube-sidor lurar dig på dina kontouppgifter. Men du kan skydda dig. **SID 16**

MOBIL. Så kommer du igång och ser tv i mobilen – från nio kronor per kanal. Japp! Trenden med film- och tv-serier i mobilen är redan här. **SID 28**

FÖRETAG. Sex tips för att köpa teknik och it-produkter till ditt företag. Gör du rätt har du ditt på det torra om, och när, din leverantör börjar krångla. **SID 30**

TESTER OCH GUIDER

MÅNADENS NYA PRODUKTER. Skönt ljud i snygg förpackning: Högtalare får högsta betyg. Heta mobiltelefoner gör upp i stenhård duell. Tack vare Video Saver blir gamla vhs-filmer digitala, men Sweex dvd-tv är en råflopp. **SID 32**

SPELTEST. De enklaste idéerna är oftast de bästa, vilket nyversionen av härliga Pipe Mania bevisar. Dansande Dora går hem hos de yngsta. **SID 42**

MINIDATORER. Supersmå bärbara som smyger ned i jackfickan. Helt rätt, tycker pc-köparna. Här testar vi åtta privärda netbook-datorer som passar för mejlande och surfning. **SID 46**

JULKLAPPAR. Adventsstjärnan som knäcker extra som datormus, eller ett halsband med julvisor, kanske? **SID 52**

ROUTRAR. Det är inte svårt att välja rätt dual band-router. I vårt test vinner den som klarar av att tanka hem flera högupplösta filmer samtidigt. **SID 54**

DIGITALKAMERAR. Chansen finns att den som får Panasonics 14-megapixlare i julklapp blir jublande glad. Men Canons glugg är inte oäven den heller. **SID 64**

SÄLJGUIDE PÅ NÄTET. Blocket eller Tradera? Och hur får jag köparna att ringa eller bjuda direkt? Vår matiga guide till att kränga dina prylar på internet ger en bra start för nybörjaren. **SID 71**

REPORTAGE

SVENSKARNAS FRUSTRATIONER. Sega gränssnitt i mobilen får männen att gå i taket, och småländingar är argast av alla. Här är de åtta saker som får svenskar att ruttna på sina mobiltelefoner. **SID 60**

SKOLOR OCH TIPS

FIXA DET SJÄLV. Har du flera datorer hemma? Vill du komma åt skrivaren från alla? Tycker du det där med routrar låter krångligt? Följ med i skolan där vi sätter upp ett trådlöst nätverk hemma! **SID 74**

SNABBGUIDE. Så här enkelt gör du en egen ringsignal till din mobiltelefon. **SID 78**

SNABBGUIDE. Med Radiotracker fyller du datorn med laglig nätmusik. Så här kommer du igång. **SID 80**

SNABBGUIDE. Fyra steg för steg-guider för dig som bland annat vill pigga upp datorn med nya gränssnitt eller göra snygga bildkollage. **SID 82**

KOM IGÅNG-GUIDE. Lär dig hur den nya smarta webbläsaren Google Chrome fungerar. **SID 86**

SURFTIPS NYTTA. Här skapar du en digital önskelista, här ritar du ditt eget typsnitt och här hittar du begagnatfynd i sitt närområde. **SID 88**

SURFTIPS NÖJE. Percy Nilegård är tillbaka!. Och skådisen Will Ferrell svarar på fräcka mejl. **SID 90**

FRÅGOR & SVAR. Sex sidor fullspäckade med svar på frågor om bildredigering, språkinställningar, panoramabilder och routrar som hänger sig. **SID 92**

I VARJE NUMMER

PCFORALLA.SE. Missa inte nya Arkaden – PC för Allas spelsajt. **SID 6**

LEDAREN: FREDRIK AGRÉN. Chefredaktören funderar kring föräderna, och har en idé om hur han ska få veta allt om sitt ursprung utan att behöva släktforska själv. **SID 9**

PC för Allas märkningar

BRA VAL Vi ger utmärkelsen Bra val till testade tjänster och produkter som fått betyget 8, 9 eller 10.

BÄST I TEST I jämförande test får vinnaren (om den fått betyget 8, 9 eller 10) den här utmärkelsen.

FAVORIT Så här märker vi ut ett program, en tjänst eller en produkt som vi gärna tipsar våra läsare om.

VARNING En del produkter måste vi tyvärr varna för. Det är dem vi ger betyget 1 eller 2 i våra tester.

DATORER TESTAS MED programmet PC Mark Vantage som använder en rad testrutiner där vanliga arbetsformer simuleras. Bärbara datorers batteritid testar vi med batteritestprogrammet Battery Eater. Läs mer om hur vi testar på ***pcforalla.se/tester***.

KOMPLETT GUIDE

6 ENKLA STEG TILL EGET NÄTVERK

PÅ EN HALVTIMME kan du göra i ordning ditt eget hemmanätverk. Så här delar du på skrivare och musik, skickar filer mellan hemmadatorerna och gör rätt säkerhetsinställningar. **SID 74**

STORT TEST

JULENS BÄSTA KAMEROR

14 MEGAPIXEL – har du verkligen nytta av en sådan extrem upplösning? Martin Appel testar sex superskarpingar och ger dig en utförlig guide så att du hittar den modell som passar dig. **SID 64**

Svenska folkets 8 STÖRSTA mobilfrustrationer

SID 60

BLOCKETGUIDE

– så får du folk att betala mer

MED RÄTT TÄNK och några små förberedelser kan du locka folk att slå till direkt på Blocket – eller starta en budgivningsfajt om dina gamla grejor på Tradera. Köp- och säljsajternas experter ger dig tipsen som hjälper dig plocka hem de där mysiga extra slantarna. **SID 71**

VINN!

EN RESA I RYMDEN

Häftigaste tävlingen någonsin! **SID 104**

46 PROGRAM PÅ MÅNADENS CD

Bland annat 25 gratis spel! **SID 98**

35 TESTADE PRYLAR OCH PROGRAM

DATORER	BETYG	SIDAN
Acer Aspire One (netbook)	9	46
Asus Eee PC 901 (netbook)	5	47
Asus Eee PC 1000H (netbook)	8	48
Asus F6A (bärbar)	9	34
Elonex Webbook (netbook)	3	48
Fujitsu Siemens Amilo Mini (netbook)	7	48
HP 2133 Mini-note (netbook)	4	49
LG X110 (netbook)	8	49
MSI Wind U100 (netbook)	9	49

KAMEROR	BETYG	SIDAN
Canon Digital Ixus 980 IS	8	66
Nikon Coolpix S710	6	67
Panasonic DMC-FX150	9	66
Samsung NV100 HD	6	67
Sigma DP1	5	66
Sony DSC-W300	7	67

ROUTRAR	BETYG	SIDAN
Apple Airport Extreme	7	56
Buffalo Nfiniti	7	56
D-Link DIR-855	8	57
Linksys WRT610N	7	58
Netgear WNDR3300	7	58

SPEL	BETYG	SIDAN
Crysis Warhead	8	43
Dora utforskaren Dance: Ett dansäventyr	7	44
Josefin skolhjälp: Bokstavsdjungeln	7	42
Pipe Mania	8	42
Warhammer Online: Age of Reckoning	8	44

ÖVRIGA PRODUKTER	BETYG	SIDAN
Adifone BT50 Bluetooth Headset (trådlöst headset)	8	37
Apple Ipod Nano (mediespelare)	9	38
Apple Ipod Touch (mediespelare)	8	38
C-lays (hörlurar)	8	35
Lacie USB högtalare	10	37
Magix Video Saver (program och sladdar för att göra videofilmer digitala)	7	40
Nokia N96 (mobiltelefon)	6	32
Sony BDP-S350 (blu-ray-spelare)	9	40
Sony Ericsson Xperia X1 (mobiltelefon med Windows)	6	32
Sweex TV019 (dvd-tv)	3	36

Hitta rätt artikel – från omslaget

ÅSIKTER & DEBATT. Lösenord i mobilen är inte bra! Fler tjejer i PC för Alla önskas! Se upp för gammal gps!. PC för Allas läsare tycker till. **SID 10**

KRÖNIKA. Det är klart lättare att älska Linux i teorin än i praktiken, menar Martin Appel. **SID 14**

MÅNADENS CD. Koppla av med 25 gratis spel eller bränn cd- och dvd-skivor med fullversionen av Burning Studio. Och missa för allt i världen inte julkalendern där du kan vinna superfina priser, bland annat en tuff dator. **SID 98**

KORSORD. I månadens kryss har en mus kommit i kläm. **SID 102**

FREDDAS FAVORITER. Här bjuds på nostalgitripp och pepparkaks-pc. **SID 103**

TÄVLING. Vinn en rymdresa! **SID 104**

I NÄSTA NUMMER. Pyttesmå stationära datorer och kompletta säkerhetspaket testas. Du får veta hur batteriet i din bärbara håller längre. Och så får du en komplett ljudbok på köpet! **SID 105**

SIDAN 71 Säljguide för Blocket och Tradera

SIDAN 54 Routertest

SIDAN 54 Galen på mobilen

SIDAN 104 Vinn en resa i rymden!

SIDAN 46 Test av minidatorer

KUL BILAGA Du får en extra tidning!

SIDAN 64 Kameratest

Andreas Thors, *andreas.thors@idg.se*

Nya pcforalla.se/arkaden:
EN SPELFEST

Du har kanske sett att du kan spela massor av spel på pcforalla.se/arkaden? Nu gör vi spelsajten ännu bättre! Förutom mängder av gratisspel blir det nu super-enkelt att hitta dina favoriter bland de olika kategorierna och med nya sökfunktionen.

HITTA LÄTT Med Arkadens sök-funktion hittar du enkelt rätt spel.

ETT KLICK Tryck bara på play, så startar spelet direkt i din webbläsare.

FAVORIT? Kopiera länken här, så kan du lägga spelet på din egen sajt.

VÄLJ SPEL Nu är det superlätt att hitta spel via de olika kategorierna.

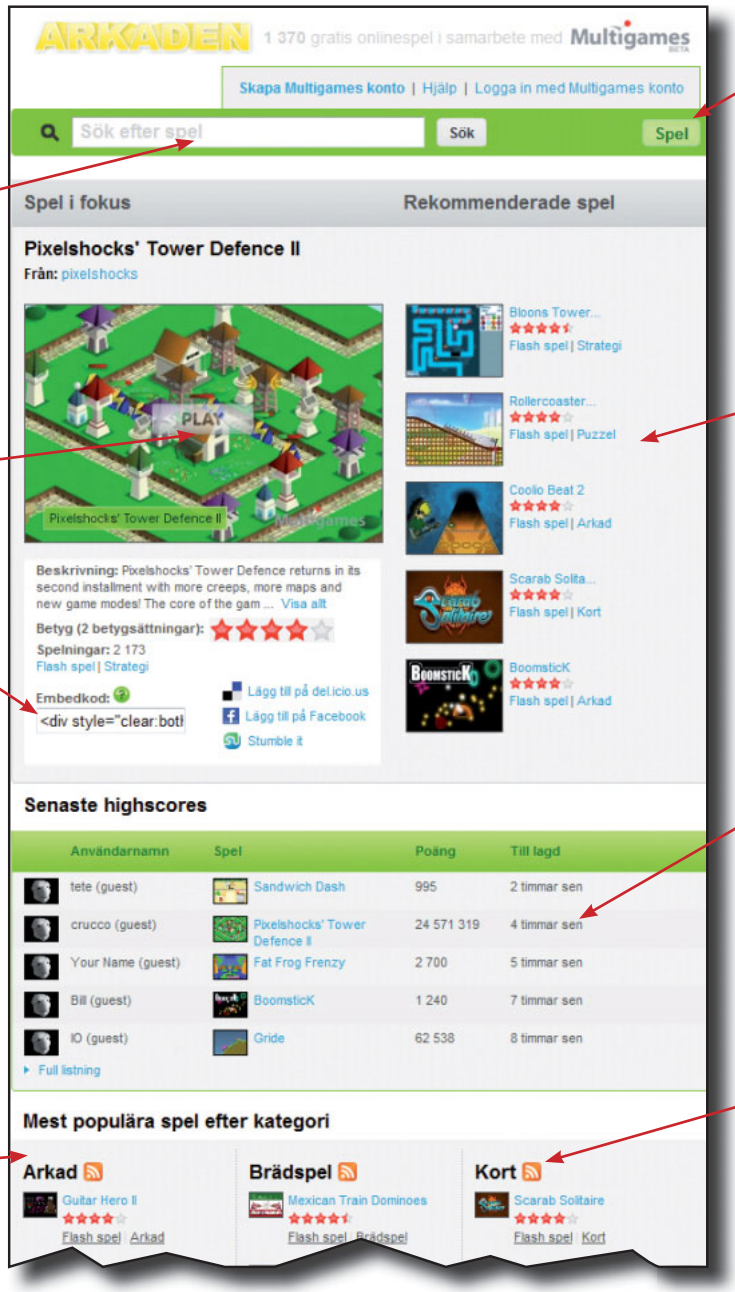

RUBBET Klicka här för att bläddra bland alla spel i Arkaden.

REKOM-MENDERAS Här får du tips på spel som du kan tänkas gilla.

STENKOLL Håll koll på vad andra spelar – och vad de får för poäng. Är du bäst?

PRENUME-RERA Med rss kan du alltid hålla koll på de senaste spelen inom din favorit-kategori.

9 mest spelade spelen just nu

GUITAR HERO II
Partysuccén nu i din webbläsare. Samma koncept, men istället för gitarr använder du tangentbordet.

BOOMSTICK
Du är en liten figur med en stor puffra. Musen är ditt sikte. Bring it on!

FLASH HERO
Partyspelen är omåttligt populära. Här är ännu en variant på Guitar Hero-spelen.

INTERGALACTIC
Fartfylt spel där du styr ett rymdskepp och skjuter vilt omkring dig. Mycket action utlovas.

BONGO BALLS
Du är en apa som skjuter bollar på andra bollar som åker längs med en streckad bana… Det går inte att förklara – testa!

SUPER MARIO WORLD
Klassiska Mario i flash-tappning. Precis lika kul som föregångarna på Nintendo.

UP BEAT
Ännu en Guitar Hero-kopia, men med mindre rock 'n roll och mer regnbågar.

FANCY PANTS A...
Snyggt plattformsspel. Känns som att spela en tecknad film.

BLOONS
Du skjuter pilar på ballonger och det gäller att ta söner ett visst antal för att komma vidare. Men du har inte oändligt med pilar…

you can

Canon

HF10

FULL HD 1080

Du behöver inte vara en Hollywood-regissör för att skapa illusioner i dina filmer. Med Canon HF10 HD-videokamera kan det vara så enkelt som att befinna sig på rätt plats vid rätt tillfälle. Fånga alla fuffens på **www.canon.se/freecording**

Nästa generation bärbara datorer är här.

Nya 13-tums MacBook
från 9 495 kr

Nya 15-tums MacBook Pro
från 18 495 kr

STUDENTPRIS PÅ APPLE PRODUKTER

Välkommen in.

| **Borås** | MacHuset Allégatan 16 | **Falun** | BK Data Slaggatan 17 | **Gävle** | Office Store Norra Rådmansgatan 8 | **Göteborg** | MacForum Östra hamngatan 16 MacForum Kungsgatan 28 | **Halmstad** | mhstore Bankgatan 6 | **Helsingborg** | Jansson Data Kullagatan 54 | **Jönköping** | MacHuset Lantmätargränd 45 | **Kalmar** | Kstore Kaggensgatan 27b | **Karlstad** | Office Store Östra Torggatan 7 | **Luleå** | Prova Storgatan 61 | **Lund** | MacSupport Mårtenstorget 6 | **Malmö** | Kullander Regementsgatan 94 | MacSupport Baltzarsgatan 18 | **Nacka** | MacSupport Smedjegatan 7 | **Norrköping** | DS-Store Gamla Rådstugugatan 44 | **Stockholm** | dStore Götgatan 76, Humac S:t Eriksgatan 45, inLife Sveavägen 35, inLife Sergels Torg 3, inLife Täby Centrum, M-zone Drottninggatan 53 M-zone Birger Jarlsgatan 37, M-zone Kungsgatan 31 | **Sundbyberg** | M-zone Sturegatan 35 | **Södertälje** | Kantro Saltsjögatan 1 | **Umeå** | Prova Storgatan 44 | **Uppsala** | M-zone Svartbäcksgatan 14 | **Västerås** | MacSupport Vasagatan 26 | **Växjö** | MacSupport Kungsgatan 2 | **Örebro** | Digital Inn Drottningstan 22

Premium Reseller

pcforalla.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Fredrik Agrén, 08-453 65 91, fredrik.agren@idg.se

Redaktionschef
Helena Reistad, 08-453 65 89, helena.reistad@idg.se

Redaktionssekreterare
Fredrik Claesson, 08-453 65 81, fredrik.claesson@idg.se
Lina Otterdahl, 08-453 65 96, lina.otterdahl@idg.se

Redaktörer
Martin Appel, 08-453 65 93, martin.appel@idg.se
David Bogerius, 08-453 63 10, david.bogerius@idg.se
Bengt Hjord, 08-453 65 94, bengt.hjord@idg.se
Andreas Thors, 08-453 62 93, andreas.thors@idg.se

Cd-redaktör
Jan Sandbladh, 08-453 65 92, jan.sandbladh@idg.se

Formgivare
Jessica Wennberg, 08-453 60 42, jessica.wennberg@idg.se

Layout
Erik Mathers, 08-453 60 13, erik.mathers@idg.se
Christian Sabe, 08-453 60 41, christian.sabe@idg.se

Foto
Arthur Payne, Istockphoto, Morguefile

Illustration
Johan Isaksson, Istockphoto

Repro/bildbehandling
Arthur Payne

Cd-produktion
Electric, info@electric.se

Affärschef
Daniel Binett, 08-453 60 67, daniel.binett@idg.se

Marknadsansvarig
Stefan Garvander, 08-453 60 28, stefan.garvander@idg.se

Annonsbokning
Robert Ahlqvist, 08-453 64 41, robert.ahlqvist@idg.se

Traffic/annonsmaterial
08-453 60 66, annons@idg.se

Särtryck
Lennart Ekner, 031-760 21 13, lennart.ekner@idg.se

Tryck: Acta Print Oy, Finland, www.actaprint.fi
Cd-tryck: GZ Digital Media, www.gzcd.com
Vd och förlagschef: Lars Dahmén, lars.dahmen@idg.se

BEHÖVER DU HJÄLP?
Besök vårt forum på nätet!
pcforalla.se/smart

KUNDSERVICE & PRENUMERATION
Ring, faxa eller e-posta dygnet runt:
Tel: 08-453 61 00
Fax: 08-453 60 65
E-post: kundservice@idg.se
På nätet: prenumeration.idg.se

PC FÖR ALLA
Upplaga: **57 500**
(TS helår 2007)
Läsare: **228 000**
(Orvesto konsument 2007)

PCFORALLA.SE
Unika besökare/vecka: **99 752**
(TS helår 2007)

PC FÖR ALLAS NYHETSBREV
Prenumeranter: **66 289**

PC FÖR ALLA SMART COMMUNITY
Medlemmar: **9 353**

Helår (12 nr)
695 kronor
inklusive moms.

Halvår (6 nr)
359 kronor
inklusive moms.

PC för Alla utges av IDG AB
Besöksadress:
Karlbergsvägen 77
106 78 Stockholm
Telefon: 08-453 60 00
E-post: pfa@idg.se
Internet: pcforalla.se
ISSN 1402-6139

Observera att allt material som sänds till PC för Alla kan komma att publiceras.

PS! Du glömmer väl inte att lägga PC för Alla i pappersåtervinningen.

MILJÖMÄRKT 441 428 Trycksak

Här är ditt liv – via Google

MIN FARFAR har aldrig varit särskilt nyfiken på sina rötter. Därför kom det lite som en överraskning när en lycksökande släktforskare för några år sedan ringde på hans dörr och i detalj redogjorde för såväl släktträd som ursprunget till såväl hans som mitt efternamn, Agrén.

Men eftersom min farfar aldrig har varit särskilt nyfiken på sina rötter tackade han vänligt nej till att köpa den fylliga släktrapporten. Och vips försvann mina chanser att på ett enkelt sätt få reda på om mina förfäder orsakat något historiskt rabalder eller inte.

”Vips försvann mina chanser att få reda på om mina förfäder orsakat något historiskt rabalder”

I TAKT MED ATT TEKNIKEN utvecklas har jag gått och hoppats på att släktforskningen ska bli digital. Ungefär en gång om året brukar jag terrorisera Bengt Hjord här på redaktionen, då han är den av oss som bäst begriper sig på traditionell släktforskning. Min fråga är alltid densamma: Finns det något program jag enkelt kan knappa in mitt efternamn i för att enkelt lista mina förfäders förfäder – och deras hyss?

Och varje år är svaret detsamma. ”Ja, det finns program, men du måste själv kavla upp ärmarna och gräva en hel del för att pussla ihop de olika grenarna.”

Hans poäng är att det handlar om forskning. Att hela tanken är att man just själv ska gräva, kontakta andra och pussla.

VAD JAG INTE KAN FÖRSTÅ är varför allt ska göras så krångligt? Varför finns inte resultatet av alla släktforskande entusiasters forskning tillgängligt online?

Enligt uppgift finns över 50 000 aktiva forskare i Sverige. Och det skulle förvåna mig mycket om inte deras respektive resultat var tätt sammanflätat.

Och för att fortsätta drömma, hur lång tid skulle det då inte ta innan sökmotorer som Google snappade upp en sådan databas, indexerade den och gjorde den fullt sökbar? Då skulle jag kunna knappa in mitt fullständiga namn, måhända verifiera med namn på mormor och farfar – och som genom magi rulla fram all tillgänglig forskning ”uppåt” i trädet.

För det råkar väl inte vara så att någon av PC för Allas kunniga läsare redan sitter inne med svaret om mitt ursprung? ●

Fredrik Agrén, chefredaktör
agren@idg.se

PS. Vilka är dina bästa släktforskningstips – till en latmask som mig?

Fredrik Claesson, *fredrik.claesson@idg.se*

Är datorspel som aldrig tar slut

farliga för mitt barn?

Min son spelar ett datorspel på nätet som heter Travian (*www.travian.se*) och som är gratis.

Han säger att spelet kräver att datorn står och jobbar för sig själv långa tider. Han sätter klockan på ringning tidigt på morgonen – och missar därmed välbehövlig sömn – och stänger av datorn så sent som möjligt för att samla poäng (eller motsvarande). Vi har grälat om detta.

Min undran är varför ett spel för ungdomar ska behöva ta sådan tid? Plötsligt startade en konspirationsteori i mitt huvud. Kanske hela spelet är en trojan?

I verkligheten kanske spelet höstar in pengar från skumma tredjeparter som gärna jobbar på andras datorer? Vilken anledning skulle det annars finnas att tvinga ungarna att ha datorn inkopplad på deras sajt nästan dygnet runt?

Om spelmakarna inte tjänar dolda slantar så bör de snabba upp spelet!

Ingen förälder och inga ansvarsfulla medborgare har någon anledning att önska att det uppväxande släktet förlorar sömn eller att datorn ska stå och dra ström dygnet runt i dessa växthuseffektiva dagar. **PAPPAN**

SVAR. Jag förstår att du oroar dig för att din son ägnar för mycket tid åt spelande, men jag ser inget skumt med Travian som sådant.

Travian finns i flera länder och är ett så kallat mmog, alltså ett massively multiplayer online game.

Det är ett pyssligt spel där du som ledare för en by av romare, galler eller germaner samlar resurser och bygger allt större välmående byar, som sedan strider med varandra. Normalt är spelet indelat i 300 rundor (det finns korta varianter) och tar alltså lång tid att slutföra.

TRAVIAN. Ett strategispel där du i webbläsaren bygger en forntida by och strider med dina grannar. Lite som Asterix och hans tappra galler.

Datorn står på eftersom du ofta inte kan göra så mycket medan ”ditt folk” producerar saker åt dig.

Det enda som enligt Wikipedia (*sv.wikipedia.org/wiki/Travian*) möjligen kan anses diskutabelt med Travian är att det kan vara ”osportsligt”, då de som vill vinna till varje pris kan köpa sig fler resurser. Mer om Travian kan du läsa på: *www.travianhack.com*.

Finns det några läsare som har lyckats lösa det här med att barnen spelar för mycket? Mejla gärna era synpunkter och tips.

FREDRIK CLAESSON

LÄSARNAS RÖST

Har du en platt-tv?

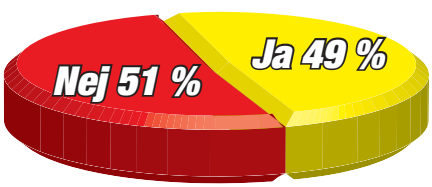

Försäljningen av platt-tv har planat ut, enligt de senaste siffrorna.
Den 18 september startade omröstningen. Totalt har **725** personer svarat på frågan.

Googles mobil – topp eller flopp?

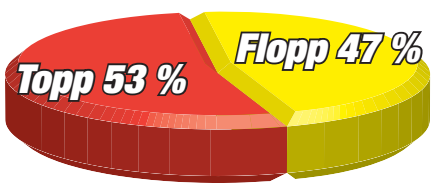

T-mobile har lanserat G1 – den första mobilen med Android som operativsystem.
Omröstningen startade 23 september. Sammanlagt **497** personer har svarat på frågan.

Har Nokia 5800 någon chans att bräcka Iphone?

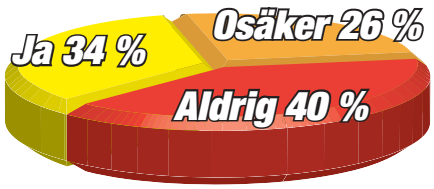

PC för Alla har snabbtestat Nokias Iphonedödare 5800.
Omröstningen startade 3 oktober. Allt som allt har **505** personer svarat på frågan.

Fler webbfrågor på *pcforalla.se*

REPLIK

Felvinklat om lösenord

I PC för Alla 8/08 gav jag tips på säkerhetsfrågor kring lösenordshantering. Utgångspunkten för mig, som en del av Trend Micro, är att vi tar mobilsäkerhet på största allvar.

Därför rekommenderade jag *inte* att användare hur som helst ska spara lösenord i mobiltelefoner. Det är användarvänligt, men förutsätter att du använder en avancerad säkerhetslösning. Tyvärr har den delen av mitt råd redigerats bort. Det är beklagligt.

Jag kommenterade att lösningar för lösenordslagring är bra ur ett användarperspektiv men att de har vissa svagheter. Jag rekommenderar därmed inte, som Svante Seleborg i sin kritik antyder, att använda samma lösenord på flera platser, utan att använda sig av en säkerhetslösning för mobila enheter *om* man vill lagra lösenord på mobilen.

KAJA NARUM, AFFÄRSOMRÅDESANSVARIG, TREND MICRO NORDEN

Skriv mer om lösenord i mobilen

I nummer 8/08 av er utmärkta tidning läste jag artikeln Mobilen bäst för lösenord. Kaja Narum säger där att flera mobiler i dag kan lagra lösenord genom att man skapar en kodlista som jag sedan kan logga in på med en pinkod. Utmärkt, men hur går man tillväga?

Skulle vara intressant om ni kunde vidareutveckla det här temat med en skola samt tipsa om vilka mobiler som har funktionen. **LEIF THORSELL**

SVAR. På många Sony Ericsson-telefoner kan du hitta ***Kodminne*** under ***Hjälpredor*** i menyn. Kanske det hjälper dig? **FREDRIK CLAESSON**

LÄSARTIPSET

Klockan minns dina lösenord

Apropå det där med lösenordssparande: Jag har sedan 20 år tillbaka ett armbandsur som jag knappast klarar mig utan. Det är en Timex Ironman Datalink USB, som via pc kan programmeras att påminna mig om det mesta, till exempel möten, födelsedagar och koder. Med eller utan skydd av ett lösenord. Klockan sitter alltid på mig, och blir alltså inte glömd någonstans. Jag kan inte fatta att inte alla människor går omkring med en sådan på sig. **PAULO GANDRA**

Fler tjejer i PC för Alla, tack!

LILLA GUMMAN. It för tjejer, av tjejer.

Det jag uppskattar med er tidning är att den känns genomarbetad. Just begripligheten, användarvänligheten, tycker jag är viktig. Det känns som om det går mot större användarvänlighet över huvud taget. Däremot skulle det vara kul att läsa om någon som berättar om sitt personliga datoranvändande. Det kunde vara en kille eller tjej.

Tidningen är grabbig, men världen vimlar av tjejer också, och det kunde vara kul att få titta in i någon annans datorvärld. **URBAN JÖNSSON**

SVAR. Tack för tipset, Urban. Och vill du redan nu få en inblick i tjejers syn på it rekommenderar jag en it-snackarsajt med kvinnlig vinkel, till exempel utmärkta ***www.lillagumman.se***. **FREDRIK CLAESSON**

Tyckartoppen

Här är de mest kommenterade nyheterna på pcforalla.se senaste månaden.

1 10 irriterande Vista-problem – och 10 sköna lösningar

Här är de störigaste problemen i Vista och dess lösningar.

”Vad gäller punkt 4 (om dålig backup) så finns i Vista Ultimate ett program som heter Säkerhetskopiering och återställning. Där kan du säkerhetskopiera hela systemet till en dvd-skiva. Men det gäller alltså bara Ultimate-versionen!” **TOOMAS**

”Det jag saknar i Vista är ett program som ger stöd för flera samtidiga urklipp. Jag vill ha något som PTH Pasteboard som jag använder på min Mac.” **YADAYADA**

”Vista äger om du har tillräcklig datorkraft. Jag är helnöjd. Jag har en optimerad online-speldator, och den funkar toppen.” **CHOPPER**

2 SVT:s hd-kanal ska minska den illegala nedladdningen

Play Prima är SVT:s nya webb-tv-kanal, där du hittar hd-strömmade sändningar av kanalens egna tv-serier gratis.

”Rätt hyfsad kvalitet på streamen. Tyvärr så är det väl tveksamt om man vill se på SVT:s nya sunkiga produktioner, men ändå ett steg i rätt riktning.” **TMO_KOTOR**

”Trots löftet att det inte ska hacka så gör det ändå det. Min dators processor är på 1,7 gigahertz, och det räcker inte för att visa sändningarna i fullskärm.” **PML**

”Enda anledningen att SVT gör så är att de vill att alla med en dator ska tvingas betala tv-avgift.” **PETER GRIFFIN**

3 6 mobiler för dig som alltid vill vara uppkopplad

Hur bra är mobiltelefoner för vardagligt surfande? Vi har testat sex modeller med olika inriktning och utformning.

”Tycker det var ett bra test. En 3g-lur som saknar videosamtal och mms är inte en modern 3g-lur. Så därför bör Iphone inte vinna.” **GIDDORAH**

”Vad händer om du är uppkopplad och någon ringer? Tro det eller ej – men vissa modeller hänger sig faktiskt! Hur ofta ser vi tester av sådant? Tyvärr nästan aldrig!” **STONESLEDGE**

”Just kopplingen till Itunes är den sak som stör mig allra mest med min Ipod Touch. Fruktansvärt irriterande!” **VIMP**

5 MEST POPULÄRA NEDLADDNINGARNA

från PC för Allas programbank i **september**

1. **AVG Antivirus 8.0.1.** Antivirus.		–
2. **Ccleaner 2.10.** Städar bort onödiga filer.		–
3. **Advanced Windows Care Personal.** Trimning.		★
4. **VLC Media Player.** Mediespelare.		▼
5. **Ad-Aware 2008 7.1.0.8.** Spionskydd.		▼

Hämta själv på ***pcforalla.se/program***

★ Ny på listan ▲ Klättrar ▼ Rasar – Oförändrad

Varning för gammal gps

För knappt ett år sedan köpte jag från Onoff en Navigon TS7000TE för drygt 4 000 kronor. Jag upptäckte snart att gps:en inte hittade rätt på grund av att kartorna var för gamla.

Jag ringde därför omgående och pratade med Navigon om detta problem, och fick som svar att de var medvetna om problemet och att en uppgradering var på gång.

Jag lade gps:en på hyllan i avvaktan på uppgraderingen och kontaktade Navigon flera gånger i månader, fast utan resultat.

Nyligen fick jag ett meddelande att det inte kommer några uppgraderingar till Navigon TS7000TE, eftersom det är en modell som är för gammal.

Som ni förstår jag blir förbannad av detta och det minsta jag kan göra är att varna potentiella köpare av dessa produkter för problem som uppstår efter köpet.

JIMMY

FÖR GAMMAL. Navigon TS7000TE får inga kartuppdateringar längre.

Se upp med batterigarantin!

Läser ofta i PC för Alla om tester av gps-utrustning. Jag köpte en Mio C710 för omkring 4 000 kronor, som lade av före garantitidens utgång. Strömförsörjningen från cigarettändaruttaget räckte inte till för att driva den. Jag förstod att det inbyggda batteriet hade gett upp.

Då skickade jag min Mio till verkstad för reparation, och fick beskedet att garantitiden för det inbyggda batteriet bara är sex månader. Det skulle kosta 1 600 kronor att få ett nytt batteri. Jag vill uppmana läsare att se upp med garantitiden på gps-batterier.

Jag har i stället köpt en Navigon GPS 7110, med två års garanti på allt, även batteri, samt åtta fria uppdateringar under två år! För 1 900 kronor. En toppen-gps!

L-Å FORSMAN

INTE MIN MIO. Efter sitt batteritrassel på verkstaden bytte läsaren L-Å gps, från Mio till Navigon.

Kamerans program slog ut min dator

Jag köpte en ny digitalkamera till min fru, en Fujifilm Finepix Z10fd 7,2 megapixel. Allt var frid och fröjd, vi provfotade och jag förde över bilderna till datorn.

Hustrun var dock inte nöjd med skärpan på bilderna och trodde att bilderna skulle bli bättre om vi förde över dem till datorn med den nya kamerans medföljande program. Jag installerade då programmet (Fujifilm Software for Finepix, version 5.4).

Lite senare skulle jag se på en film som jag hade på en portabel hårddisk. Jag satte i usb-kontakten i datorn och disken dök som vanligt upp, men när jag klickade på en av mapparna som innehöll en film fick jag ett felmeddelande: ”Explorer har stött på ett problem.”

Sedan var karusellen igång. Jag provade att sätta i usb-minnen men även de stängdes av när jag försökte öppna någon mapp. Efter att ha svurit i timmar tog jag datorn till min svåger som är dataingenjör.

Han konstaterade att Fujifilms program hade förstört en fil i min dator som hette Xvid.dll. Vi avinstallerade programmet och laddade hem en ny xvid.dll och installerade den.

Plötsligt återvände livet till datorn och min psykiska frid var återställd.

Nu undrar jag om fler än jag drabbats av detta och hur det kunde hända?

KENNETH MAGNUSSON, KRAMFORS

TRUBBEL. En avinstallation av Fujifilm-kamerans fotoprogram – följt av en ominstallation av Xvid.dll – fick till slut liv i Kenneths dator igen.

Vilken är din största datormiss?

PC för Alla frågar tre aktuella personer.

Foto: Mattias Ahlm/SR

Lasse Granqvist, kommentator SR

– De gånger datorn hänger sig vid stora internationella sportmästerskap. Fortfarande är papper och penna en vinnare!

Marcus Birro, författare

– När jag drack spillde jag ut en hel flaska vin över tangentbordet, som fortsatte fungera. Min dator var lika alkoholiserad som jag.

Ebba von Sydow, chefredaktör Veckorevyn.com

– Antagligen när jag kopplade mejlen till mobilen. Det var en katastrof, jag hade inget liv tills jag stängde av det.

WinTV®

TV på din PC

Många använder idag sin laptop eller stationära dator i sitt dagliga arbete och för att lagra filmer, musik och fotografier men visste du att du med lika enkla medel kan förvandla din dator till en tv? En tv med vilken du kan se, pausa och spela in dina favoritprogram. Nu kan du alltså ta med dig din tv på semestern, ta med den till sommarstugan eller i båten. Du kan också använda den som en extra tv hemma, till exempel i barnens rum. Paketet innehåller även antenn och fjärrkontroll. Lika enkelt att installera som det är användarvänligt.

Det enda du behöver är en ledig USB-port

Hauppauge!®

www.hauppauge.se

| ONOFF | SIBA | COMPUTER CITY | MEDIAMARKT | MISCO | DUSTIN | KOMPLETT | INWAREHOUSE |

MARTIN APPEL

Martin är konsumentredaktör på PC för Alla. Du når honom på *martin.appel@idg.se*

Därför vinner Windows över Linux – den här gången också

JAG GILLAR LINUX. Jag gör verkligen det. Som konsumentredaktör är det svårt att låta bli.

Medan Windows kostar 2 000 kronor är Linux gratis. Medan Windows berikar den superkapitalistiska jätten Microsoft skapas Linux av idealister runt om i världen. Och i valet mellan den amerikanske mångmiljardären Bill Gates och Linux finlandssvenske skapare Linus Torvalds är det inte svårt att veta var sympatierna hamnar.

När jag runt millennieskiftet intervjuade Linus Torvalds pratade han entusiastiskt om sina visioner om hur Linux skulle flytta in på vanliga konsumenters datorer, och jag kunde inte låta bli att tänka ”äntligen”. Äntligen skulle Microsoft få konkurrens. Äntligen skulle vi konsumenter få valfrihet.

”Det är lättare att älska Linux i teorin än i praktiken”

DET VISADE SIG att både Linus Torvalds och jag hade fel. Åtta år efter intervjun har Linux bara en marknadsandel på någon procent medan Windows ligger på runt 90 procent. Ja, snart har Iphone fler användare än Linux.

När Asus förra året släppte sin bärbara lättviktare Eee utbrast jag ”äntligen” på nytt. Asus Eee använder Linux, och på ytan verkade ett kostnadsfritt operativsystem vara perfekt för en dator som bara kostar några tusenlappar. Men även den här gången kom Linux segertåg av sig. När konkurrenterna nu lanserar Eee-utmanare kör de Windows, precis som du kan se i vårt test på sidan 46.

”DET BLIR FÖR MYCKET KLAGOMÅL på Linux-datorer, folk blir besvikna”, förklarade Fujitsu Siemens produktchef när jag frågade varför företaget har valt bort Linux i sin Eee-konkurrent Amilo Mini. Statistiken visar att han har rätt. Konkurrenten MSI, vars minidatorer kör både Linux och Windows, har sammanställt sina returer. Det visade sig att fyra gånger fler Linux-datorer lämnas tillbaka av missnöjda kunder.

I stället är det Windows XP som regerar. När Windows Vista lanserades höll XP på att dö ut, men nu har smarta Microsoft väckt det till liv igen. I stället för att släppa in Linux rear de nu Windows XP.

Så varför lyfter det inte för Linux? Förmodligen för att det är lättare att älska Linux i teorin än i praktiken.

Själv har jag försökt bli vän med Asus Eee, men det går inte. Att få den att fungera tillsammans med 3:s mobila bredband går inte. Att göra utskrifter till min skrivare är omöjligt. Att få den att dela filer i mitt trådlösa hemmanätverk fungerar inte. Att installera program är en mardröm.

Och när den fick följa med på en redaktionsresa till Berlin slutade det med katastrof. Hotellet behövde veta datorns så kallade mac-adress och portiern hade inga problem att koppla in vår Windows-dator. Men inför Linux-maskinen skakade han bara på huvudet – och det blev inget surfande.

”DU ÄR INKOMPETENT” säger Linux-vännerna upprört. Må så vara. En Linux-nörd skulle säkert kunna hacka bredbandsmodemet, skrivaren och hotellets router. Men världen är full av människor som är lika ”inkompetenta” som jag. Vi vill att datorn ska fungera som vi är vana vid. Vi vill köra de program vi är vana vid. Vi vill använda de tillbehör vi är vana vid.

Därför är jag övertygad om att Microsoft tar hem spelet den här gången också. Och Linux kommer att fortsätta skvimpa med någon ynka procent i marknadsandel. ●

Inne eller inte

OPENID. Fler och fler sajter gör det lättare att surfa tack vare en gemensam inloggning.

NOKIA MUSIC. Varför har musikbutiken inte stöd för min årsgamla mobiltelefon?

Kommentarer till krönikan – från pcforalla.se

ATT SÅGA LINUX utifrån sina erfarenheter med en nerbantad version (som i Asus Eee och liknande) och inte med Ubuntu eller någon annan användarvänlig Linux-distribution är ju helt meningslöst. Nästan lika dumt som att jämföra Windows Mobile med XP.

Sedan är frågan hur många som hade löst det där med mac-adressen i Windows. Eller OS X. I exempelvis Ubuntu är förfarandet väldigt likt hur man gör i Windows om inte annat. **BAZOOKA BROTHERS**

FELET KANSKE ÄR att Eee PC har Xandros förinstallerat? Ubuntu vore bättre. Dell säljer ju relativt framgångsrikt datorer med det, och folk som handlar är nog medvetna om att det skiljer mellan Linux och Windows. Många som köper Eee PC vet nog inte vad de har köpt och blir lätt besvikna. **JHA**

Alla älskar hårda paket

LENOVO IDEAPAD S10
Ultraportabel laptop med 1 GB RAM, 160 GB hårddisk, 10,1-tumsskärm, Bluetooth och multikortläsare.

2999:-

tips till dig.

Endast hos The Phone House

160 GB hårddisk
10,1-tumsskärm
Endast 1,1 kg

Finns som röd, svart eller vit.

Sveriges billigaste Sony Vaio endast hos The Phone House

250 GB hårddisk
2 GB internminne
15,4-tumsskärm

SONY VAIO VGN-NS11E/S
En snyggt designad laptop med 15,4-tumsskärm, 2 GB RAM och 250 GB hårddisk.

6799:-

SONY ERICSSON C905
Grym fotomobil med hela 8,1 megapixlar och turbo-3G.
Pris utan abonnemang:
5199:-
Finns med abonnemang från 0:-

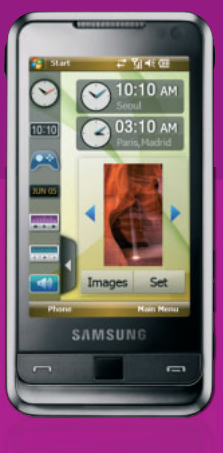

SAMSUNG OMNIA
Här finns GPS, 5-megapixel-kamera, FM-radio, och turbo-3G.
Pris utan abonnemang:
6399:-
Finns med abonnemang från 0:-

LOGITECH X-230
Logitechs högtalare ger mäktigt ljud för spel och musik.

499:-

MICROSOFT ARC
Hopvikbar mus med minimal, trådlös USB-adapter.

549:-

Vi reserverar oss för tryckfel och slutförsäljning. Gäller from 21/11 tom 24/12 2008.

The Phone House

Mobiltelefoner, bredband & laptops

Vi har alla operatörers abonnemang och kontantkort | Köp direkt på **0771-110 360** eller **www.phonehouse.se**

Andreas Thors, *andreas.thors@idg.se*

FRA är bara början . . .

Så får myndigheterna övervaka din kommunikation

Två har redan röstats igenom och en tredje är på gång. Här är lagarna som låter myndigheterna kolla exakt vad du gör på nätet och vem du ringer.

INGEN KAN HA missat FRA-lagen när den röstades igenom under stora protester. Lagen ger Försvarets radioanstalt rätt att avlyssna all internet- och telefontrafik som passerar Sveriges gränser.

Övervakningslag nummer två röstades igenom i oktober. Det är den så kallade ”tvångsmedelslagen” från 1952 som dammats av. Från början var den utformad så att Säpo skulle kunna upptäcka sovjetiska spioner.

Nu har lagen uppdaterats för att göra det lättare för Säpo att kunna lyssna av e-post och telefoner. Den lagen börjar gälla efter nyår 2009.

VET VAD DU LADDAT NED

Till sommaren ska riksdagen ta ställning till ytterligare en övervakningslag. Den tredje lagen, som vi kan kalla ”Loggningslagen” går ut på att alla mejl du skickar, sms du skriver och filer du laddar ned, ska sparas hos de olika operatörerna under minst ett år. Informationen ska sedan kunna lämnas vidare till polis och åklagare om en person misstänks för brott.

Inga uppgifter om innehållet i din kommunikation lagras, men när, hur och till vem någonting skickades går däremot att se och kontrollera.

Här är de tre bevakningslagarna

FRA-LAGEN

- Lagen finns till för att spåra yttre hot, som exempelvis terrorism, spridning av massförstörelsevapen och internationell kriminalitet.
- Försvarets radioanstalt har rätt att avlyssna tele- och internettrafik som passerar Sveriges gränser.
- Vid undantagsfall får spaningen ske mot enskilda personer. Tillstånd ges då för högst sex månader i taget.
- För att undvika missbruk ska Datainspektionen övervaka FRA så att den personliga integriteten inte kränks.
- Lagen träder i kraft 1 januari 2009 och utvärderas 2012.

”SÄPO-LAGEN”

- Finns för att underlätta Säpos avlyssning av brottsmisstänkta extremister.
- Avlyssningen gäller bland annat mejl, brev och telefon.
- Tre brottsrubriceringar har lagts till den gamla ”tvångsmedelslagen”: Brott mot medborgerlig frihet, finansiering av terrorism och företagsspionerи.

”LOGGNINGSLAGEN”

- Syftet med lagen är att underlätta brottsutredningar.
- Internet- och teleoperatörer måste spara uppgifter om sina kunder i minst ett år.
- Uppgifterna som sparas gäller vem som ringer, sms:ar eller mejlar med vem. När kommunikationen sker, var den sker och vilken typ av utrustning som används.

Nyhetsredaktören noterar

Din känsliga information hamnar i opålitliga händer

”HUR KAN DETTA ha gått obemärkt förbi? Denna lag borde ha debatterats minst lika mycket som FRA-lagen.”

Det säger signaturen Hemo på PC för Allas hemsida om lagen som ger Säpo rätt att avlyssna misstänkta brottslingar med politisk koppling.

Och visst är det konstigt. Sedan FRA-lagen röstades igenom har det rasslat på ordentligt i riksdagen. ”Säpo-lagen” som Hemo pratar om, gick igenom utan någon större debatt.

Detsamma gäller den så kallade ”Loggningslagen” som knappt har diskuterats. Den har visserligen inte klubbats ännu, men det är inget snack om att den går igenom. Trots att, och det här är det otäcka – det är den lag som är värst av dem alla.

För hur galet är det inte? Du kan tycka vad du vill om FRA, men när det gäller den lagen är det åtminstone en myndighet som hanterar de data som samlas in.

Med loggningslagen ska i stället kommersiella operatörer hantera den känsliga och privata informationen.

Vad känns tryggast – operatör eller underrättelsetjänst?

Låt oss säga så här: FRA har åtminstone tydliga direktiv för hur information får användas och har även insyn från myndigheter, bland annat Datainspektionen.

Dessutom, även om det är en piss i Mississippi jämfört med integriteten, vem tror du kommer att få betala operatörernas loggningsdatorer och extra lagringsutrymme?

Jo, vi konsumenter så klart.

”Lagen innebär en väsentlig inskränkning av respekten för människors privatliv.”

ELISABETH WALLIN, DATAINSPEKTIONEN

– Tillgången till trafikuppgifter är ofta nödvändig för att många brottsutredningar ska kunna föras framåt, säger Martin Valfridsson, justitieminister Beatrice Asks pressekreterare.

KRITISKA RÖSTER HÖJS

Men Datainspektionen och flera av operatörerna ställer sig kritiska till lagförslaget, av integritets- och kostnadsskäl.

– Att operatörer tvingas lagra uppgifter om enskilda personers kommunikationer via telefon, e-post och internet enbart för brottsbekämpande myndigheters behov, innebär en väsentlig inskränkning av respekten för människors privatliv, som är en grundläggande rättighet, säger Elisabeth Wallin, jurist på Datainspektionen.

Internetoperatörerna är inte direkt förtjusta över det ansvar och extra arbete som förs över på dem. Och det kan drabba dig som konsument, i form av högre avgifter.

– Det här innebär att vi operatörer får en massa kostnader för att lagra den här informationen och att det i slutändan är svenska telekunder som får betala, säger Erik Hörnfeldt, pressansvarig på operatören 3.

Lagen kommer efter ett EG-direktiv om lagring av trafikuppgifter som togs i mars 2006, men som ännu inte har införts i Sverige.

ELLEN PERSSON

”Vi operatörer får en massa kostnader för att lagra informationen. Det får telekunderna betala.”

ERIK HÖRNFELDT, PRESSANSVARIG 3

Hög volym i mp3-spelaren kan göra dig döv – inom fem år

SÅ MÅNGA SOM tio miljoner européer riskerar att drabbas av hörselskador från sin mp3-spelare. Det varnar ett forskarteam från Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks för.

I forskarlagets rapport står det att även de som lyssnar på musik i en mp3-spelare endast fem timmar i veckan med för hög volym är i riskzonen.

Att lyssna på musik på för hög volym har oftast ingen direkt effekt utan märks först senare. Av dem som lyssnar mer än en timme om dagen riskerar cirka fem procent att tappa hörseln helt inom fem år, skriver Metro Teknik.

Maffig mus till World of Warcraft-spel

STEELSERIES World of Warcraft-mus är en specialdesignad mus som är särskilt framtagen för de riktiga spelentusiasterna. Förutom att formen passar fint in i fantasy-stilen i spelet har musen inte mindre än 15 programmerbara snabbknappar och användaren kan själv bestämma vilka färger musen ska lysas upp med.

Steelseries World of Warcraft MMO släpps i november för pc och drivrutiner för Mac kommer i december eller januari. Men billig blir den inte. Nästan 90 euro (cirka 900 kronor) kommer den att gå loss på.

www.steelseries.com

EU vill göra nätshopping över gränserna enklare

DET SKA BLI ENKLARE för alla konsumenter att e-handla över nationsgränserna. Det vill EU-kommissionen, som med detta i tankarna lagt fram ett förslag om tydligare information om priser och andra avgifter, som skatter och frakt som ofta tillkommer.

Reglerna ska inte bara gälla nätthandel utan all handel mellan företag och konsument, och på så sätt minska klyftan mellan konventionell butikshandel och handel på internet.

I dag handlar 150 miljoner av EU:s konsumenter över internet, men av dessa är det bara 30 miljoner som vågar handla över nationsgränserna.

Förslaget måste först godkännas av Europarådet och EU-parlamentet innan det kan tas i bruk och kommer därför tidigast att börja gälla nästa år.

Nokia N95 i topp

De här mobiltelefonerna är mest populära bland besökarna på ***mobil.pcforalla.se***

1. Nokia N95
2. Sony Ericsson K800
3. Nokia 6220c
4. Sony Ericsson K610i
5. Sony Ericsson K530i

Så ringer du billigare till utlandet – med mobilen

Utlandssamtal kan bli dyrt, särskilt om du ringer från mobilen. Men nu finns gratistjänsten som gör det billigare att ringa släkt och vänner utomlands.

SEDAN AVREGLERINGEN AV telemarknaden har priserna på utlandssamtal från fasta telefoner sjunkit. Mobiltelefoner har däremot varit en helt annan historia. Men nu finns en ny tjänst som gör det billigt att ringa till utlandet även från mobilen.

Företaget Vopium som står bakom tjänsten erbjuder ett program som laddas ned till mobilen helt gratis, mot att du registrerar din telefon hos företaget.

När du sedan ringer ett utlandssamtal kopplas detta, med hjälp av företaget, automatiskt om till ett lokalt fastnätsnummer och vidare till mottagaren.

Allt du betalar för är alltså ett lokalt samtal till det fasta nätet och en avgift till Vopium för vidarekopplingen.

15 LÄNDER HITTILLS

Vopium fungerar än så länge i 15 länder, men företaget nöjer sig inte med detta, utan har planer på att expandera.

– Våra erfarenheter tyder på att det finns en efterfrågan av Vopium utanför Europa också. Vi är redan i betatestningen av våra produkter i USA och Kanada, säger Tanveer Sharif, Vopiums vd.

Nackdelen med lösningen är att den inte fungerar på alla mobiltelefoner. Men programmet finns tillgängligt för de flesta nya modeller. Listan för vilka mobiler som Vopium fungerar med finns på företagets hemsida. Klicka på ***Get Started*** och ***Handsets***.

www.vopium.com

MALIN ERICSSON

Hit kan du ringa med Vopium

- Belgien
- Danmark
- Finland
- Frankrike
- Tyskland
- Irland
- Italien
- Nederländerna
- Norge
- Spanien
- Sverige
- Schweiz
- Storbritannien
- USA
- Kanada

SÅ MYCKET KOSTAR DET

	Priset med Vopium från mobil i Sverige till fastnät i …	Jämfört med Telia som kostar …
Chile	0:46 kronor/minut	11:50 kronor/minut
Iran	1:02 kronor/minut	17 kronor/minut
Spanien	0:24 kronor/minut	5:50 kronor/minut
USA	0:19 kronor/minut	9 kronor/minut

Här är tv-serierna du snart kan se på Youtube

INOM KORT BLIR det möjligt att se på såväl gamla som mer moderna tv-serier på Youtube, i fullängd. Bakom nyheten ligger ett avtal med tv-bolaget CBS. Bakgrunden är att man nu anser att det finns en marknad för fullängdsvideo över internet.

Serier som kommer att läggas upp på Youtube är bland annat Star Trek, Beverly Hills, MacGyver och nyare produktioner som Dexter och Californication.

I samband med serielanseringarna, släpper Youtube även en ny filmvisare vid namn Theater view som ska visa materialet i högre upplösning än tidigare och i ett mer filmanpassat format, 16:9.

CBS tänker finansiera kalaset genom annonsintäkter. Tanken är att visa reklam innan, i mitten av och efter visningarna.

En del av intäkterna kommer att tillfalla Youtube, skriver Adage.

Foto: CBS/TV4

Foto: CBS/TV4

Foto: CBS/Paramount/TV4

Exklusiv skärm – från Ferrari

ACERS BÄRBARA FERRARI-DATORER har vi sett förut, men här är något nytt: Acer F-22 är en Ferrari-designad bredbildsskärm med riktigt trevliga specifikationer.

Skärmytan mäter 22 tum och upplösningen är 1 680 x 1 050 bildpunkter. I stället för knappar har skärmen touchkontroller.

Kontrasten är väldigt hög – specifikationerna talar om 20 000:1 – och responstiden är två millisekunder, vilket gör att skärmen lämpar sig bra för att se på film eller spela på. Skärmen kopplas in via antingen hdmi eller dvi.

Skärmen finns att köpa i Sverige nu och kostar cirka 3 000 kronor.

www.acer.com

Kostnadsfri
kartuppdatering

Köp valfri Mio Moov-produkt för satellitnavigering och få en kostnadsfri kartuppdatering värd upp till 769 kr*

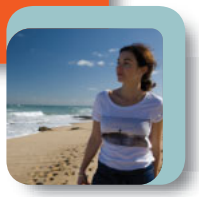

Koppla upp dig till en större värld.

Nu med ännu större 4,7-tums skärm.

Vart du än beger dig hjälper Mio dig att utforska ännu mer. Under sitt smäckra och tunna yttre döljer den nya Moov-serien många väsentliga funktioner och introducerar nya strålande modeller med 4,7-tums superbredbildsskärm. Moov-serien är resultatet av omfattande forskning i samarbete med förare över hela Europa och varje detalj har utformats med dina behov som utgångspunkt. Allt för att göra körningen säkrare och enklare och på samma gång hjälpa dig i samspelet med din omgivning så att du kan utforska mer.

www.mio.com

Moov Range

med 4,7-tums superbredbildsskärm

*Erbjudandet är giltigt för köp som görs mellan den 1/10 2008 och den 31/1 2009. Gå till www.mio.com/free2009maps för fullständig information.

Fejkade Youtube-sidor är hackarnas senaste vapen

Hackarnas färskaste knep är falska Youtube-sidor som lurar dig att självmant installera trojaner, som sedan snor åt sig dina kontouppgifter.

Säkert lösenord – steg för steg

Per Hellqvist på Symantec ger dig sina bästa tips.

1. Använd både stora och små bokstäver.
2. Kombinera bokstäverna med specialtecken.
3. Lägg även in siffror.
4. Lösenordet bör vara relativt långt, mellan 12 och 15 tecken, och ska inte innehålla ord som finns med i något lexikon på något språk.

HACKARNAS NYA TRICK är lömskt. De har tillverkat en kopia av en Youtube-sida som de sedan lagt upp på nätet. För den som inte är vaksam är det svårt att upptäcka skillnaden.

– Sidorna är bra gjorda och ser inte ut att komma någon annanstans ifrån än vad de utgett sig för att göra, säger Per Hellqvist, säkerhetsexpert på Symantec.

För att lura besökarna att ladda ned hackarnas trojan, ser den fejkade Youtube-sidan ut som om besökaren inte har rätt Flash-spelare installerad, och därför inte kan se på några filmer förrän rätt version laddats ned.

Men om du följer rådet kan det stå dig dyrt.

– Dessa trojaner kan till exempel stjäla bankkontouppgifter, kreditkortsnummer eller användarnamn och lösenord från användaren. De kan till och med ta över en persons dator, säger Per Hellqvist.

Men eftersom hackarna kan skapa vilka trojaner de vill, med vilka funktioner de känner för, kan de också ta bilder med din webbkamera, fejka din identitet och skicka spam från din dator till andra datorer.

SÅ SKYDDAR DU DIG

– Det du måste göra är att titta ordentligt på en länk innan du klickar. Det är bättre att fälla än att fria på internet, även om det lockar att klicka, säger Per Hellqvist.

Om du ändå hamnar på en osäker sida kan du vara uppmärksam på om något ser konstigt ut, felstavningar till exempel. På nätet är det viktigt att vara misstänksam. Det är också som sagt bra att byta lösenord ofta och att ha en god ”lösenordshygien”.

Men även om användare skulle lära sig att inte falla för de fejkade Youtube-sidorna, kommer det ständigt dyka upp nya sätt att lura dig, tror Per Hellqvist:

– Så länge det fungerar för hackarna kommer de inte att sluta med nätfiske. **ELLEN PERSSON**

Här är lådan som kyler din varma dator

FLÄKTAR I ALL ära, men vill du ha en riktigt effektiv kylningslösning, måste du också tänka på hur datorlådan är utformad.

Cooler Master HAF932 är en datorlåda som är optimerad för att ge bästa möjliga luftflöde i alla delar av lådan. Själva lådan har fyra fläktar: En 230-millimeters fläkt som suger in luft, samt tre fläktar som blåser ut luften. Det finns även möjlighet att installera ytterligare en fläkt på datorlådans sida, vid behov.

Lådan väger över 13 kilo och kostar från 1 330 kronor på nätet.

RING 021-12 82 22 KLICKA www.loopia.se MAILA info@loopia.se

83 KR/MÅN

PRIVAT UNIX & Windows
1 GB utrymme • 20 GB trafik / månad
Fritt antal domännamn och e-postadresser
ASP/ASP.NET/PHP/CGI/MySQL • Webbmail
POP3/IMAP/SMTP • Räknare • Blogg
Telefon och e-postsupport

141 KR/MÅN

FÖRETAG UNIX & Windows
2 GB utrymme • 40 GB trafik / månad
Fritt antal domännamn och e-postadresser
ASP/ASP.NET/PHP/CGI/MySQL • Webbmail
POP3/IMAP/SMTP • Statistik • Blogg
Telefon och e-postsupport

Samtliga priser är inklusive 25 % moms. Återförsäljaravtal finns, kontakta oss för mer information.

Här är jackan som laddar din mp3-spelare

DEN ITALIENSKA modedesignern Ermenegildo Zegna har släppt en vinterjacka med något så ovanligt som inbyggda solceller. Tanken med solcellerna är att de ska generera tillräckligt med ström för att ladda upp din Ipod och mobiltelefon när du är utomhus.

Solar Ski Jacket använder ett material som kallas Microtene som ger extra skydd mot vatten, vilket gör att jackan passar utmärkt i skidbacken. Räkna med att betala över tio tusen kronor för kreationen.

www.zegna.com

Slut på snacket bakom ratten

ATT KÖRA BIL och samtidigt prata i mobiltelefon eller skriva sms kan vara farligt. Kanadensiska företaget Aegis Mobility har därför utvecklat ett program som ska förhindra just detta.

Programmet, som heter Driveassist, känner av när mobiltelefonen rör sig i bilhastigheter. Den som under denna tid ringer till föraren möts av ett automatsvar som meddelar att föraren sitter i bilen. Det går i stället att välja mellan att lämna ett meddelande eller att bli uppringd. Men det går att kringgå spärren om det verkligen rör sig om ett akut ärende.

När tjänsten släpps är inte klart, men företaget diskuterar med lokala operatörer om olika betalningslösningar för tjänsten, skriver Yahoo News. Se en demo här:

www.aegismobility.com

FREDRIK CLAESSONS TOPP & FLOPP

+ Annonskartan.se. Perfekt med en sajt som hittar aktuella nätauktioner och Blocket-annonser inom promenadavstånd från dig. Sökfunktionen är inte ofelbar, men vilken bra karta!

+ Trivial Pursuit blir digitalt. Gamla frågesportklassikern säljs numera med en liten handdator (Digital Choice), vars frågor kan skräddarsys via en hemsida. Äntligen kan du ladda ned frågor i en kategori du är mästare på! Läs ett kul test här: ***drakesflames.blogspot.com*** (titta sedan under ***october*** i vänsterspalten)

– Mobilsmitare. Hört på bussen: ”Den jäkeln har hörlurarna på och hör inte mobilen på väg till jobbet. Och på jobbet lägger han mobilen på skrivbordet och går därifrån. Han går aldrig att nå!” Fler mobilfrustrationer hittar du på sidan 60.

– ”Threeeeee... is the tragic number”... Någon mer än jag som får kliande utslag av mobiloperatören 3:s väntmelodi med den flummiga rösten? Varenda kotte tycks ha den. Varför orkar de inte byta?

Prylnytt

FLEXSCAN EV2411W
En 24 tum stor miljöskärm från Eizo som endast ska dra 33 watt vid full ljusstyrka. Upplösningen är på 1 920 x 1 200 punkter och två 0,5-watts högtalare är inbyggda. Skärmen börjar säljas i november.
Cirkapris: 6 000 kronor.
www.eizo.com

ROVIO
Med roboten Rovios kamera kan du titta till ditt hem när du inte är hemma. Du kan styra roboten till olika platser i lägenheten och även prata med folk via mikrofon och högtalare.
Cirkapris: 3 950 kronor.
www.roboshop.se

KINGSTON DATATRAVELER 150
Ett usb-minne på hela 31 gigabyte. Kompatibelt med de flesta operativsystem och levereras med fem års garanti.
Cirkapris: 980 kronor.
www.kingston.com

Riktigt bra domänpriser.
.se 139 kr | .com 59 kr
Nu ännu mer personligt.
.me 139 kr | .eu 49 kr
Det finns mycket roligt att lägga på minnet.
För allt annat, besök vår kunskapsdatabas på *http://support.loopia.se/*.
Välkommen till ett riktigt webbhotell.
LOOPIA

Microsofts vd Steve Ballmer:

Därför blir Windows 7 bättre än Windows Vista

DET VAR TIDIGARE tänkt att uppföljaren till Windows Vista, som nyligen fick det officiella namnet Windows 7, endast skulle bli en mindre uppgradering. Nu antyder Microsofts vd att det blir mer än så.

Windows 7 är Windows Vista med ett uppstädat användargränssnitt och förbättringar i prestanda, sade Steve Ballmer under ett framträdande på Symposium Itxpo i USA.

Steve Ballmer hävdade också att ingen behöver vara rädd för att uppdatera, eftersom Windows 7 erbjuder stora förändringar utan att behöva stöta på kompatibilitetsproblem.

Det var nämligen fallet när Windows Vista släpptes, då många avstod från att uppgradera eftersom många drivrutiner måste ersättas med nya som är kompatibla med Windows Vista.

Om Steve Ballmer har rätt om Windows 7 återstår dock att se.

PC för Allas läsares åsikt:

Tror du Windows 7 blir bättre än Vista?

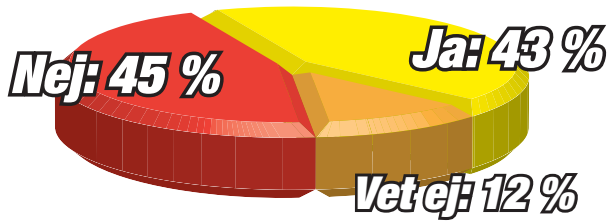

Omröstningen pågick under två veckor i oktober på ***pcforalla.se***. Totalt har **5 816** personer svarat på frågan.

Alkolås i Gmail stoppar dina mest pinsamma mejl

NEJ, DET ÄR inget försenat aprilskämt. Funktionen Mail Goggles till Gmail ska göra det svårare skicka e-postmeddelanden om du är berusad.

Mail Goggles är förinställt på att vara aktiverat mellan klockan 22.00 och 04.00 på fredagar och lördagar.

Får du för dig att skicka iväg ett e-postmeddelande under dessa tider så kommer Goggles att ställa fem matematiska frågor till dig som du måste svara på inom loppet av 60 sekunder.

Klarar du inte av det så kan meddelandet inte skickas. (Och det kanske är tur för dig).

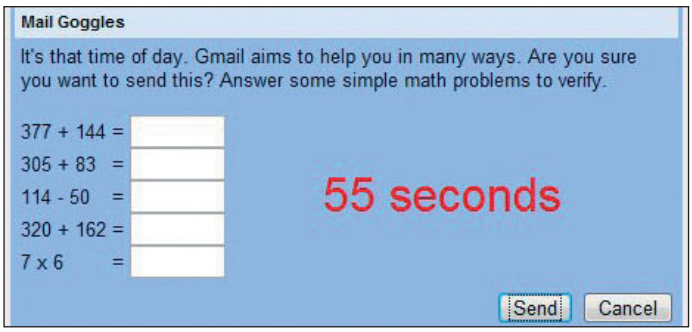

FYLLEKOLL. Svara på frågorna på en minut, annars får du inte mejla.

Mail Goggles hittar du i Gmail under ***Inställningar*** under fliken ***Labs***. (Hittills visas fliken Labs bara om du har engelsk språkinställning i Gmail.) Du kan själv ställa in vilka tider alkolåset ska vara igång, och vilken svårighetsgrad det ska vara på frågorna.

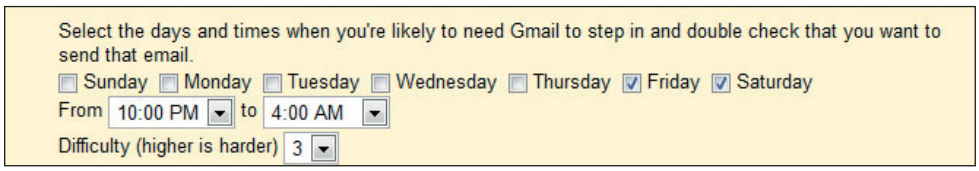

DUBBELKOLL. I Gmail hittar du hjälpredan Mail Goggles i Inställningar under fliken Labs.

Boktips
FRÅN BENGT HJORD

55 PROFFSKNEP FÖR BÄTTRE BILDER
Elin Rantakrans och Tobias Hagberg, HME Publishing. 159 kr

En praktisk guide som reder ut begreppen och ger handfasta, praktiska knep bland annat kring hur du använder kameran, hur du komponerar bilden, hittar bästa ljuset, tar fina porträtt och hur du arbetar med bilden i datorn. Sju proffsfotografer avslöjar sina knep och bjuder på inspirerande bildexempel.

UPPTÄCK UBUNTU LINUX 8.04
Tobias Hagberg, HME Publishing. 224 kr

"Det går undan i Linux-världen", säger författaren Tobias Hagberg, och syftar på att olika projekt och företag uppdaterar sina program snabbare, och oftare, än i andra operativsystem tack vare att utvecklingen av Linux sker i separata, självständiga projekt – både av företag och frivilliga entusiaster. Boken ger dig allt som behövs för att komma igång med Linux. Dessutom får du kunskaper för att själv kunna leta dig vidare till ytterligare tusentals program som går att installera.

EHÄLSA
Mari-Louise Paulson, Docendo. 273 kr

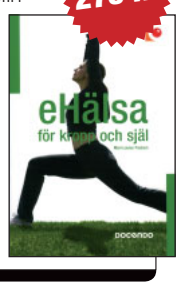

Internet som hjälpmedel för bättre hälsa, det är utgångspunkten i Ehälsa. Boken tar upp grundläggande information om att skapa balans i livet genom kost, motion, yrkesliv och välbefinnande. Boken ger en övergripande bild och guidar dig i det stora utbudet av hälsorelaterade webbplatser och visar dig hur de fungerar.

ASUS rekommenderar Windows® Home Premium.

ASUS M50 M70

Source of Sound

intel Centrino inside™

Core™2 Duo inside™

Numeriskt tangentbord för intuitiv input

Multimedia Touchpad

Trådlös kommunikation genom inbyggd webbkamera

En ny upplevelse av High Definition

Den enastående designkvaliteten associerad med ASUS bärbara datorer fortsätter med M70, men denna modell är även fullpackad med en rad tekniska funktioner utöver det vanliga.

Utvecklad att vara i centret av en digital livsstil, är den utrustad med en enorm hårddisk på 1 terabyte! Det är även den första bärbara datorn som har vår nya design med en lackad utsida och borstad metall på insidan. Högtalarna är Dolby certifierande vilket garanterar det ultimata ljudet för film och musiksoundtrack.

Denna kraftfulla bärbara datorn har även blu-ray som ett alternativ och HDMI utgång för direkt anslutning till en HDTV.

En innovativ touch pad med dolda tryckkänsliga knappar som tonar in och ut för enklare användning.
En fingeravtrycksläsare som läser fyra lager av hud under ytan för att öka exaktheten och säkerheten.

Snabbknappar för multimedia som kan anpassas så att användaren kan skapa direkt tillgång till sina favoritprogram.

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside,Viiv Inside, vPro Inside, Xeon, and Xeon Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and other countries.

ASUS rekommenderar Windows Vista® Home Premium

Annonsbilaga

M70VR
7S028C

ASUS M70 visar en värld av HD-underhållning
En multimediamaskin utöver det vanliga. Njut av revolutionerande underhållning på resande fot - Intel® Core™2 Duo processorn ger M70VR mobil prestanda utöver det vanliga, nya high definition-möjligheter och förbättrad batteritid.

Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™ 2 Duo processor P7350 (2.0GHz)
- Intel® Wifi link 5100

Äkta Windows Vista® Home Premium

Rekommenderat pris: **12.990 SEK**

17" (Glare Type, WXGA+)
ATI Mobility Radeon HD3470 256MB VRAM
RAM 3072MB DDRII 800 (2048+1024)
320GB SATA HDD(5400 RPM) +TPM
HDMI / Blu-Ray Combo
1.3M Video camera built-in
Bluetooth
8 cells battery
Finger Print
with bag/mouse
2 Years Global Warranty

M51VR
AS035C

Cinematisk ljudupplevelse
För en komfortabel visuell upplevelse, justeras skärmens ljusstyrka efter omgivningen. Detta med hjälp av "ASUS AI Light", så om du är ute eller inne, kommer du alltid att kunna titta på din LCD-skärm utan att behöva anstränga ögonen.

Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™ 2 Duo processor P7350 (2.0GHz)

Äkta Windows Vista® Home Premium

Rekommenderat pris: **10.990 SEK**

15.4" (Glare Type, WXGA+)
ATI Mobility Radeon HD3470 256MB VRAM
RAM 3072MB DDRII 800 (2048+1024)
320GB SATA HDD(5400 RPM) +TPM
HDMI / Blu-Ray Combo
1.3M Video camera built-in
WLAN 802.11agn
6 cells battery
Finger Print / Bluetooth
with bag/mouse
2 Years Global Warranty

M50VC
AS002C

Cinematisk ljudupplevelse
Njut av en rik cinematisk ljudprestanda för ljudunderhållning med teknik från Dolby. Upplev verklighetstroget ljud för den perfekta digitala underhållningsupplevelsen.

Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™ 2 Duo processor P8400 (2.26GHz)

Äkta Windows Vista® Home Premium

Rekommenderat pris: **11.990 SEK**

15.4" (Glare Type, WXGA+)
nVidia Geforce Go 9300M GS 512MB VRAM
RAM 4096MB DDRII (2048x2)
320GB SATA HDD(5400 RPM)+TPM
HDMI / DVD Super Multi DL
1.3M Video camera built-in
WLAN 802.11agn
6 cells battery
Finger Print / Bluetooth
with bag/mouse
2 Years Global Warranty

PRO50SR
AP019C

15,4“ Widescreen - Dörren till en hel värld av underhållning
Med gränslös mobilitet, kan du njuta av en hel värld av underhållning med bara några klick när och var du än är. Öppna ASUS PRO50RL och unna dig den ultimata bild- och ljudupplevelsen.

Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Pentium™ Duo processor T3200 2.0G

Äkta Windows Vista® Home Premium

Rekommenderat pris: **6.995 SEK**

15.4” (WXGA, Glare Type)
ATI RADEON® HD3470 512MB VRAM
RAM 3072MB DDRII (1024+2048)
320GB SATA HDD (5400 RPM)
DVD Super Multi DL
1.3M Video camera built-in
6 cells battery
WLAN 802.11b/g
with bag/mouse
2 Years Global Warranty

PRO50RL
AP438C

15,4“ Widescreen - Dörren till en hel värld av underhållning
Med gränslös mobilitet, kan du njuta av en hel värld av underhållning med bara några klick när och var du än är. Öppna ASUS PRO50RL och unna dig den ultimata bild- och ljudupplevelsen.

Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Pentium™ Duo processor T2390 (1.86G)

Äkta Windows Vista® Home Premium

Rekommenderat pris: **5.995 SEK**

15.4”(WXGA, Glare Type)
ATI RADEON® X1100
RAM 2048MB DDRII 667 (2048x1)
250GB HDD (5400 RPM)
DVD Super Multi DL
1.3M Video camera built-in
6 cells battery
WLAN 802.11b/g
2 Years Global Warranty

X71SR
7S065C

Din personliga mediastation
Nu är det möjligt att få en egen hemmabio, dator och speldator, allt i en snygg och bärbar smart maskin. Njut av revolutionerande underhål-lning på resande fot - Intel® Core™2 Duo processorn ger x71SR mobil prestanda utöver det vanliga.

Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™ 2 Duo processor T5750

Äkta Windows Vista® Home Premium

Rekommenderat pris: **7.995 SEK**

17.1” (WXGA+, Glare type)
ATI Mobility Radeon HD3470 256MB
RAM 3072MB DDRII 667 (1024+2048)
320GB HDD (5400 RPM)
DVD Super Multi
1.3M Video camera built-in
8 cells battery
WLAN 802.11a/b/g
with bag/mouse
2 Years Global Warranty

G50V
AK020K

Den nya G-Serien från ASUS innehåller många funktioner designade speciellt för spel:
Interaktivt ljussystem för den rätta stilen – komplett spelpaket – sekundär skärm – spelfokuserat tangentbord, allt för att ge dig det lilla extra för att kunna vinna matchen.

Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™ 2 Duo processor T9400 (2.53GHz)
- Intel® Wifi Link 5100 (802.11agn)

Äkta Windows Vista® Home Premium

Rekommenderat pris: **19.990 SEK**

15.4" (WSXGA+, Glare type)
nVidia GeForce9700M GT 512MB DDR3 VRAM
RAM 4096MB(2048x2) DDRII 800
640GB SATA HDD - 320Gx2 (5400rpm)
2GB Turbo Memory
Blu Ray Combo
2.0M Video camera built-in
6 cell battery
Bluetooth
Ultra-high resolution optical mouse
Gaming Carry bag
2 Years Global Warranty

G50V
AS019K

Den nya G-Serien från ASUS innehåller många funktioner designade speciellt för spel:
Interaktivt ljussystem för den rätta stilen – komplett spelpaket – sekundär skärm – spelfokuserat tangentbord, allt för att ge dig det lilla extra för att kunna vinna matchen.

Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™ 2 Duo processor P8600 (2.4GHz)
- Intel® Wifi Link 5100 (802.11agn)

Äkta Windows Vista® Home Premium

Rekommenderat pris: **14.990 SEK**

15.4" (WXGA+, Glare type)
nVidia GeForce9700M GT 512MB DDR3 VRAM
RAM 4096MB(2048x2) DDRII 800
320GB SATA HDD (5400rpm)
DVD Super Multi
2.0M Video camera built-in
6 cell battery
Bluetooth
Ultra-high resolution optical mouse
Gaming Carry bag
2 Years Global Warranty

G71V
7S024G

Den nya G-Series från ASUS har många speciellt designade funktioner för gaming:
Interaktivt ljussystem, komplett paket för gamers, en sekundär display , speciellt designat tangentbord.

Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™ 2 Duo processor T9400 (2.53GHz)
- Intel® Wifi Link 5100

Äkta Windows Vista® Ultimate

Recommended Street Price: **19,990 SEK**

17" (WXGA+, Glare type)
nVidia GeForce9700M GT 512MB DDR3 VRAM
RAM 4096MB(2048x2) DDRII 1333
640GB SATA HDD - 320Gx2 (5400rpm)
Blu Ray Combo
2.0M Video camera built-in
Bluetooth / 2GB Turbo Memory
Ultra-high resolution optical mouse
8 cell battery
Remote Controller
2 Years Global Warranty

Annons

ASUS rekommenderar Windows® för vardaglig användning.

NYHET!

Easy, Excellent, Exciting - En ny sorts datoranvändande med nya Eee PC 1000H

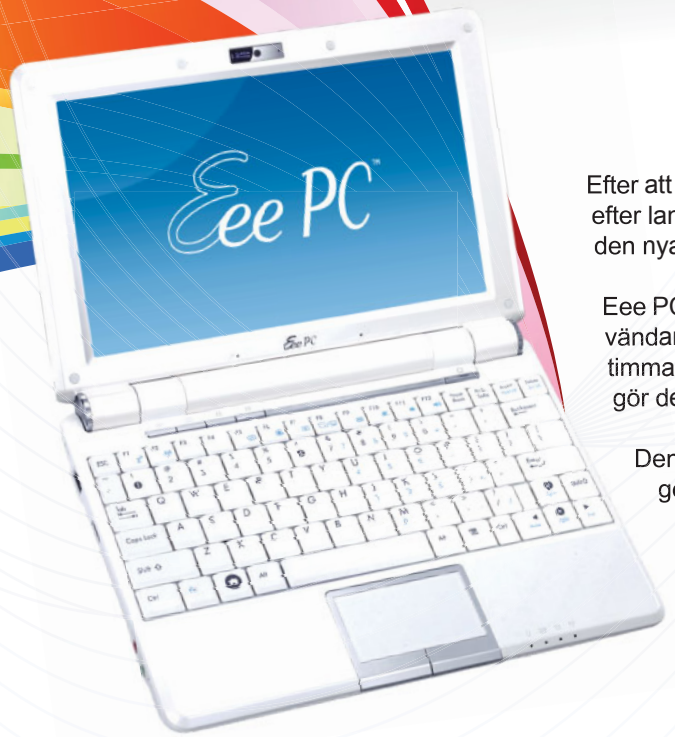

Eee PC 1000H

Efter att ha nått en milstolpe med över 1 miljon sålda Eee PC ™ endast 6 månader efter lanseringen, skapar nu ASUS ännu en våg av förväntan med lanseringen av den nya Eee PC ™ 1000H.

Eee PC™ 1000H erbjuder ännu fler alternativ för unika användarupplevelser. Användare kan njuta av stabilt och tillförlitligt datoranvändande på resande fot; 7 timmars* batteritid, snabb anslutning (802.11n) och exklusivt 10GB Eee Storage gör den till en perfekt resekamrat för utomhusaktiviteter.

Den stora 10” skärmen och tangentbordet som är 92%* av ett normalt tangentbord för notebooks gör att du bekvämt kan skriva och titta på film, därmed får du ett mer avslappnat datoranvändande.

* Exakt batteritid kan variera beroende på användning.

Butiker

Återförsäljare

Ort	Butik	Tlf
Arvidsjaur	NTC Data Fritid AB	0960 179 90
Askersund	Datorbutiken i Askersund	0583 141 21
Bergsjö	Bergsjödata	0652 100 01
Boden	Emilson AB	0921 545 79
Bohus	Salesonnet	031 980 650
Enköping	Acist	0171 822 00
	Alina Systems	018 12 90 93
Eskilstuna	Eskilstuna PC tjänst	016 13 58 51
	Ohlins trading	016 146 547
Falköping	Bogesunds Data & Elektronik AB	0515 592 46
Gislaved	Datacentrum i Gislaved	0371 135 02
Gävle	Datametropol	026 273 040
	Hardsoft	026 122 750
Göteborg	Datanova	031 330 99 00
	IT-Power	031 711 82 84
	Komplett	031 710 20 00
	Microhard	031 403 050
	Westium	031 708 95 95
Hallstavik	SG Data Center	0175 224 31
Halmstad	Medianetwork	035 260 00 00
Happaranda	GR IT & Data	0922 682 80
Helsingborg	JME Data AB	040 680 31 40
	Pc-Doktorn/Multinet	042 311 61 00
Hudiksvall	PC-Kompaniet	0650 125 70
Höganäs	Nyhamndata	042 36 21 23
Högdalen	Arsadata	08 749 13 53
Järfälla	On1Call	08 580 373 00
Kalmar	TM-Data	0480 253 77
Karlskoga	ABC-Data	0586 311 40
Karlstad	Databutiken i Karlstad	054 69 00 00
	Dialect Karlstad	054 68 84 40
	Wermlandsdata	054 15 69 00
Kristianstad	Barondata	044 20 05 20
	JME	040 680 31 40
Lidköping	Misco	020 78 78 78
Linköping	Advance Computer Tech	013 31 60 30
Luleå	Overclockers	0920 775 80
Lund	GH-Data	046 189 999
	ITEL	046 146 146
	JME Data AB	040 680 31 40
Malmö	Dos	040 15 70 32
	JME Data AB	040 680 31 40
	Josty	040 126 708
	Net2World	040 611 11 36
Mjölby	Mediacenter	0142 369 797
Nora	Henric Lundgren Data	0587 137 43
Norrköping	Alina Systems	018-12 90 93
	Dataref	011 12 48 00
	Widetronic	011 345 35 34
Norrtälje	ICN Infcomnet AB	0176 126 00
Nyköping	Detera it	0155 28 99 80
Oskarshamn	Datafixaren i Oskarshamn	0491 179 80
Piteå	Datakometen	0911 146 00
	Datorfixaren	0911 178 90
Rimbo	Data Center	0175 719 01
Sala	Databutiken i Sala	0224 290 20
Sandviken	Datametropol	026 273 040
Skellefteå	IDC	0910 7105 49
Skövde	Cody Computers	0500-487784
Spånga	Liontech	08 445 77 70
Stockholm	CityStormarknad	08 534 600 30
	Gigadata	08 650 98 88
	Inwarehouse	08 664 46 00
	IT-service	08 55 11 32 00
	Webhallen	08 673 60 00
Sundbyberg	Webhallen	08 673 60 00
Sundsvall	Escape	0611 159 56
Sunne	Mr Pc	0565 132 60
Söderhamn	Joy Components	0270 766 45
Södertälje	DinDator	08 554 00 300
Tibro	HM-Data	0504 492 50
Trollhättan	Adweb	0520 476 166
	Elektronikhuset	0520 121 20
Tyresö	Data Center	08 712 63 20
Täby	Datagrottan	08 44 611 44
Uddevalla	Elektronikhuset	0522 511 420
Ulricehamn	Bogesunds Data & Elektronik AB	0321 359 45
Uppsala	Alina Systems	018 12 90 93
Umeå	Datacenter	090 18 27 70
	Microshop	0771 22 20 00
Varberg	P.C Data i Varberg	0340 809 09
Vimmerby	Databutiken	0492 315 10
Visby	Databyrån	0498 20 28 90
Västervik	V-Data	0490 336 40
Västerås	Arsadata	021 13 13 53
	Datadelen	021 80 08 05
	TreG	021 12 80 00
Växjö	Everlast	0470 402 85
Älmhult	Delta Data	0476 165 44
Örebro	Multitech	019 12 34 00
	Scandisc	019 672 16 16
Örnsköldsvik	MicroShop	077122 20 00
Östersund	Alina Systems	018 12 90 93

Online

Butik	Adress
Datorbutiken	http://www.datorbutiken.com
Inwarehouse	http://www.inwarehouse.se
Komplett	http://www.komplett.se
Misco	http://www.misco.se
NetonNet	http://www.netonnet.se
Webhallen	http://www.webhallen.se
TBH	http://www.tbh.se

Retail

Butik	Adress
Computer City	http://www.computercity.se
Expert	http:// www.expert.se
Elgiganten	http://www.elgiganten.se
Media Markt	http://www.mediamarkt.se
OnOff	http://www.onoff.se
PC City	http://www.pccity.se
Siba	http://www.siba.se

ASUS Reservdelar och tillbehör
www.asusparts.eu

ASUS®
Rock Solid · Heart Touching

Specifikationer och Pris kan ändras utan föregående avisering.

08 587 694 07

Lisa Bjerre, *lisa.bjerre@idg.se*

©UIP

Tv i mobilen – från 9 kronor per kanal

För långpendlarna i Japan är det vardagsmat att se film och tv-serier i mobilen. Här hemma har trenden inte slagit igenom än – men efterfrågan ökar och flera operatörer har lanserat tv-tjänster.

SVERIGES FÖRSTA mobila filmkanal kan redan i dag ses av kunder hos mobiloperatören 3. Kanalen heter Silver och låter dig se film var du än befinner dig, rakt i mobilen.

Och Telenors kunder kan se avsnitt av sina favorit-tv-serier i mobilen. Operatören säljer två specialkanaler som visar avsnitt från de populära serierna Sex and the City respektive Entourage.

Dessa är de två hetaste pionjärtjänsterna som i dag finns på den svenska marknaden.

Operatörsbundet utbud

I Sverige är utbudet ofta låst till den operatör du använder. 3 och Telenor ger redan i dag en möjlighet att se film och tv-serier i mobilen. För dig som är kund hos Telia eller Tele2 är utbudet mer begränsat. De erbjuder sedan en tid tillbaka mobila versioner av vanliga tv-kanaler, som visar ett nedkortat urval av kanalens program.

Ett alternativ för den tv-sugna mobilanvändaren, ett alternativ som är oberoende av vilken operatör du använder, kommer från tyska mobilföretaget Jamba. De säljer sedan många år ringsignaler och bilder till mobilanvändare, och har nu även börjat sälja kortare tv-klipp. Dessa program kallas för mobisoder eller mobisodes, från engelskans tv episodes vilket betyder tv-avsnitt. Mobisoder är en underhållningsform som skapats av amerikanska Fox Mobile Entertainment och innehåller specialmaterial från populära serier som är särskilt framtaget för mobilen.

– Vi säljer mobisoder av populära serier från Fox, exempelvis Bones, Prison Break och 24, berättar Jambas taleskvinna Juliane Walther.

Priset är 50 kronor i månaden, då får du ladda ned sex videoklipp. Att sälja hela avsnitt av tv-serier, eller hela filmer, finns det däremot inga planer på i dagsläget.

– Hela tv-avsnitt kräver en teknik som de flesta mobiltelefoner inte har i dagsläget. Dessutom är tanken bakom mobil underhållning att den ska roa på resande fot under en begränsad tid – exempelvis när du väntar på bussen eller åker tåg. Mobisoder är ungefär 2,5 minuter långa och passar perfekt, säger Juliane Walther.

Saknar rättigheter

Den aspirerande kungen av mobil underhållning, Iphonetillverkaren Apple, säljer filmer till Iphone. Svenskarna får dock ha

”Mobisoder, kortare tv-serieklipp, är ungefär 2,5 minuter långa och passar perfekt för mobilen”

JULIANE WALTHER, TALESKVINNA PÅ JAMBA

tålamod, tjänsten finns ännu inte här. Men den kommer säkerligen.

Anledningen till att försäljningen av tv-serier och filmer i mobilen hittills inte vuxit sig stor i Sverige är att det finns ett par hinder som måste övervinnas först.

Ett av hindren är problem med rättigheterna till materialet. Ett annat är att det ofta krävs stora investeringar för mobiloperatörerna att börja sända.

– Vi har tittat på en massa olika erbjudanden, men det stupar alltid på rättigheterna, säger Erik Hörnfeldt, presschef på 3.

Han förklarar att det egentligen inte finns några hinder för 3 att sända skräddarsydda tv-kanaler, exempelvis en kanal som bara sänder avsnitt av en populär serie.

– Anledningen till att vi inte gör det är att de som äger rättigheterna vill ha så mycket pengar i förskott att vi inte kan räkna hem investeringen ens om vi skulle locka över alla Telias kunder till oss på köpet. Jag tar i lite här, men du förstår säkert, säger Erik Hörnfeldt.

I stället erbjuder de alltså filmkanalen Silver, där du kan se hela filmer även om du inte kan välja när filmen börjar och vad som sänds just nu.

Telenor har däremot valt att satsa på två specialkanaler med tv-serier, medan man hos Tele2 och Telia bara erbjuder kunderna de särskilda, kortare mobilkanalerna.

”Värdet av långfilm i mobilen kan diskuteras, det har med teknikmognad och konsumentintresse att göra.”

JONAS DAHLLÖF, VD PÅ SF ANYTIME

Rättigheter enbart för tv

På Telia berättar Bengt Olsson, informationschef för mobila tjänster, att det inte brukar vara något problem med att visa det material som tv-kanalerna själva producerat även i mobilen. Men när det gäller exempelvis amerikanska filmer har tv-kanalen ofta bara köpt rättigheter för att visa materialet i tv.

– Det är en tuff nöt att knäcka, säger Bengt Olsson. Det är därför de kanaler som visas i mobilen är nedkortade – vi måste klippa bort allt material vi inte har rätt att sända i mobilen, vilket ofta är tv-serier och filmer. Även om detta på sikt naturligtvis kan ändras.

Utöver problem med rättigheter och kostnader finns det hos vissa företag en tveksamhet till om tittarna verkligen vill se långfilmer och hela tv-serier i mobilen.

Osäkert om långfilmer

För dig som tittar på film i datorn finns flera företag som säljer filmer för nedladdning. Ett av dem är SF Anytime, vars vd Jonas Dahllöf berättar för PC för Alla att företaget löpande utvärderar möjligheterna att sända film i mobilen.

– När rättighets-, teknik- och kundläget är det rätta kommer vi att lansera en mobil filmtjänst.

Vad finns för hinder mot att göra det i dag?

– Mobil film är en separat rättighet som måste klareras och säkerhetslösningarna måste godkännas av filmbolagen.

Det är i sig inget problem, säger Jonas Dahllöf. Däremot är han inte övertygad om att folk verkligen vill se hela långfilmer i mobilen.

– Kortare klipp har absolut ett värde för konsumenten. Värdet av långfilm kan diskuteras och har naturligtvis både med teknikmognad och med konsumentintresse att göra. Om man jämför med Japan så långpendlar en stor del av befolkningen där, säger Jonas Dahllöf.

Eftersom SF Anytimes filmer är krypterade går det inte att ladda ned dem till datorn och formatera om dem till mobilformat. ●

Det här krävs för att du ska kunna se tv i mobilen

	TELE2	TELENOR	TELIA	3
Mediespelare	Valfri mediespelare kan användas.	Du kan använda alla mediespelare som stöder 3gp-streaming. Valfri som stöder 3gp	Vill att du använder Telias egna mediespelare. Annars garanteras inte det fasta priset för nedladdat material.	3 har en egen klient som kunderna ska använda för att titta på mobil-tv. Egen klient
Teknikkrav	3g-telefon med mediespelare krävs.	Mobilen måste klara antingen 3gp-streaming, eller den högre kvaliteten h.264-kodning. H.264 finns i nyare telefoner.	I alla telefoner som säljs av Teliasonera och klarar 3g samt edge kan du se tv.	Mobilen måste stödja h.364-kodning. Det är den videokodning som bland annat Iphone har.
Pris	Mix-paketet: 59 kr/månad. Eller kanaler för 9 kr/styck. styckpris finns	Baspaketet: 49 kr/månad Totalpaketet: 99 kr/månad.	Telia Mobil-tv: 69 kr/månad.	3Mobil-tv: 69 kr/månad.

3 spelare för mobil film

Flera mediespelare är framtagna för att spela olika kodade piratnedladdade filmer. I den här artikeln skriver vi om lagligt tv- och filmtittande i mobilen. Flera operatörer sänder bara sitt material i sin egen mediespelare, men här är ett urval populära spelare som kan användas för några av operatörernas sändningar.

■ **The Core Pocket Media Player (TCPMP).** Oberoende spelare som klarar de flesta format, inklusive 3pg och h.264. TCPMP är gratis. ***www.hpcfactor.com/downloads/tcpmp***

■ **Windows Media Player.** Spelaren från Microsoft klarar bland annat det högkvalitativa h.264-formatet. Kan inte laddas ned separat, antingen finns den redan i din mobil eller kan fås via någon uppdatering till just din mobil. Den kräver att du har Windows mobila operativsystem. ***www.pocketpccentral.net/software/upsoft.htm#rx30_1***

■ **Itunes.** Apples standardspelare på Iphone. Itunes har tidigare distribuerats på Motorolatelefoner, men nu har Apple stoppat distribution på andra telefoner än Iphone. Itunes är gratis. ***www.apple.com/itunes/download***

Så kommer du igång och ser tv i mobilen

1. Kolla vad din mobiloperatör har att erbjuda. De flesta tv- och filmsändningarna i Sverige kommer via operatörerna, exempelvis genom att du abonnerar på en tv-kanal. Sändningarna säljs som tilläggstjänster.

2. Fixa rätt spelare. I de allra flesta fall har operatören en spelare som du kan ladda ned. Du får information om var den finns när du startar abonnemanget. I flera fall kräver operatören att du använder just deras spelare för att du ska kunna se materialet. I andra fall, som hos Telia, rekommenderar operatören att du går via deras gränssnitt. Annars kan de inte garantera ett fast pris på materialet – och att betala per kilobyte när du laddar hem tunga filer som tv-avsnitt kan bli dyrt.

3. Normalt sett sänds tv-kanalerna som strömmande video. Det innebär att din mobil laddar ned materialet samtidigt som det visas. Följ instruktionerna från operatören. Är det Jambas videoklipp du ska titta på laddar du ned dem från Jambas mobilsajt.

Lisa Bjerre, *lisa.bjerre@idg.se*

Se upp för det finstilta:

Så köper du teknik utan att bli blåst

När företag köper it-utrustning saknas många av de skydd konsumenter har. Det har företagaren Lennart Westling blivit varse. Hans datorköp blev en tvist som inte kan lösas utan dyr advokathjälp.

– DET FINNS INGENSTANS jag kan vända mig utan betydande kostnader, konstaterar Lennart Westling uppgivet.

Han är företagare inom elektronikbranschen och investerade för drygt två år sedan i en dator för 24 000 kronor.

Datorn började krångla och han anmälde detta till försäljaren. Trots att lång tid nu gått och löften avgetts har försäljaren fortfarande inte lämnat någon ersättning.

Känner du igen problemet?

För företagare finns varken ångerrätt eller bytesrätt – om detta inte står i avtalet. Konsumentköplagen gäller heller inte, utan i stället finns köplagen. Det som står i köplagen kan avtalas bort i köpeavtalet, till skillnad från konsumentköplagen som gäller oavsett vad försäljaren skrivit i avtalet.

Se upp för gömda villkor

– När företagare köper it-utrustning gäller de villkor man har kommit överens om. Du bör därför alltid läsa igenom avtalet, särskilt de allmänna villkoren. Där kan det gömma sig mycket, säger Anna-Karin Smedberg, jurist på branschorganisationen Svensk Handel.

När du köper produkter som enskild konsument är du van vid att konsumentköplagen ger ett bra skydd och att lagens bestämmelser inte kan avtalas bort.

Men så fort du handlar som företag – även om det bara är en enskild firma utan anställda – gäller inte konsumentköplagen utan vad som står i avtalet.

Anledningen till att säljaren och köparen kan skriva egna villkor när det är ett företag som handlar av ett annat företag, är att lagstiftaren anser att affären sker mellan jämbördiga parter. Någon lagändring är inte på gång, erfar PC för Alla.

– Vi har inga invändningar mot att det är ingångna avtal som gäller. En generell ändring av systemen har jag inte hört något om, säger Elisabeth Kristensson som

Så gör du om

Som företagare står du på egna ben om något går fel vid ett it-köp. Det finns ingen statlig instans som ger stöd och råd.

Däremot kan du i de flesta fall vända dig till din branschorganisation. Exempelvis Svensk handel erbjuder medlemmar viss rådgivning gratis, och mer omfattande

bevakar avtalsfrågor på Näringsdepartementet.

Vid it-köp använder sig många leverantörer av standardavtal som förhandlats fram mellan leverantörs- och branschorganisationer. De avtalen har ofta rättvisa villkor, anser Anna-Karin Smedberg. Men i vissa fall har leverantören skrivit villkoren helt på egen hand.

– Då kan de innehålla ganska snäva regler för exempelvis reklamationer. Det ska du se över, säger Anna-Karin Smedberg.

Smart att köpa en reserv

Ofta erbjuds även serviceavtal när du köper it-produkter. Då gäller det att titta noggrant på vad som ingår. Vad ska tolkas som service och vad ligger utanför avtalet?

Jon Westholm är it-chef på Cint, ett företag som jobbar med konsumentfrågor och har drygt 40 anställda. Hans tycker att reklamationer ofta blir krångliga och att komponenterna inte sällan går sönder precis när garantitiden gått ut. Att teckna serviceavtal är inte värt pengarna. Jon Westholm har en annan lösning på problemet – han köper en extra produkt på en gång i stället, för att ha en i reserv när den första går sönder.

– I dag när dollarn står så lågt kostar det 1 500 kronor med en bildskärm och 2 000 med en dator. Då är det bättre att köpa en extra och ställa den på hyllan tills den behövs, säger Jon Westholm.

För den som inte vill köpa extra produkter gäller bara en sak: noggrann läsning av köpeavtalet, inklusive de finstilta villkoren. Vid större inköp är det klokt att själv vara med och påverka hur avtalet skrivs. Finns det något som är särskilt viktigt att ha med? Då ska du ta upp det till diskussion med försäljaren.

Skriftligt är att föredra

– Du bör få med det skriftligt i avtalet. Muntliga avtal gäller, men de villkoren är betydligt svårare att bevisa, säger Anna-Karin Smedberg.

något går snett

juristhjälp mot ersättning. Du kan också vända dig till fristående jurister, men tänk på att räkningen kan bli dyr.

– Det kan bli kostsamt att lösa tvisten i efterhand. Därför är det så mycket bättre att se över villkoren innan, säger Anna-Karin Smedberg, jurist på Svensk handel.

ANNA-KARIN SMEDBERG.
Jurist på Svensk handel.

6 tips för smartare it-köp

Tänk över vad som är viktigt vid det aktuella köpet. Exempel på saker du kan ta upp:

✔ **LEVERANSTID.** Om det är viktigt för dig och för verksamheten att produkten levereras i tid, sätt då upp en sista leveranstid och ange vitesbelopp som utgår vid försening.

✔ **ÅNGERRÄTT.** Vill du ha några dagar på dig att ångra köpet? Då behöver det skrivas in i avtalet.

✔ **SKADESTÅNDSREGLER.** Om leverantören inte följer någon av de specifikationer ni kommit överens om vill du kunna få skadestånd. Om dessa står tydligt och klart i kontraktet slipper ni tjafs om eventuella förseningar och annat.

✔ **REKLAMATION.** Hur lång reklamationstid behöver du? Vad händer om du upptäcker ett fel med produkten, och när är det rimligt att du har testat alla funktioner?

✔ **GARANTI.** Hur länge gäller garantin, om det finns någon? Gäller den i alla områden där ditt företag är verksamt? När du har din prioritering klar, diskutera med leverantören om vad som är viktigt.

✔ **LÄS IGENOM AVTALET.** Har de villkor ni diskuterade kommit med? Är det rätt pris, produkt och leveranstid? Hur ser de allmänna villkoren ut? Om du köper serviceavtal, gå igenom vad som ingår och inte.

”Nu har jag tröttnat och i stort sett har jag gett upp. Vad ska jag annars göra? Jag har ingenstans att vända mig.”
LENNART WESTLING, FÖRETAGARE

När diskussionen om villkoren är klar är det viktigt att läsa igenom avtalet ordentligt, för att se att allt stämmer med vad ni kommit överens om.

– Du ska också kontrollera att du kan leva upp till allt som står där. Till exempel om det står att en reklamation måste göras inom fem dagar. Klarar jag det? Vad händer om felet upptäcks senare? säger Anna-Karin Smedberg.

Det är också viktigt att se över ifall det finns någon skadeståndsbestämmelse.

– It-utrustning är ofta av stor betydelse för verksamheten. Vad händer om leveransen är försenad? säger Anna-Karin Smedberg.

Det finns regler om skadestånd i köplagen, men som alltid vid skadestånd hänger det på köparen att bevisa vilken skada företaget har lidit för att säljaren ska bli skyldig att betala ersättning för en försening. Därför kan det vara bättre med villkor för förseningsvite som är tydligt uppställda i avtalet.

– Då har du ett helt annat påtryckningsmedel ifall leveranstiden är viktig, säger Anna-Karin Smedberg.

För företagaren Lennart Westling, som lade 24 000 kronor på en dator som inte fungerar som den ska, har det varit svårt att bevisa att datorn krånglar.

– Det är jättesvårt att skaka fram bevis för att en dator går sönder ibland, säger Lennart Westling.

Att anlita en advokat för att driva ärendet kostar honom 1 200 kronor i timmen.

– Man kan inte gå till rättegång för en dator som kostat knappt 25 000 kronor. Nu har jag tröttnat och i stort sett har jag gett upp. Vad ska jag annars göra? Jag har ingenstans att vända mig, säger Lennart Westling. ●

David Bogerius, *david.bogerius@idg.se*

Giganternas kamp:
N96 mot Xperia

Sony Ericsson satsar allt framåt medan Nokia feglirar. Xperia är en handdatormobil medan N96 bara är en upphottad variant av sin föregångare. Och ingen av dem når i mål ...

EN JÄMFÖRELSE MELLAN Sony Xperia X1 och Nokia N96 känns logisk. Särskilt som mobiljättarna släpper sina värstingmodeller på marknaden ungefär samtidigt. Men i PC för Allas testlabb står det tidigt klart att det handlar om två väldigt olika mobiltelefoner.

Sony Ericsson har för första gången byggt sin mobil runt Microsofts operativsystem Windows Mobile, medan N96 är en uppdaterad version av N95.

Den populära ”dubbelslajden”, den skjutbara skärmen från N95:an, sitter som den ska även på 96:an. Samtidigt är telefonen en aning kvickare och rikare på funktioner än sin föregångare. Med en inbyggd minneskapacitet på 16 gigabyte kan du fylla luren med mängder av filmer och musik.

Att se på film på N96 fungerar ganska bra då bilden utnyttjar skärmens hela yta med en storlek på 2,8 tum och en upplösning på 240 x 320 bildpunkter.

Musik kräver batteri

Den smarta kalenderfunktionen som listar dina kom ihåg-noteringar på startsidan känns också igen, liksom en väl fungerade musikspelare. Om du bara orkar registrera dig går det ganska lätt att tanka hem låtar från Nokia Music Store och sedan föra över dem till mobilen. Genom att logga in på ditt konto via telefonen går det att trådlöst transportera dina inköpta låtar till mobilens musikspelare.

En av nackdelarna med N95 var den korta batteritiden. Tyvärr kvarstår problemet. N96 drar massor av batteri när den används som film- eller mp3-spelare och trots tre friska staplar på batteriindikatorn när du åker hemifrån springer du strax runt och letar febrilt efter en Nokia-laddare. Detta problem kan även uppstå utan att du nyligen använt musik- eller filmspelaren. Plötsligt dyker indikatorn från halvt batteri till

Hitta din återförsäljare här: *pcforalla.se/priser*

inget alls, vilket kan vara riktigt irriterande.

Kameran fungerar bra förutom att bildöverföringen är osmidig. Det känns inte riktigt 2008 att behöva installera ett program från en cd bara för att föra över kamerans bilder till en dator. Windows Vista talar om att det finns en bärbar enhet kopplad till datorn när jag sammanfört den och N96 via usb. Sedan då? Jo, jag har fem mappar som alla heter ”fast lagringsmedium” följt av ett gäng siffror. I den fjärde av dessa fem mappar lyckas jag lista ut att mina bilder ligger. Det borde i ärlighetens namn räcka med att sätta in usb-sladden för att få fram bilderna i en mapp på datorn.

Gps:en blir också en besvikelse av den enkla anledningen att den fungerar väldigt dåligt under testet. Den efterfrågar uppkoppling hela tiden och arbetar stundtals väldigt långsamt.

Bortsett från ovanstående krångel och batteribesvikelser är Nokia N96 en smidig och trevlig mobil. Det är inte lätt att motsvara förväntningarna som uppföljare till en så pass lyckad lur som N95, men tack vare fegspelet går det vägen.

Mobilen gör datorns jobb

Sony Ericssons X1 är den första mobilen i Xperia-serien och det är uppenbart att den och dess efterföljare skapats utifrån förutsättningen att mobilerna förväntas ta över många av funktionerna från datorn under de närmaste åren. Är du van vid Sony Ericssons tidigare mobiler blir du därför lätt frustrerad när du försöker bekanta dig med X1.

Operativsystemet Windows Mobile är otympligt och långsamt och det är lätt gå vilse bland de olika menyalternativen. Vid allra första anblicken är det ändå lätt att bli hänförd. Den tryckkänsliga 3-tumsskärmen och det utskjutande tangentbordet med bokstavstangenter ser riktigt imponerande ut. Det fungerar dessutom bra att skriva och skicka mejl trots det begränsade utrymmet för fingrarna.

Det tar ändå sin lilla tid att komma överens med X1. Möjligheterna verkar vara oändliga och i Sony Ericssons egen instruktionsfilm på nätet kommer ”ringa samtal” först som nionde punkt. Det är mycket lätt att hamna fel, men svårare att komma rätt igen, trots tidigare vana vid Sony Ericssons mobiler. Får du ordning på ”panelerna” – små utbytbara rutor som direkt tar dig till rätt avdelning – underlättas mycket.

”Vid första anblick är det lätt att bli hänförd av Xperia”

Olika målgrupp

N96 framstår tydligt som det bästa alternativet för dig som bara vill ha en ganska smidig telefon med högkvalitativ mediespelare och mindre avancerad internetuppkoppling. Kom bara ihåg att ta med dig laddaren.

Xperia X1 är mycket mer av en handdatormobil för dig som vill ha mobilvarianterna av bland annat Outlook, Google och Internet Explorer och inte är rädd att gå vilse bland alla menyer och möjligheter.

DAVID BOGERIUS

Fler produkttester hittar du på *pcforalla.se/tester*

Nokia N96

Tillverkare: Nokia, www.nokia.se
Skärm: 2,8 tum, 240 x 320 bildpunkter, 16 miljoner färger.
Usb: Ja.
Gps: Ja.
Kameraupplösning (stillbild): 2 592 x 1 944 pixel.
Videoupplösning: 640 x 480 pixel.
Mobila/trådlösa anslutningar: Turbo-3g, 802.11b/g, bluetooth 2.0.
Videoformat: Mpeg-4, Windows Media, Real och Flash-format.
Fm-radio: Ja.
Internminne: 16 GB.
Minneskortsläsare: Ja.
Taltid: 3,5 timmar.
Standby: 220 timmar.
Storlek: 10 x 5,5 x 2 cm.
Vikt: 125 gram.
Cirkapris: 6 900 kronor.

⊕ **Bra mediespelare.**

⊖ **Drar för mycket batteri.**

1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

Sony Ericsson Xperia XI

Tillverkare: Sony Ericsson, www.sonyericsson.com
Skärm: 3 tum, 800 x 480 bildpunkter, 65 536 färger, tft.
Usb: Ja.
Gps: Ja.
Kameraupplösning (stillbild): 2 048 x 1 536 pixel.
Videoupplösning: 640 x 400 pixel.
Mobila/trådlösa anslutningar: Gsm 850, 802.11b/g, bluetooth 2.0.
Videoformat: 3gpp, mpeg-4.
Fm-radio: Ja.
Internminne: 16 GB.
Minneskortsläsare: Ja.
Taltid: 9 timmar.
Standby: 1 500 timmar.
Storlek: 11 x 5 x 1,7 cm.
Vikt: 158 gram.
Cirkapris: 7 000 kronor.

⊕ **Massor av funktioner.**

⊖ **Krånglig att lära sig använda.**

1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

Snabb multimedie-pc med starkt batteri

Den luktar inte lika gott som Asus färgglada doftdatorer i F6-serien och den är inte lika liten och lätt som den omtalade Eee. Ändå är det svårt att inte bli förtjust i Asus F6A.

SMIDIGT FORMAT. Asus F6A är 31 x 23 centimeter stor och mäter 3,5 centimeter i tjocklek. Dessutom har den hdmi-kontakt.

DEN SER LITE TRÅKIG ut, men skenet bedrar då Asus F6A snabbt visar sig vara en riktig bärbar multimediedator värd namnet. Den har massor av muskler, en snabb processor på 2,26 gigahertz och ett hdmi-uttag. Ja, h-d-m-i. Bara en sådan sak! Det är riktigt schyst att plugga in F6A i en stor lcd och plötsligt ha allt från datorn framför sig på tv:n, fast med så mycket större och bättre bild.

Men 13,3 tum från Asus imponerar även utan en hdmi-sladd i en platt-tv. Asus egen videoteknik – Asus splendid video intelligence engine – är framtagen för att ge mer verklighetstrogna färgnyanser på exempelvis människohud, naturbilder och utomhusmiljöer med bättre djup och klarare färger. Och Asus verkar ha lyckats. Bilden på lcd-skärmen är extremt klar och när du aktiverar förbättringsfunktionen med ett tryck på en knapp märkt ***Fn*** och ***C***-tangenten kan du välja mellan flera olika bildinställningar.

Dessutom finns det ett djup i bilden som undertecknad aldrig har sett på en bärbar dator tidigare. Vi snackar naturligtvis hdtv som dessutom har kryddats med ett åttakanaligt ljud.

Rätt finger på rätt plats

Webbkameran finns där, även om den är så liten att den knappt syns ovanför skärmen, och den fungerar bra.

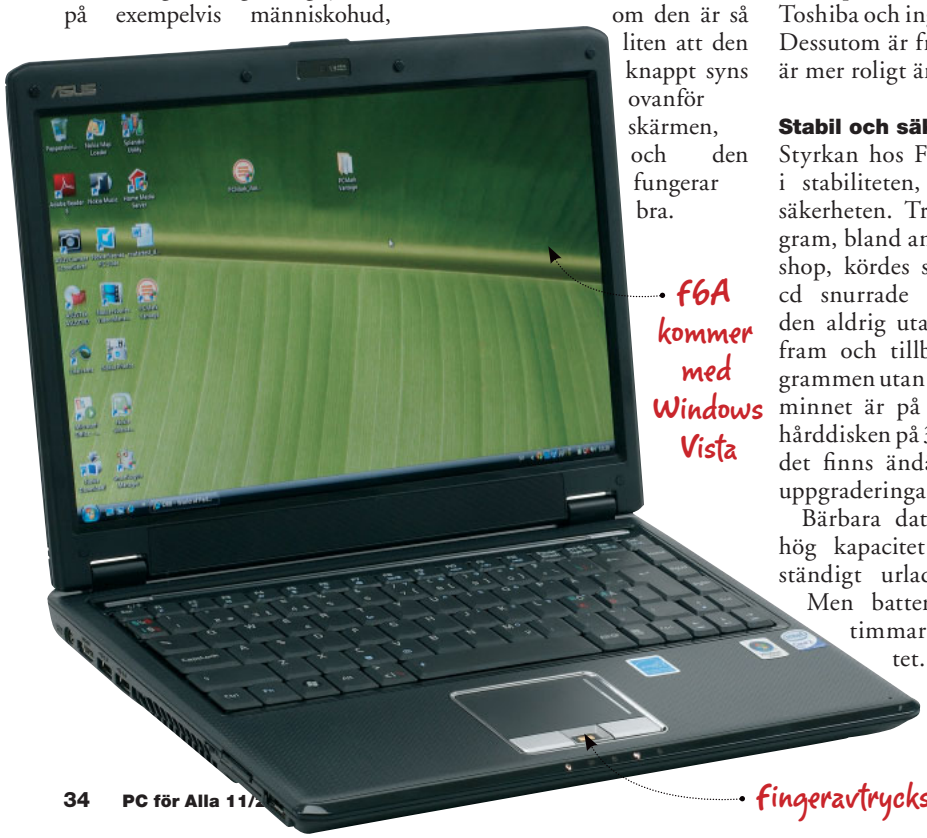

Den avslöjas egentligen bara av texten bredvid linsen – 1,3 megapixels. Tillsammans med den inbyggda mikrofonen är F6A därmed från början redo för en trådlös videokonferens.

För enkel inloggning har datorn utrustats med fingeravtryckläsare från amerikanska Authen Tec. Den läser av fingertopparna och öppnar datorn med True Print-teknik om det är rätt finger på rätt plats.

Det fungerar efter lite krångel, vi får länge fram felmeddelandet Image not accepted, men det är samma typ av tillämpning som finns på datorer från HP och Toshiba och inget unikt för F6A. Dessutom är frågan om det inte är mer roligt än säkert.

Stabil och säker

Styrkan hos F6A sitter i stället i stabiliteten, snabbheten och säkerheten. Trots att flera program, bland annat tunga Photoshop, kördes samtidigt som en cd snurrade i läsaren segade den aldrig utan hoppade snällt fram och tillbaka mellan programmen utan att gnälla. Arbetsminnet är på tre gigabyte och hårddisken på 320 gigabyte, men det finns ändå möjligheter till uppgraderingar.

Bärbara datorer med så här hög kapacitet brukar lida av ständigt urladdande batterier. Men batteriet räcker i tre timmar trots full aktivitet. Med tanke på att den dessutom har ett rejält tangentbord där båda labbarna får plats, men ändå bara väger två kilo, är det inte frågan om betyget blir högt utan hur högt.

DAVID BOGERIUS

BRA VAL! PC FÖR ALLA

Asus F6A

Tillverkare: Asus, www.asus.se
Processor: Intel Core 2 duo P8400. 64-bitars.
Minne: 3 072 MB.
Hårddisk: 320 GB (5 400 varv i minuten).
Grafikprocessor: Intel GMA X4500HD.
Skärm: 13,3 tum, bredbild 16:10. Upplösning 1 280 x 800 pixel.
Portar: 4 usb, hdmi, vga.
Operativsystem: Windows Vista.
Övrigt: Dvd-brännare. Nätverk (trådlöst): Ethernet 10/100/1000 + 802.11a/b/g/n(draft).
Batteritid: 3 timmar, 4 minuter.
Storlek: 31 x 23 x 3,5 cm.
Vikt: 2 kg.
Garanti: 2 år.
Cirkapris: 11 000 kronor.

⊕ **Multimediedator som gör skäl för namnet.**

⊖ **Ser tråkig ut.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

PC Mark Vantage	
totalpoäng:	3 215
Minnesprestanda:	2 058
Tv och film:	1 092
Spel:	1 985
Musik:	3 463
Kommunikation:	3 238
Produktivitet:	2 730
Hårddisk:	3 115

Fler produkttester hittar du på *pcforalla.se/tester*

Kvalitetsljud i smidiga C-Jays

Till skillnad från många andra högkvalitativa lurar är svenska C-Jays vikbara och så lätta att de kan bäras med överallt.

ATT VÄLJA RÄTT hörlurar är lite knepigt. Ett bättre ljud i lurarna är eftertraktat vare sig det handlar om musik, film eller datorspel – och det finns massor av modeller och varianter. Priserna kan variera från ett par hundralappar till flera tusen, och de som låter bäst är oftast stora och bökiga att bära med sig.

De brusreducerande hörlurarna som testades i det förra numret av PC för Alla var, med undantag för testvinnaren Bose Quiet Comfort 3, otympliga och tunga. De gick inte ned i någon ficka och var inte särskilt bekväma runt halsen några längre stunder. Västeråstillverkade C-Jays har ingen brusreducering, men är så lätta att de knappt känns ovanför kragen. Dessutom kan de enkelt vikas ihop och få plats i en vanlig jackficka.

En tusenlapp för ljudet

En jämförelse med storsäljande Koss-klassikern Porta Pro känns inte helt omotiverad även om C-Jays kostar mer än dubbelt så mycket. Formatet är ungefär detsamma och Koss-lurarna sitter faktiskt lite bättre på öronen. C-Jays imponerar mer när det kommer till ljudet som är fylligare och har en klarare diskant. Om ljudskillnaden är så stor som priset kan dock diskuteras.

Den 60 centimeter långa sladden räcker inte till mycket i vårt test. Inte från öronen till fickan i alla fall. Lyckligtvis följer en 70 centimeter lång förlängningssladd med på köpet.

För träning och jogging känns det som att lurarna sitter en aning för löst och fladdrigt, men i promenadtakt eller på resa fungerar de utmärkt. Med tanke på smidigheten och formatet är ljudkvaliteten enastående.

DAVID BOGERIUS

BRA VAL! PC FÖR ALLA

C-Jays

Tillverkare: Jays, www.jays.se
Frekvensomfång: 20-20 000 Hz.
Membran: Elastic Multi Layer (EML)
Sladd: 60 cm sgscc (single crystal copper).
Vikt: 75 g.
Tillbehör: 70 cm förlängningssladd, guldpläterad adapter för hifi-system, "öronmuffar" i tre storlekar.
Cirkapris: 1 000 kronor.

⊕ **Lätta, bra ljud.**

⊖ **Sitter inte perfekt.**

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

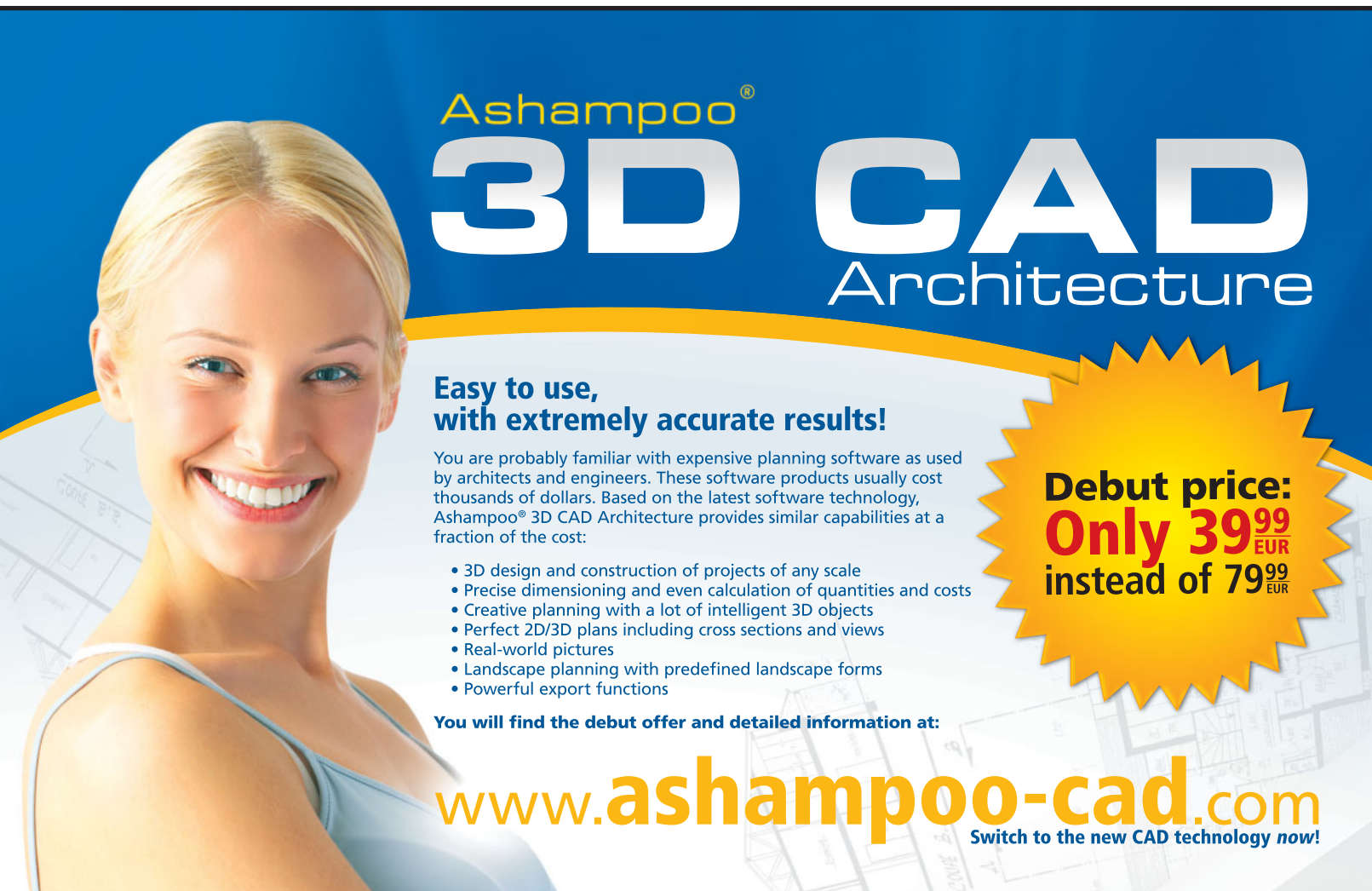

Sweex dvd-tv – en flopp!

PC för Allas test av Sweex 19-tums sovrums-tv med inbyggd dvd börjar illa. Och det slutar ännu sämre. Ändå hade det kunnat bli så bra.

TILL EN BÖRJAN är allting frid och fröjd. Skärmen är lagom stor för ett normalstort sovrum/barnrum och den inbyggda dvd-spelaren syns knappt där den sitter – nästan som på en Imac, men på andra sidan.

En integrerad dvd-spelare är naturligtvis perfekt för den här typen av tv. Det är ju så skönt att slippa ytterligare en extra box bredvid digitalboxen och ändå kunna njuta av en dvd-film.

Dessutom är Sweex-tv:n snyggt och diskret designad i svart och smälter lätt in i rummet oavsett stil och inredning. Den enda knappen på fronten är en rund och smakfull på/av-knapp. Tappar du bort fjärrkontrollen sitter de nödvändigaste knapparna väl dolda på tv:ns vänstra sida.

Så långt är allt bra och dvd-spelaren sätter snällt igång att spela den skiva den matats med.

Bilden är klart godkänd med mycket svärta och dessutom finns det många bra dvd-funktioner för bland annat framspolning i olika hastigheter.

Lcd-apparater brukar göra väsen av sig, men den här är riktigt tystlåten. Det enda problemet är en trög eject-knapp, men till slut spottas skivan ut.

Baksidan brister

Tack vare en förlängningssladd kan vi placera tv:n en bit upp på väggen i en hylla. Det blir inte så snyggt med en skarvad kontakt, men det får åtgärdas senare.

Det är när vi tar en titt på baksidan och tv-apparatens uttag som de stora bristerna börjar avslöjas.

Jag märker till min fasa att det fattas ett hdmi-uttag. 2008 borde det inte vara tillåtet att tillverka något i tv-väg där man är hänvisad till en scart-sladd? Den fina hd-boxen får därmed användas som bokstöd medan Sweex TV019 kopplas till en old school-modell av Canal Digitals boxar via scart. För pc är det vga-uttaget som gäller.

Nu kan jag titta på tv, eller det är åtminstone vad jag tror innan jag har lagt mig till rätta i sängen. Då betraktningsvinkeln är fullständigt usel omöjliggör den nämligen i princip allt tittande som inte sker i jämnhöjd med skärmen.

Människorna på lcd-skärmen blir till kolsvarta skuggor och det går inte att se ett uns av vad som försiggår, särskilt om ilden är mörk. Mitt huvud är då placerat på två kuddar två meter bort från skärmen och en och en halv meter nedanför. Som en galning testar jag att ändra alla inställningar för färg och kontrast utan att få till någon märkbar förbättring.

Bottenplacering bäst

Vi kan konstatera att Sweex tv och inbyggda dvd-spelare är riktigt bra så länge du inte placerar den högt upp på väggen, till exempel i en ställning eller i en hylla. Då är den snudd på värdelös. Eftersom en sovrums-tv oftast placeras högt för att möjliggöra sängliggande tittande kan det inte bli annat än ett bottenbetyg. Att den dessutom saknar hdmi-uttag gör inte saken ett dugg bättre.

DAVID BOGERIUS

VI SÖKER KONTAKT. Här finns scart-kontakt, pc audio, pc vga, audio, video, s-video och antennport. Men vi letar förgäves efter en hdmi-kontakt.

Sweex TV019

Tillverkare: Sweex, www.sweex.se
Skärmstorlek: 19 tum, 1 440 x 900 bildpunkter.
Kontrast: 850:1.
Inbyggd dvd: Ja
Hdmi-uttag: Nej.
Scart-uttag: 1.
Full hd: Nej.
Hd-ready: Nej.
Storlek: 47 x 40 x 18 cm.
Vikt: 8, 5 kg.
Format: Mps, wma, avi, mpg, vcd, svcd, mpeg-1, mpeg-2, avi, divx.
Cirkapris: 3 000 kronor

⊕ **Inbyggd dvd-spelare.**

⊖ **Usel betraktningsvinkel.**

1 2 **3** 4 5 6 7 8 9 10

Skönt ljud i snygg förpackning

Bakom formen på Lacies utmärkta usb-högtalare ligger den prisbelönade skotten Neil Poulton.

DU BEHÖVER INGEN strömsladd, inga drivrutiner och absolut inte några batterier. Dessutom blir bordet med din datorskärm mycket stiligare när du kopplar Lacies högtalare till din Mac eller pc. En usb-sladd är allt som krävs för att ljuv musik ska uppstå.

Trots högtalarnas storlek (14 x 9 x 10 centimeter) fyller de överraskande nog hela det normalstora rummet med ljud utan vare sig skrammel eller alltför stor avsaknad på bas.

Ljudet – med uteffekt på två watt – är kanske inte helt i klass med utseendet eller användarvänligheten men räcker bra, även om Lacies firewire-högtalare klarade fyra watt tillsammans. Vill du kräma på ordentligt ska du naturligtvis välja högtalare i en helt annan prisklass.

En enklare installation än att koppla in en usb-sladd är hur som helst svårt att tänka sig. Och här är det verkligen precis det som det är frågan om – plug and play. Dessutom ger avsaknaden av strömadapter dig en renare och snyggare skrivbordsmiljö.

DESIGNAT LJUD. Trots sin ringa storlek (14 centimeter höga) ger Lacies usb-högtalare ett fullstort ljud.

Prisbelönt designer

Designern Neil Poulton ska ha hela huset fyllt av utmärkelser och designpriser och visst är det något extra med Lacie-högtalarnas utseende. De får den tristaste dator att se riktigt pimpad ut och dessutom passar de svartvita färgerna in överallt.

Vill du koppla dina designade högtalare till en Ipod eller annan mp3-spelare så fungerar det också. Utan inkopplad dator behöver du emellertid en annan strömförsörjning, men så finns det också mycket riktigt ett uttag för en sladd. Så ska det låta!

DAVID BOGERIUS

Lacie USB högtalare

Tillverkare: Lacie, www.lacie.com
Effekt: 2 W.
Omfång: 90 Hz-20 kHz.
Storlek: 13 x 10 x 9 cm.
Uttag: Usb.
Cirkapris: 500 kronor.

BRA VAL! PC FÖR ALLA

⊕ **Oerhört snygga och enkla att installera.**

⊖ **Inget!**

1 2 3 4 5 6 7 8 9 **10**

Nytänk utan trassel

Det är kul med nytänkande. Särskilt när det leder till att du slipper trassla in dig i glasögonbågar eller växelspakar. Med BT50 är det bara att ta sig i kragen.

ADIFONES ”BLÅTANDSVINDA” är en trevlig bekantskap. Med BT50 Bluetooth Headset behöver du ingen ”dongel” på örat utan drar bara upp en liten hörsnäcka från kragen när du vill tala i mobiltelefonen.

Vi pratar alltså om ett headset som är helt befriat från sladdar bortsett från den utdragbara 40-centimetershalsbygeln som sitter mellan öronsnäckan och ”blåtandsvindan”. Därmed slipper du trassel runt öron och glasögon eller instrumentpanelen i bilen.

BT50 fästs med ett clip i kragen och sitter sedan pålitligt och bekvämt på plats utan att märkas förrän det ringer.

När du pratat klart rullas sladden tillbaka in i vindan med ett litet tryck på knappen – precis som på en dammsugare.

Klar att använda

”Installationen” fungerar utan anmärkning under testet. BT50 kom direkt fram på skärmen när bluetooth-funktionen slogs på Nokia N96, och det fungerar lika bra på bluetooth-mobiler av andra märken.

I förpackningen finns en usb-kabel som används för uppladdning av batteriet. Det klarar sju timmars pratande eller 160 timmars standby efter två och en halv timmes laddning. Dessutom medföljer fri kostigt nog en laddare för både Nokias och Sony Ericssons mobiler liksom en billaddare med usb-uttag, så du kan välja om du vill ladda i dator eller medan du kör bil.

Och en uppladdad BT50 är ypperlig för dig som sitter vid ratten och pratar eller av andra anledningar behöver ha händerna fria under mobilsamtalen. Bluetooth 2.0-lösningen fungerar smidigt då du lätt kan byta telefon, men ändå fortsätta att använda BT50. Ljudkvaliteten i luren är inte den allra bästa men det, liksom en handbok på engelska, kan du leva med när du slipper trasslet.

DAVID BOGERIUS

INTE PÅ ÖRAT. BT50 kläms fast på kragen och när det ringer drar du enkelt fram öronsnäckan. Du slipper alltså bära en stor bluetooth-dongel på örat.

Adifone BT50 Bluetooth Headset

Tillverkare: Adifone, www.adifone.se
Laddningstid: 2,5 timmar.
Angiven batteritid: 7 timmar taltid, 160 tim standby.
Frekvens: 2,4 GHz.
Vikt: 19 gram.
Cirkapris: 725 kronor.

BRA VAL! PC FÖR ALLA

⊕ **Ny och smidig variant.**

⊖ **Ljudkvaliteten.**

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Smarta nyheter i Ipod Touch och Nano

Apple finjusterar sina mediespelarmodeller och bjuder på små men efterlängtade förbättringar.

DET BÖRJAR BLI något av en tradition att Apple släpper nya versioner av sina Ipod-modeller varje höst. I och med årets släpp är lilla Ipod Nano uppe i generation fyra och Ipod Touch kommer med sin andra generation. Även programmet Itunes får sig en ansiktslyftning i samma veva och har nu lanserats i version åtta.

Några revolutionerande förändringar handlar det inte om denna gång, varken för spelarna eller programmet, men de nyheter som bjuds är både fiffiga och praktiska.

Skakig slumpning

Den mest uppenbara förändringen står Ipod Nano för, som går tillbaka till sin långsmala form efter förra generationens fula kvadrat. Trots detta är skärmen lika stor som hos föregångaren och de videoklipp du spelar upp visas så att säga på bredden.

Nano har även försetts med en rörelsekänslig sensor och en av de lite mer onödiga (men kul) nya funktionerna är att du kan slumpa fram låtar genom att helt enkelt skaka på spelaren.

”Slumpa fram låtar genom att skaka på spelaren”

Övriga nyheter är att minnesmängden har ökats till 16 gigabyte i den större modellen och att du kan få den i hela nio olika mer eller mindre flashiga färger.

Snyggare skal till Ipod Touch

Även Ipod Touch har förändrats något utseendemässigt och stoltserar nu med en metallbaksida precis som Iphone. Nytt är också den mycket praktiska volymkontrollen på sidan av spelaren och den inbyggda högtalaren. Ljudkvaliteten som denna presterar är dock allt annat än imponerande.

I övrigt är det mesta sig likt i Ipod Touch – på gott och ont. Gränssnittet är fantastiskt snyggt och lättnavigerat, det är både kul och praktiskt att kunna koppla upp sig till Itunes Store och köpa musik direkt från spelaren. Och i Apple Store finns massor av spännande program att ladda ned gratis eller köpa för en oftast billig penning. En personlig favorit är Texas Hold’em, som har gått varmt under provperioden.

Samtidigt finns några av Ipod Touchs nackdelar kvar. Lagringsutrymmet är, trots att det har ökat till 32 gigabyte i den stora modellen, fortfarande för litet för att kunna rymma tillräckligt med musik och videoklipp. Och prislappen på 3 700 kronor för värstingmodellen är avskräckande.

Få tips om låtar

Programmet Itunes har uppdaterats och erbjuder nu ett gränssnitt som gör det ännu enklare att navigera bland

Fler produkttester hittar du på *pcforalla.se/tester*

BLÄNK. Nytt i Ipod Touch är den snygga metalliska baksidan. Och i spel känner en inbyggd accelerometer av hur du vinklar Touch och agerar efter dina rörelser.

omslagen om du har en riktigt stor samling album.

Den stora nyheten stavas dock Genius. Med denna funktion aktiverad analyseras din låtsamling och du kan sedan få tips om liknande musik i ditt bibliotek när du markerar en låt. Är du sugen på att köpa mer musik kan Genius även tipsa om liknande musik i Itunes Store. Denna funktion fungerar förvånansvärt bra, även om vissa av förslagen kan te sig något märkliga och långsökta. Genius-funktionen finns även i spelarna, så du kan skapa spellistor med likartad musik även när du är ute på stan.

De nya Ipod-modellerna bjuder inte på några revolutionerande nyheter, men de förbättrar ett redan bra sortiment och befäster Apples position som nummer ett på mediespelarmarknaden. Ipod Nano och Ipod Touch är snygga, lättnavigerade och låter bra. Vi kan varmt rekommendera dem båda!

JAN SANDBLADH

TIPSARE. Itunes har en ny funktion, Genius, som analyserar din låtsamling och ger dig tips om liknande musik.

Apple Ipod Touch

Tillverkare: Apple, www.apple.se
Skärmstorlek: 3,5 tum, 480 x 320 pixel.
Lagringsutrymme: 8, 16 eller 32 GB.
Batteritid: 36 timmar ljud, 6 timmar video.
Filformat: Aac, mp3, audible, Apple lossless, aiff, wav, h.264, jpeg, bmp, gif, tiff, psd och png.
Storlek: 11 x 6,2 x 0,8 cm.
Vikt: 115 gram.
Cirkapris: 2 200 kronor (8 GB), 2 800 kronor (16 GB) eller 3 700 (32 GB).

⊕ **Snygg och lättanvänd, smarta nya funktioner, bra ljud, bra batteritid, knapp för volymkontroll.**

⊖ **Fortfarande för lite lagringsutrymme, ingen radio, dyr.**

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Apple Ipod Nano

Tillverkare: Apple, www.apple.se
Skärmstorlek: 2 tum, 320 x 240 pixel.
Lagringsutrymme: 8 eller 16 GB.
Batteritid: 24 timmar ljud, 4 timmar video.
Filformat: Aac, mp3, audible, Apple lossless, aiff, wav, h.264, jpeg, bmp, gif, tiff, psd och png.
Storlek: 9,1 x 3,9 x 0,6 cm.
Vikt: 37 gram.
Cirkapris: 1 400 kronor (8 GB) eller 1 850 kronor (16 GB).

⊕ **Kul och smarta nya funktioner, liten och smidig, bra ljud.**

⊖ **För liten skärm för att se på film, ingen radio.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

UTE NU!

6 månaders GRATIS SÄKERHETS-PAKET på CD-skivan

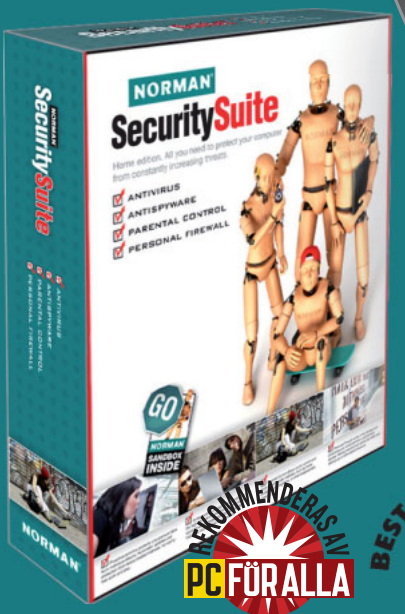

REKOMMENDERAS AV PC FÖR ALLA NR 5/2008

BEST I TEST PC WORLD NORGE

- Du sitter säkert!
- Antivirus
- Antispionprogram
- Föräldrakontroll
- Personlig brandvägg

- Ny, modern grafik
- Svensk support ingår
- Aktiv skärmsläckare
- Vistakompatibel

Kontakta oss eller någon av våra återförsäljare, du hittar dem på vår webbsida.

NORMAN®
www.norman.com/se
011-230 330

Snabbstartad blu-ray för filmfantaster

Sonys BDP-S350 är en skönt okomplicerad och behaglig blu-ray-spelare. Om du kan leva med en svåråtkomlig usb-port vill säga …

BILDKVALITETEN KOMMER I första hand när du ska byta upp dig till blu-ray. Det är liksom det hela grejen går ut på och det är nog heller inget som BDP-S350 förlorar på. Bilden rör sig mjukt trots knivskarpt klara detaljer och bjuder förmodligen på något av det bästa som för närvarande erbjuds i form av hd-upplevelser.

BLÅ LASERSPELARE. BDP-S350, som har fått blå färg även på utsidan, bör tilltala cineaster med sitt klara ljud och sin bild i full hd.

Sonys nya precisionsteknik, Drive HD, ska kunna upptäcka svajande skivor och korrigera dem på studs för en säkrare uppspelning av både blu-ray och dvd.

Dessutom är ljudet kristallklart oavsett filmgenre.

Flera funktioner

Visst riktar sig BDP-S350 främst till cineaster som gärna öppnar plånboken för bästa tänkbara bild- och ljudkvalitet med fullständig hd i 1080p, 24p True Cinema och högupplöst surround-ljud, men den har ändå gott om funktioner som ger spelaren ett extra lyft. Exempelvis kan du titta på två olika videosekvenser samtidigt från samma blu-ray-skiva eller slå på snabbstartläge och se filmen rulla igång endast sex sekunder efter att du tryckte på on-knappen.

Menyerna är logiska och lätta att förstå sig på samtidigt som anslutningsmöjligheterna är fulländade med bland annat hdmi-, s-video- och nätverksuttag.

Sony-burken förtjänar beröm även för dess snygga, diskreta look, men samtidigt är den så kompakt att du behöver en slimmad usb-kontakt för att över huvud taget komma åt att använda baksidans usb-ingång. Ett vanligt usb-minne får helt enkelt inte plats. Denna lilla fadäs kanske går att överleva trots allt. Hade du bara kunnat spela Rock band eller NHL 09 på BDP-S350 hade det varit en lika bra blu-ray-investering som ett Playstation 3.

DAVID BOGERIUS

Sony BDP-S350

Tillverkare: Sony, www.sony.se
Portar: Ethernet, hdmi (1.3), s-video ut, usb, komponent ut, komposit ut.
Stödda format (bd/hd-dvd): 1080p.
Stödda format (dvd): 720p, 1080p.
Klarar avchd: Ja.
Klarar mp3: Ja.
Storlek: 43 x 6 x 22 cm.
Vikt: 2,9 kg.
Cirkapris: 3 500 kronor.

⊕ **Fantastisk bild.**

⊖ **Usb-minnet får inte plats. Ej scart. Saknar hörlursuttag.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Enkel digitalisering av vhs-filmer

Födelsedagskalas, julfirande och studentutsläpp. Med hjälp av Magix Video Saver kan filmerna på dina gamla dammiga vhs-kassetter smidigt digitaliseras.

DET ÄR INTE utan att jag lider en smula av att se de alltför långa filmsekvenserna från de där stunderna som bedömts vara värda ett förevigande. Samtidigt vore det onekligen en förlust om vhs-banden blev obrukbara. Med tanke på hur utrotningshotade videobandspelarna är finns det anledning att säkra dessa rörliga minnens framtid – och det görs med hjälp av ett tyskt konverteringsprogram vid namn Magix Video Saver.

PAKET. Både program och konverteringssladdar ingår.

Ja, namnet talar väl för sig själv. Och själva räddningsinsatsen kan genomföras utan särskilt stora problem. När programmet installerats på datorn kopplar du in den medföljande usb-sladden som har uttag för både scart och s-video i den andra änden – för att kopplas in i din gamla video. Sedan ska det bara vara att trycka på play och lagra dina mästerverk till film på hårddisken, eventuellt redigera dem och bränna dem på dvd eller blu-ray.

Onödig registrering

Det går nästan lika enkelt som det låter. Filmerna sparas i Magix eget format, men kan konverteras för Apple Quicktime eller Windows Media Videoformat. Av någon outgrundlig anledning måste du registrera dig och få en aktiveringskod via e-post för att kunna bränna filerna i mpeg-2 till dvd eller blu-ray. Det drar ned betyget.

Desto roligare är att bildkvaliteten blir över förväntan, inte särskilt långt från originalet, och att du på ett smidigt sätt kan göra interaktiva menyer till dvd-skivan.

Programmet innehåller många användbara funktioner. Du kan snabbt lära dig att lägga in texter på filmen eller att göra en stilig övergång. Inte lika användarvänligt som Pinnacle Studio 12 kanske, men inte heller lika dyrt.

ÖVERSIKT. Så här ser gränssnittet i Video Saver ut med de tre stora knapparna Record, Edit och Burn längst upp.

DAVID BOGERIUS

Magix Video Saver

Tillverkare: Magix, www.magix.com
Systemkrav: XP eller Vista, Intel Pentium 4, 512 MB ram, 1 GB minne.
Språk: Engelska.
Anslutning: Usb.
Videoformat för import: Avi, dv-avi, mpeg, wmv, Quicktime.
Ljudformat för import: Mp3, ogg, wma, Dolby Digital 5.1.
Videoformat för export: Avi, dv-avi, mpeg, mxv, Quicktime, Real Media, wmv.
Ljudformat för export: Wav, Mp3.
Cirkapris: 600 kronor.

⊕ **Smart lösning med dubbla kontakter på sladden.**

⊖ **Varför krav på registrering innan kopiering till skiva?**

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Hitta din återförsäljare här: *pcforalla.se/priser*

MED AVANCERAD SÄKERHET
FÖR ETT INRE LUGN.

eset

Årets Antivirusprogram 2007
Årets Antivirusprogram 2006

AV comparatives

ESET Smart Security

Det smarta sättet att skydda sig på nätet.

Det finns många alternativ. Men ett avviker från mängden. **ESET Smart Security med ESET NOD32 Antivirus ger dig marknadens i särklass bästa nolltidsskydd utan falsklarm.** ESET Smart Security fungerar självständigt och fattar blixtsnabbt egna kloka beslut utan att besvära dig i onödan och vara i vägen.

Tack vare dess ThreatSense®-teknik och dess avancerade heuristiska analys har ESET Smart Security den unika förmågan att skydda dig mot helt nya hot, före det att andra program upptäcker dem.

Installera ESET Smart Security så sköter det sig i princip självt. Du slipper ett program som ideligen pockar på din uppmärksamhet. ESET Smart Security skyddar mot inkräktare, virus, spionprogram, rootkits, phishing, pharming, och annan skadlig programkod. Bäst av allt, du får full prestanda även om du använder krävande program. ESET Smart Security ger dig sinnesro.

Surfa till **www.eurosecure.com** och provkör programmet gratis i 30 dagar och upplev skillnaden.

Komponenter som ingår:
ESET NOD 32 **ANTIVIRUS**
ESET NOD 32 **ANTISPYWARE**
ESET **PERSONAL FIREWALL**
ESET **ANTISPAM**

NOD32 technology

EUROSECURE™
www.eurosecure.com

MÅNADENS SPELTEST

Jan Sandbladh, *jan.sandbladh@idg.se* Therese Granlund (barnspel), *therese@granlund.net*

Mångsidig version av

klassiskt roliga rör

Den senaste versionen av Pipe Mania bjuder på spännande nyheter som tågräls och ankor – samt ett läge med rörlig spelplan.

PIPE MANIA ÄR ETT klassiskt spel som genom årens lopp har dykt upp i många skepnader, inte minst i många olika shareware-varianter. I grund och botten är spelidén alltid densamma. På en fyrkantig spelplan uppdelad i ett antal rutor har du en startruta och en målruta. Du ska sedan bilda en sammanhängande ledning mellan start och mål genom att placera ut ett antal olikformade rörbitar som blir tillgängliga en och en. Dessa rörbitar är antingen raka (horisontellt eller vertikalt) eller böjda i 90 graders vinkel, men det brukar även finnas ett antal specialbitar som enkelriktade rör eller korsade rör.

KATASTROF. Vätskan har nått en öppning i systemet och flyter ut.

Att bara placera ut och sammanfoga rör på en spelplan låter ju väldigt enkelt, men det finns en hake. När spelet startar börjar en timer att räkna ned och när den når noll börjar en vätska flöda genom rören från startrutan. Så länge dina rör är snyggt sammanfogade flyter den på utan problem, men når den en rörbit som inte är sammanfogad med en annan flyter vätskan ut och spelet är över.

En väldigt enkel spelidé alltså, men som så många andra enkla spelidéer är den genialisk och extremt beroendeframkallande.

Tåg, ström och ankor

I den här versionen av Pipe Mania har utgivarna Empire Interactive

BARNSPEL

Språksnålt i djungelmiljö

Bokstavsdjungeln är som en halv morotskaka – sjukt god, men på tok för liten. Vi vill ha mer av det goda!

TAKTFAST. Att öva stavelser med den sköna Bongobjörnen är kul.

JAGA DJUR. Hjälp herr Alfabeticus att fånga in förrymda bokstavsdjur.

JOSEFIN-TITLARNA AVLÖSER varandra och den här gången är det dags för ett besök i Bokstavsdjungeln. Spelet är ett av åtta alster i den smarta Skolhjälpsserien och fokuserar på olika delar av det svenska språket. Grundstoryn kretsar kring ett gäng förrymda bokstavsdjur som Josefin ska hjälpa till att fånga in, och för att klara det måste hon lösa olika uppgifter. Ordbildning och böjning varvas således med stavelseträning och bokstavsföljdsövningar. Allting kryddas och ramas in av charmiga figurer i skön djungelmiljö.

Hela upplägget är som vanligt både pikant och fantasifullt, och redan från början finns ett sug efter att få kasta sig ut i djungeln för att se vilka utmaningar som döljer sig där. Därför är det trist att upptäcka att det inte finns så mycket.

Klart outnyttjad potential

Fyra övningar är oförskämt lite, även om de går att upprepa om och om igen, och känslan av att man påbörjat något som man inte har orkat driva ända fram är svår att värja sig mot. Bortsett från en och annan ljudmiss och det något sega tempot är det ju så rörande bra i övrigt. Varför hade man inte kunnat få mer?

Josefin skolhjälp: Bokstavsdjungeln

Kategori: Kunskapsäventyr.
Utvecklare: Krea Medie.
Utgivare/kontakt: Pan Vision, 08-597 962 50, www.panvision.com
Systemkrav: Windows XP, Pentium III, 256 MB ram.
Åldersrekommendation: 6-12 år.
PC för Alla rekommenderar: 6-12 år.
Språk: Svenska.
Cirkapris: 170 kronor.
Läs mer: www.josefine.com

⊕ **Fantasifullt, mysigt och lagom lärorikt.**

⊖ **Oförskämt få övningar och en och annan ljudmiss.**

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Att du kan välja mellan tre olika svårighetsgrader ökar hållbarheten en aning, men det räcker ändå inte. Det är frustrerande att se så mycket outnyttjad potential. ●

Cirkapris: Alla prisuppgifter i faktarutorna är inklusive moms.

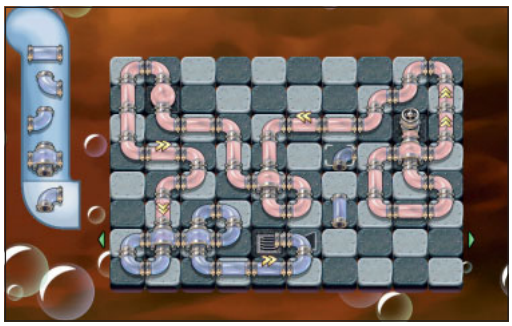

KLASSIKER. Även originalversionen av Pipe Mania ingår i paketet.

STRÖM. På denna bana ska du leda elektricitet genom ledningar.

Pipe Mania

BRA VAL! PC FÖR ALLA

Kategori: Pusselspel.
Utvecklare: Razorworks.
Utgivare: Empire Interactive.
Kontakt: Pan Vision, 08-597 962 50, www.panvision.se
Systemkrav: Windows XP/2000/Vista, Pentium IV 1 GHz, 1 GB ram, 3d-kort med 64 MB ram.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Ja.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 3 år.
Cirkapris: 280 kronor.
Läs mer: www.pipemaniagame.com

⊕ **Roliga nya spellägen, varierat och lagom utmanande.**

⊖ **Blir till slut lite för enformigt.**

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

gett spelet en ansiktslyftning och moderniserat det med ett antal nya funktioner och finesser. Till en början är allt sig likt, men det dröjer inte länge innan den flytande vätskan är utbytt mot bland annat tåg som ska ta sig fram på en sammanhängande räls, ström som du måste leda rätt med ledningar eller ankor som tuffar fram på löpande band i en fabrik.

Du bjuds även på många nya specialbitar som kan placeras ut, exempelvis växlar som gör att tågen kan ändra färdriktning och återigen åka på redan utlagd räls medan du bygger vidare mot målrutan.

För att variera och komplicera till det hela ytterligare finns även helt nya spellägen som Match, där du på tid ska lösa ett pussel med saknade rörbitar, och Arcade, där spelplanen hela tiden rör på sig. Det går också att spela två personer samtidigt, med eller mot varandra.

”Nya spelläget Arcade gör att spelplanen hela tiden rör på sig”

I många omgörningar av spel känns de nya funktionerna och spellägena ganska krystade och lyckas sällan tillföra något till originalidén, men så är inte fallet i Pipe Mania. Tvärtom bjuder nyheterna här på variation och gör att spelets livslängd ökar rejält. Belöningssystemet med brons-, silver- och guldmedaljer beroende på hur bra du har klarat en bana gör också att du gärna spelar om dem för att lösa pusslen smartare och ytterligare förbättra dina poäng.

Originalet håller också

Med i paketet finns även originalversionen av Pipe Mania för dig som vill uppleva lite nostalgiskt spelande. Lite förvånande visar sig denna ursprungliga version fortfarande hålla väl, men det är antagligen bara ytterligare ett bevis på hur bra grundidén faktiskt är.

Den välfungerande grundidén och de nya spellägena och funktionerna till trots, går det inte att förneka att Pipe Mania till slut ändå blir lite enformigt. Men på vägen dit har du väldigt roligt! ●

Psycho-action på tropiska ön

Tilläggspaketet Crysis Warhead utspelar sig samtidigt som originalspelet, fast ur karaktären Psychos synvinkel.

DET FÖRSTA TILLÄGGSPAKETET till Crysis har kommit – Crysis Warhead. Egentligen är det lite fel att kalla det för tilläggspaket, för dels behöver du inte originalspelet för att kunna spela det, dels utspelar sig handlingen inte före eller efter den i originalspelet, utan samtidigt men ur en annan vinkel.

HUVUDPERSON. Det här är Psycho, ditt alter ego i spelet.

Psycho (som hade en biroll i det första spelet) står i handlingens centrum. Du får uppleva hans äventyr på andra sidan ön, men i grund och botten är storyn densamma som i Crysis. Du slåss först mot nordkoreanska soldater, men får en bit in i spelet även kämpa mot onda rymdvarelser.

Actionrikt men få nyheter

Greppet med en parallellhistoria fungerar förvånansvärt bra, även om en del av spänningen förtas. Å andra sidan är ju inte berättelsen det primära i ett actionspel. Och just action bjuds det på i massor. Det är fullt ös från början till slut, med varierade banor och mängder av fiender att slåss emot.

BOOOM! Det är tätt mellan explosionerna i Crysis Warhead.

En besvikelse är bristen på nyheter. Här finns några nya vapen, men det är bara ett (granatkastaren) som är något att ha. Både miljöer och fiender är i princip oförändrade från första spelet.

Dessutom är spelet på tok för kort. Lite fler speltimmar än vad det bjuder på kan du ändå begära för 300 kronor. Trots det kommer du som gillade det första spelet även att gilla Crysis Warhead. ●

Crysis Warhead

BRA VAL! PC FÖR ALLA

Kategori: Action.
Utvecklare: Crytek.
Utgivare/kontakt: Electronic Arts, 08-546 445 00, www.electronicarts.se
Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium IV 2,8 GHz, 1 GB ram, 3d-kort med 256 MB ram, dvd-läsare.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Ja.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 16 år.
Cirkapris: 300 kronor.
Läs mer: crysiswarhead.ea.com
Obs! Innehåller våld!

⊕ **Snyggt, actionfyllt och varierat.**

⊖ **För kort, för få nyheter.**

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Rollspel med onlinedueller

Warhammer Online: Age of Reckoning tar upp kampen med World of Warcraft. Och bjuder på personliga kamper mellan spelare.

ATT RECENSERA ETT onlinerollspel är alltid lite vanskligt. Det spel som vi recensenter får i handen och bedömer är ganska långt från den produkt som spelet växt fram till efter att användarna har sagt sitt och de obligatoriska patcharna och uppgraderingarna har släppts. Den här recensionen får alltså ses som ett slags bedömning av vad spelet har för potential mer än ett betyg av den slutliga produkten.

Så vad har då Warhammer Online: Age of Reckoning för potential? Hur väl står det sig i konkurrensen med regerande mästaren World of Warcraft?

Jodå, det klarar sig riktigt bra, främst tack vare valet av en något annorlunda väg.

VARIERAT. Du stöter på många udda sammansättningar av karaktärer under ditt spelande.

Spelare mot spelare

Fokus i Warhammer Online ligger nämligen på pvp (player vs player). Visst finns här även traditionella pve-uppdrag (player vs environment), men det är just kampen spelare mot spelare för antingen de onda, Destruction, eller de goda, Order, som är huvudsaken.

Det, i kombination med att man valt att variera och förändra förmågorna och funktionerna hos de traditionella klasstyperna som finns i spelet, gör att spelet ger ett fräscht intryck och känns smått unikt. Man konkurrerar så att säga inte på de andra spelens hemmaplan, utan tar fajten till en annan arena.

Men pvp-fokuset medför samtidigt vissa problem. Det skrämmer bort solospelare, som vill lalla runt i lugn och ro och utföra uppdrag på egen hand. Det ger också upphov till vissa balansproblem, eftersom (i alla fall hittills) fler vill spela som de onda Destruction än de goda Order. Dessutom medför det indirekt att spelets grafik är väldigt trist, eftersom även klenare datorer måste klara av att hantera många figurer samtidigt.

Det första intrycket är ändå positivt, även om det sannolikt inte kommer att peta ned World of Warcraft från kungatronen. ●

Warhammer Online: Age of Reckoning

Kategori: Onlinerollspel.
Utvecklare: Mythic Entertainment.
Utgivare/kontakt: Electronic Arts, 08-546 445 00, www.electronicarts.se
Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium IV 2.5 GHz, 1 GB ram, 3d-kort med 128 MB ram, dvd-läsare, internetuppkoppling.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Ja.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 12 år.
Cirkapris: 450 kronor inklusive 30 fria dagar, sedan drygt 100 kronor/månad.
Läs mer: www.war-europe.com
Obs! Innehåller våld!

⊕ **Kul med pvp-fokus, buggfritt, varierade klasser.**

⊖ **Trist grafik, vissa balansproblem, inget för solospelare.**

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

BARNSPEL

Kom igen, nu dansar vi loss!

Alla ungar älskar Dora, men senaste dansäventyret går nog bara hem hos de allra yngsta spelarna.

KLICKA. Det finns fem utmaningar som alla lockar med olika dansövningar. Kartan visar vägen.

MOVES PÅ SLOTTET. Släpp loss med allt du har i kungens stora danstävling.

EN ODISKUTABEL FAVORIT under Nickelodeons tidiga morgonrepertoar på tv är den svengelsktalande utforskaren Dora. Bättre än så blir det liksom inte.

Att Dora dessutom finns som datorspelsversion är förstås suveränt och idén med ett svängigt dansäventyr kan inte beskrivas som annat än klockren.

Dessvärre är den inte riktigt lika lyckad i praktiken. Musiken finns där, och historien om en viktig danstävling på kungens slott är förstås kul. Men särskilt mycket till dans är det egentligen inte.

För lite delaktighet

Till största delen handlar det om att hantera musen eller tangentbordet på rätt sätt genom att klicka eller dra i takt med musiken efter Doras instruktioner. Varje lyckad utmaning belönas med några nya moves, det vill säga rörelser, till Doras dansrepertoar. Dessa kan du även leka fritt med i det så kallade dansäventyrscentrat.

Även om tanken är god så är utformandet förvånansvärt tamt. Kanske tappar man efter en viss ålder förmågan att se det magiska i det allra enklaste, och kanske börjar man någonstans på vägen även tro att varje historia måste ha en smart poäng för att vara bra. Men oavsett hur det ligger till med den biten borde du kunna få lite mer.

Dansäventyret har sin charm och svänger skönt emellanåt, men delaktigheten i äventyret är i minsta laget. De allra yngsta spelarna lär älska spelet, men vana spelare vill ha fler och större utmaningar. ●

SÅ SKA DET SE UT. I dansäventyrscentret hittar du de olika danserna i utskrivningsvänligt format.

Dora utforskaren Dance: Ett dansäventyr

Kategori: Äventyr.
Utvecklare: Stunt puppy entertainment.
Utgivare/kontakt/läs mer: Atari, 08-564 737 09, www.se.atari.com
Systemkrav: Windows 98SE/Me/2000/XP, Pentium II 300 MHz, 32 MB ram, 584 MB ledigt hårddiskutrymme.
Åldersrekommendation: Från 3 år.
PC för Alla rekommenderar: Från 4 år.
Språk: Svenska.
Cirkapris: 200 kronor.

⊕ **Sköna Dora i kombination med mysiga miljöer och skönt musikgung.**

⊖ **Tunt material med otillfredsställande delaktighet.**

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

ACER ASPIRE ONE

eller

ASUS EEE PC

Bolån
Bredband
Böcker
Datorprodukter
- Bärbara datorer
- Stationära datorer
- Handdatorer
- Programvaror
- Grafikkort
- Nätverkskort
- Bildskärmar
- Skrivare
- Hårddiskar
- Spel för PC

DVD-filmer
Elleverantörer
Foto & Digitalkameror
Försäkringar
Golf
Hemmabio
Hem & Trädgård
Kläder & Accessoarer
Kontaktlinser
Ljud & Bild
Musik
Prisstudier
Resor
Skönhet & Hälsa
Spelkonsoler & Spel
Telefoni & Mobiltelefoner
Vitvaror

Vilken minidator passar dig bäst?
Det blir enkelt för dig att veta vad du ska köpa om du får läsa recensioner, kolla produktinformation och diskutera med andra. Hos oss kan du jämföra mer än bara priser, så att du alltid gör en bra affär.

PriceRunner.se
JÄMFÖR INNAN DU HANDLAR

8 minidatorer som enkelt tas med i väskan

Acer Aspire One – smärtast av dem alla

TESTETS SMÄRTASTE DATOR är också den i särklass mest bärbara. Den är, trots generöst tangentbord och extra stor hårddisk, lättast i testet, även om skillnaderna mellan minidatorerna är försvinnande små. Den utmärkt slimmade formen gör att den obehindrat slinker ned i väskan eller en stor jackficka.

Acer får bra betyg för en ljusstark skärm och för ett bekvämt tangentbord som utnyttjar den begränsade ytan bra, med tangenter som är nästan lika stora som på en vanlig dator. Musstyrningen är inte lika trevlig. Musplattan är för glansig för att fingret ska glida lätt, och du måste trycka hårt för att den ska reagera.

Aspire One får plus för att den, sin storlek till trots, är riktigt bekväm att jobba med. Om du inte försöker göra något tungrott, som att öppna en riktigt stor Word-fil eller pdf. Den har den snabba Atom-processorn och en gigabyte minne. Batteriet räcker däremot lite kortare än snittet, Aspire One har en förmåga att dra på fläktarna friskt.

Acer blir ändå testets vinnare, då den lätta vikten och stora disken smäller högre än MSI:s tysthet och bättre batteritid.

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

DÄRFÖR ÄR NETBOOK EN PC-SUCCÉ

– 4 AV 8 ÄR RIKTIGT BRA KÖP

Intresset för de nya, supersmå bärbara är skyhögt. Men hur bra är egentligen de så kallade netbook-datorerna? Vi har testat höstens nyheter och hittar två vinnare – och flera klara förlorare.

Plötsligt kommer ett helt lämmeltåg av netbook-datorer ut på marknaden och vill ha sin del av uppmärksamheten.

Men vad är en netbook egentligen? Vad skiljer den från andra bärbara datorer?

Precis vad kunderna vill ha

Folk vill ha mindre, de vill ha strömsnålare och de vill ha lättare bärbara. Och de vill inte betala lika mycket för en dator som för en bättre begagnad bil.

Nu kommer ny teknik, med små och strömsnåla men ganska snabba processorer från Via och framför allt nya Atom från Intel. Det innebär att fullgoda kontorsprestanda för att köra Windows och alla program du behöver kan byggas in i mycket mindre kretsar, och mer kostnadseffektivt än tidigare.

Den första Eee-pc:n från Asus var byggd och såldes som nybörjardator för barn, med förenklat gränssnitt, enkel konstruktion, låga prestanda och minimalt pris.

Höstens giv är något helt annat. Nu är netbook-datorerna fullfjädrade surf- och kontorsdatorer, med kraftfulla processorer, mer minne, större hårddisk, större skärmar och oftast Windows XP eller till och med Vista som operativsystem.

Kanske årets julklapp

Vi pratar alltså om vanliga bärbara till budgetpris. Fast pyttesmå. Och den här gången har datortillverkarna träffat rätt. I USA, där datorer i netbook-format kom på bred front tidigare än här, har intresset varit enormt

Siffrorna talar sitt tydliga språk. I september var nio av de tio mest sålda bärbara datorerna på Amazon.com olika minidatorer. Den enda dator som kunde konkurrera var Apples Macbook.

Kan en netbook vara årets julklapp? Tillverkarna verkar i alla fall hoppas på det. ●

Mattias Inghe
E-post: mattias.inghe@idg.se

Batteristark Asus Eee PC 901

VERSION 901 AV ASUS är ett par, tre centimeter smalare än övriga i testet. Det gör att tangentbordet är extra kompakt och kan vara svårt att skriva bekvämt på för den som är ovan eller har för stora händer. Samtidigt har Asus valt ett större batteri, vilket gör att Eee PC 901 i stället är tjockare och tyngre än till exempel Acer Aspire One.

Anledningen till det extra stora batteriet är uppenbart. Sex celler och ett hekto extra batteri ger den en drifttid som är drygt dubbelt så lång som de flesta datorer i testet. Eee PC 901 är dock utrustad med samma grundhårdvara som större konkurrenter. Likadan processor, en gigabyte minne, likadan grafikmotor och en skärm på 1 024 x 800 pixel, vilket ger ungefär motsvarande prestanda. Det som på papperet skiljer den från mängden är en 20 gigabyte stor solid state-hårddisk med flash-teknik i stället för vanlig hårddisk. Det gör datorn strömsnål och Windows startar snabbt.

Men något i konstruktionen mår inte bra. Att starta ett program eller hitta en usb-disk, kan orsaka flera sekunder av total stiltje. En sak som går segt är inladdning av webbsidor vid surfning, vilket antyder att det är flash-disken som är extra långsam i vissa operationer.

1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

PÅ NÄSTA SIDA: Fler mini-pc testas

”Ett dåligt köp kostar mer än ett dyrt”

Asus Eee PC 1000H – stor i klassen

MED EEE PC 1000H har Asus gått i rakt motsatt riktning jämfört med Eee PC 901. Det här är testets mest generöst tilltagna dator, som verkligen tänjer på gränserna för vad formatet netbook ska innebära.

Här är det verkligen inga problem med utrymmet. Tangentbordet är väl tilltaget, skärmen är på tio tum, och en hårddisk på 80 gigabyte gör att det dröjer ett bra tag innan du får slut på lagringsplats för dokument och program, om du inte vill ha med dig hela skivsamlingen som mp3.

Eee PC 1000H har också ett sexcelligt batteri, vilket ger den nästan lika bra batteritid som lillebror Eee 901.

Båda Asus-datorerna har musstyrning och tangentbord av hög kvalitet, och vi finner inte någonting att anmärka på när det gäller skärmkvalitet eller den allmänna konstruktionen heller.

Eee PC 1000H är ett bra val om du inte bryr dig så mycket om optimalt låg vikt, men vill ha en pålitlig dator med bra batteritid.

Priset är något högre än genomsnittet, men skillnaden i pris mellan de olika datorerna är bara någon femhundring upp eller ned. Ett dåligt köp kostar mer än ett dyrt.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Elonex Webbook – billig på flera sätt

EN UTMANARE TILL DE traditionella datorleverantörerna är brittiska Elonex, vars Webbook säljs i Sverige av The Phone House. Det är en av två datorer i testet som inte använder Intels Atom-processor utan kör med den lite äldre C7-M från Via. För övrigt ser specifikationerna ut att vara klart jämförbara med andra liknande datorer. Minne, hårddisk, skärmstorlek och upplösning är desamma som hos utmärkta Asus Eee PC 1000H. Detta samtidigt som priset för Elonex dator är mycket fördelaktigt.

Så hur står sig då Webbook i konkurrensen? Inte så bra, visar det sig. Helt klart har Via halkat efter i processorkampen. Våra prestandatester ger den runt 40 procent sämre resultat. Uppdatering av tunga dokument och webbsidor går segt, och uppspelning av hårt komprimerad video hackar.

Dessutom är Elonex Webbook ett ovanligt plastigt bygge med trist känsla i tangentbord och musknappar, och trots ett batteri av den mindre modellen så väger den över 1,4 kilo. En billig dator behöver inte kännas billig, det bestående intrycket här.

1 2 **3** 4 5 6 7 8 9 10

Färgstark Fujitsu Siemens Amilo Mini

SKA VI PEKA UT EN genomsnittlig dator i testet så blir det Amilo Mini. Här finns ingenting som egentligen är dåligt, men den utmärker sig inte heller på något sätt. 8,9-tumsskärm, liten hårddisk på 60 gigabyte, och precis samma Atom-processor och en gigabyte ram som i merparten av datorerna. Hårddisken i denna och även i Elonex Webbook är av en långsammare typ, men ger bara en marginell skillnad.

Tangentbordet är godkänt utan att vara riktigt bra. Aningen mindre än de mest rymliga i testet, men inte så trångt som på Asus Eee PC 901. Musplattan funkar bra, men kan upplevas som liten, och formgivningen med musknappar på sidorna kan ta tid att vänja sig vid.

Prestanda är goda, och skärmen ger en behaglig bild, även om vi skulle vilja kunna dra upp ljusstyrkan lite mer när vi jobbar i direkt solljus. Fujitsu Siemens får också en eloge för en ovanligt tyst dator, med endast svagt fläktbrus.

En kul detalj är att den är vit. Eller blå. Eller vad du vill. Det går nämligen att montera på skal på locket i olika färger. Klart färgstarkt.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Lågpresterande HP 2133 Mini-note

HÄR ÄR EN DATOR som sticker ut på flera sätt. HP:s bidrag till netbook-marknaden, en rejält snygg maskin, som andas gedigen konstruktionskvalitet och lyx, från lättmetallskalet till en trevlig skärm med bra färger och lågprofilstangentbord. Den har också en extra stor hårddisk, Expresscard-port och har Windows Vista Basic i stället för XP. Det är möjligt eftersom den har hela två gigabyte minne under skalet.

Så långt allt gott, men problemet är att det positiva intrycket inte består när vi slår på datorn. Under skalet sitter en Via C7-processor, samma slöa sort som driver Elonex Webbook. Detta kombinerat med det resurskrävande Vista som operativsystem gör att datorns prestanda allt som oftast går på knäna. Processorn blir dessutom ovanligt varm ovanligt fort, och även under vad som borde ses som skonsam användning, uppspelning av lite webbradio och inget annat, fick den feber och drog igång högljudda fläktar för att kyla ned sig.

HP behöver se över sin grundidé och troligen slänga ut Via-chipset. Nu har de en dator som visserligen ser bra ut, men som presterar under all kritik.

1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10

Stor och snabb hårddisk i LG X110

TILL DET YTTRE påminner LG X110 mycket om Fujitsu Siemens Amilo Mini. Samma kombination av kantiga och runda former och samma vita tangentbord. Men den har en större skärm på tio tum och ett par centimeter bredare tangentbord, vilket gör tangenterna större.

Under skalet är det en av testets mer kraftfulla maskiner. Det som främst sticker ut är den rejäla hårddisken på hela 160 gigabyte. Disken är ovanligt snabb och i vårt prestandatest får den klart bästa resultat i hårddisktestet.

Vi är däremot inte så imponerade av skärmen på X110, som inte håller samma kvalitet i färger och kontrast som de övriga i testet. Det är ingen katastrof, och det finns många bärbara som är sämre, men för den som är extra kräsen kan det vara ett problem. Datorn har också en tendens att dra igång fläktar som låter rätt så mycket.

Vi är också lite tveksamma till kvaliteten i tangentbordet. Det rasslar en hel del om tangenterna när vi skriver. Men på det hela taget är det godkänt. En pigg dator med bra hårddisk, plus några påtagliga skönhetsfel.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

PÅ NÄSTA SIDA: Kompletta fakta om datorerna

MSI Wind U100 – en glad överraskning

MSI KÄNNER VI MEST till som tillverkare av moderkort och grafikkort, men de har också en uppsättning bärbara datorer sedan tidigare, även om de inte är så vanliga i Sverige. Wind U100 kan mycket väl vara startskottet för att svenska köpare får upp ögonen för MSI som datorleverantör. De har nämligen lyckas få ihop en netbook som är bra på nästan precis varje punkt. Bra, men inte fantastisk, det är det ingen av datorerna som är.

Prestanda är bland de bättre i testet, formgivning och ergonomi förstklassig, vikten föredömligt låg och kvaliteten på skärm, tangentbord och musplatta lämnar mycket lite att önska. Till och med batteritiden är ovanligt bra för ett trecelligt batteri med på papperet låg kapacitet. En orsak till det kan vara att värmeavledningen är väl genomförd och att fläktar mycket sällan behöver gå upp i varv.

Förvisso är den inbyggda webbkameran av låg kvalitet, och datorns tunna plastskal ger ett lite sladdrigt intryck. Men, är du sugen på en smärt och lätt dator, och inte behöver den extrema batteritiden som Asus Eee erbjuder, så är det här en mycket bra dator.

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Knallhårt i täten mellan Acer och MSI

Så bra är datorerna i en direkt jämförelse

	ACER ASPIRE ONE	ASUS EEE PC 901	ASUS EEE PC 1000H	ELONEX WEBBOOK	FUJITSU SIEMENS AMILO MINI	HP 2133 MINI-NOTE
Tillverkare	Acer, 08-505 573 00, www.acercomputer.se	Asus, 08-511 610 00, www.asus.se	Asus, 08-511 610 00, www.asus.se	Elonex, 0771-99 10 00, www.thephonehouse.se	Fujitsu Siemens, 020-76 47 64, www.fujitsu-siemens.se	HP, 08-524 968 00, www.hp.se
Processor	Intel Atom N270 1,6 GHz	Intel Atom N270 1,6 GHz	Intel Atom N270 1,6 GHz	Via C7-M 1,6 GHz	Intel Atom N270 1,6 GHz	Via C7-M 1,6 GHz
Minne	1 GB BÄST I TEST! PC FÖR ALLA	1 GB	1 GB BRA VAL! PC FÖR ALLA	1 GB	1 GB	2 GB Mest minne
Hårddisk	120 GB	20 GB (ssd)	80 GB	80 GB	60 GB	100 GB
Anslutningar	3 usb, vga, lan, audio in/ut.	3 usb, vga, lan, audio in/ut.	3 usb, vga, lan, audio in/ut.	3 usb, vga, lan, audio in/ut.	2 usb, lan, vga, audio in/ut.	2 usb, lan, vga, audio in/ut.
Trådlöst	802.11b/g	802.11n, bluetooth.	802.11n, bluetooth.	802.11b/g	802.11b/g	802.11b/g, bluetooth.
Kortläsare	Sd, mmc, memory stick, memory stick pro.	Sd, mmc.	Sd, mmc.	Sd, mmc.	Sd, mmc, expresscard 34.	Sd, mmc, expresscard 34.
Skärm	8,9 tum, 1 024 x 600 pixel.	8,9 tum, 1 024 x 600 pixel.	10 tum, 1 024 x 600 pixel.	10 tum, 1 024 x 600 pixel.	8,9 tum, 1 024 x 600 pixel.	8,9 tum, 1 024 x 600 pixel.
Webbkamera	0,3 megapixel	1,3 megapixel	1,3 megapixel	0,3 megapixel	1,3 megapixel	1,3 megapixel
Operativsystem	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows Vista Home Basic Vista
Storlek	24,8 x 17 x 3,1 cm	22,4 x 17,5 x 4,1 cm	26,6 x 19,2 x 4,4 cm	25,2 x 19,1 x 3,5 cm	23,2 x 18,2 x 4 cm	26,1 x 16,8 x 3,4 cm
Vikt	1,05 kg Lättast	1,11 kg	1,42 kg	1,42 kg	1,13 kg	1,3 kg
Batteritid	2 timmar 6 minuter	4 timmar 21 minuter Orkar längst	3 timmar 56 minuter	1 timme 45 minuter	2 timmar 2 minuter	1 timme 28 minuter
Cirkapris	4 000 kronor	4 000 kronor	4 500 kronor	3 300 kronor	4 000 kronor	4 800 kronor
Garanti	1 år	2 år	2 år	2 år	1 år	1 år
+	Lätt, stor hårddisk, bra tangentbord.	Lätt och kompakt, tyst drift, bra skärm.	Höga prestanda, god ergonomi, bra skärm.	Lågt pris, bra skärm.	Tyst drift, goda prestanda, utbytbara lock.	Bra konstruktion och tangentbord.
–	Högljudd fläkt, tveksam musplatta.	Ojämna prestanda, litet tangentbord.	Stor och tung, högt pris.	Låga prestanda, dålig konstruktion, stor och tung.	Något ljussvag skärm, mindre hårddisk.	Låga prestanda, blir snabbt varm, dålig batteritid.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10	1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10	1 2 **3** 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10	1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10

3 bra alternativ – om du vill ta ett steg upp

Den minsta datorn i vårt test väger under ett kilo och kostar under 3 000 kronor, och netbook-kategorin följer sedan med upp till ett och ett halvt kilo dator och ett pris på 4 500 kronor.

Vill du i stället ha något som är aningen större, så hamnar du bland ultraportabla notebook-datorer. För mellan 5 000 och 8 000 kronor kan du i dag få en dator med tolvtumsskärm, stort tangentbord, gott om anslutningar, och ibland till och med dvd. Här är några exempel:

PACKARD BELL EASYNOTE BG

Stor hårddisk

Processor: Intel Pentium DC 1,6 GHz.
Minne: 1 GB.
Hårddisk: 160 GB.
Cd/dvd: Nej.
Skärm: 12 tum, 1 280 x 800 pixel.
Vikt: 1,6 kg.
Pris: 4 500 kronor (Källa: ***netshop.se***).

FUJITSU SIEMENS ESPRIMO U9200

Dvd-brännare

Processor: Intel C2D 1,66 GHz.
Minne: 1 GB.
Hårddisk: 120 GB.
Cd/dvd: Dvd rw.
Skärm: 12 tum, 1 280 x 800 pixel. **Vikt:** 1,8 kg.
Pris: 5 000 kronor (Källa: ***dustinhome.se***).

	LG X110	MSI WIND U100
	LG, 08-566 415 00, nordic.lg.com	MSI, 08-673 60 00 www.webhallen.com
	Intel Atom N270 1,6 GHz	Intel Atom N270 1,6 GHz
	1 GB	1 GB
	160 GB Rymlig	80 GB
	3 usb, vga, lan, audio in/ut.	3 usb, vga, lan, audio in/ut.
	802.11b/g, bluetooth.	802.11b/g, bluetooth.
	Sd, mmc, memory stick, memory stick pro.	Sd, mmc.
	10 tum, 1 024 x 600 pixel.	10 tum, 1 024 x 600 pixel.
	1,3 megapixel	0,3 megapixel
	Windows XP Home	Windows XP Home
	26,2 x 18,1 x 3,5 cm	26 x 18,1 x 3,7 cm
	1,19 kg	1,13 kg
	1 timme 53 minuter	2 timmar 22 minuter
	4 000 kronor	4 000 kronor
	2 år varav 1 år internationellt	1 år
	Bra prestanda, stor hårddisk.	Bra prestanda, bra batteritid, rejäl konstruktion.
	Mindre bra skärm, högljudd fläkt.	Dålig webbkamera.
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

TOSHIBA U400

Stor skärm

Processor: Intel C2D 1,86 GHz.
Minne: 2 GB.
Hårddisk: 120 GB.
Cd/dvd: Dvd rw.
Skärm: 13,3 tum, 1 280 x 800 pixel. **Vikt:** 1,9 kg.
Pris: 6 500 kronor (Källa: ***inwarehouse.se***).

Så gjorde vi testet

VI BJÖD IN SAMTLIGA tillverkare som hade meddelat att de släpper minidatorer (netbook) i höst. Vi valde att ta med två Asus-datorer eftersom de skiljer sig så kraftigt sinsemellan.

I testet har vi jämfört Windows-varianterna, men flera av tillverkarna har även modeller med Linux, till exempel Acer Aspire och Asus Eee.

Datorerna testades med de inställningar och program som de levereras med. Prestandatest gjordes med PC Mark 05 (se nedan), samt bedömdes manuellt genom att ladda och hantera stora pdf-filer, Word-filer och högupplösta foton lagrade på usb-minne.

Skärmarnas kvalitet bedömdes visuellt i utomhusmiljö och innebelysning.

Batteritiden mättes vid uppspelning av webbradio i Internet Explorer, skärmstyrkan var 100 procent och wifi påslaget.

TOTALBETYG, PC MARK 05. Betyget avser datorns genomsnittliga prestanda, baserat på ett blandat testprogram som belastar processorn, grafikkortet, hårddisken och minnet. Eftersom alla datorer kör Windows XP kunde vi inte använda vårt vanliga testprogram och resultatet är inte jämförbart med övriga datortester.

CPU (PROCESSOR). Processorns kapacitet testas genom att skala om bilder, komprimera och kryptera filer, samt avancerad komprimering av ljud. Testet belastar processorn, men påverkas föga av minne och grafikkort.

MINNE. Här testas direkt skrivning till och läsning från minneskretsarna. Olika stora mängder data skrivs och läses för att simulera varierande minnesanvändning.

GRAFIK. Grafiktestet testar datorns spelprestanda i 3d, men även hur snabbt datorn kan rita upp fönster och effekter, samt hur datorn klarar videouppspelning.

HDD (HÅRDDISK). Hårddisken testas genom fem separata tester – hastighet vid läsning och skrivning, hastighet vid laddning av stora program, virussökning, samt en simulerad start av Windows XP.

Här är datorernas testvärden

■ = bäst ■ = sämst

PROCESSOR poäng

Acer Aspire One	1 499
Asus Eee PC 901	1 321
Asus Eee PC 1000H	1 493
Elonex Webbook	979
Fujitsu Siemens Amilo Mini	1 481
HP 2133 Mini-note	921
LG X110	1 494
MSI Wind U100	1 504

MINNE poäng

Acer Aspire One	2 397
Asus Eee PC 901	2 423
Asus Eee PC 1000H	2 424
Elonex Webbook	915
Fujitsu Siemens Amilo Mini	2 343
HP 2133 Mini-note	1 055
LG X110	2 399
MSI Wind U100	2 398

GRAFIK poäng

Acer Aspire One	535
Asus Eee PC 901	536
Asus Eee PC 1000H	561
Elonex Webbook	288
Fujitsu Siemens Amilo Mini	587
HP 2133 Mini-note	324
LG X110	531
MSI Wind U100	523

HÅRDDISK poäng

Acer Aspire One	2 490
Asus Eee PC 901	1 859
Asus Eee PC 1000H	4 402
Elonex Webbook	2 453
Fujitsu Siemens Amilo Mini	2 643
HP 2133 Mini-note	4 013
LG X110	4 703
MSI Wind U100	4 306

TOTALT poäng

Acer Aspire One	1 431
Asus Eee PC 901	1 321
Asus Eee PC 1000H	1 542
Elonex Webbook	797
Fujitsu Siemens Amilo Mini	1 419
HP 2133 Mini-note	736
LG X110	1 540
MSI Wind U100	1 522

Bildspel i julgranen

Digital Photo Christmas Ornament säljs av Brookstone för 40 dollar (270 kronor). Det lilla minnet inuti kulan är på åtta megabyte, men eftersom lcd-skärmen inte är mer än 1,5 tum kan du ändå klämma in 50 bilder som sedan visas som ett bildspel. Du för enkelt över dem från datorn via usb-sladd.
www.brookstone.com

En adventsstjärna? Nej en datormus!

Om den är ergonomisk eller inte låter vi vara osagt, men visst kan datormusen i form av en stjärna förgylla adventstiden? Pat Says Now Star kostar från cirka 200 kronor. Se ***pcforalla.se/priser*** för inköpsställen.

Usb-tomten spelar och lyser

Med ström från usb-uttaget i din dator spelar Teknikmagasinets jultomte musik och trummar på trummorna, som blinkar i blått i takt med trumslagen! Trummisen blir din för 119 kronor.
www.teknikmagasinet.se

Lägg Jesusbarnet på minnet

På Artsnow.com kan du beställa olika usb-minnen och få ett motiv av Jesusbarnet i stallet på dem. Minnena rymmer mellan 512 megabyte och 2 gigabyte och kostar från 14 dollar (runt 90 kronor). ***www.artsnow.com/design/283469/Nativity-Scene***

Snögubberobot på skrivbordet

Varför inte skaffa dig din alldeles egna snögubbe – i form av en usb-robot? För 10 dollar (knappt 70 kronor) får du Snowbot, en vintrig usb-robot som skannar omgivningen med rött eller blått ljus, ger ifrån sig ”robot-ljud” och har justerbara armar. Allt detta så snart du sätter i usb-sladden. ***www.thinkgeek.com***

Lina Otterdahl
E-post: lina.otterdahl@idg.se

13 grejer som ger dig

JULSTÄMNING VID DATORN

Dvd-brasa värmer i vintermörkret

Tidigare fanns den på vhs, nu köper du förstås en dvd om du vill låta en brasa spraka i tv:n (eller pc:n) under helgen. Du kan antingen välja att lyssna på musik eller på brasans sprakande. För 49 kronor får du en eld som brinner i 40 minuter.
www.clasohlson.se

Halsband med mp3-spelare för julvisorna

Med Fun Santa Holiday Necklace (CVSDW-9900) om halsen kan du öva på julsångerna – eller lyssna på något helt annat om du tröttnat på dem efter att de rullat i stormarknadernas högtalare i flera veckor. Spelaren har inbyggt batteri, minnet är på en gigabyte och kontrollerna på baksidan är enkla. Priset är lite drygt 9 euro (knappt 90 kronor) hos ***www.chinavasion.com***.

Rätt högtalare för julmusiken

De röda pc-högtalarna JBL Creature II 2.1 ser ut som tomtar med för stora luvor. De passar fint till julmusiken du har på datorn. Kostar från cirka 800 kronor. Hitta din återförsäljare här: ***pcforalla.se/priser***

Granen står så grön och ... blå ... och röd ...

För 150 kronor får du en gran att koppla till usb-porten. USB Christmas Tree är i plexiglas och skiftar i sex olika färger. Så släck lampan och låt granen lysa i väntan på julklapps-utdelningen!
www.datanova.se

Webbkamera för julhälsningen

I år kan du skicka julhälsningen via tomtens mage. Den lilla webbkameran sitter mitt på Santa Webcam och har en upplösning på 640 x 480, med 30 bilder per sekund. För knappt sju euro (knappt 70 kronor) blir webbkameratomten din.
www.chinavasion.com

Kalle Anka-hubb

Om du måste arbeta på julafton kan du plocka fram din alldeles egen usb-hubb framåt tretiden för att känna att du får åtminstone lite Kalle Anka-stämning på kontoret. Du köper Disney USB Hub (finns med Kalle eller Musse) för 14 dollar (cirka 90 kronor) hos ***usb.brando.com.hk***.

Usb-anslutna ljusslingor

En rad med åtta tomtar eller en klassisk stjärnslinga som lyser i tre olika färger kan piffa upp vilken dator som helst. Funkar också i bilens cigguttag. Båda finns hos Kabelspecialisten för 225 respektive 190 kronor.
www.kabelspecialisten.se (Klicka på ***JUL*** i spalten till vänster.)

Återvinning i julgranen

I Nigels Eco Store har gamla cd-skivor och kretskort förvandlats till snyggt julgranspynt. De kostar från tre pund (drygt 35 kronor) och uppåt.
www.nigelsecostore.com (Sök efter ***Recycled decoration***)

NY ARTIKELSERIE!

DITT TRÅDLÖSA HEM

Bit för bit: Så bygger du ditt TRÅDLÖSA HEM

✔ Router ✔ Musik ✔ Jobba hemma ✔ Video ✔ Fjärrstyrt

Det trådlösa hemmet är inte längre en framtidsvision. Tekniken finns, och vi blir att fler som vill knyta ihop datorn med tv:n, stereon och annan hemelektronik. PC för Alla hjälper dig välja rätt prylar och koppla ihop dem. Vi börjar med routrar.

Så gott som varje dag utökas utbudet av nya wifi-prylar som lätt kopplas upp på nätverket i det trådlösa hemmet.

Förut handlade ett nätverk mest om långt dragna kablar mellan datorer, servrar och skrivare, men nu är spelkonsoler, kameror och mediespelare lika självklara medlemmar i nätverket samtidigt som sladdarna ryker all världens väg.

Ja, sladdtillverkarna upplever bistra tider när datorer, telefoner, skrivare, tv-apparater och musikspelare kopplas ihop utan härvor av kablar som samlar damm längs väggarna.

Utan en tråd, men med ett wifi-nätverk, förbättras i ett slag dina förutsättningar för kommunikation och underhållning i hemmet avsevärt.

En trådlös skrivarserver kopplar du enkelt till skrivarens usb-port, varpå alla datorer i nätverket kan använda samma skrivare.

Med hjälp av en trådlös nas-enhet (network attached storage), en hårddisk där du kan lagra alla semesterbilder, film- och mp3-filer, kan du se din favoritfilm eller lyssna på musik i vilket rum som helst.

Eftersom alla dessa spännande prylar finns, ska vi nu gå igenom det trådlösa hemmet, bit för bit, i en omfattande artikelserie. Det blir både produkttester, guider och skolor för att hjälpa dig att välja rätt och komma igång. Så häng med från början!

David Bogerius
E-post: david.bogerius@idg.se

Routern är grundbulten

Trots att tekniken blir allt mindre komplicerad finns det naturligtvis en del saker du bör tänka på innan du sätter igång med att installera ditt trådlösa nätverk.

Alla prylar som du vill ska ingå i nätverket måste ha någon form av stöd för trådlös kommunikation. De flesta datorer som levereras

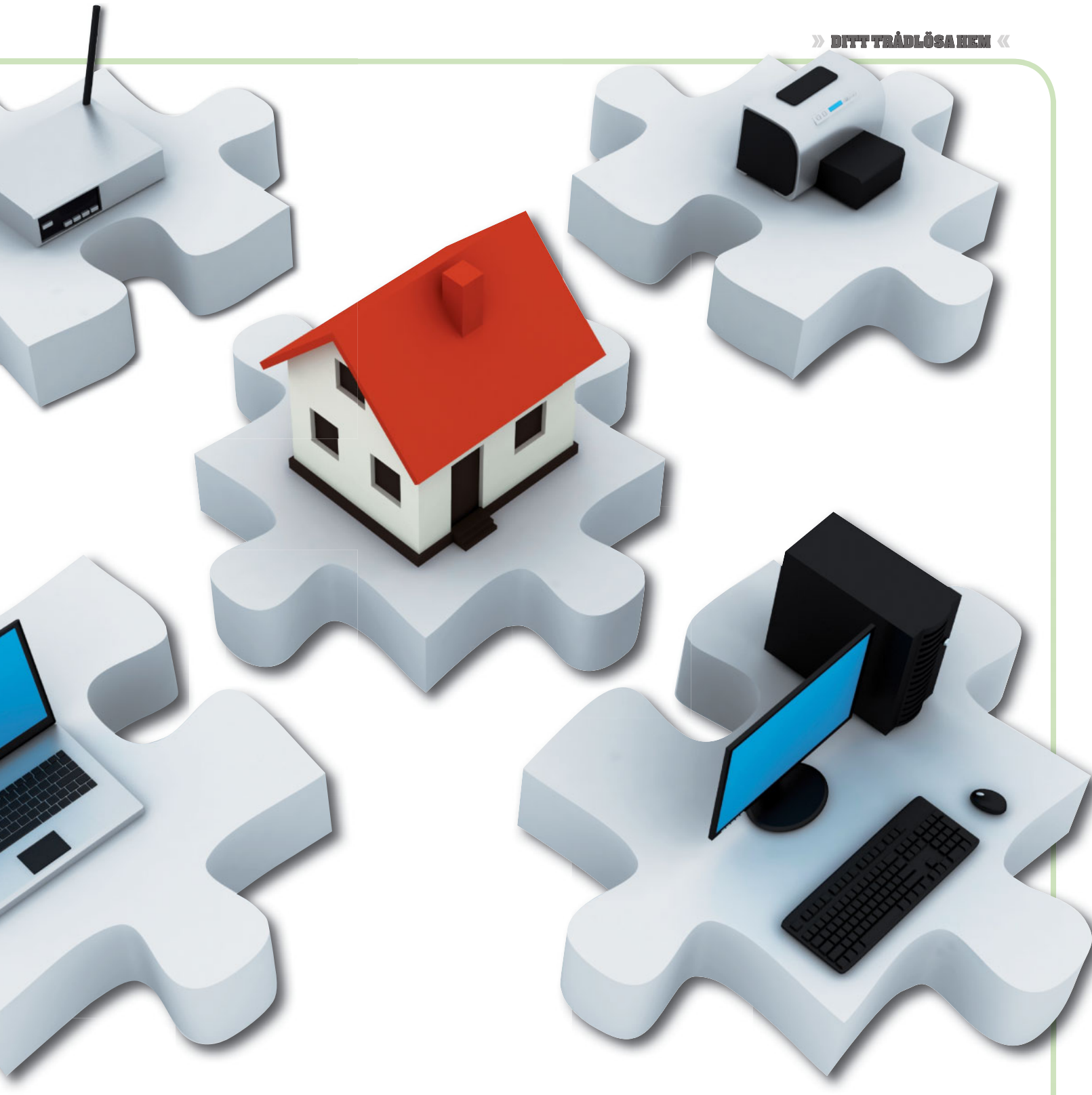

i dag har inbyggda nätverkskort men sitter du med en lite äldre dator går det oftast ganska lätt att koppla in ett kort i datorn. Allra smidigast är lösningen med en adapter i någon av datorns usb-portar som ger stöd för det trådlösa nätverket.

Även om enheterna kan kommunicera direkt med varandra behövs en sorts basstation i nätverket som håller ordning på trafiken. Förut användes ofta så kallade accesspunkter för detta men de trådlösa routrarna har blivit mer populära tack vare bättre prestanda, fler funktioner och fler lan-portar, vilket underlättar om du vill bygga ett nätverk med både trådlösa och kabelanslutna enheter.

”Routern är själva hjärtat i ditt nätverk”

Ordet router, (ja, det ska medges att det inte låter så särskilt roligt) kommer från engelskans route som betyder ”leda” eller ”färdväg” och beskriver en enhet som kopplar samman flera nätverk.

När sedan någon form av information kommer farande från en dator bestämmer routern vart den ska ta vägen – så kallad ”routing”. Det här är en förutsättning för mycket av den trådlösa aktiviteten. Utan en bra router skulle ett spel som Warhammer Online: Age of Reckoning aldrig varit i närheten av försäljningslistans förstaplats.

Eftersom routern är själva hjärtat i ditt nätverk startar vi vår artikelserie dels med ett test av just routrar (du hittar det på nästa uppslag), dels med en skola som visar hur du kopplar ihop ditt hemmanätverk på sidan 74. Så vänd blad – and get your kicks on router 66. ●

PÅ NÄSTA SIDA: 5 routrar testas

DEL 1: ROUTERN

DITT TRÅDLÖSA HEM

5 ROUTRAR I TUFFT TEST

I det första avsnittet i vår serie om det trådlösa hemmet testar vi routrar med den senaste dual band-tekniken. Alla modeller klarar sig bra – men en av dem ligger snäppet före i tätklungan.

DUAL BAND-ROUTRAR är något det snackas mycket om just nu. Vad det handlar om är en trådlöst uppkopplad router som klarar av två frekvenser: 2,4 gigahertz och 5 gigahertz. Genom tillgången till två frekvenser ökas farten på trafiken till och från datorn, särskilt i ett tätbebott område där många trådlösa nätverk slåss om luftutrymmet. Frekvensen 5 gigahertz är exempelvis bättre lämpad för spel och film, medan 2,4 gigahertz med fördel kan användas för skrivare och mejl.

D-Links modell klarar av att köra på båda frekvenserna samtidigt och företaget kallar därför DIR-855 för en quad band-router. Linksys WRT610N klarar också full nätverkshastighet på båda banden, men håller fast vid namnet dual band.

Minsta möjliga trassel

Det mesta går smidigt vid installationerna. Det är bara Buffalos Nfiniti och Linksys WRT610N som inte riktigt vill vara med på den Imac som användes i testet. När installationen är klar levereras pålitliga prestanda rakt av och även om hastigheterna varierar håller de fem routrarna i testet genomgående en mycket hög lägstanivå.

Ett naturligt val – för mac-ägaren

AIRPORT EXTREME 802.11N är precis så stilig som det anstår en produkt från Apple, men det är också en stabil dual band-router trots nästan två år på nacken. När den dök upp på marknaden var Buffalos Nfiniti den enda dual band-routern att tävla med. Nu är läget annorlunda, men för en Mac-ägare känns ändå Airport Extreme som ett naturligt val, trots att den är långsammast i testet vid hög belastning. Om inte annat för den utmärkt smarta designens skull. Däremot är installationen krångligare än väntat med några smärre komplikationer.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Riktigt snabb men inte

BUFFALO WIRELESS-N NFINITI överraskar rejält med en fart i toppklass. Och den är billig!

Buffalo själva lovar visserligen ännu högre hastighet i sin marknadsföring av produkten men det väljer vi att se mellan fingrarna med. Den nya designen är mycket välkommen. Det är skönt att slippa den ö av antenner som hänger i tidigare

MER LÄSNING PÅ PCFORALLA.SE

Artikeln Routerbluffen finns att ladda hem gratis från Artikelarkivet.
pcforalla.se/arkivet

Vad hastighet beträffar så minns säkert många läsare vårt test av trådlösa routrars överföringshastigheter som inte håller vad de lovar (PC för Alla 9/07, se ruta här intill). Efter det här testet kan vi dra slutsatsen att läget inte har förändrats nämnvärt. Routrarna håller fortfarande inte de överföringshastigheter på 300 megabit som leverantörerna utlovar. Som bäst når en router upp till 56 megabit per sekund i det här testet. ●

Vad är 802.11 n för något?

VAD ÄR 802.11N?
En standardteknik för trådlösa nätverk. 2009 väntas bli året då en majoritet av företagen börjar använda 802.11n då tekniken blivit billigare och bättre. Överföringshastigheten är mycket snabbare än alla tidigare nätverksstandarder.

VAD ÄR WIFI?
Wifi är en förkortning av wireless fidelity och står för trådlöst nätverk.

VAD ÄR WPS?
WPS står för wireless protected setup och är en standard för krypteringsnycklar i trådlösa nätverk.

PÅ NÄSTA SIDA: Två routrar till

utan krångel

Buffalomodeller. Vill du fila till inställningarna finns gott om möjligheter och installationen fungerar utan problem sedan cd:n placerats i en dator med Vista. Däremot havererar installeringen på både XP och Mac.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

När du vill tanka filer till max

D-LINK DIR-855 håller vad den lovar om högsta möjliga prestanda i ett trådlöst nätverk och verkar nästan trivas bättre ju fler enheter som finns i nätverket. DIR-855 stöder samtidig trafik på frekvensbanden 2.4 och 5 gigahertz med överföring av trådlös 802.11n-trafik upp till 600 megabit per sekund. Det är som gjort för att tanka flera högupplösta filmer på samma gång. Installationen går nästan av sig själv på både en Imac och en PC med Vista och XP. Skärmen ger inte så mycket information om vad som händer inne i routern, men är ändå trevlig.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

DEL 1: ROUTERN

DITT TRÅDLÖSA HEM

"Trådlösa routrar blir lätt trötta av intensiv trafik"

Trådlös med bra ork

LINKSYS WRT610N är i konkurrens med Apples Airport Extreme den snyggaste modellen i testet med sin rymdskeppsliknande design.

Filöverföringen hör inte till testets snabbare, men när andra routrar blir trötta av intensiv trafik tuffar WRT610N på bra med två parallella 802.11n-klienter på full sula. Installationen kräver dock lite trixande med den medföljande cd:n och wps-nyckeln, som ska skydda nätverket mot oönskat besök. Har du Mac bör du välja en annan router, Linksys wps-metod och Apples webbläsare Leopard är inte alls samspelta.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Inte bäst – men enklast

DEN STORA LAMPAN PÅ OVANSIDAN fyller rummet med ett ständigt blåljus vid påslaget läge. Du får vara glad att du åtminstone slipper sirenerna.

Netgear WNDR3300 hör inte till toppskiktet i testet då den inte har några av konkurrenternas prestanda och funktioner, men den håller vad den lovar och är föredömligt lättinstallerad. Netgears routrar har tidigare kritiserats för dåliga prestanda mot internet, men det verkar inte denna modell lida av. Den utlovade anslutningshastigheten på 100 Mbit/s imponerar. Så mycket utrymme för egna inställningar finns inte.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Så gjorde vi testet

ATT TESTA ROUTRAR är en aning komplicerat när det kommer till hastigheten.

Vid det här testet tankade vi över filmen **Bilar** (Cars) på 700 megabyte från en hårddisk till en bärbar Asus F6A tio meter bort och tog tid. Detta för att inte påverkas och begränsas av internetuppkopplingens hastighet undet testet.

Vi jämförde även de uppnådda hastigheterna med en router utan dual band av märket **Sitecom WL-312 Wireless Router 300N** som inte låg allt för långt efter med 22 överförda megabit per sekund. För D-Link DIR-855 och Linksys WRT610N som klarar av samtidig trafik är det först när du för över två tunga filer samtidigt, exempelvis filmer, som de får visa vad de går för. I övrigt bedömdes routrarna efter sin stabilitet vid trådlös uppkoppling mot internet och hur komplicerade de var att installera.

Fakta: Så bra är de testade routrarna

Modell	Apple Airport Extreme	Buffalo Nfiniti	D-Link DIR-855	Linksys WRT610N	Netgear WNDR3300
Tillverkare/kontakt	Apple, ***www.apple.se***	Buffalo, ***www.buffalotech.com***	D-Link, ***www.dlink.se***	Linksys, ***www.linksys.com***	Netgear, ***www.netgear.se***
Fullständigt namn	Apple Airport Extreme 802.11n	Buffalo Wireless-N Nfiniti Dual Band Gigabit Router	D-Link DIR-855 Xtreme N Duo Dualband Draft 802.11n Media Router	Linksys WRT610N Simultaneous Dual-N Band Wireless Router	Netgear WNDR3300 Rangemax Dual Band Wireless-N Router
Storlek	16,5 x 16,5 x 3 cm	21 x 17 x 5 cm	20 x 12 x 4 cm	18 x 22 x 3,5 cm	22 x 15 x 3 cm
Färg	Vit	Grå	Vit och svart	Svart	Svart med blå lampa
Antenner	Inga	3	3	3	3
Lan/usb-ingångar	3/1	4/1	4/1	4/1	4/1
Överföringshastighet vid hög belastning (5 GHz)	28 Mbit/s *Långsam*	54 Mbit/s	56 Mbit/s *Snabbast*	48 Mbit/s	30 Mbit/s *Prisvärd*
Cirkapris	1 700 kronor	700 kronor *Prisvärd*	1 900 kronor	1 500 kronor	800 kronor
+	Snygg, pålitlig.	Snabb och lätt att installera – men bara på Windows Vista.	Mycket bra prestanda, har skärm. Lätt att installera.	Bra för att strömma media.	Attraktivt pris, okomplicerad och lätt att installera.
–	Högt pris.	Trist utseende.	Högt pris.	Problem med Mac.	Något instabil.
Betyg	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

BÄST I TEST! PC FÖR ALLA

HP rekommenderar Windows Vista® Home Premium.

intel Core™ 2 Duo inside™

Do More

PLEASE DO TOUCH.

Du kommer inte att kunna hålla fingrarna borta från den nya HP TouchSmart IQ512sc Desktop PC med Intel® Core™ 2 Duo processor. Designen med pekskärm ger dig en magisk touch och full kontroll. Med ditt finger dirigerar du den 22" stora BrightView bredbildskärmen och växlar lätt mellan foton, videofilmer, musik, internet och andra funktioner. HP TouchSmart ger dig närkontakt med en helt ny digital värld.

DATORN ÄR PERSONLIG IGEN.

hp®

hp.se/touchsmart

©2008 Hewlett-Packard Company, L.P. All rights reserved. Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Atom, Intel Atom Inside, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon, and Xeon Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and other countries. Vissa funktioner i Windows Vista kräver avancerad eller ytterligare hårdvara. Gå till www.microsoft.com/windowsvista/getready/hardwarereqs.mspx och www.microsoft.com/windowsvista/getready/capable.mspx för närmare information. Windows Vista Upgrade Advisor kan hjälpa dig avgöra vilka funktioner i Windows Vista som du kan använda på din dator. Om du vill ladda ned detta verktyg, gå till www.windowsvista.com/upgradeadvisor. Microsoft och Windows är registrerade varumärken som ägs av Microsoft Corporation. Windows Vista är varumärke eller registrerat varumärke som ägs av Microsoft Corporation i USA och/eller i andra länder. Informationen i denna annons kan ändras utan föregående varsel. Produktbilden är simulerad.

Finns det något annat som gör dig it-frustrerad?

Mejla oss och berätta vad som stör dig!
andreas.thors@idg.se

SVENSKA FOLKETS 8 VÄRSTA MOBILMARDRÖMMAR

Hela sex av tio lackar ur på de avtal som måste tecknas för att få köpa drömluren. PC för Alla har undersökt vad som får svenskar att vilja slå sina mobiler sönder och samman.

Andreas Thors
E-post: andreas.thors@idg.se

OLIKA LADDARE TILL OLIKA modeller, värdelös kamera och sjuka avtalsvillkor. Det finns en uppsjö av ofattbart irriterande moment som vi dagligen råkar ut för när vi använder våra mobiltelefoner.

Men vilken är egentligen den absolut värsta mobilfrustrationen? För att ta reda på det lade PC för Alla upp en enkät på sajten där alla kunde berätta om just sin mobililska. Och svaren lät inte vänta på sig. Det fullständigt haglade kommentarer över oss. Efter en månad har närmare 3 000 ilskna mobilanvändare sagt sitt, och resultatet presenterar vi här.

Kvinnor argare än män

Det ska påpekas att resultatet av undersökningen visserligen inte nödvändigtvis är representativt för hela landet, men några tendenser kan vi märka i alla fall.

En av de mer intressanta är att kvinnor i samtliga fall utom ett är mer förbaskade på sina telefoner än vad män är.

Undantaget är väntetider på grund av långa samma gränssnitt, vilket tycks visa att män är mer otåliga än kvinnor.

En annan rolig detalj är att, när svaren rangordnas efter län, så är det en markant skilland på hur frustrerade kronobergare är, jämfört med till exempel värmlänningar. Hela den listan hittar du på sidan 63. ●

”Det borde vara samma laddare till alla mobiler”

Hur irriterande är det inte att få slut på batterier hos någon som har en mobil med en annan laddare än du själv? För varannan person i undersökningen är det här ett problem. Mest missnöjda med det här är kvinnorna i åldern 60-69 år.

LÄSARKOMMENTARER:

”Jag vill kunna välja olika tillverkare på mobilen men ändå kunna använda samma laddare. Det är riktigt frustrerande om man har olika tillverkare på tjänstemobilen och privata mobilen.”

MAN I 30-ÅRSÅLDERN, STOCKHOLM

”Det gör mig förbannad över att företagen är så småaktigt snikna. Det skulle vara samma laddare till alla mobiler.”

MAN I 50-ÅRSÅLDERN, VÄRMLAND

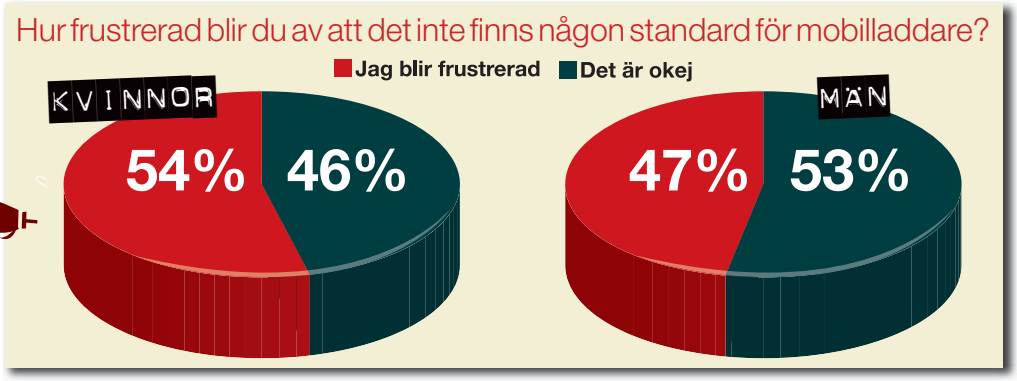

”Åt skogen med alla abonnemang!”

Operatörslås, ”mobilen för en krona” och flera månaders uppsägningstid för mobiltjänster. Både män och kvinnor rasar – de fula avtalen är den i särklass största mobilfrustrationen!

LÄSARKOMMENTARER:

”Telias Iphone-abonnemang är det värsta hittills”.
MAN 20-ÅRSÅLDERN, STOCKHOLM

”Därför använder jag min jobbmobil. Svensken måste vara korkad? Jämför med USA, där det kanske är många operatörer, men vad billigt det är jämfört med detta skitland.”
MAN 40-ÅRSÅLDERN, GÄVLEBORGS LÄN

”Åt skogen med alla abonnemang!”
MAN I 40-ÅRSÅLDERN, ÖREBRO

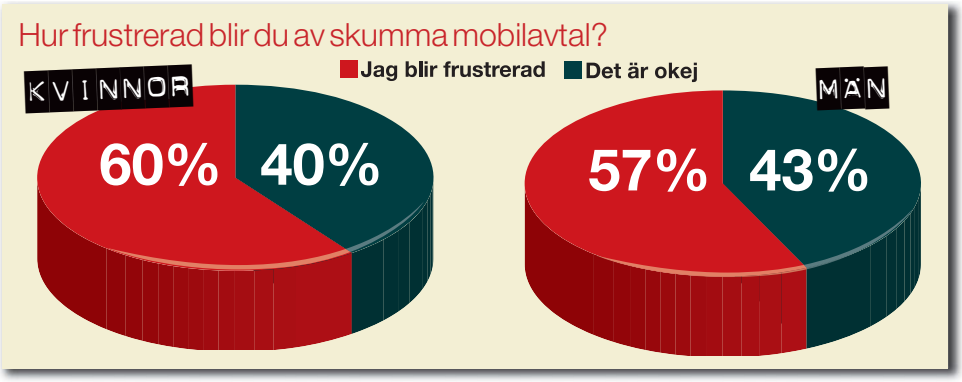

”Mobilkameran är långsam!”

Mobilkamerorna får fler och fler megapixel, ändå blir bilderna skräp. För de flesta verkar detta inget vara något bekymmer, men för var tredje är dålig skärpa, långsam responstid och korniga bilder en anledning att utöva ohämmat våld på mobilen.

LÄSARKOMMENTARER

”Jag har en Nokia N95, när jag knäpper en bild tar kameran ibland bilden flera sekunder efteråt!”
KVINNA I 60-ÅRSÅLDERN, STOCKHOLM.

”Så svårt är det väl inte att få in en bra kamera i mobilen?”
MAN I 20-ÅRSÅLDERN, VÄSTMANLAND.

”Vem använder mobilens kamera?”
MAN I 40-ÅRSÅLDERN, VÄSTRA GÖTALAND.

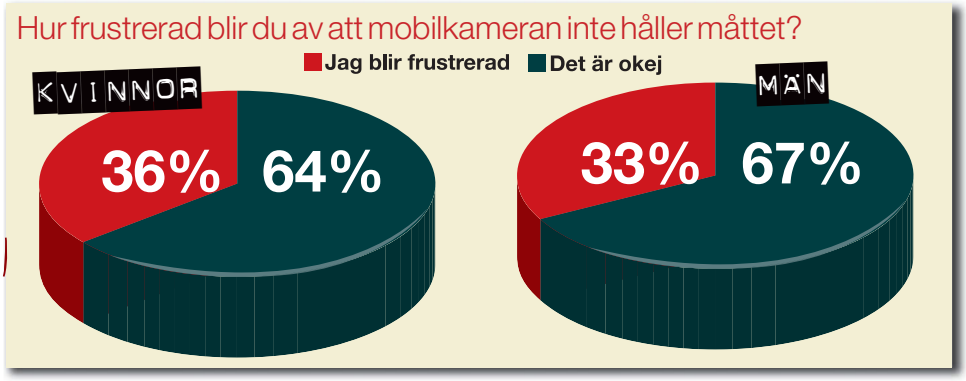

”Efter en månad trillade en knapp av”

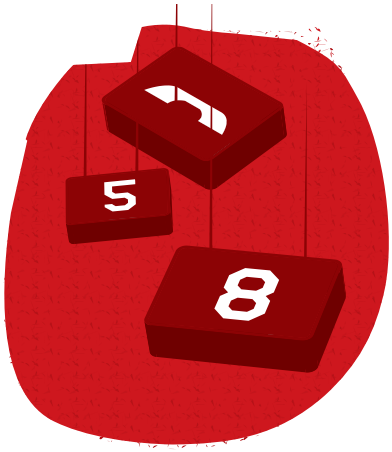

Fullproppad med känslig teknik blir inte direkt mobilen drömprylen att tappa i backen. Varannan anser att mobilen är för ömtålig och att det är jobbigt att behöva vara så extremt varsam.

LÄSARKOMMENTARER

”Det värsta jag vet. En liten pigg gick av på batteriluckan. För det ville Anovo Nordic ha 600 kronor för att laga/byta. Jag frågade om min nya batterilucka skulle vara gjord i guld!”

KILLE I TONÅREN, UPPSALA

”En knapp ramlade av efter cirka en månads användande av min mobiltelefon. Det är löjligt dåligt. Skiten ska hålla!”

KVINNA I 20-ÅRSÅLDERN, STOCKHOLM

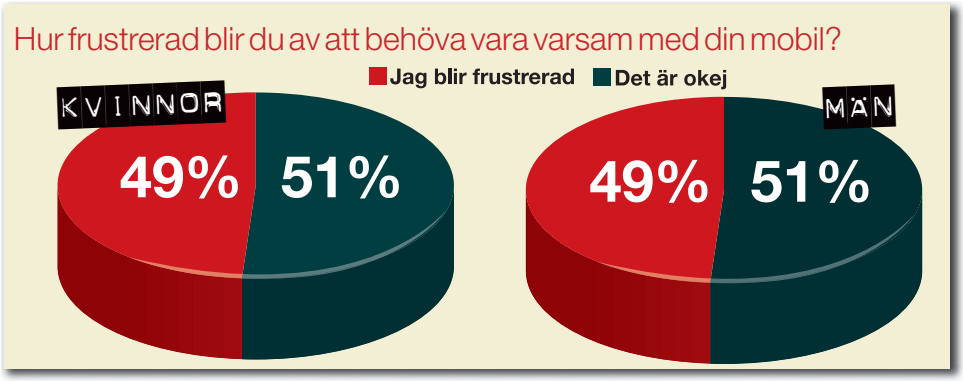

”Ljudet har blivit sämre på senare år”

Att få ljudet i en mobiltelefon att fungera felfritt var du än är, verkar omöjligt.

LÄSARKOMMENTARER

”Det konstiga är att ljudet i telefonen har blivit markant sämre på senare år. Alla jag talat med håller med mig. Någon borde kolla upp det här.”

MAN I 20-ÅRSÅLDERN, JÄMTLAND

”Men man är ju luttrad ute på landsbygden, där det aldrig varit självklart med mobiltäckning.”

MAN I 60-ÅRSÅLDERN, JÄMTLAND

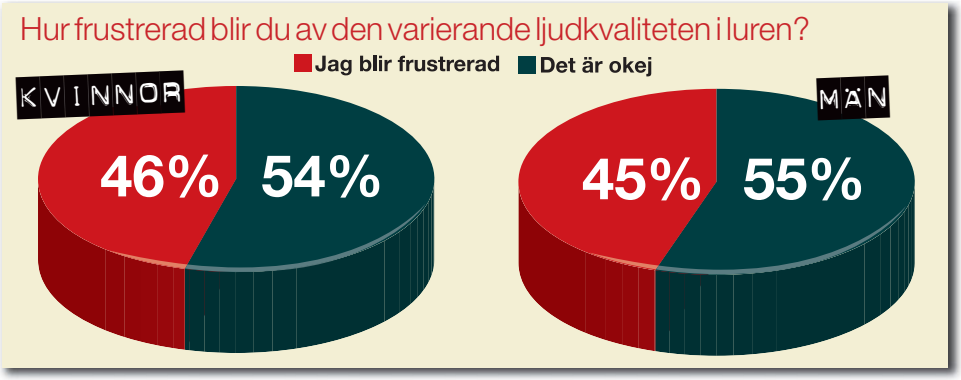

”Folk är så otåliga”

Att bläddra i menyerna på mobiltelefoner är ofta som att vada i sirap. Det gör män rasande.

LÄSARKOMMENTARER

”Basfunktionerna ska finnas som färdiga ikoner att välja mellan.” **MAN I 50-ÅRSÅLDERN, SKÅNE**

”Ok, det kan gå långsamt ibland. Men tänk så långsamt det gick innan du fick nallen.”

MAN I 60-ÅRSÅLDERN, VÄSTRA GÖTALAND

”Folk är så otåliga nu för tiden!”

MAN I 40-ÅRSÅLDERN, STOCKHOLM

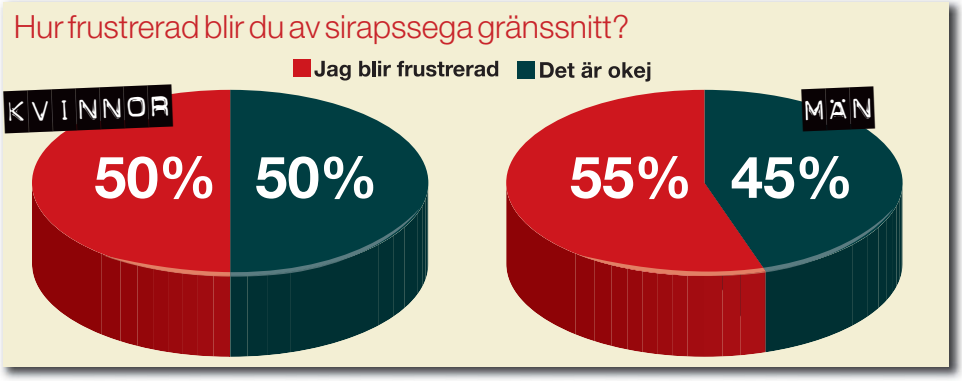

”Jag vill operera in en mobil i huvudet”

Finns det något värre än att halvvägs till jobbet komma på att mobilen ligger i byxfickan – på dina andra jeans? Att glömma mobilen är ingen höjdare anser varannan person i undersökningen. Klart fler kvinnor blir förbannade över detta.

LÄSARKOMMENTARER

”Att gå ut utan mobil, det är detsamma som att gå ut naken och ensam! Hemska tanke! Hur ska detta sluta?”

KVINNA I 40-ÅRSÅLDERN, NORRBOTTEN.

”Jag kommer antagligen att vara en av de första som opererar in en telefon i handen eller i huvudet.

MAN I 30-ÅRSÅLDERN, VÄSTRA GÖTALAND.

Hur frustrerad blir du av att glömma mobilen?

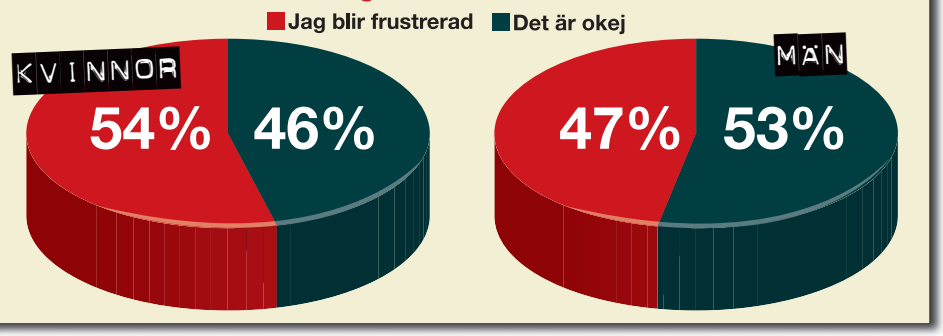

”Varför kan mobilen inte stava?”

Stavningshjälpen T9 ska göra det lättare att skriva sms, men varför stavar den så ofta fel?

LÄSARKOMMENTARER

”Mobileo”?! Hallå, varför kan telefonen stava till ”självmordsbombare” men inte till ”mobilen”?

KVINNA I 30-ÅRSÅLDERN, STOCKHOLM

”T9? Är det då jag försöker stava och mobilen tillverkar nya bokstäver av dem jag redan skrivit?”

MAN I 40-ÅRSÅLDERN, GÄVLEBORGS LÄN

Hur frustrerad gör stavningsfunktionen T9 dig?

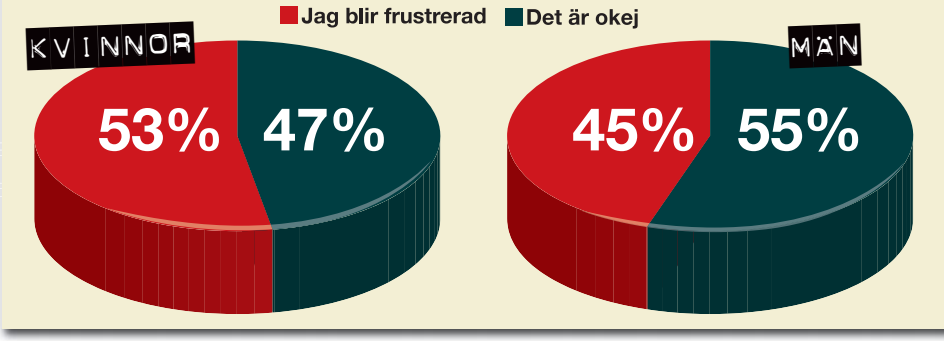

Så genomförde vi undersökningen

Vi lät besökarna på ***pcforalla.se*** svara på frågor om sina mobilfrustrationer. Enkäten låg ute under september 2008. Totalt fick vi in 2 968 svar (583 kvinnor och 2 362 män, 23 personer uppgav inte kön). Enkätsvaren var anonyma. Resultaten är inte representativa för hela Sveriges befolkning. Även om vi har ett stort underlag är inte urvalet statistiskt säkerställt. Nedan och till höger ser du åldersfördelningen.

Vi svarade mest

Upp till 19 år: 7%	60-69: 15%
20-29 år: 11%	Över 70: 4%
30-39 år: 18%	Deltagare som
40-49 år: 23%	inte angett
50-59 år: 21%	ålder: 1%

Här är de bittraste användarna i Sverige

Kronobergs län	**58%**
Jönköpings län	56%
Västmanlands län	**55%**
Västernorrlands län	53%
Södermanlands län	**52%**
Hallands län	50%
Uppsala län	**49%**
Gävleborgs län	48%
Skåne län	**48%**
Stockholms län	48%
Blekinge län	**47%**
Jämtlands län	47%
Västerbottens län	**47%**
Dalarnas län	46%
Norrbottens län	**46%**
Örebro län	46%
Gotlands län	**45%**
Kalmar län	45%
Västra Götalands län	**45%**
Östergötlands län	44%
Värmlands län	**39%**

Gamla mest purkna på mobilen

Till höger visas åldersfördelningen på svaren för två av de mest typiska frustrationsmomenten. Stavningsfunktionen T9 tycks reta svenskar alltmer ju högre vi kommer upp i åldrarna. Förhållandevis få mellan 20 och 30 stör sig på detta. Det är faktiskt betydligt fler tonåringar som irriterar sig över T9.

Att inte ha tillgång till rätt mobilladdare är något som folk i åldersgruppen 60-60 är mest förbannade över, men samtidigt är det något som väcker viss vrede i alla åldrar.

Frustration enligt ålder: T9-funktionen

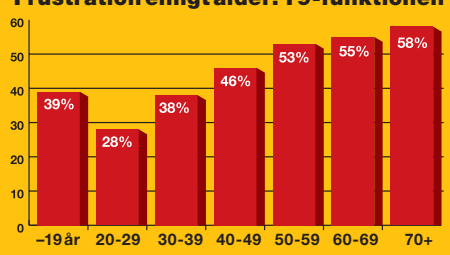

Frustration enligt ålder: Mobilladdare

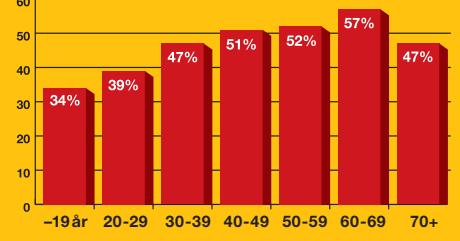

6
NIKKOR 3.6X OPTICAL ZOOM VR
6.0-21.6mm 1:2.8-5.6
CANON ZOOM LENS 3.7X IS
7.1-28.5mm 1:2.8-5.8
Carl Zeiss
Vario-Tessar
13.6
MEGA PIXELS
SIGMA LENS 16.6mm 1:4
LEICA
DC VARIO-ELMARIT 1:2.8-5.6/6.0-21.4 ASPH.
NV
100 HD

14 MEGAPIXEL!

REKORDSKARPA KAMEROR

– här är julens vassaste klappar!

Megapixelhetsen fortsätter. Julens nya digitalkameror lockar med hela 14 megapixels upplösning. Frågan är: Behöver vi verkligen så mycket? PC för Alla har testat sex rykande färska modeller.

Vill du veta en hemlighet? Tre megapixel räcker! Ska du visa upp dina digitalbilder på datorskärmen eller tv:n är en 3-megapixelskamera allt du behöver. Ja, även för dig som tänker skicka bilder till ett fotolabb eller göra egna utskrifter är tre megapixel fullt tillräckligt.

Vill du göra A4-utskrifter behöver du en 5-megapixelskamera, men större utskrifter än så är det sällan vi vanliga användare gör från våra kompaktkameror.

Inga gryniga bilder

Men trots att vi vanliga hobbyfotografer egentligen inte behöver någon högre upplösning råder en megapixelhets på kameramarknaden. Tillverkarna trumfar över varandra med allt högre siffror, och som användare är det lätt att tro att ett högt megapixeltal är synonymt med en bra kamera. Så är det inte.

Nej, antalet megapixel avslöjar bara en enda sak, nämligen hur mycket du kan förstora en bild utan att den blir grynig.

Ett högre megapixeltal är inte bara onödigt utan skapar även problem. Vad tillverkarna gör är nämligen att tränga in fler bildpunkter (pixlar) på en lika stor yta. Digitalkamerans ljuskänsliga bildsensor, alltså motsvarigheten till gamla tiders negativa film, är bara stor som en tumnagel. Ju fler bildpunkter som ska få plats desto mindre måste de bli. Resultatet blir att risken för brus i bilden ökar.

Dessutom leder högre upplösning till att själva bildfilen blir större. Medan en 5-megapixelsbild bara är runt en megabyte ligger 14-megapixelsbilden på fem megabyte. Det här betyder att du måste ha större minneskort, att bilderna tar mer plats på hårddisken och att de tar längre tid när du ska mejla dem till dina vänner.

Skär ut Agnetha

Frågan är förstås – är megapixelhysterin bara meningslös? Nej. Inte helt och hållet. Det finns en stor fördel med en hög upplösning och det är att du har större möjligheter att beskära bilden.

Skulle du exempelvis stå långt borta och plåta ett vackert hus kan du i efterhand skära bort all onödig bakgrund. Och ser du plötsligt Agnetha Fältskog långt borta kan du ta en bild och trots avståndet beskära fram ett hyfsat porträtt.

Och även i vardagliga sammanhang är det bra att kunna beskära. Ett vanligt nybörjarmisstag är att plåta på för stort avstånd, men med hög upplösning blir det möjligt att göra bilden bättre i efterhand utan att den blir grynig.

Dessutom är det viktigt att komma ihåg att det faktiskt går att ändra kamerans upplösning. Du kan med andra ord ställa in din 14-megapixelskamera på 8 megapixel, och bara använda den högre upplösningen när du verkligen behöver den

När jag pratade med den produktansvarige för en av de stora digitalkameratillverkarna erkände han i förtroende att det här var något han tänkte göra med företagets nya 14-megapixelskamera ...

Nu är det höga megapixeltalet givetvis inte den enda orsaken att köpa ny kamera. PC för Alla har testat sex av julens nya kompaktkameror, och som du ser på kommande sidor är de riktigt bra. ●

PÅ NÄSTA SIDA: Julens kameror i tufft test

Martin Appel
E-post: martin.appel@idg.se

Här behöver du 14 megapixel

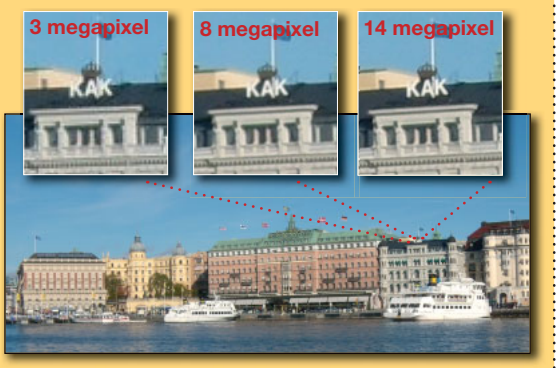

STORLEKENS BETYDELSE. Om du gör normala utskrifter har du inget att vinna på att välja en kamera med hög upplösning, men vill du göra en delförstoring blir skillnaden stor. Med 14-megapixelskameran får du en skarp och fin utskrift medan åtta och tre megapixel inte är tillräckligt.

Samsung har en inbyggd sminkväska

Ixus plåtar snabbast

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

IXUS HAR LÄNGE VARIT ett bra val för den som vill ha en snygg och smidig kompaktkamera, och **Canon Digital Ixus 980 IS** är inget undantag. Med sina kurviga former och sin borstade metall är det här en liten läckerbit som du gärna har med dig både på resan och festen.

Det är också den första Ixus som har manuella kontroller, vilket lär välkomnas av alla som vill göra inställningarna själv. Men det går förstås även att använda de automatiska programmen – och de duger för de allra flesta. Canon har även valt att ha kvar den traditionella optiska sökaren som många konkurrenter har plockat bort. Utmärkt!

Kameran har också fått en ny processor, som är bättre på att ta bort brus ur bilderna.

Men det allra bästa är ändå hastigheten. Ja, Ixus är snabbast i våra tester. Den startar sekundsnabbt och behöver bara bråkdelen av en sekund för att ta en bild.

Det hade blivit guldmedalj till Canon, om inte Panasonic Lumix hade erbjudit mer till samma pris. Ixus 980 IS har inte vidvinkel, inte högupplöst videoinspelning och den har ett sämre batteri. I och med det får den nöja sig med silvermedalj. ●

Panasonic tänker på alla

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

HAR DU, LIKSOM JAG, haft fördomar mot att köpa en kamera från lite-av-varje-tillverkaren Panasonic? I så fall är det dags att tänka om. Panasonic kanske inte är världens sexigaste varumärke, men deras Lumix-kameror är riktigt bra. Att företaget samarbetar med världsberömda optikjätten Leica är ett genidrag för bra bildkvalitet.

Högmegapixelsmodellen **Panasonic Lumix DMC-FX150** är det här testets vinnare och det känns som om utvecklarna har tänkt på allt. Den höga upplösningen gör det möjligt att zooma in på små, avlägsna detaljer. Samtidigt är det en vidvinkelkamera, vilket är bra när du ska plåta landskap. En utmärkt bildstabilisator ger dig skarpa bilder i dålig belysning, och funktionen Intelligent Auto är smartare än det vanliga automatiska läget eftersom den på egen hand väljer rätt motivprogram.

Men även avancerade fotografer lär uppskatta kameran tack vare alla manuella inställningar. Den kan dessutom spara bilder i raw-format, vilket ger större möjligheter till efterbehandling i datorn.

Att Lumix DMC-FX150 har bäst batteritid gör inte valet svårare. Även om kameran är lite för långsam och även om jag saknar den optiska sökaren är det här den modell jag skulle vilja ha i julklappssäcken. ●

Vilken korkad klumpeduns!

1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

SIGMA DP1 ÄR TESTETS fula ankunge. Medan konkurrenterna är små och smäckra är det här en stor, svart plastklump som får mig att minnas min sovjetiska 80-talskamera Svema. Och i likhet med den saknar **Sigma DP1** ”nymodigheter” som zoom, makro och motivprogram. Trots detta kostar den dubbelt så mycket som konkurrenterna.

Förklaringen? Ja, Sigma DP1 är en systemkamera i en kompaktkameras skal. Medan alla konkurrenter har en minimal bildsensor har DP1 samma sort som i en systemkamera. Eftersom den är sju gånger större blir bildkvaliteten bättre.

Sigma har också valt att utnyttja upplösningen på 14 megapixel på ett annat sätt än konkurrenterna. I stället för att skapa bilder med otroligt hög upplösning befinner sig pixlarna i tre lager, vilket betyder bättre bildkvalitet.

Avancerade användare kan ha stor nytta av Sigma DP, som kan spara bilder i raw-formatet och har massor med manuella inställningar (inklusive skärpan).

Men för en amatörfotograf är det ett dåligt val. Förutom storleken och frånvaron av zoom lär den långsamma hastigheten göra dig tokig. Och för semesterbilder tagna i autoläge blir resultatet faktiskt sämre än från de billigare konkurrenterna. ●

Sluta slöa, Nikon!

1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

VAD ÄR DET FÖR fel på Nikons tekniker? År efter år släpper de kameror som är små, smidiga, smarta och snygga – men sällsynt slöa. **Nikon Coolpix S710** är en av dem, och den är irriterande långsam.

En skillnad på ett par sekunder kanske inte låter som någon stor sak, men det kan vara skillnaden mellan att lyckas få med den tiger som springer förbi i djurparken – och att få en tom gräsmatta. Det kan också vara skillnaden mellan en galen min och en tråkig passbild.

Förutom hastigheten är Coolpix S710 en trevlig bekantskap, och det märks att Nikon är duktiga på användarvänlighet. Det lilla hjulet som växlar mellan olika lägen är en enkel men smart lösning och Nikon briljerar när det gäller olika former av automatik. En av mina favoriter kallas för bss (best shot selector) och gör att kameran tar ett antal bilder i snabb följd och själv väljer ut den skarpaste.

Andra bra saker med Coolpix S710 är att du kan göra manuella inställningar, en funktion som många andra kameror i den här storleken saknar. Däremot är det en påtaglig brist att den inte har någon vanlig optisk sökare. Den stora skärmen är visserligen okej, men i starkt solljus är det svår att se motivet. I det läget är den optiska sökaren överlägsen. ●

Krånglig Iphone-kopia

1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

SAMSUNG NV100 HD är något så ovanligt som en nytänkande digitalkamera, och det märks att inspirationen kommer från Iphone. Du navigerar via en stor tryckkänslig skärm i stället för med en massa knappar. För att bläddra mellan bilderna drar du med fingret över skärmen, och du raderar en bild genom att rita ett kryss på skärmen.

Skulle du råka radera en bild är det ingen katastrof. Precis som i datorn har NV100 HD en papperskorg där bilderna hamnar.

Papperskorgen är en välkommen funktion som jag hoppas konkurrenterna kopierar, men annars känns navigeringen bara krånglig. Själv kom jag ideligen åt skärmen av misstag när jag fotograferade, men när jag ville göra något hade jag svårt att träffa rätt med mina höststela fingrar. Hur tråkigt det än låter är faktiskt rattar och knappar överlägsna den coola pekskärmen.

Navigeringen är inte det enda exemplet på nytänkande från Samsung-utvecklarna. Den har även en inbyggd ”sminkväska” som gör att kameran automatiskt kan plocka bort finnar och göra hyn jämnare på porträttbilder. Kul, men knappast nödvändigt.

Ser man bortom allt lull-lull är Samsung NV100 HD en hyfsad kamera. Den är minst och lättast, klarar av hd-video och är relativt snabb. Bra! Men batteritiden är sämst och bilderna blir lite blaskiga. Resultatet blir godkänt, men inte mer! ●

Billig Sony har egen standard

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

SONY ÄR ENSAM I VÄRLDEN. Medan nästan alla andra tillverkare sparar sina bilder på minneskortet secure digital (sd) har Sony valt memory stick. Tekniskt sätt är skillnaden liten, men sd-kort är mycket vanligare. Sd-kortläsare finns nästan överallt – men du kan inte räkna med att internetkaféet eller kompisens bärbara kan kopiera bilder från ditt memory stick. Sonys memory stick är med andra ord en tydlig nackdel.

I övrigt brukar Sony-kamerorna hålla hög kvalitet, och **Sony Cybershot DSC-W300** bekräftar detta. Den är liten, snabb och smidig, och är testets billigaste modell. En annan fördel är den optiska sökaren.

DSC-W300 har många automatiska funktioner, till exempel en intelligent motivavkänning som gör att kameran på egen hand gör rätt inställningar utifrån vilket motiv du har valt. Och ska du plåta en människa kan du välja funktionen Smile Shutter som väntar tills personen i bild ler.

Precis som Panasonic har Sony valt att samarbeta med en av kändisarna när det gäller optik. I Sonys fall handlar det om Carl Zeiss, och resultatet blir bra även om bilderna blir lite för mörka. ●

Så bra är julens nya digitalkameror

Testa dig själv: **Vilken kamera behöver du?**

	1 megapixel	2 megapixel	3 megapixel	5 megapixel	8 megapixel	14 megapixel
Bildstorlek/ filstorlek	1 280 x 960 pixel/200 kB	1 600 x 1 200 pixel/500 kB	2 050 x 1 540 pixel/700 kB	2 550 x 1 900 pixel/1MB	3 500 x 2 340 pixel/2 MB	4 350 x 3 260 pixel/5 MB
Tv eller skärm	●	●	●	●	●	●
Vykort (10 x 15 cm)	●	●	●	●	●	●
A5 (15 x 21 cm)	●	●	●	●	●	●
A4 (21 x 30 cm)	●	●	●	●	●	●
A3 (30 x 42 cm)	●	●	●	●	●	●

HUR MÅNGA MEGAPIXEL du behöver beror på vad du ska göra med dina bilder. I tabellen ser du hur hög upplösning som krävs för utskrifter i olika storlekar och på skärm.

● Duger inte
● Tveksam kvalitet
● Fungerar bra

Canon är snabbast – men Panasonic vinner på fler finesser

	Canon Digital Ixus 980 IS	**Nikon Coolpix S710**	**Panasonic DMC-FX150**
Tillverkare/kontakt	Canon, 08-744 85 00, ***www.canon.se***	Nikon, 08-594 109 00, ***www.nikon.se***	Panasonic, 08-680 26 00, ***www.panasonic.se***
TEKNIK			
Upplösning	14,7 megapixel	14,5 megapixel	14,7 megapixel
Bildsensor	1/1,7 tum ccd	1/1,7 tum ccd	1/1,7 tum ccd
Optisk zoom	3,7 gånger	3,6 gånger	3,6 gånger
Brännvidd	7,7-28,5 mm (motsvarar 36-133 mm)	6-21,6 mm (motsvarar 28-101 mm)	6-21,4 mm (motsvarar 28-100 mm)
Storlek (bredd x höjd x djup)	9,7 x 6,2 x 2,8 cm	9,2 x 5,8 x 2,4 cm	9,7 x 5,4 x 2,5 cm
Vikt (inklusive batteri och minneskort)	184 gram	184 gram	178 gram
Skärm	2,5 tum, 230 000 pixel	3 tum, 230 000 pixel	2,7 tum, 230 000 pixel
Minneskortplats	Sd-kort	Sd-kort	Sd-kort
Optisk sökare	Ja	Nej	Nej
FOTOGRAFERING			
Bildstabilisering	Optisk	Optisk	Optisk
Makro	5 cm	10 cm	5 cm
Fokuslampa	Ja	Nej	Ja
Antal motivprogram	20 st	16 st	25 st
Ansikts-/leendeigenkänning	Ja/nej	Ja/ja	Ja/nej
Manuell kontroll	Ja	Ja	Ja
Bilder per minut utan/med blixt	**31/15**	17/14	25/12
Tid från start till första exponering	**2,1 sekunder**	4,5 sekunder	2,4 sekunder
Slutarfördröjning med/ utan förfokusering (utan blixt)	**Omedelbart/0,5 sekunder**	**Omedelbart/1 sekunder**	Omedelbart/0,6 sekunder
BATTERIER/ÖVRIGT			
Batteri	Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri
Batterilivslängd	280 bilder	250 bilder	**330 bilder**
Videoinspelning	640 x 480 pixel	640 x 480 pixel	**1 280 x 720 pixel**
Handbok/menyer på svenska	Ja/ja	Ja/ja	Ja/ja
Tillbehör (ingår/extra)	Tv-sladd, laddare och 32 MB sd-kort/ blixt och undervattenshus.	Tv-sladd och laddare.	Tv-sladd och laddare.
Färger	Svart och silver.	Svart, silver och röd.	Svart och silver.
Prisintervall*	3 175-4 508 kronor	2 957-3 489 kronor	3 324-4 320 kronor
+	Bra skärm. Optisk sökare. Snabb.	Många bra motivprogram. Lättanvänd.	Bra skärm. Bra batteritid. Hd-video. Många motivprogram.
–	Liten skärm. Ingen vidvinkel.	Dålig skärm. Ingen fokuslampa. Ingen optisk sökare. Långsam.	Ingen optisk sökare.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10	1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

BRA VAL! PC FÖR ALLA

Liten skärm

BÄST I TEST! PC FÖR ALLA

Hd-video

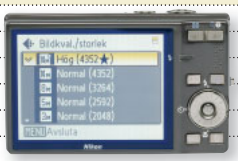

REFERENS. S:t Jacobs Kyrka i Stockholm plåtad med systemkameran Nikon D40.

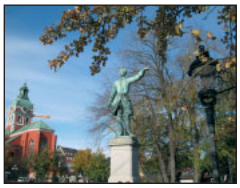

BRA. Genomgående fina färger och bra kontrast.

GANSKA BRA. Mustiga färger, men lite sämre nattbilder.

BRA. Skarpa bilder och i de flesta fall bra färgåtergivning.

* Priserna anger spannet mellan lägsta och dyraste butik. De anges inklusive moms men exklusive frakt och var aktuella i oktober 2008. Se mer på *pcforalla.se/priser*.

Upplösningen och bildstorleken är egentligen två olika sätt att uttrycka samma sätt. En bild är uppbyggd av tusentals pixlar (bildpunkter) i ett rutnät, ungefär som i ett kollegieblock. 4 350 x 3 260 pixel betyder 4 350 stycken på bredden och 3 260 stycken på höjden. Om vi multiplicerar dessa blir resultatet drygt 14 000 000 pixel, alltså 14 megapixel.

Observera att siffrorna i tabellen är ungefärliga. Det finns andra faktorer som påverkar både utskriftskvalitet och storleken på filen.

Hajar du kamerasnacket?

Ansiktssökning. Många nya kameror kan själva ställa in skärpan på ett ansikte.
Autofokus. Kameran ställer själv in skärpan.
Bildprocessor. Den processor som sköter alla beräkningar som kameran måste göra.
Bildsensor. Digitalkamerans motsvarighet till den negativa färgfilmen.
Bildstabilisator. En teknik som gör att bilden blir skarp även om du rör på kameran.
Brännvidd. Så stor del av verkligheten får du med på din bild. Högt värde (tele) betyder att du kommer nära motivet och ett lågt värde (vidvinkel) att du får med en stor del av omgivningen.
Cipa. En standard för att mäta kamerornas batteritid.
Ccd. Den vanligaste sortens bildsensor (se ovan) i kompaktkamerorna.
Fokuslampa. Om du plåtar i mörkret kan en lampa hjälpa till att fokusera.
Iso. Värde för ljuskänslighet. Högt iso-tal passar bäst när det är mörkt, men gör bilderna lite grynniga.
Lcd. Alla digitalkameror har en liten bildskärm, och som regel är den av lcd-typ (liquid crystal display).
Makro. Ett specialläge för att fotografera saker på nära håll.
Motivprogram. En förinställning i kameran för till exempel porträtt och nattfotografering. Kameran har standardvärden för att anpassa fotograferingen för dessa förhållanden.

	Samsung NV100 HD	Sigma DP1	Sony DSC-W300
	Samsung, 0771-400 200, ***www.samsungcamera.se***	Sigma/Tura Scandinavia, 0300-56 89 00, ***turascandinavia.se***	Sony, 08-585 450 00, ***www.sony.se***
	14,7 megapixel	14 megapixel	13,6 megapixel
	1/1,7 tum ccd	0,8 x 0,8 tum cmos	1/1,7 tum ccd
	3,6 gånger	Saknas	3 gånger
	6-21,6 mm (motsvarar 28-102 mm)	16,6 mm (motsvarar 28 mm)	7,6-22,8 mm (motsvarar 35-105 mm)
	9,5 x 6 x 2 cm	11,3 x 6 x 5 cm	9,1 x 6,2 x 2,4 cm
	162 gram	286 gram Tung	186 gram
	3 tum, 460 000 pixel	2,5 tum, 230 000 pixel	2,7 tum, 230 000 pixel
	Sd-kort	Sd-kort	Memory stick
	Nej	Nej	Ja
	Optisk	Saknas	Optisk
	5 cm	Saknas	5 cm
	Ja	Nej	Ja
	13 st	Saknas	10 st
	Ja/ja	Nej/nej	Ja/ja
	Ja	Ja	Ja
	28/11	**12/8**	**31**/11
	2,1 sekunder	**6 sekunder**	3 sekunder
	Omedelbart/0,5 sekunder	Omedelbart/0,6 sekunder	Omedelbart/0,6 sekunder
	Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri
	200 bilder	250 bilder	300 bilder
	1 280 x 720 pixel Hd-video	**320 x 240 pixel**	640 x 480 pixel
	Ja/ja	Nej/nej	Ja/ja
	Tv-sladd, laddningssladd, docka och fjärrkontroll.	Tv-sladd, laddare, väska och extern sökare/extern blixt.	Tv-sladd och laddare.
	Silver/röd, silver/svart, svart och titan.	Svart.	Titan.
	2 829-3 679 kronor	5 995-7 890 kronor	2 629-3 760 kronor Billig
	Lättast. Bäst skärm. Docka. Hd-video.	Stor ccd. Extern blixt.	Optisk sökare. Snabb. Billigast.
	Krånglig navigering. Ingen optisk sökare. Dålig batteritid.	Dyr. Klumpig. Ingen zoom. Ingen bildstabilisator eller fokuslampa.	Dålig skärm. Egen minneskortstyp. Få motivprogram. Ingen vidvinkel.
	1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10	1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10
	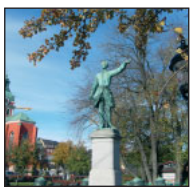 **GANSKA BRA.** Utmärkt skärpa, men ofta lite för bleka bilder.	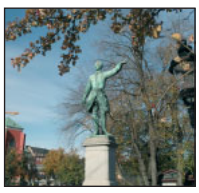 **MINDRE BRA.** Grönaktiga bilder som känns smutsiga.	**GANSKA BRA.** Färgerna är bra, men många bilder blir väl mörka.

Så gjorde vi testet

Urval. Vi har testat alla kompaktkameror med en upplösning på cirka 14 megapixel. I de fall tillverkarna har haft flera modeller har vi nöjt oss med den som har högst upplösning.

Teknik. Uppgifter om upplösning, bildsensor, brännvidd och liknande har vi hämtat från tillverkarna. Vikten har vi däremot mätt själva. Eftersom tillverkarna anger den utan batterier medan vi anger den reella vikten skiljer sig våra värden från de du kan se i produktbladen.

Hastighet. Vi har testat hur många bilder det går att ta per minut och hur lång tid det tar från det att vi sätter på kameran tills vi kan ta första bilden. Vi har även mätt slutartiden, alltså hur lång tid det tar att ta en bild. Varje test gjordes manuellt och upprepades tio gånger för att minska risken för fel.

Batteri. Tillverkarna anger batteritiden enligt cipa-standarden som simulerar ett normalt beteende. Det innebär att skärmen är påslagen under hela tiden och att man tar två bilder per minut. Före varje bild zoomar man mellan vidvinkel och tele medan blixt används för varannan bild. Var femte minut stängs kameran av.

Omdöme. Vi har testat kamerorna utifrån en amatörfotografs perspektiv, och vi har framför allt kört i helautomatiskt läge. Eftersom skillnaderna i bildkvalitet är små har den spelat en mindre roll för vårt omdöme.

”Jag tar inga onödiga risker- det är därför jag använder Kaspersky!”

Kaspersky 2009

Kaspersky Lab´s senaste produkter:

Kaspersky Anti-Virus 2009 och **Kaspersky Internet Security 2009** – Kombinerar fördelarna av den nya antivirusmotorn som medför snabbare scanningshastigheter och den absolut senaste tekniken inom HIPS (Host-based intrusion-prevention system) som blockerar den senast elakartade koden innan denna har lagts till i antivirusdatabasen.

Kaspersky Lab's 2009-produkter skapar en säker miljö för din PC

Skyddar din PC från:

- Skadliga program och Spionprogram
- Intrång och botnät
- Identitets stöld
- Oönskat innehåll*
- Skräppost

*Endast Kaspersky Internet Security 2009

Knarrarnäsgatan 9, 16440 Kista, Sverige I www.kaspersky.se I Tel. +46 (0)8 588 37 610 I
Försäljningsavdelningen: info@kaspersky.se

Så förbereder du dig

1. SNOKA RUNT LITE. Kolla var det du vill sälja går bäst. Mode är stort på Tradera, hushålls- och vitvaror kränger du lättast på Blocket.

2. SKRIV ETT UTKAST PÅ ANNONSEN. Fila på formuleringar. Ta med rader som ”Se också mina övriga annonser” och ta reda på vad fraktkostnaden blir (se exempelvis Posten.se för porto). Vanliga porton är 77 kronor för skrymmande stort brev eller 145 kronor för paket (max 20 kilo).

3. TA MÅNGA FOTON PÅ DET DU SKA SÄLJA. Plåta i olika vinklar. Välj närbild på eventuella skador. Rada upp allt snyggt och prydligt. Ska du till exempel sälja ditt gamla Alga-spel Jägerso, ta ut alla delar ur lådan så att allt syns på bilden. Det ger fler bud.

4. FUNDERA PÅ TILLVAL. Minibild? Ja. Extra bilder? Ja. Fetstil och bättre placering? Jodå, det kan funka, men kan också verka skrikigt. Värt att prova på dyra varor. Men det kostar för mycket när du säljer många och billiga saker.

5. BETALNING. Skippa betaltjänster som Payson. Banköverföring är enklast. (Betaltjänsten Paypal är däremot ett måste om du säljer eller handlar på Ebay utomlands).

4 RIKTIGT UDDA PRYLAR SOM SÅLTS PÅ NÄTET

- **Jetplan** (Ebay)
- **Flygande båt** (Blocket)
- **Wunderbaum-samling** (Blocket)
- **Ett års direktreklam** (Blocket)

SÅ TJÄNAR DU MEST PÅ DINA GAMLA PRYLAR

Här är nybörjarguiden för dig som vill sälja saker på internet. Med lite spaning och enkla förberedelser kan du kamma hem några hundra extra inför julen.

Fredrik Claesson
E-post: fredrik.claesson@idg.se

Du får 1 000 spänn för ditt gamla tv-spel. 1 500 kronor för en sliten skinnpaj. På nätet viftar folk med hundralappar så fort du lägger ut dina gamla saker till försäljning.

Begagnat är glödhett just nu, och det gynnar naturligtvis både köpare och säljare. Teknik och mode är mest efterfrågat, men nästan allt går att sälja. Udda saker som du trodde var skräp kan du ofta få sålt för en femtiolapp eller ett par hundra, och det kan bli mycket pengar om du rensar i källaren eller på vinden. Så släng inget. Dina gamla serietidningar och dockkläder kan vara någon annans skatt.

”Vintage-mode, alltså coola 60- och 70-talskläder är väldigt inne”

– Det är väldigt många som är intresserade av att köpa begagnat och miljömedvetet nu. Vi tror att 20 procent av svenska folket kommer att köpa en begagnad julklapp i år.

Det säger Anna Crona, presschef på nätauktionen Tradera, som en normal dag har omkring 900 000 objekt ute för försäljning.

Hon ser ljust på säljmöjligheterna inför julen. Och trenden håller i sig. Det är teknik, kläder och it-grejor som går bäst när du ska sälja.

– Vintage-mode, alltså coola 60- och

PÅ NÄSTA SIDA: Så mycket kan du tjäna

”Förra året var gps årets julklapp, men det

”20 procent av svenska folket kommer att köpa en begagnad julklapp i år”
ANNA CRONA,
PRESSCHEF TRADERA

70-talskläder är väldigt inne. Dem får du bra betalt för. Men störst är ändå begagnad teknik. Mobiltelefoner, kameror och tv-spel till exempel. Det kan du tjäna mycket pengar på att sälja begagnat. Barnkläder är också tacksamma att sälja, men du får ganska lite betalt per plagg. Det beror på att utbudet är så enormt, säger Anna Crona.

Frågan är då vad som säljer mest i december, när alla är ute efter julklappar?

– Det skulle i så fall vara det som blir utsett till Årets julklapp, så det väntar vi med spänning på vad det blir. Vespor, däremot, har varit oerhört populära köpobjekt under sommaren och hösten, men är troligen inte särskilt efterfrågade under julen. Så dem skulle jag vänta med tills det blir säsong för dem igen, säger Anna Crona.

Barnprylar och tv Blockets hetaste

– Bilbarnstolar säljer du direkt oavsett säsong, säger Anna Björklund som är marknadschef på Blocket, Sveriges största köp- och säljsajt för privatannonser.

Blocket är Traderas naturliga konkurrent, och här är det inga auktioner. Du lägger helt enkelt ut en vara och säger vad du vill ha för den. Är priset rätt kan du bli av med den inom en timme. Inte så konstigt, när Blocket är så välkänt och etablerat. Mer än varannan svensk har köpt eller sålt något på Blocket, enligt en undersökning av Synovate 2007.

– Även barnvagnar brukar vara lätta att sälja, särskilt om de är nya och av de mest eftertraktade modellerna, av typen Urban Jungle och liknande, säger Anna Björklund.

Platt-tv är tvåa på innelistan av det folk gärna köper, men det är inte omöjligt att bli

Därför ska du välja Blocket

BLOCKET HAR MÅNGA BILAR OCH MÖBLER. Sajten är stor i hela landet, men flitigast med att lägga ut saker är folk i Skåne, Norrbotten, Örebro, Stockholm och Västerbotten, enligt statistik från 2007.

Radannonser med köpes och säljes. Du måste ange ett område du vill sälja i, till exempel Stockholm, Västerbotten eller Kalmar.

Fördelar:

- Bra val när det du säljer inte kan skickas med posten. Köparen hämtar vanligen varan.
- Kontant betalning.
- Lättillgängligt. Bekvämt och snabbt, du behöver inte trassla med paket.
- Friare, du är mindre kontrollerad än på nätauktion, och du slipper betygsättning.
- Billig annons (bilar kostar mer), smidig betalning, priset ökar inte i takt med säljpriset.

Nackdelar:

- Döda annonser ligger ofta kvar och skräpar ett tag, eftersom många glömmer att ta bort dem när saker är sålda.
- Lite svårt att hitta i och få ordentlig överblick i menyerna, färre bilder och färre sökkriterier än Tradera.
- Lite vilda västern, inga lagda bud ligger så folk gör lite som de vill. Risk för tröttsam kohandel och mejl som spiller din tid.

5 bästa säljtipsen på Blocket

- **VAR INTE GIRIG**. Det är lätt att tro att du kan får 2 000 för din gamla barnvagn bara för att andra har satt det priset. Kanske är 500 kronor mer rimligt om du snabbt vill bli av med den …
- **... MEN SÄLJ DIG INTE FÖR BILLIGT HELLER**. Antal samtal och mejl är värdemätaren. Om det är tio personer som ringer om din vara för 400 kronor, gå då upp i pris några hundra och säg att det beror på att så många är intresserade. Starta en budgivning. Tveka inte att förhandla för bättre pris. Köparna kommer ju garanterat att försöka göra motsatsen.
- **LÄNKA TILL MER INFORMATION** om varan (exempelvis till Ikea.se om det gäller möbler).
- **BRA BILDER** är ett måste, gärna ur flera vinklar.
- **FÖRNYA.** När annonsen går trögt, förnya den så att du hamnar högst. Det är annars lätt att försvinna i det enorma utbudet. Sänker du priset syns det och kan också locka köpare.

4 andra intressanta säljsajter att kika på

EBAY. I USA, England och Tyskland. Enormt utbud av precis allt! Skaffa ett Paypal-konto för att snabbt kunna ta emot betalningar. Paypal är gratis att betala med, men tar avgift för försäljning. ***www.ebay.com***

ZAVE. Auktioner på begagnade datorer, skärmar och it-produkter. ***www.zave.se***

KVD. Auktioner på bilar, maskiner och konkursbon. ***www.bilauktioner.com***

BUDERA. Svensk uppstickare som har lägre avgifter än Tradera. ***www.budera.se***

Så mycket kan du

Skinnjacka, Petroff:
3 000 KRONOR (24 bud)

Stengods, Stig Lindberg:
5 125 KRONOR (23 bud)

Dior-väska, vintage:
3 950 KRONOR (45 bud)

Iphone 16 GB med garanti och kvitto:
6 500 KRONOR (22 bud)

Bärbar dator HP dv9757:
11 700 KRONOR (17 bud)

50 Pokémon-figurer:
391 KRONOR (26 bud)

var Ipod som sålde bäst”

av med din gamla 60-kilos tjock-tv om du lägger ut den för en struntsumma.

– Man kan se det som en billig flytthjälp, säger Anna Björklund.

Hushållsmaskiner hamnar på tredje plats bland det som gör Blockets köpare mest rovgiriga. När juletider stundar ändras emellertid marknaden en smula. Då är det mobiler och allt som heter Ipod som folk vill ha. I det avseendet är Blocket likt Tradera.

– Förra året var gps årets julklapp, men det var Ipod som gick bäst på Blocket, konstaterar Anna Björklund.

Det gäller också att tajma en försäljning rätt om du ska få saker sålda.

– Det bästa är att köpa ”ur säsong” och sälja ”i säsong”. Om du under hösten ska sälja en cabriolet, båt, sommarstuga och andra produkter som hör sommaren till är det bättre att avvakta till våren för att kunna få ut ett så bra pris som möjligt, säger hon.

Auktion eller annons

Vår egen erfarenhet av Blocket och Tradera visar att de säljer mycket liknande saker. Men, Tradera är modeklädernas, märkesvarornas och samlarnas Mecka och det är där du ska lägga ut saker som passar bäst för budgivning. Antika saker, designermöbler, sällsynta sällskapspel och frimärken till exempel. De här objekten drar stor nytta av Traderas sökfunktion som kan rangordnas efter flest bud, högsta pris, senast inlagda och så vidare.

Blockets stora fördel är snabbheten och enkelheten. Ut med gamla möbler, barnvagnar, dammsugare och vitvaror bara! De blir sålda snabbt med lite tur. Och köparen hämtar och betalar kontant. Här behöver du inte – som på Tradera – vänta en vecka på att en auktions normala tid ska löpa ut, ordna med betalning via överföring till din bank, och krångla med att slå in och skicka paket.

Och även om Blocket kräver att du anger ett pris är det inget som hindrar dig från att starta en egen budgivning om det är många som ringer. Var bara tydlig så blir ingen förbannad. Det finns också många som efterlyser saker på Blocket. Se efter vad de vill ha. Det ger ett hum om vad du kan ta betalt.

Till sist: Snabba pengar i handen är toppen, men det är bara på nätauktioner som du kan få den där härligt pirrande känslan som du får när det blir budgivningshets på dina saker. Huggsexan får priset att trissas upp och når ibland oanade höjder. Då är att sälja begagnat bland det roligaste som finns. ●

3 sajter där ni kan byta grejor med varann

Känner du inte för att ta betalt? Då är bytarsajter ett växande och trevligt alternativ. Här byter folk både föremål och tjänster. Kolla in dessa tre svenska sajter.

www.bytessajten.se
www.skavibytagrejer.se
www.rostigspik.se

Därför ska du välja Tradera

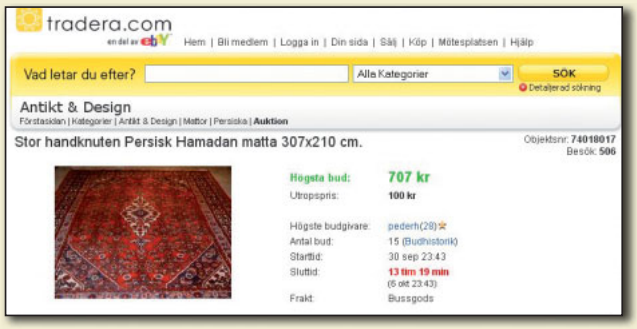

PRYDLIGT. Tradera är klart snyggare utformat än Blocket och ger väldigt mycket information och har goda sorteringsmöjligheter. Du kan lätt se alla saker som en säljare har ute och se vilka tider som folk bjuder mest.

Största nätauktionen, med omkring 900 000 objekt per dag. Fler under julen, då folk gärna klickar på alternativet Köp nu.

Fördelar:

- Blykoll. Lätt att se vad som säljer. Du kan sortera efter antal lagda bud för att hitta vad folk är mest sugna på. Välj ***Detaljerad sökning*** och klicka på ***Avslutade annonser*** för de senaste slutpriserna.
- Du kan välja att sälja till Norden eller hela världen om du vill.
- Budgivning kan hetsa köpare till budkrig och överbud så du kan tjäna oväntat mycket. Ofta säljs varor för mer än de kostar i butik.
- Budgivning förpliktigar till köp, och det är sällan folk drar sig ur, till skillnad från Blocket.

Nackdelar:

- Annonskostnaden ökar procentuellt i takt med sålda varans slutpris (avgifterna har dock nyligen sänkts för att bli mer rättvisa).
- Du måste troligen skicka paket (om du inte säljer endast via avhämtning, men då begränsar du din potentiella köpekrets).
- Du måste ordna med att få betalning via nätbank eller liknande om varan inte hämtas. Tar längre tid att få pengarna (vanligen upp till tre dagar, beroende på bank).
- Betygsättning kan ge dig dåliga betyg från bråkiga köpare (dock ovanligt).

5 tips för lyckad nätauktion

Konsertbiljetter kan ge stora pengar

- **LÄGG UT FLERA BILDER** på varan. Då får du fler bud och bättre betalt. Visa eventuella skavanker.
- **INFÖR JULEN** (november, tidigt i december) kan du uppge ett Köp nu-pris på Tradera, folk är ute efter att handla julklappar. Du kan också välja att sälja till fast pris.
- **ANVÄND EN BESKRIVANDE RUBRIK,** som ska vara rättstavad. Annars hittar inte köparen ditt objekt. Risken är stor att någon köper varan för en struntsumma om du stavar fel. Och på Tradera är du förpliktigad att sälja. Visserligen kan du sätta ett reservationspris (ett lägsta pris som du accepterar), men det leder mest till irritation om reservationspriset är mycket högre än utgångspriset.
- **VAR ÄRLIG.** Beskriv varan så att det stämmer med verkligheten.
- **VAR TILLGÄNGLIG.** Svara snabbt på frågor. Det ger ett seriöst intryck.
- **TÄNK PÅ BETYGET.** Skicka sålda grejor omsorgsfullt inslagna. Då får du nöjda, återkommande kunder och fina betyg. Trovärdighet är allt.

TIPS!

Traderas utförliga säljguide hittar du på ***www.tradera.com/service/casualseller***

få betalt

Hello Kitty 618, mobiltelefon:
1 700 KRONOR (62 bud)

Nintendo NES spelkonsol:
1 800 KRONOR (10 bud)

Digitalkamera, Canon Eos 5D:
14 100 KRONOR (53 bud)

Kalle Anka & Co 1951, 12 nummer:
3 072 KRONOR (5 bud)

Bruno Mathsson Jetson-fåtölj:
3 150 KRONOR (24 bud)

(Siffrorna anger högsta slutbud på Tradera i september 2008)

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

Så enkelt gör du ett eget

nätverk hemma

MEDEL

Tid: 30 minuter

Det här behöver du:
- En trådlös router.
- Minst två datorer med Windows XP eller Vista.

Det här lär du dig:
- Att koppla upp och säkra din router med lösenord.
- Hur du delar filer.
- Så kopplar du in en nätverksskrivare.
- Att koppla in extra prylar på ditt nätverk.

Dela på skrivaren, använd samma internetuppkoppling och nå dina filer överallt. Med ett hemmanätverk kan du som har flera datorer utnyttja kraften maximalt.

NÄTVERK. SMAKA PÅ ORDET! Visst låter det tekniskt, komplicerat och dödtråkigt! Det var inte många år sedan nätverk var förbehållet it-tekniker som huserade i väl kylda serverhallar.

Men nu är allt annorlunda. Nätverk har blivit var mans egendom – och det har blivit lättare än någonsin att komma igång med sitt smidiga hemmanätverk. I den här skolan visar vi steg för steg hur du gör.

Routern är navet

Det är egentligen bara om du har fler än en dator som det här med nätverk blir intressant. Har du flera datorer finns det mycket att vinna på att koppla ihop dem.

Det enklaste exemplet på ett nätverk handlar om att utnyttja samma internetuppkoppling till flera datorer. Genom att installera en router får alla hemmets datorer tillgång till internet. Och när du väl har fått igång routern är halva jobbet gjort. Den är

1. Koppla in routern ...

DET FÖRSTA DU måste göra för att få ditt nätverk att fungera är att koppla in en router. De allra flesta använder en trådlös router och i vårt exempel visar vi hur en sådan fungerar. Så här kommer du igång:

1. Koppla en nätverkssladd mellan routerns internetingång och ditt nätverksuttag. Har du adsl eller kabel-tv kopplar du i stället sladden till ditt modem.

Koppla sedan in den medföljande strömkabeln till elnätet så är routern igång.

2. Din trådlösa router börjar nu skicka ut internetsignaler i luften. För att fånga upp dem måste din dator ha ett nätverkskort. Sådana finns inbyggda på nästan alla nya datorer. Om de saknas kan du köpa ett trådlöst nätverkskort för någon hundralapp och koppla in det till datorns usb-kontakt.

3. För att koppla ihop datorn och routern dubbelklickar du på nätverksikonen som du ser längst ned till höger på skärmen, precis bredvid klockan. Om den inte syns klickar du på vänsterpilen.

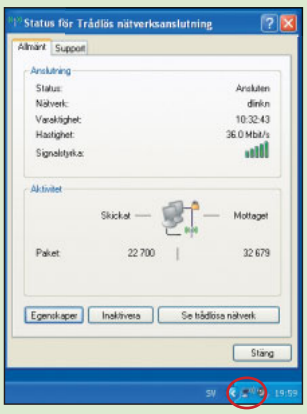

KOPPLA. Klicka på nätverksikonen så öppnas anslutningsmenyn.

Om du har Windows XP klickar du på ***Se trådlösa nätverk***. I Windows Vista heter alternativet du ska välja i stället ***Anslut eller koppla ifrån***.

4. Du ser nu en eller flera trådlösa anslutningar. Markera den som du vill använda. Som regel har den samma namn som routern, och din router brukar vara den som har bäst signalstyrka, vilket visas med små staplar. För att ansluta klickar du på ***Anslut***.

TIPS: Du missar väl inte vårt test av den senaste generationens trådlösa routrar på sidan 54. Behöver du allmän köphjälp hittar du det på ***pcforalla.se/kopguide.***

NY ARTIKELSERIE! DITT TRÅDLÖSA HEM Se sidan 54

nämligen själva navet i ditt hemmanätverk, och med några inställningar kan du få dina datorer att inte bara surfa via internet utan även ”prata” med varandra.

Poängen är förstås att du kan dela dokument mellan datorerna. De digitalbilder som ligger på datorn i arbetsrummet kan du även titta på via din bärbara dator.

Och har du musik på datorn i vardagsrummet blir den plötsligt tillgänglig även i arbetsrummet.

Har du en skrivare kopplad till arbetsdatorn gör ett hemmanätverk att du kommer åt den även från dina andra datorer. Sitter du på balkongen med din bärbara dator räcker det alltså att trycka på ***Skriv ut*** för att du ska få en utskrift.

Det kommer dessutom allt fler prylar som kan kopplas in på nätverket. Installerar du exempelvis en nätverkshårddisk når du den från alla datorer i nätverket. Och med en så kallad mediespelare kan du spela upp internetradio eller mp3-musik via stereon.

Håll grannen borta

Ju fler prylar du kopplar in på ditt hemmanätverk desto viktigare blir det att tänka på säkerheten. Om du inte skyddar din router med ett lösenord kommer även dina grannar att kunna använda den.

Så länge de bara kunde surfa var det kanske inget jätteproblem, men om du slår på fildelning ger du alla användare tillgång till dina dokument, och på en nätverksuppkopplad skrivare kan även grannen skriva ut. Och just det var kanske inte tanken med ditt hemmanätverk. ●

NÄSTA SIDA: Dela på allt!

2. ... och skydda den

FÖR ATT HINDRA obehöriga från att komma åt din router måste du skydda den med kryptering och lösenord. Exakt hur du gör varierar beroende på vilket märke du har valt, men skillnaderna är små. Så här gör du med en modern router från D-Link:

1. Se till att du är uppkopplad mot din router och öppna webbläsaren. I stället för en webbadress skriver du sifferserien ***192.168.0.1***. Du får nu en inloggningsfråga. Under ***Username*** ska det stå ***Admin***. Lösenordet behöver du inte fylla i.

2. Nu visas en inställningsmeny. Klicka på ***Setup*** och välj ***Wireless Settings*** till vänster. Bläddra nedåt och klicka på ***Wireless Security Mode***.

3. Klicka på ***WPA-Personal*** och välj ***Auto***. Du behöver inte ändra några andra värden. Vid ***Pre-Shared Key*** skriver du in ditt lösenord (***Passphrase***) och klickar på ***Save Settings***. Nu blir din router låst, och bara den som har lösenord kommer in. Du kastas samtidigt ut från nätverket.

4. För att ansluta måste du nu logga in på nytt (se punkt 4 i rutan Koppla in routern till vänster). Klicka på ***Uppdatera nätverkslistan***. Du ser att ditt nätverk har fått ett hänglås. Klicka på ***Anslut***.

5. Nu öppnas en dialogruta där du fyller i det lösenord du valde. Det här behöver dock bara anges en gång. Nästa gång datorn slås på kopplar den upp sig automatiskt. Om dina vänner vill låna ditt trådlösa nätverk gör de på samma sätt. Det enda de behöver är ditt lösenord.

6. För att ytterligare skydda dig bör du även ge själva routern ett lösenord. Det gör du genom att gå igenom punkt 1 igen. Välj ***Tools*** i menyn högst upp och fyll i ett lösenord under ***Admin Password***. Bekräfta med ***Save Settings*** och klicka på ***Reboot the Device***. Nu startas routern om, och nästa gång du vill ändra någonting i routerns inställningsprogram måste du alltså fylla i ditt lösenord.

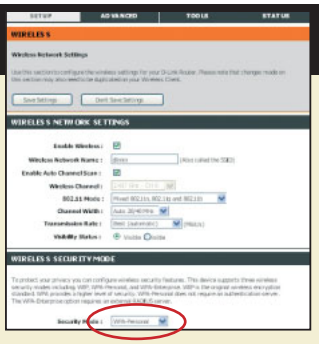

SÄKER. Du fyller i lösenord i routerns egen inställningsmeny.

TIPS: Tycker du det verkar läskigt att låsa ditt nätverk? Var lugn! Du kan låsa upp det och ta bort alla lösenord genom att återställa routern till fabriksinställningarna. Det gör du på själva routern. Leta helt enkelt rätt på knappen ***Reset***. Tryck in den i cirka tio sekunder. Du kan behöva något vasst, till exempel ett utvikt gem, för att kunna trycka in den.

3. Dela dina filer

FÖR ATT DU SKA kunna flytta filer mellan olika datorer måste du slå på en funktion som kallas för fildelning. Du gör på olika sätt beroende på om du har Windows XP eller Windows Vista. Vi visar båda alternativen:

TIPS: Fungerar inte fildelningen kanske brandväggen inte tillåter fildelning. Om du använder Windows inbyggda brandvägg väljer du ***Kontrollpanelen***, ***Windows-brandväggen***, ***Undantag*** (I Windows Vista: ***Kontrollpanelen***, ***Säkerhet***, ***Windows-brandväggen***, ***Ändra inställningar***, ***Undantag***). Här ska ***fil- och skrivardelning*** vara ikryssat. Lägg till ett kryss och bekräfta med ***OK***. För andra brandväggar – kolla handboken!

WINDOWS XP

1. Gå till ***Kontrollpanelen***, ***Guiden Konfigurerar nätverk***. Svara ***Ja*** och klicka ***Nästa***.

2. Du får nu döpa datorn och nätverket. Nätverket bör heta samma sak på alla datorer som är kopplade dit. Det rekommenderade ***MSHOME*** fungerar utmärkt. Bekräfta med ***Nästa***.

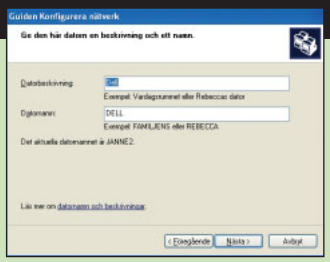

DOPFUNT. **Ge datorn och nätverket ett namn – och tryck OK.**

3. Nu är det dags att bestämma att alla datorer på nätverket ska få dela filer och skrivare. Välj ***Aktivera fil- och skrivardelning*** och bekräfta med ***Nästa***.

4. Om du vill koppla in en dator som kör Windows 98 eller Me måste du skapa en installations-cd genom att välja ***Skapa en installations-cd för nätverk***. Om du bara har XP- eller Vista-datorer väljer du i stället ***Avsluta guiden***, ***Nästa***, ***Slutför*** och startar om din dator. Gör sedan på samma sätt på alla datorer som du vill ska ingå i nätverket.

WINDOWS VISTA

1. Klicka på ***Start***-knappen och välj ***Nätverk***, ***Nätverks- och delningscenter***. Välj ***Skapa en anslutning eller ett nätverk*** och klicka på ***Konfigurera en trådlös router eller åtkomstpunkt***, ***Konfigurera fil- och skrivardelning***. I dialogrutan väljer du ***Tillåt delning med alla i samma nätverk som den här datorn***. Bekräfta med ***Nästa***, svara ***Ja*** på frågan om du vill aktivera nätverksidentifiering och ***Stäng***.

2. Stanna i Nätverks- och delningcenter och se till att det står ***På*** vid såväl ***Nätverksidentifiering***, ***Fildelning*** som ***Delning av mappar***. Klicka på pilen till höger om ***Nätverksidentifiering*** och titta vad det står vid ***Arbetsgrupp***. Du ska ha samma namn på alla datorer i nätverket. Du ändrar genom att klicka på ***Ändra inställningar*** och väljer fliken ***Datornamn***, ***Ändra***.

3. Du kan även göra andra ändringar för din nätverksdelning, exempelvis välja ***Lösenordsskyddad delning***.

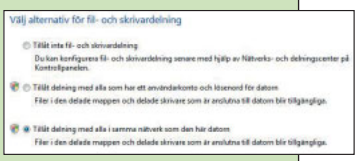

FULL KOLL. **Du bestämmer vem som släpps in på nätverket.**

4. Hantera dina filer

NÄR DU HAR SLAGIT på fildelningen skapas automatiskt en mapp som heter ***Delade dokument*** (i Windows Vista heter den bara ***Delat***). De dokument du lägger där går att nå från alla datorer i ditt nätverk. Som du ser finns det standardmappar för film, bilder och musik, men du kan förstås även skapa egna.

För att hitta din delade mapp öppnar du ***Den här datorn*** (i Windows Vista heter den bara ***Dator***).

Om du vill dela mappar på andra ställen kan du förstås göra det. Så här gör du:

WINDOWS XP

Högerklicka på en mapp och välj ***Egenskaper***, ***Dela ut***. Under ***Nätverksdelning- och säkerhet*** kryssar du i rutan ***Dela ut den här mappen på nätverket***. Välj ***Tillåt att användare på nätverket ändrar mina filer*** för maximal flexibilitet. När du bekräftar ditt val får den mapp du har delat en handsymbol.

DELAT. **Du bestämmer själv om andra användare ska få ändra i dina filer.**

WINDOWS VISTA

Högerklicka på en mapp och välj ***Dela***. Du får nu välja vilka personer du vill dela dina mappar med. Genom att klicka på pilen vid ***Lägg till*** ser du en lista. Välj en person och ***Lägg till***.

Under ***Behörighetsnivå*** kan du välja om en person eller en grupp bara ska få läsa filerna i den här mappen eller om de även ska få ändra på den. När du är nöjd klickar du på ***Dela***.

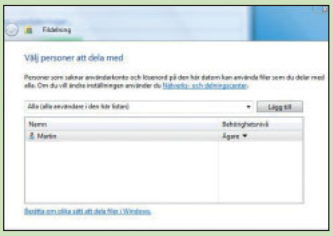

SELEKTIV. **I Windows Vista bestämmer du exakt vem som får göra vad.**

Så kopplar du in extraprylar

Du kan koppla fler prylar till ditt trådlösa nätverk. Det kan exempelvis handla om en mediespelare, fotoram, internetradio eller telefon. Hur du gör varierar, men som regel går det till så här:

1. Sätt igång prylen och välj ***Scan for networks*** för att söka efter de trådlösa nätverk som finns tillgängliga. Bläddra igenom listan tills du har kommit fram till rätt och välj den med ***Select*** eller ***OK***-knappen.

2. Om nätverket är skyddat med lösenord måste du fylla i det. Ibland finns det inmatning med tangentbord, ibland får du bläddra genom ett skärmalfabet med pilknapparna.

3. När prylen väl är uppkopplad är det bara att börja använda den. Har du en internetradio kan du bläddra dig igenom de tiotusentals radiostationer som finns inlagda. Är det en mediespelare väljer du att söka igenom nätverket efter uppkopplade datorer och välja den du vill spela upp från. Nu kan du bläddra dig genom musiken med hjälp av fjärrkontrollen.

FRI RADIO. **Med en internetradio kan du lyssna på program från hela världen utan att datorn är på.**

5. Dela på din skrivare

DET ÄR INTE BARA filerna du kan dela. Har du en skrivare kopplad till en dator kan du låta alla i ditt hemmanätverk komma åt den. Gör så här:

WINDOWS XP

1. På den dator som har en skrivare går du till ***Kontrollpanelen***, ***Skrivare och fax***. Högerklicka på den skrivare du vill använda och välj ***Dela ut***. Klicka på ***Dela ut den här skrivaren*** och ge den ett namn. För att andra användare ska kunna komma åt den klickar du på ***Ytterligare drivrutiner*** och lägger till de operativsystem du kan komma att behöva.

2. Gå till den dator som du vill ge skrivarstöd och välj ***Kontrollpanelen***, ***Skrivare och fax***. Klicka på ***Lägg till skrivare***, ***Nästa*** och välj ***En nätverksskrivare eller skrivare som är ansluten till en annan dator***. Klicka på ***Bläddra efter en skrivare*** och tryck ***Nästa***.

3. Nu visas en lista över de skrivare som finns på ditt nätverk. Välj rätt modell och klicka på ***Nästa***. Nu installeras skrivardrivrutinen automatiskt och du får välja om du vill använda den som standardskrivare. Avsluta med ***Slutför***.

FLEXIBEL. Om du ska koppla en gammal dator till nätverket klickar du på Ytterligare drivrutiner.

WINDOWS VISTA

1. På den dator som har en skrivare inkopplad går du till ***Kontrollpanelen***. Under rubriken ***Maskinvara och ljud*** klickar du på ***Skrivare***. Högerklicka på den skrivare du vill dela ut, välj ***Dela ut*** och följ instruktionerna.

2. Gå till den dator som du vill ge skrivarstöd och öppna ***Kontrollpanelen***. Under rubriken ***Maskinvara och ljud*** klickar du på ***Skrivare***. Klicka på ***Lägg till skrivare*** och välj ***Lägg till en nätverksskrivare***.

3. Nu får du en lista över de skrivare som finns i ditt nätverk. Välj rätt modell och klicka på ***Nästa***. Välj ***Installera drivrutin***.

Tips: Tänk på att det inte alltid finns drivrutiner till alla Windows-versioner. Gamla skrivare kan exempelvis sakna Vista-stöd medan nya skrivare inte alltid klarar av Windows 98. Du kan inte koppla in en skrivare om det saknas drivrutiner.

6. Dela på din musik

BÅDE WINDOWS MEDIA PLAYER och Itunes har inbyggda stöd för mediedelning. Det betyder att du kan få se musik från andra datorer i nätverket – direkt i programmet. För att inte blanda ihop musiken hamnar låtar från olika datorer på olika menyer. Så här slår du på mediedelningen:

WINDOWS MEDIA PLAYER

Öppna Windows Media Player och klicka på ***Bibliotek***, ***Mediedelning***. Du kan också välja ***Verktyg***, ***Alternativ***, ***Bibliotek***, ***Konfigurera delning***. Bocka för rutan ***Dela ut mina media***. I listan som visas ser du nu vilka datorer du kan dela media med. Markera dem och välj ***Tillåt*** eller ***Neka***. Du kan också trycka på ***Anpassa*** för att välja om de ska få dela musik, bilder eller video – eller allting. Du kan även välja att enbart dela ut musik med högt betyg.

Om du inte vill göra de här inställningarna för en enskild användare utan för samtliga klickar du i stället på ***Inställningar***.

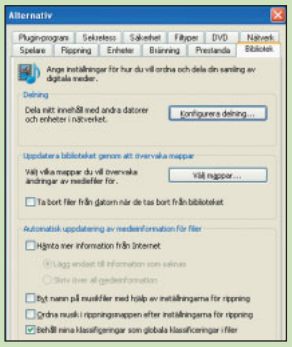

GENERÖS. Vill du dela med dig av din musik klickar du på Konfigurera delning.

ITUNES

Öppna Itunes och välj ***Redigera***, ***Inställningar***, ***Dela***. Välj ***Leta efter delade bibliotek*** om du vill att Itunes ska söka igenom nätverket efter andra bibliotek som är delade. Välj ***Dela ut mitt bibliotek i det lokala nätverket*** om du vill att andra ska komma åt dina filer. Du väljer mellan att dela ut hela ditt bibliotek eller bara delar av det. Du kan också lösenordsskydda det. Bekräfta med ***OK***.

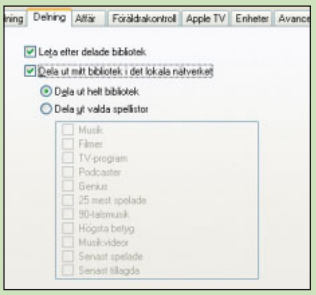

VALFRITT. Du väljer själv vilka sorters media du ska dela med dig av i Itunes.

Tips: Om det inte går att koppla på mediedelningen i Windows Vista kan du behöva ändra ditt nätverk från publikt till privat. Det gör du också i Nätverks- och delningscenter. Klicka på ***Anpassa*** och välj ***Privat***. Välj sedan ***Mediedelning*** och välj ***Dela ut mina media***.

Installera en nätverkshårddisk – steg för steg

Ett alternativ till att ha dokument på nätverkets datorer är att koppla in en nätverkshårddisk. Det här är en extern hårddisk som kopplas in på nätverket, och som alla datorer kommer åt. Fördelen är förstås att du inte behöver ha en dator påslagen hela tiden. Så här kopplar du in hårddisken:

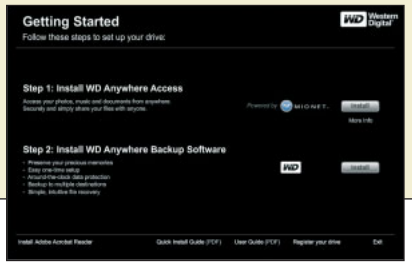

DELAD GLÄDJE. Med en näthårddisk kommer du åt alla dokument överallt.

1. Koppla ihop din nätverkshårddisk med routern. Du gör det här genom att dra en vanlig nätverkssladd från hårddisken till den så kallade lan-ingången på din router. Koppla på strömmen och slå på hårddisken.

2. Du bör nu installera hårddiskens styrprogram på en dator. Det levereras som regel på en cd-skiva tillsammans med hårddisken, som i vårt exempel med en näthårddisk från Western Digital. Kör installationsprogrammet genom att följa instruktionerna.

3. När du har startat om din dator har din nätverkshårddisk mappats upp, vilket betyder att den beter sig på samma sätt som en lokal hårddisk. I vårt exempel får den bokstaven ***K***.

SNABBGUIDE

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

FINNS PÅ MÅNADENS CD!

Så lätt gör du en egen ringsignal

Trött på att ha samma signal som alla andra? Med datorns hjälp kan du skapa din alldeles egna ringsignal till mobilen. Och det kostar inte ett öre.

PIP, PIP, PIP, PIP. Att ha en standardsignal på mobiltelefonen är inte speciellt kul. För många av oss är det lika självklart att ha en personlig ringsignal på mobilen som att själv välja kläder och heminredning. Ringsignalen har förvandlats från att bara påkalla vår uppmärksamhet till att vara någonting som speglar vår personlighet.

Det här är förklaringen till att det säljs ringsignaler för runt sex miljarder kronor per år i Europa. Och det är orsaken till att många är beredda att betala 40 kronor per signal till företag som Jamba och Funmobile.

Gratis och lagligt

Men du behöver inte betala något alls. Du kan skapa din egen mobilsignal – helt gratis och helt lagligt. Många mobiltelefoner klarar nämligen av att använda vanliga mp3-filer som ringsignal. Och om detta inte går finns det tjänster på nätet som kan konvertera din mp3-låt till ett format som din mobiltelefon klarar av.

Problemet med många låtar är att de börjar alldeles för tyst. Mobilsignalen ska ju påkalla uppmärksamheten, och då bör den inte ha något långt och segt intro. Dessutom vill vi kanske ha en signal som upprepar sig snarare än att den spelar en hel låt.

Det här är dock enkelt fixat i ljudprogrammet Audacity. Audacity är ett gratisprogram som låter dig redigera ljud. Precis som i en traditionell ljudstudio kan du alltså klippa i dina ljudspår, flytta delar av ljudet, blanda ljud från olika låtar och så vidare.

Vill du exempelvis använda refrängen till din favoritlåt som ljudsignal går det enkelt att klippa bort versen. ●

Enkel

Audacity

Tid: 10 minuter

Det här behöver du:
- En mobiltelefon som klarar polyfoniska ringsignaler.

Det här lär du dig:
- Att installera gratisprogrammet Audacity.
- Hur du klipper en mp3-låt så att den passar som ringsignal.

Få in ringsignalen i mobilen

1. Hur du får in en ringsignal i mobilen varierar beroende på vilken telefon du har. Börja med att kolla att din mobil klarar av att använda en mp3-fil som ringsignal. I annat fall måste du konvertera den till rätt format. Det kan du göra gratis på sajten Media-Convert (***www.media-convert.com***). Välj ***Fil***, ***Bläddra*** och leta upp din mp3-fil. Välj ***OK***, gå ned till ***Utgångsformat*** och välj det din mobil klarar. Som regel handlar det om ***amr***- eller ***mmf***-filer. Klicka på ***OK*** och välj ***Download***.

2. För över musikfilen från datorn till mobilen. Som regel använder du en sladd eller bluetooth. Se efter i mobilens handbok.

3. Även inställningen i själva telefonen varierar utifrån telefonmärke. I vår testtelefon Nokia 6300 går du via ***Meny***, ***Galleri*** och ***Musik***. Tryck på ***Val*** och bläddra ned till ***Använd ton***, ***Använd som rington***.

För att hitta instruktioner för just din telefon – kolla handboken!

FÖRVANDLING. På Media-Convert kan du ändra format på en låt.

Steg för steg: Så klipper du en ringsignal

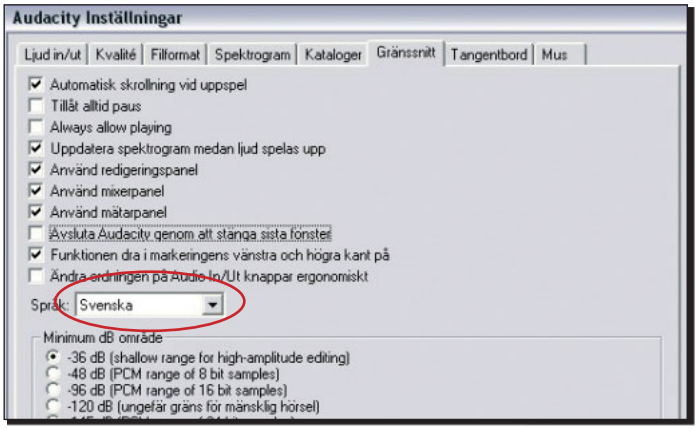

1 **INSTALLERA.** Öppna Månadens cd. Leta upp ***Audacity*** och klicka på ***Installera***. Se till att välja ***Svenska***. I annat fall kan du ändra det i efterhand genom att välja ***Edit***, ***Preferences***, ***Interface***, ***Language***. Välj ***Swedish***. Observera att många engelska menyer ändå blir kvar.

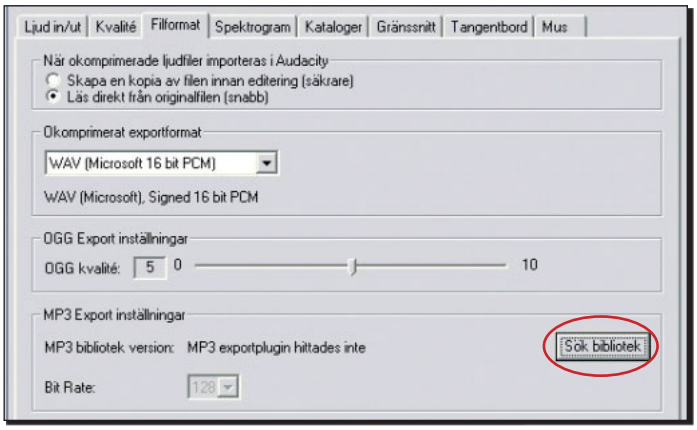

2 **SKAFFA MP3-STÖD.** Du kan behöva installera stöd för mp3-filer. På ***audacity.sourceforge.net/download/windows*** finns en mp3-codec. Ladda hem den, öppna ***Audacity*** och välj ***Edit***, ***Preferences***, ***Filformat***. Klicka på ***Sök bibliotek*** och ange var filen ligger.

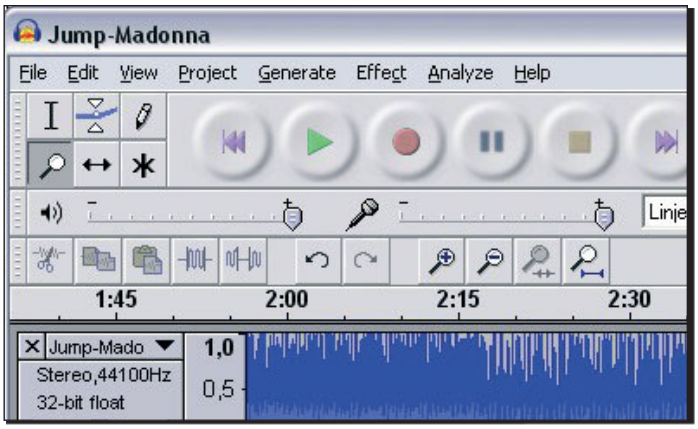

3 **ÖPPNA FILEN.** Öppna ***Audacity***, välj ***File***, ***Open*** och leta upp en mp3-fil. Nu ser du musiken avbildad som ett slags kurva. Lyssna med den gröna play-knappen. Genom att klicka i kurvorna väljer du var du vill påbörja uppspelningen.

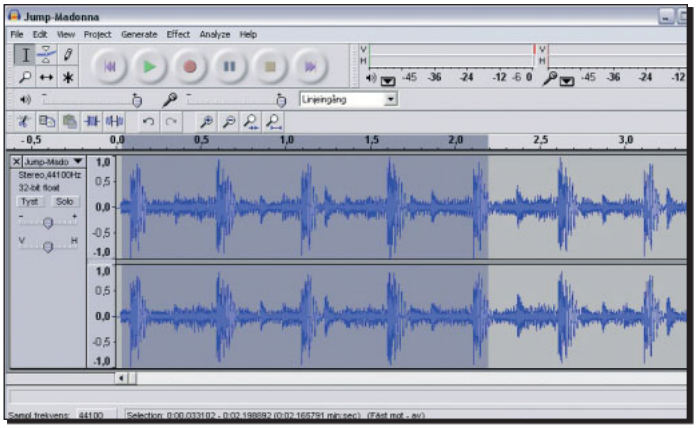

4 **KLIPP BORT.** Du markerar en del av ljudet med musen, precis som du är van vid i exempelvis ett ordbehandlingsprogram. För att klippa bort en del av låten, till exempel den tysta inledningen, markerar du den och väljer ***Edit***, ***Delete*** eller trycker på ***Delete***-tangenten.

5 **FLYTTA OCH DUBBLERA.** Om du vill flytta en bit av ljudet markerar du det, väljer ***Edit***, ***Cut***. Flytta dig till den plats där du vill lägga in ljudet, klicka och välj ***Edit***, ***Paste***. Om du i stället vill använda ljudet flera gånger väljer du ***Copy*** i stället för ***Cut***.

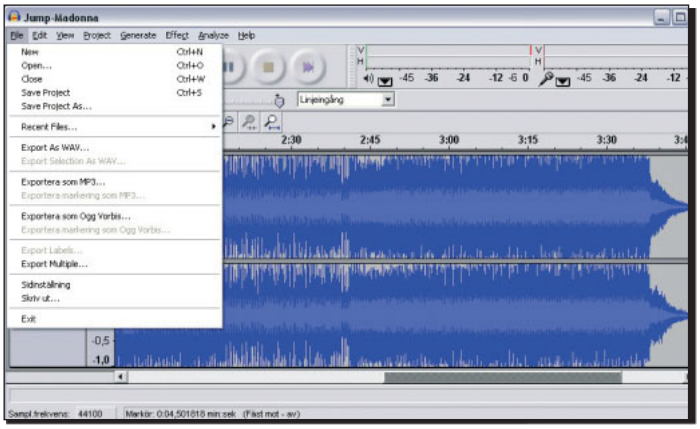

6 **SPARA MP3.** För att spara en hel mp3-fil, välj ***File***, ***Exportera som MP3***. Du får nu ange namn och filinformation. Du kan också markera en del av filen och välja ***File***, ***Exportera markeringen som MP3***. Om telefonen föredrar wav-filer gör du på samma sätt.

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

FINNS PÅ MÅNADENS CD!

Fyll datorn med laglig nätmusik

Dyra cd-skivor, krångliga nätbutiker och olagliga sajter är inte det enda alternativet för dig som vill fylla datorn med musik. Programmet Radiotracker spelar in hitmusik från radion med automatik.

VISST MINNS du åttiotalet! Musikälskare i alla generationer satt klistrade framför kassettradion för att lyssna på Svensktoppen, Måndagsbiten eller Tracks. Så snart det kom en bra låt var det dags att spela in med Rec och Play.

Att spela in musik från radion har alltid varit ett enkelt sätt att komma över sina favoritlåtar utan att det kostar något. Men medan vi på åttiotalet bara kunde spela in musik från en enda radiostation finns det i dag tusentals att välja på. Och medan vi då var tvungna att själva trycka på knapparna går det här i dag med automatik.

Enkel

Radiotracker 5

Tid: 10 minuter

Det här behöver du:

- Dator med Windows XP eller Vista.
- Månadens cd 11/08

Det här lär du dig:

- Hur du kommer igång med programmet Radiotracker.
- Att välja typ av musik – och spara den på datorn.

Laglig inspelning

Det är helt lagligt att spela in musik från radion. Upphovsmännen får nämligen betalt av radiostationen när deras låtar spelas upp, och då har man accepterat att vissa lyssnare också spelar in.

Ett av de bästa programmen för att spela in musik från nätradion är Radiotracker. Det ”lyssnar” på 20 000 nätradiokanaler – och spelar in dem på datorn. Eftersom många nätradiostationer sänder i mp3-formatet blir kvaliteten utmärkt. Och eftersom de flesta inte har några radiopratare behöver du inte heller riskera att få med Kent Finells eller Bengt Grafströms röst i låten.

Det som tankas in på din dator är i stället fina och välljudande mp3-filer. De får med automatik information om låttitel, artist och album, så det här behöver du inte själv fylla i.

Välj genre eller station

Du väljer själv vilken musik som ska spelas in. Antingen gör du det via genre eller också spelar du in musik från speciella stationer. Du som gillar rysk musik eller den senaste popmusiken från Afrika kan alltså hitta popmusiken från deras nätradiostationer. Däremot är det viktigt att komma ihåg att alla stationer inte sänder i ett sådant format att det funkar med Radiotracker. Utbudet av svenska stationer är exempelvis dåligt.

Radiotracker kostar egentligen pengar, men som PC för Alla-läsare får du grundversionen – gratis. Du installerar programmet från Månadens cd. ●

Sök enskilda låtar och artister

Den grundversion du hittar på Månadens cd låter dig spela in obegränsat med musik, och du väljer själv vilken sorts musik som ska spelas in.

Vill du ha ännu större möjligheter att skräddarsy din musikhämtning kan du uppgradera till betalversionen Radiotracker Platinum. Då får bland annat möjlighet att söka efter artist.

För att skaffa den klickar du på ***Upgrade*** och klickar på ***Radiotracker Platinum***. Om länken inte funkar kan du högerklicka på den, välja ***Kopiera genväg***, gå in i din webbläsare och under adressfältet högerklicka och välja ***Klistra in***. Programmet kostar cirka 220 kronor och du betalar med ditt betalkort.

När du har gjort det kan du att klicka på ***Musik Finder*** och välja första knappen till vänster. Här kan du söka efter artist, låt eller genre. Gör ditt val och klicka på ***Add to MusicFinder***. Avsluta med ***Close***. Klicka sedan på ***Activate*** för att koppla på musiksökningen och se till att rutan ***Taste in music*** är ikryssad.

Det som händer nu är att programmet bara spelar in den eller de artister/låtar som du har valt. Programmet håller alltså utkik tills någon station spelar den.

Läs mer om Radiotracker Platinum på ***www.radiotracker.com***.

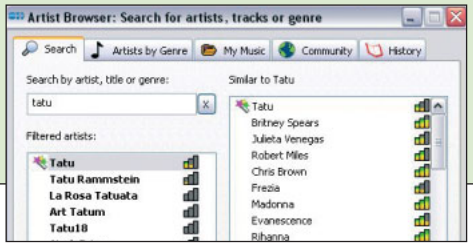

IDOL. Sök din favoritgrupp och välj att bara spela in deras låtar.

Steg för steg: Så spelar du in från nätradion

1 **INSTALLERA.** Stoppa in Månadens cd i datorn och klicka på ***Fullversioner***. Gå till ***Radiotracker*** och klicka på ***Installera***. Nu startar ett självförklarande installationsprogram – du behöver med andra ord inte registrera dig. Starta programmet!

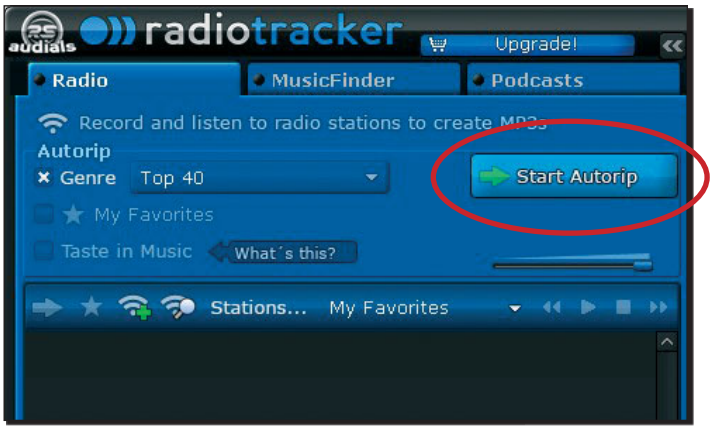

2 **KÖR AUTOMATLÄGET.** Det enklaste sättet är att klicka på ***Genre*** och välja den musik du gillar, som ***Rock*** eller ***Opera***. Klicka sedan på ***Start Autorip*** för att starta. Som standard tankar programmet från tre stationer åt gången. Du kan ändra detta under ***Limit***.

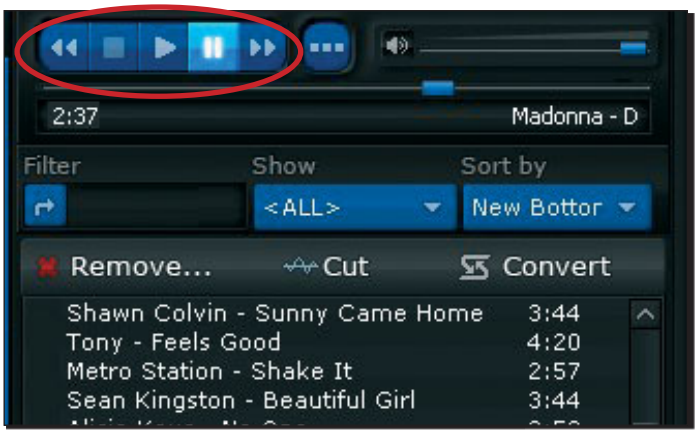

3 **LYSSNA.** Musiken som Radiotracker sparar visas i spellistan till höger. Programmet har även en inbyggd mp3-spelare för att lyssna. Ovanför listan finns knappar som styr din uppspelning. Du kan även använda filter för att välja hur låtarna ska visas.

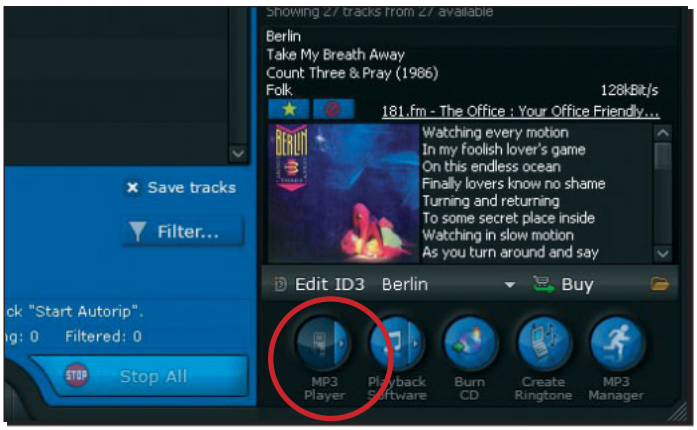

4 **LÄGG TILL.** Om du föredrar Windows Media Player kan du markera en låt och klicka på ***Playback software***. Nu läggs låten till i Windows Media Player-biblioteket. Vill du hantera musiken manuellt ligger de som mp3-filer i ***Min musik*** under ***RTMusic***.

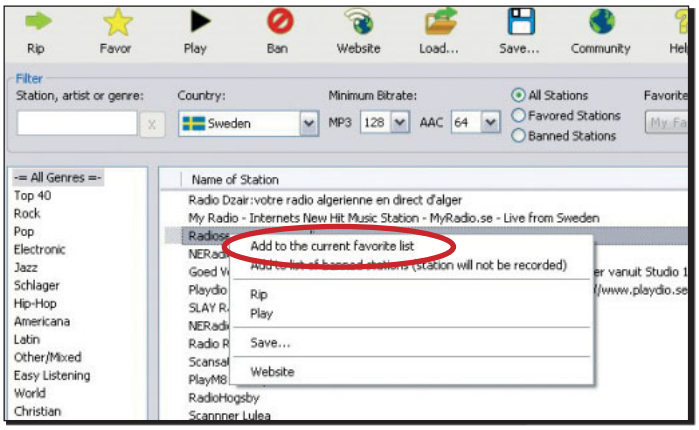

5 **VÄLJ FAVORITER.** För att bara spela in musik från dina favoritstationer klickar du på ***Stations*** och söker. Markera de stationer du vill välja, högerklicka och välj ***Add to current favorite list***. Stäng fönstret och välj ***My favorites*** i stället för ***Genre***.

6 **KLIPP TILL.** Ibland blir låtarna fula i början och slutet. Det finns lyckligtvis ett inbyggt redigeringsverktyg som du öppnar genom att markera låten och klicka på ***Cut***. Flytta saxen för att bestämma hur låten ska klippas i början och slutet.

SNABBGUIDE

Fredrik Jones, *fredrik.jones@idg.se*

Kryssrutor gör det lätt att markera filer

I Vista behöver du inte sjabbla med Ctrl-tangenten när du vill markera flera olika filer. I stället fixar du det genom att klicka i kryssrutor.

Enkel

Windows Vista

Tid: 5 minuter

Det här lär du dig:

- Att använda alternativet kryssrutor för att markera flera filer.

INNAN DU KAN kopiera, flytta eller radera filer måste du först markera dem. Det enklaste sättet att markera en fil är förstås att klicka på den. Om du vill markera flera filer i en och samma mapp kan du hålla ***Ctrl***-tangenten nedtryckt och klicka på önskade filer.

Men det gäller att inte ”tappa greppet” om Ctrl-tangenten, för skulle du råka slinta på handen så måste du börja om med markeringen.

En intressant funktion i Windows Vista är att du kan välja att markera filer genom att klicka i kryssrutor.

På så sätt slipper du tänka på att hålla Ctrl-tangenten nedtryckt när du markerar flera filer i en mapp.

För att markera samtliga filer i en och samma mapp kan du fortfarande använda dig av kortkommandot ***Ctrl + A*** även om du aktiverat kryssrutorna. ●

Så får du fram alternativet kryssrutor för att markera flera filer

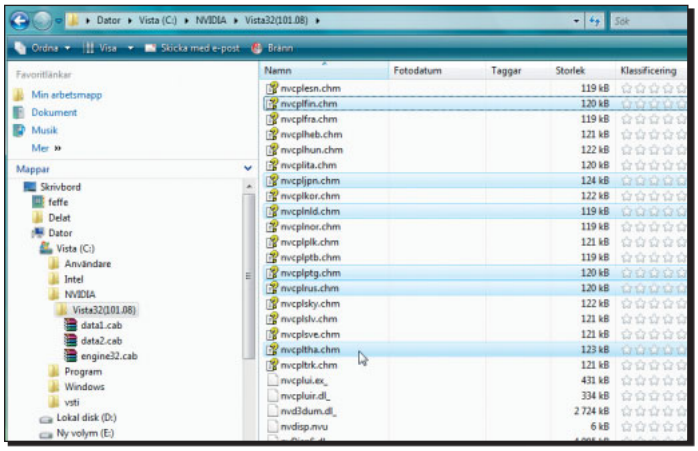

1 **KONTROLL PÅ KLICKNINGAR.** Det vanligaste sättet att markera flera olika filer i en och samma mapp är att hålla Ctrl-tangenten nedtryck och klicka på önskade filer som du kan se i bilden ovan. Det finns dock ett enklare sätt.

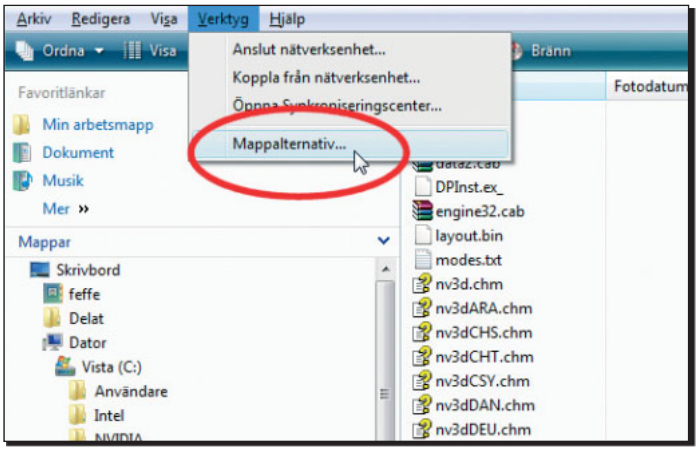

2 **ÖPPNA MAPPALTERNATIV.** I Windows Vista kan du välja att markera filer genom att klicka i kryssrutor. För att aktivera den här funktionen trycker du på ***Alt***-tangenten så att menyraden visas och väljer ***Verktyg***, ***Mappalternativ***.

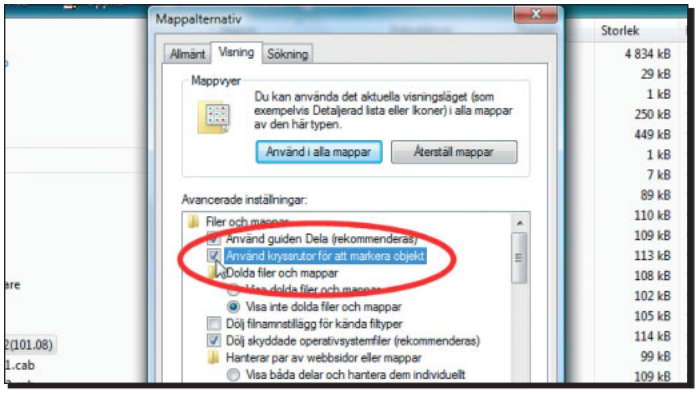

3 **MARKERA ALTERNATIV.** I dialogrutan som öppnas klickar du på fliken ***Visning***. Under rubriken ***Avancerade inställningar*** markerar du sedan alternativet ***Använd kryssrutor för att markera objekt*** och klickar ***OK***.

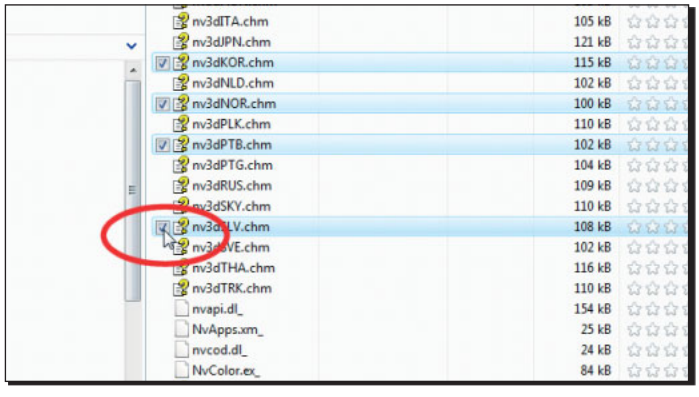

4 **KLICKA I KRYSSRUTOR.** Fortsättningsvis slipper du tänka på att hålla Ctrl-tangenten nedtryckt när du ska markera flera filer i en och samma mapp. Det är bara att klicka i kryssrutan till vänster om namnet på önskade filer.

Pigga upp Vista med nya teckensnitt

Varför begränsa dig till Arial och Times New Roman? På webben finns tusentals teckensnitt som du gratis kan ladda ned och installera i Vista.

Medel

Windows Vista

Tid: 15 minuter

Det här lär du dig:

- Var du hittar nya teckensnitt samt hur du installerar dem i din dator.

OAVSETT OM DU skriver ett inbjudningskort eller ett försättsblad till en uppsats kan det medföljande urvalet av teckensnitt i Vista kännas en smula begränsat.

Lyckligtvis finns det mängder av teckensnitt som du kan ladda ned från webben. Två bra sajter som du kan börja med att utforska är ***www.fonts500.com*** och ***www.urbanfonts.com***.

På den förstnämnda sajten kan du skriva in egen text som sedan används för att förhandsgranska teckensnitten. När du har laddat ned och installerat ett teckensnitt kan du testa att det fungerar som det ska genom att öppna Wordpad, välja det nya teckensnittet och skriva in några ord.

Om du för det mesta skriver på svenska kan det vara bra att kontrollera att det finns stöd för å, ä och ö innan du laddar ned ett nytt teckensnitt. ●

Så hämtar och installerar du ditt nya teckensnitt

1 **LADDA NED TECKENSNITT.** Börja med att leta upp och ladda ned ett teckensnitt som du vill installera. Om filen är komprimerad ser du till att packa upp den till en valfri mapp. Glöm inte att ändelsen på filen ska vara ***ttf***.

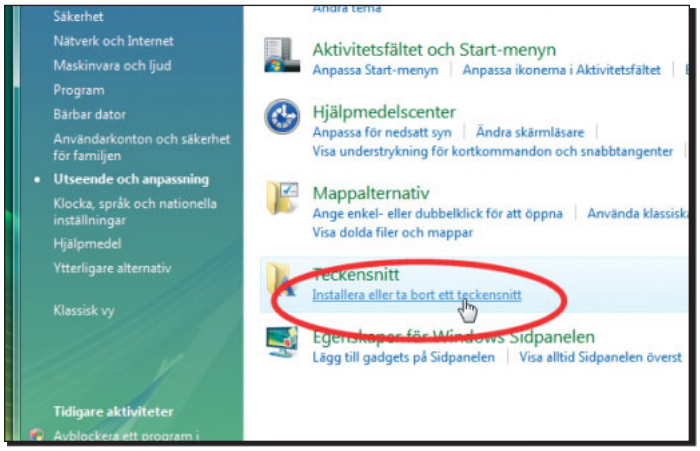

2 **ÖPPNA KONTROLLPANELEN.** Öppna sedan Kontrollpanelen i Windows Vista och klicka på ***Utseende och anpassning***. Under rubriken ***Teckensnitt*** klickar du sedan på länken ***Installera eller ta bort ett teckensnitt***.

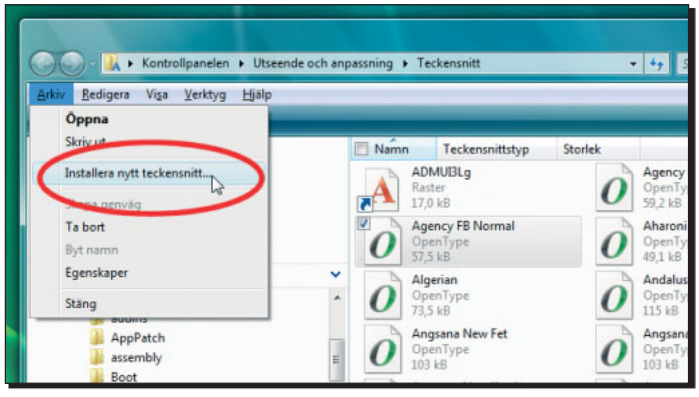

3 **VISA MENYRADEN.** Nu visas alla teckensnittsfiler som ligger i mappen Fonts i Windows-mappen. Då är det dags att klicka på ***Alt***-tangenten så att menyraden visas. Välj sedan ***Arkiv***, ***Installera nytt teckensnitt***.

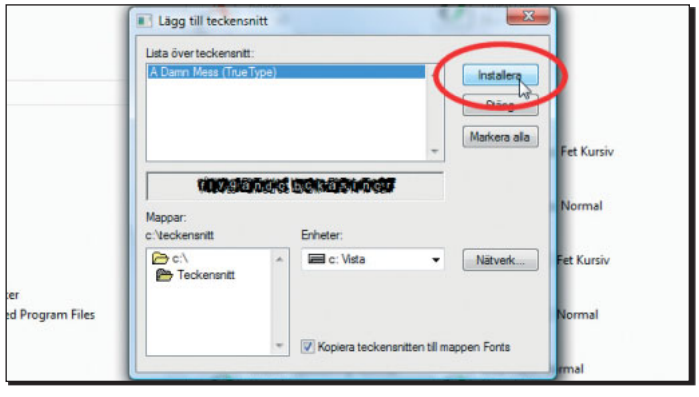

4 **INSTALLERA TECKENSNITT.** I dialogrutan som öppnas bläddrar du fram till mappen med din nya teckensnittsfil. Markera därefter teckensnittet under rubriken ***Lista över teckensnitt*** och klicka på ***Installera***. Sedan är det klart.

Skoj med snygga bildkollage

Förutom att hålla reda på bilderna på hårddisken kan du använda dig av Picasa för att skapa snygga och roliga kollage av bilder.

Enkel

Picasa

Tid: 15 minuter

Det här lär du dig:
- Skapa skojiga bildkollage.

PICASA ÄR INTE bara ett alldeles utomordentligt verktyg för att hålla ordning på bilderna på hårddisken. Programmet innehåller även en hel del intressanta funktioner för att skapa exempelvis affischer och bildkollage.

Att skapa ett kollage i Picasa är mycket enkelt. Börja med att markera de bilder som ska ingå och välj ***Skapa***, ***Bildcollage***.

Om du inte är nöjd med utseendet på kollaget kan du enkelt anpassa det genom att klicka i dialogrutan så att ordningen på bilderna ändras.

Du kan även skapa en helt ny layout genom att hålla ned ***Ctrl***-tangenten och klicka i kollaget. När du är nöjd med resultatet klickar du på knappen ***Skapa*** så kommer Picasa att skapa och spara en ny bild.

Längst ned till vänster i programfönstret i Picasa visas dessutom miniatyrer av de bilder som du har markerat. ●

Så gör du trevliga bildmontage i Picasa

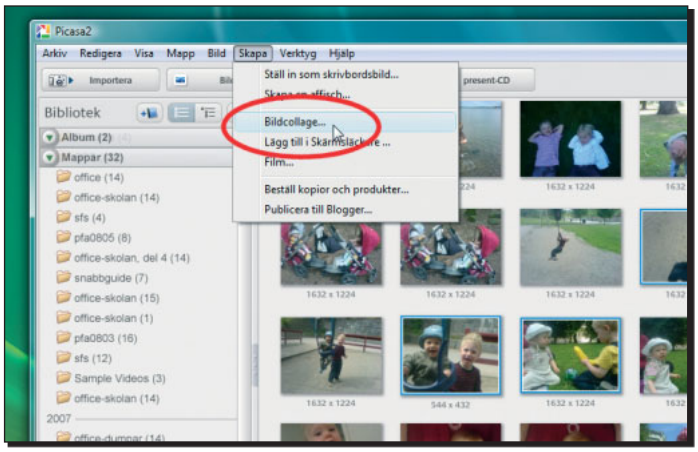

1 **MARKERA BILDER.** Börja med att markera de bilder som du vill ska vara med i kollaget. Det enklaste sättet är att hålla ned ***Ctrl***-tangenten och sedan klicka på önskade bilder. Välj därefter ***Skapa***, ***Bildcollage***.

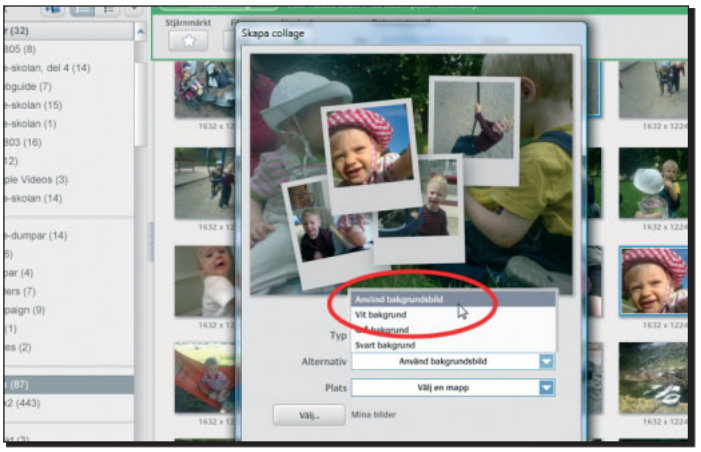

2 **ANVÄND BAKGRUNDSBILD.** I dialogrutan som öppnas kan du bland annat välja vilken färg bakgrunden ska ha. Om du vill att en av bilderna ska användas som bakgrundsbild väljer du alternativet ***Använd bakgrundsbild***.

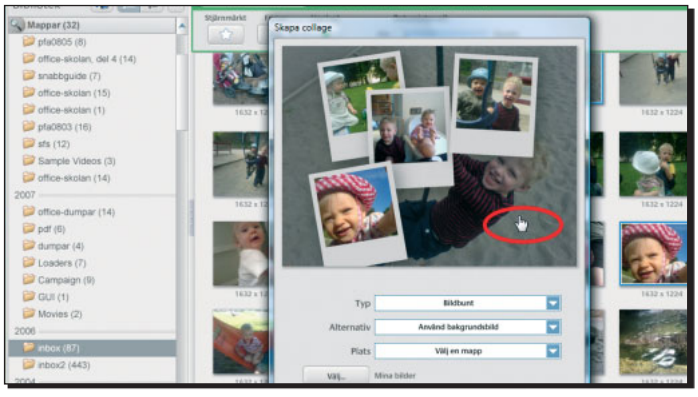

3 **ÄNDRA LAYOUT.** Du kan anpassa utseendet på kollaget. Klicka först i kollaget för att ändra ordningen på bilderna. För att ändra på själva layouten håller du ***Skift***-tangenten nedtryckt och klickar i kollaget.

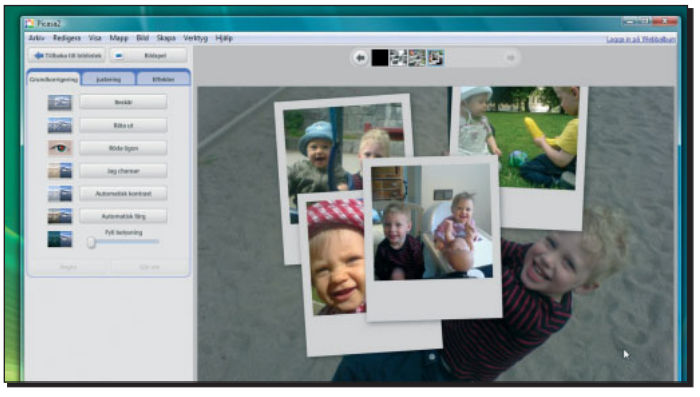

4 **SKAPA KOLLAGE.** När du är nöjd med utseendet på kollaget klickar du på knappen ***Skapa***. Picasa kommer nu att skapa en ny bild av kollaget. Den nya bilden sparas automatiskt och visas i redigeringsläget.

SÄKERHET FÖR DITT **UPPKOPPLADE HEM**

F-Secures produkter för hemanvändare

F-SECURE
Internet Security 2009
Komplett och lättanvänt skydd mot alla hot på internet

F-SECURE
Anti Virus 2009
Avancerat och effektivt skydd mot virus och spionprogram

F-SECURE
Home Server Security 2009
Komplett skydd för Windows Home Server

www.f-secure.se/wellbeing

F-SECURE®
BE SURE.

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

Så funkar nya webbläsaren
Google Chrome

Webbläsarkriget trappas upp. Nya Google Chrome utmanar Internet Explorer och Firefox med ett stramare gränssnitt och stabilare surfande.

INTERNET EXPLORER eller Firefox? För ungefär 90 procent av surfarna är de här två webbläsarna det naturliga valet. Visst finns det uppstickare som Opera och Safari, men de är försvinnande små. Nu hoppas dock Google utmana jättarna med webbläsaren Google Chrome.

Egentligen är skillnaden mellan webbläsarna ganska liten. Alla har ungefär samma funktioner och klarar samma saker. Google Chrome har dock några ässi rockärmen. Det mest uppenbara är utseendet. Google har skalat bort rullgardinsmenyer, verktygsfält och knappar. Du har ett enda fält där du både skriver in en webbadress och ord du vill söka efter.

Alla menyer finns inlagda under två knappar och resten av utrymmet kan användas för din webbsida. Perfekt på en liten skärm, men ovant i början.

Andra finesser är att Chrome håller ordning på vilka sidor du oftast besöker – och visar dem som genvägar i dina tomma flikar. Du slipper alltså hela tiden skriva in samma adress. Vill du går det även att välja ett inkognitoläge där du surfar utan att lämna spår.

Google Chrome är förstås också integrerat med Google Dokument, Gmail och andra program som körs direkt i webbläsaren.

Kraschar inte

Men den största fördelen handlar om hur programmet hanterar flikarna. Har du många sajter öppna samtidigt i Internet Explorer är de beroende av varandra. Om en sajt slutar fungera låser sig hela programmet och du måste alltså stänga samtliga sajter.

I Google Chrome är varje flik däremot en egen process, så alla andra sajter klarar sig även om en skulle krascha.

Det här är förstås extra viktigt om du använder Google Dokument eller andra program som du kör direkt från din webbläsare. ●

Google Chrome

Kategori: Webbläsare.
Typ: Gratisprogram.
Systemkrav: Windows XP eller Vista.
Språk: Svenska.
Läs mer: www.google.com/chrome

1. Flikar
Alla sajter du har framme visas som flikar. Öppna genom att klicka på den.

2. Ny flik
Klicka för att ta fram en ny flik. Du kan även välja snabbkommandot ***Ctrl+T***.

3. Bläddra
Förflytta dig mellan sidor du besökt genom att bläddra med pilarna. Håller du musknappen nedtryckt någon sekund visas en historiklista.

4. Ladda om
Ladda om en sajt genom att klicka här.

5. Bokmärke
Klicka för att lägga till ett bokmärke. Du kan även hantera dem under ***Redigera*** i menyn som visas.

6. Adress
Skriv in en webbadress i det här fältet. Om du skriver in ett sökord i stället gör du en Google-sökning.

7. Öppna
Gå till den sida vars adress du har skrivit in genom att klicka här – eller tryck Enter.

5 frågor om Google Chrome

1. Hur kommer jag igång?

Stoppa in Månadens cd i datorn och klicka på ***Extra.*** Bläddra dig fram till ***Google Chrome*** och klicka på ***Installera***. Nu startar ett självförklarande installationsprogram.

Observera att alla filer som behövs inte ligger på Månadens cd. Installationsprogrammet går med andra ord automatiskt ut på webben och hämtar mer information. Du som inte har bredband och du som betalar för den mängd information du hämtar hem bör med andra ord vara uppmärksam.

När installationsprogrammet är klart får du se rutan ***Välkommen till Google Chrome***. Om du klickar på ***Starta Google Chrome*** importerar programmet bokmärken, lösenord och liknande från Internet Explorer. Om du inte vill göra detta klickar du på ***Anpassa dina inställningar***. Du får då välja om du hellre vill importera från Firefox – eller inte alls.

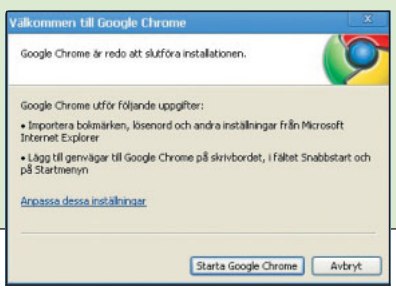

IMPORTÖR. Google Chrome kan hämta inställningar från Internet Explorer.

2. Var är rullgardinerna?

Precis som många andra programtillverkare har Google plockat bort rullgardinsmenyerna. I stället finns två knappar för att göra inställningar.

Den första innehåller det som brukar finnas under ***Arkiv***, ***Redigera*** och ***Visa***. Här kan du skapa nya flikar, klippa och klistra, söka på sidan, spara, skriva ut och zooma. Här finns också verktyg för webbutvecklare och tekniker.

Den andra är verktygsknappen. Här finns historiken, information om nedladdade filer, bokmärken och alla sorters inställningar.

11 tips i Googles webbläsare

8. Sida
Öppna en meny som visar möjliga alternativ för aktuell sida (se nedan).

9. Verktyg
Öppna en meny som låter dig göra inställningar för Google Chrome (se nedan).

10. Sajten
Själva sajten visas här. Om du högerklickar får du se en meny för just den sidan.

11. Adress
Om du klickar på en länk visas adressen här under några sekunder.

3. Vad finns i flikarna?

En smart finess i Google är flikarna. Om du öppnar en ny webbsida visas den som en flik inuti programmet, och du kan alltså ha flera sidor uppe samtidigt.

Samma finess finns även i senaste Internet Explorer och Firefox, men i Google Chrome är flikarna inte tomma. I stället innehåller de genvägar till sajter som du oftast besöker. Programmet känner alltså av vart du surfar och anpassar sig utifrån det.

Om du drar fliken utanför programfönstret öppnas den som ett nytt fönster.

4. Vad är programgenvägar?

Det finns kompletta program som du kan köra på webben, till exempel kontorspaketet Google Dokument och bildbehandlingsprogrammet Picnik. Dessa kan integreras med webbläsaren genom att du väljer ***Sida***, ***Skapa programgenvägar***. Programmet kan då läggas på Skrivbordet, i snabbstartfältet och i programmappen.

Om du klickar på genvägen öppnas programmet i Google Chrome – fast utan programmets knappar.

5. Hur surfar jag anonymt?

Om du inte vill att Google Chrome ska spara uppgifter om ditt surfande kan du byta till inkognitoläget. Det gör du genom att klicka på knappen ***Sida*** och välja ***Nytt inkognitofönster*** så sparas inte uppgifter om just den sajten.

Om du i efterhand vill plocka bort uppgifter om ditt surfande kan du i stället välja knappen ***Verktyg*** och välja ***Rensa sökdata***.

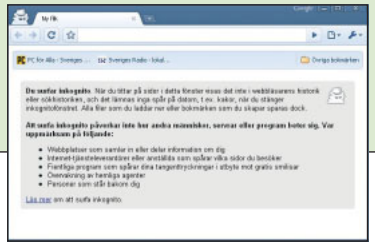

HEMLIG. **Med funktionen Inkognito sparas inte dina spår när du surfar.**

SURFTIPS NYTTA

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

TIPSA OSS!
Skicka dina surftips till *martin.appel@idg.se*

Här får du hjälp med

tomtens önskelista

20 sajter och fem program som gör livet enklare

ALDRIG MER PORSLINSHUNDAR

Julklappar eller bröllopspresenter? Oavsett vad du vill fira kan du ha nytta av en digital önskelista. Idén är enkel. Du registrerar dig och skapar din önskelista. Sedan kan du skicka ut listan till dina vänner eller andra som (du hoppas) ska ge dig presenter. Har du tur får du inga porslinshundar utan presenter som du verkligen vill ha. Engelskspråkiga Wishlistr och svenska Önskelista.nu låter dig göra det här utan kostnad.

www.wishlistr.com
www.onskelista.nu

KOLLA DIN GRANNES ANNONSER

Ska du handla begagnat är det smidigt om säljaren bor nära dig. Med hjälp av nystartade Annonskartan får du hjälp att hitta prylar som säljs i ditt närområde. Skriv in vad du vill köpa och var du bor så får du se en karta som visar var annonserna finns. Annonskartan plockar annonser från andra sajter, till exempel Blocket och Tradera.

www.annonskartan.se

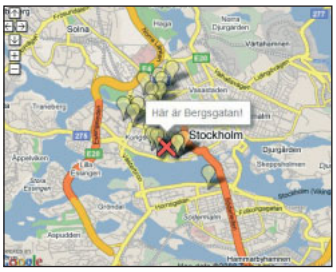

RITA DITT EGET TYPSNITT

Glöm Helvetica och Arial! På Fontstruct skapar du dina egna typsnitt. Du ritar dem med musen direkt på sajten och sparar dem sedan i ett format som går att använda på vilken dator som helst.

fontstruct.fontshop.com

FULL KOLL PÅ TRÄNINGEN

Ibland är det svårt att hålla ordning på exempelvis möten, innebandyträning och körövning.

Bokat.se är en sajt som hjälper dig hantera dina aktiviteter. Du kan använda systemet för att skicka ut inbjudningar till andra som ska vara med på sammankomsten. Via internet ser du vilka som tackar ja.

www.bokat.se

HÄR HITTAR DU GRATISPROGRAMMEN

Det kryllar av bra gratisprogram på internet. Behöver du hjälp att hålla koll på dem kan du gå in på Afterdawn. Du väljer själv om du vill söka, bläddra efter kategorier eller kolla på nyheter.

sv.afterdawn.com

DELADE BILDER

Med svenskutvecklade Moyume (More of you and me) kan du visa bilder från mobilen. Tanken är att du skickar bilder från mobilen till ditt Moyoume-konto. Du väljer själv om du vill skicka mms eller e-post. Sedan kan du själv och dina vänner gratis ”prenumerera” på de här bilderna. Dessa visas upp på datorn med ett speciellt program.

moyume.com

FLER SPARTIPS

Om du vill jämföra villkor och räntor kan du gå in på Compricer. Här kan du se vad banker, försäkringsbolag och elbolag har att erbjuda. Du fyller i uppgifter om din egen ekonomi, men till skillnad från Lendo (se nästa sida) behöver du inte uppge namn och personnummer. Medan Lendo begär in offerter för just dig nöjer sig Compricer med att jämföra villkoren.

www.compricer.se

GÖR DIN EGEN BOK

Numera kan vem som helst ge ut sin egen bok. Ny teknik gör att det går att trycka böcker i små upplagor till en billig penning. Hos Blurb kostar den billigaste boken knappt 200 kronor (inklusive frakt) och svenska Vulkan tar ungefär lika mycket. Du gör boken vid din dator och betalar via betalkort. Den färdiga boken kommer i brevlådan.

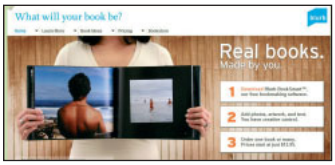

www.blurb.com
www.vulkan.se

SNABBARE BREDBAND

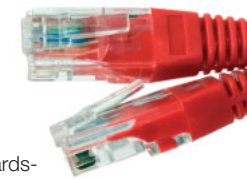

Hos Bredbandskollen har du länge kunnat kolla hastigheten på ditt bredband. Via Åtgärdsguiden får du svara på olika frågor om ditt bredband, och får sedan tips om hur du kan öka hastigheten.

www.bredbandskollen.se

NORDEN UTMANAR ITUNES

Apple tjänar storkovan på nätbutiken Itunes, som säljer musik och film via Iphone. De nordiska mobiltillverkarna Nokia och Sony Ericsson vill nu upprepa succén, och via deras tjänster Nokia Music och Playnow Arena går det att köpa musik direkt ner i mobilen.

Det krävs en ny mobiltelefon för att tjänsterna ska funka. Har du inte det får du handla via datorn i stället.

music.nokia.se
www.playnow-arena.com

SÖK SYNONYMER

Smart, skärpt, snillrik, intelligent, vis... Det svenska språket kryllar av synonymer, och när du behöver en sådan kan du använda en synonymordbok eller internet. Har du inte tillgång till någon bok eller dator kan du gå in på Mobilize Synonymer. De har en smart söktjänst via mobilen.

mobilize.se/synonym

Symbolen visar att sajten är anpassad för mobiltelefoner.

5 NYTTIGA PROGRAM

SPARA 30 000 KRONOR

Finanskris. Börsoro. Kursras. De senaste månaderna har varit turbulenta, och ett sätt att förbättra sin egen privatekonomi är att byta bank, elbolag och försäkringsbolag.

Om du inte vill ringa runt för att få bättre villkor kan du fylla i en ansökan hos Lendo. Du uppger vad du är intresserad av och sedan får bankerna, försäkringsbolagen och elbolagen slåss om att få dig som kund. Lendo själv uppger att de har kunder som sparat 30 000 kronor om året på att byta.

www.lendo.se

HUR STOR MILJÖBOV ÄR DU?

Jag är varken miljöhjälte eller miljöbuse. Jag borde äta mer grönsaker och göra färre utlandsresor, men det är bra att jag inte har bil. Ja, den här diagnosen fick jag efter att ha testat mig själv på Konsumentverkets Miljömätare.

Hur klimatsmart är du själv? Genom att svara på ett trettiotal frågor får du din miljöpåverkan analyserad – och du får tips om hur du kan ändra din livsstil.

miljomataren.konsumentverket.se

MOBILEN ÄR TAGGAD MED WEBBADRESSER

Skippa länkarna när du surfar mobilt. Det är tanken bakom tjänsten Tagga, som bland annat Aftonbladet ligger bakom.

En tagg är en liten bild som är uppbyggd av punkter och som kan innehålla exempelvis en webbadress. Genom att använda det speciella läsarprogrammet och fotografera taggen hamnar du direkt på sajten. Aftonbladet använder taggar i tidningen och telefonkatalogtjänsten Hitta har taggar som du kan trycka på ditt visitkort.

www.aftonbladet.se/tagga/laddahem

SÖK UTAN SEX

Vill du inte se en massa porrbilder när du sitter och surfar på mobilen? Med Microsofts söktjänst Live Search kan du enkelt filtrera dina sökningar. Välj sökinställningar och koppla på ett filter så slipper du allt snusk. Live Search är Microsofts svar på Google och tjänsten finns både för mobil och dator.

m.live.com

EN SMARTARE ANTECKNINGSBOK

Du behöver inte ha små anteckningslappar överallt på skrivbordet. Med Zoho Notebook sparar du dem på datorn. Förutom text kan du spara bilder, ljud, video och webbsidor i ditt anteckningsblock.

Kör du Firefox kan du installera ett tillägg som gör att du når anteckningsblocket direkt från webbläsaren. Föredrar du Internet Explorer kan du i stället välja konkurrenten Googles digitala anteckningsbok. Den går att integrera med både Firefox och Internet Explorer.

notebook.zoho.com
www.google.se/notebook

OPENOFFICE LYFTER SIG

FAVORIT! PC FÖR ALLA

Openoffice är kontorspaketet som konkurrerar med Microsoft Office – utan att kosta en krona.

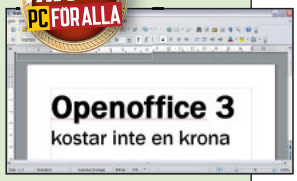

Nu kommer nya Openoffice 3.0, och bland nyheterna märks ett tillpiffat utseende och bättre stöd för stora skärmar. Du kan exempelvis ha flera sidor uppe bredvid varandra. Dessutom kan Openoffice 3 samma filformat som Microsoft Office 2007, så du kan jobba med de bägge systemen parallellt.

sv.openoffice.org

RING USA TILL LÅGPRIS

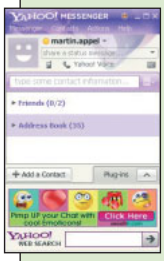

Vill du ringa jättebilligt till USA ska du inte använda Skype. Minutavgiften om du ringer från din dator till ett fast telefonnummer i USA ligger på cirka 17 öre. Hos Yahoo Messenger kostar samtalen bara 7 öre i minuten.

Yahoo Messenger är ett gratisprogram som låter dig kommunicera med tangentbordet, mikrofonen och videokameran. Samtal mellan datorer är gratis medan du betalar en minutavgift om du ringer till en fast telefon.

messenger.yahoo.com

HÄR GÖR DU DIN EGEN SAJT

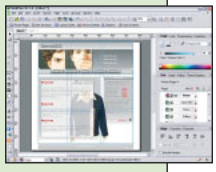

Frontpage och Dreamweaver är två bra program för att skapa en egen hemsida, men problemet är att de kostar pengar. Vill du ha ett program som är helt gratis kan du välja Webplus.

Du behöver inte kunna någonting om kodning eller programmering för att använda Webplus. Det enda du behöver göra är att flytta på bilder, texter och andra objekt.

www.freeserifsoftware.com/software/WebPlus

GOOGLES VERKTYG ÄNNU BÄTTRE

Googles nya verktygsfält har en välkommen finess för dig som har flera datorer. I stället för att anpassa varje verktygsfält separat kan du välja att synkronisera det mot en central server. Lägger du till en finess på din hemmadator kan du alltså även se den på din jobbdator. Google Toolbar är framförallt bra för dig som använder Google-tjänster som Gmail, Google Dokument och Google Bokmärken.

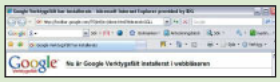

www.google.com/toolbar

SPARA HUNDRATALS TRÄD

399 träd. Så många har hittills räddats av programmet Greenprint om vi får tro tillverkarens egna beräkningar. Greenprint är ett program som hjälper dig att minska på utskrifterna. Du kan plocka bort sidor som du inte behöver skriva ut och trycka ihop informationen på ett enda papper.

www.printgreener.com

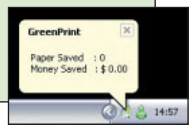

SURFTIPS NÖJE

Joakim Bergström, *joakim.bergstrom@idg.se*

Tipsa oss!
Har du hittat någon bra sajt? Mejla till *joakim.bergstrom@idg.se*

Percy Nilegård är tillbaka!

Här är filmen från landsflykten i Spanien

– och 19 andra underhållande favoriter på nätet

PERCY BERÄTTAR OM SKATTESMITNINGEN

Många är vi som saknat honom. Entreprenören, estradören och livskonstnären Percy Nilegård. Nu har en dold kamera hittat honom någonstans i Spanien och visst tycks han vara vid god vigör.
rheborg.blogspot.com/2008/09/del-14-skattesmitaren.html

SKJUTNA VÄLJARE I BESK SATIR

I kriget om Vita huset rapporterar nyhetssajten The Onion sakligt och med helt rätt vinkling om en brutal massaker på ett shoppingcenter. Humor på hög nivå och en riktig känga åt det allt mer hårdvinklade nyhetsklimatet!
www.theonion.com/content/node/87966?utm_source=embedded_video

INGENJÖRER FIXAR PÅ HEMMAPROJEKT

Ett gäng driftiga småungar. Lite verktyg och en hel tågräls att mixtra med. Vad kan väl gå fel när ett tåg kommer ångande i full karriär?
www.roligaklipp.se/norska-grabbar-bygger-paa-taagraelset,5015.html

MANNEN SOM FICK EN ELSTÖT

Okej. Jag vet att det nog gjorde förbaskat ont, men ändå. Det är inte så lite roligt när uppnästa vinkännare smeker vindruvsklasar och pratar druvsorter och plötsligt får en vansinnigt smärtsam elstöt.
www.youtube.com/watch?v=a_DYox-MVXs&eurl=

GÖR OM, GÖR RÄTT!

Karate-Olle har övat och övat. Och övat. Nu är det äntligen den stora dagen då han på ren och skär vilja blandat med en massa karate ska slå sönder massor av kokosnötter framför miljoner tv-tittare. Men det vill sig inte riktigt. Inte alls faktiskt.

www.break.com/index/how-not-to-break-a-world-record.html

HUNDAR OCH KATTER RÄDDAR JULEN

Det är dags att på allvar börja ladda för julen 2008. Och vad är väl bättre än att låta ett gäng hundar och katter sprida lite julglädje. På med tomteluvan och sjung med, vettja!
www.youtube.com/watch?v=N2LmlidHdoQ

www.youtube.com/watch?v=GPp0g0A_6x8&feature=related

70 UDDA DATORLÅDOR

Har du börjat ledsna på din grå pc-burk som står och hummar under skrivbordet? Då har jag lösningen för dig. På Stumbleupon hittar du en hel drös med vansinnigt udda datorer från lådor föreställande mördarmaskiner till vad som faktiskt tycks vara en nedbajsad toalett. Det är bara att välja och sedan sätta igång och bygga själv.

www.stumbleupon.com/toolbar/#topic=Computer%20Hardware&url=http%253A%252F% 252Fwww.gobossy.com%252Fcomputer-cases%252F

KÄNDIS FÅR FULA FRÅGOR

Skådespelaren Will Ferrell är populär hos många och hans humorsajt har fått mycket uppmärksamhet. Därför är det med positiva vibbar han tar sig an mejlhögen av beundrarpost. Men alla gillar visst inte Will som han snart blir varse. Varning för lite grovt språk!
www.funnyordie.com/videos/36d31abcf2

MOBILEN GÖR UNDERVERK

Vad hade hänt om Forrest Gump hade haft en mobiltelefon? Eller om de livrädda filmarna i The Blair Witch Project kunnat ringa hem när de irrade runt i skogen? En sak vet vi i alla fall säkert: En hel del filmer hade blivit bra mycket kortare.
www.collegehumor.com/video:1832002

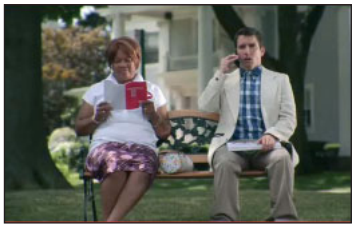

UNDERHÅLLNING NÄR DEN ÄR SOM BÄST

Titta på det här klippet ur arkivet. Och tänk dig sedan att det på allvar finns virrpannor som påstår att tv-humorn blivit bättre de senaste 30-40-åren. Knappast!
video.feber.se/art/87082/man_hoppar_p_gg/

PASSAR HAN I RINGEN?

En voluminös man. En pool. Och en badring i absolut minsta laget. Det är dags att ta fram vadslagningspengarna och gissa. Kommer den store mannen att passa i den lilla badringen. Vad tror du?
www.break.com/index/will-he-fit.html

KALIX EGNA LISEBERG

Så har det äntligen hänt. Kalix uppe i Norrbotten har fått en helt ny – och uppenbarligen efterlängtad – åkattraktion. Tidningen NSD har mer om den spektakulära prylen.
www.nsd.se//NYHETER/ARTIKEL.ASPX?ArticleID=3962079

Här finns tipsen som klickbara länkar: ***pcforalla.se/extra***

FINNS OCKSÅ PÅ PCFORALLA.SE

Du behöver inte skriva av länkarna nedan. Du hittar dem direkt på *pcforalla.se/extra*

5 ROLIGA GRATISSPEL

MANNEN PÅ GATAN OCH ANNAN HUMOR

Mannen på gatan, Rune Bergström, är en upprörd medborgare som har både ett och annat att säga om åldern på Systembolaget och det faktum att det vare sig är lätt eller ballt att vara lett ibland. Rune och andra klassiker från Riskradion hittar du här!

www.youtube.com/profile_videos?user=Riskradionfan

WII SABBAR WEBBEN

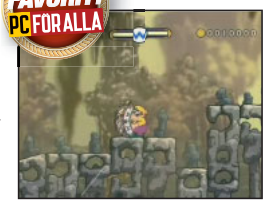

Snart kommer spelet Wario Land, men se upp! Passar du dig inte när du lirar verkar det som att både dator och internet kan krascha. Kika själv på det här Youtube-klippet!

www.youtube.com/experiencewii

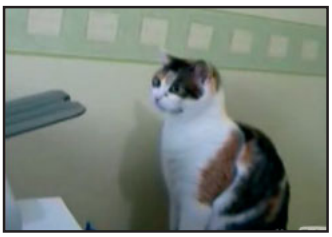

ULTIMATE CHALLENGE: KATT MOT SKRIVARE

En katt och en skrivare. Det är som upplagt för en mäktig envig mellan djur och maskin. En kamp som bara en kan vinna. Låt striden börja!

video.feber.se/art/85020/katt_vs_skrivare/

NÄSTA ROLIGA FAMILJESHOW

Nu kommer nästa underbara fredagsunderhållning från Japan. Spring allt vad du kan genom en herrans massa lysrör som exploderar och har sig. Och sedan … ja sedan var det inte så mycket mer med det. Genialiskt va?

www.break.com/index/japanese-dude-smashes-florescent-bulbs.html

POLITIKER GÖR FOLK SVIMFÄRDIGA!

Ideologiernas död skrev Herbert Tingsten om för massor av år sedan. Och i dag debatteras det om varför de politiska ungdomsförbunden tappar så många medlemmar. En titt på det här klippet illustrerar väl hur nästa generation känner inför politiken!

www.liveleak.com/view?i=e22_1222646396

TACK, DET RÄCKER SÅ!

Inte för att jag tror att du dagligen går omkring och funderar på hur du aktivt skulle kunna ge dig själv en hjärtattack, men om du nu skulle göra det så har jag svaret. Kila ned på butiken och försök jaga reda på en burk Pork Brains in Milk Gravy så lär du vara hemma direkt.

www.bestviral.com/image/4w/instant_heart_attack

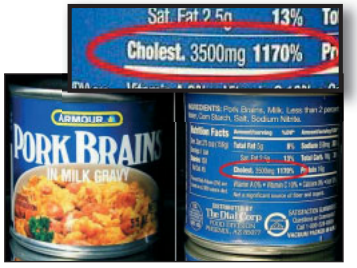

FULLVERSION AV SKRÄCKSPEL

Sugen på ett riktigt skräckspel? The Suffering, ett pc-spel från 2004, finns nu helt gratis att hämta på webben! Riktigt läskigt och faktiskt spännande äventyr i Clive Barker-inspirerad fängelsemiljö.

www.fz.se/nyhetsarkiv/?id=27821

XENO TACTIC 2 – MED FLYGVAPEN

Okej, okej! Jag vet att bygga bas och stoppa horder av fiender har varit med förr. Men med Xeno Tactic 2 får du snygg grafik och en hel del nya utmaningar när det visat sig att fienden också har ett flygvapen som kräver helt nya försvarssystem.

www.onlinegamesquad.com/?1401-1

NINTENDO PÅ WEBBEN

Lever du på nostalgiska minnen om hur bra gamla Nintendo-spel är? Då är länken nedan en bra väckarklocka. För oss andra som insett att många inte är kanonbra, men ändå vill bli nostalgiska en stund, är Nintendo8 kanon!

www.nintendo8.com

SKÖNA BILKRASCHER

Jag minns med förtjusning det gamla Destruction Derby till pc när jag sätter mig i bilen och tar mig an den utmanande banan. Det gäller att hålla tungan rätt i mun för att vinna!

stunt-derby.freeonlinegames.com

UPP OCH NED I GRAVITY BALL

På Gamebutler.com finns en del finurliga småspel. Bland annat roliga Gravity Ball, ett slags knasigt bakvänt Arkanoid där det gäller att hålla tungan rätt i mun.

www.gamesbutler.com/game/2457/Gravity_Ball

IPHONE I STORT TEST

Kan du fortfarande inte bestämma dig om Iphone är något för dig, eller om du kanske hellre ska satsa på något annat? Då har jag hittat det perfekta testet som en gång för alla ger dig en bild av hur bra Iphone egentligen är.

eatliver.com/i.php?n=3509

Sten 40 000 år f.Kr

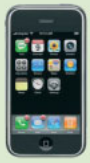

iPhone 3G (2008)

Spelsugen? Missa inte våra gratis onlinespel på ***pcforalla.se/spel***

Martin Appel, martin.appel@idg.se

FRÅGA OSS!
Skicka dina frågor och tips till martin.appel@idg.se

Vilken dator krävs för att redigera bilder?

Jag ska köpa en dator och undrar vad som krävs för att jag ska kunna använda den för bildredigering. Finns det något särskilt ni skulle rekommendera vid ett sådant köp?

MARTIN THUNELL

SVAR. Köp vad som helst! De senaste åren har datorerna blivit så kraftfulla att även den billigaste datorn utan problem klarar av bildbehandling.

Det du kan göra är att titta på systemkraven för det program du tänker köra och jämföra med prestanda för den dator du tänker köpa. Alla programtillverkare anger vad du måste ha för dator för att kunna köra ett visst program – och de här uppgifterna hittar du nästan alltid på deras sajt.

I tabellen nedan ser du systemkraven för Photoshop, som är proffsprogrammet för bildbehandling. Vi jämför det med en billig bärbar dator (exempelvis Acer 7220 för 4 500 kronor) och en billig stationär dator (till exempel HP A6531 för 4 700 kronor).

DUGER. HP Pavilion A6531 är en billig dator som funkar bra för bildbehandling.

	Krav för Photoshop	Billig bärbar dator	Billig stationär dator
Processor	1,8 GHz	1,8 GHz	2,7 GHz
Internminne	512 MB	1 024 MB	3 072 MB
Hårddisk	1 GB ledigt utrymme	80 GB	500 GB
Skärm	1 024 × 768 pixlar	1 440 x 900 pixlar	Köps separat

Som du ser i listan nedan duger även en billig bärbar för avancerad bildbehandling – och en billig stationär klarar systemkraven med råge.

Nu ska man vara medveten om att systemkraven är det minsta som krävs för att programmet ska funka. Jag skulle därför inte rekommendera en dator som ligger precis på gränsen. Det kan bli ganska segt att jobba då. Den billiga stationära datorn funkar däremot bra.

Ska du jobba mycket med bildbehandling skulle jag också rekommendera dig att skaffa en ordentlig skärm. Att sitta och bildbehandla på en bärbar dator med liten skärm är ingen bra idé.

Skärmar har dock blivit billiga – du får en platt skärm på 22 tum för under 2 000 kronor.

Med andra ord: Köper du en stationär dator för under 5 000 kronor och en skärm för 2 000 kronor får du en jättebra bildbehandlingsdator. **MARTIN APPEL**

Hjälp mig att städa Start-menyn!

Hur får jag bort Yahoo Messenger från Start-menyn? Programmet syns på skärmen trots att det är avinstallerat.

KENNETH

SVAR. Att program ligger kvar i Start-menyn är irriterande. Det gäller inte bara Yahoo Messenger utan även många andra program.

Om allt fungerar som det ska raderas ikonen i Start-menyn automatiskt när du avinstallerar programmet, men det fungerar tyvärr inte alltid.

Lösningen är dock enkel. Du kan själv ta bort programikoner som ligger i Start-menyn.

Klicka på ***Start***-menyn och välj ***Alla program***. Leta upp den ikon du vill bli av med, till exempel Yahoo Messenger.

Högerklicka på den och välj ***Ta bort***.

Du kan göra på samma sätt med en hel mapp som ligger i Start-menyn.

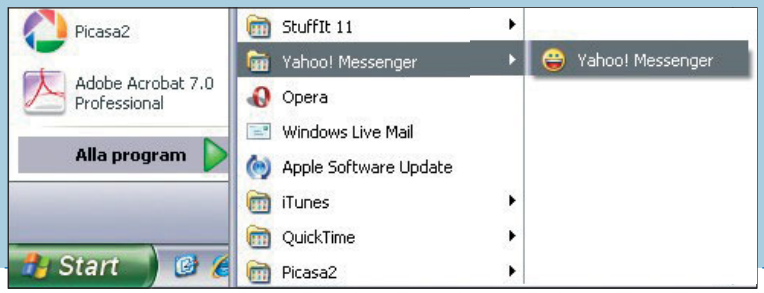

LIKET LEVER. Även om du avinstallerar ett program kan det finnas kvar i Start-menyn.

Det som händer är bara att själva ikonen försvinner.

Programmet ligger alltså kvar, och om du vill öppna det kan du leta upp det på din hårddisk och dubbelklicka. Ja, Start-menyn i Windows är egentligen inget annat än en vanlig mapp på hårddisken.

Om du tycker att den är rörig kan du själv gå in och sortera upp den. Du kan alltså skapa en mapp som heter ***Foto***, en som heter ***Musik*** och en som heter ***Kontor*** – och sedan sortera in dina program i dessa kategorier.

För att göra det högerklickar du på ***Start***-knappen och väljer ***Utforska***.

Nu får du se Start-menyn som en vanlig Windows-mapp – och du kan skapa nya mappar och flytta innehåll precis som vanligt.

MARTIN APPEL

Jag vill lära mig Office

Kommer det skolor för att lära sig Office 2007 eller kan PC för Alla testa och rekommendera kurser bland det enorma utbud det finns? **BO NILSSON**

SVAR. När det gäller Office 2007 har många studieförbund kvällskurser, till exempel Folkuniversitetet (***www.folkuniversitetet.se***). Vill du studera hemma har Klick Data (***www.klickdata.se***) kurser på cd eller nätet. Dessutom har PC för Alla haft en 28-sidig Office-skola i tidningen. Du hittar den på ***pcforalla.se/extra***.

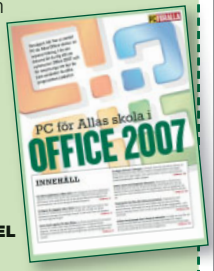

MARTIN APPEL

GRATIS SKOLA. På pcforalla.se/extra hittar du en gratis skola i det senaste Office-paketet.

Kan jag ringa med min router?

Jag läste er köpguide om routrar (*pcforalla.se/kopguide*). Där skriver ni att det finns routrar med stöd för voip (internettelefoni).

En sådan router har jag sökt efter en tid utan att lyckas hitta. Ingen av dem jag kontaktat har känt till en sådan router. Jag skulle bli mycket tacksam om ni kunde informera mig om fabrikat, modellbeteckning och var de säljs. **JAN JOHANSSON**

SVAR. En router med voip (voice over ip) är en bra idé för dig som vill spara pengar på att ringa via bredbandet. Här finns det många olika routrar från olika tillverkare.

En populär produkt är exempelvis D-Link DVG-G1402S. Den kostar runt 800 kronor. Fler voip-routrar kan du hitta på ***pcforalla.se/extra***.

Det bör dock tilläggas att en voip-router inte är helt enkel att använda. För att det ska funka måste du teckna ett abonnemang hos en operatör som erbjuder tjänsten, till exempel Megaphone (***www.megaphone.se***) eller Phonzo (***www.phonzo.se***), och du måste själv göra inställningar i din router.

En enklare variant är att använda de ”boxar” som företagen erbjuder. En sådan kopplar du mellan bredbandsjacket och din vanliga router.

Du kopplar sedan din vanliga telefon till boxen – och ringer på så sätt via bredbandet utan att du själv måste tänka på inställningarna. Själva boxen ingår som regel när du tecknar abonnemanget.

MARTIN APPEL

EXTRAKNÄCK. D-Link DVG-G1402S är en av de routrar som knäcker extra som telefon.

Läsarnas bästa lösningar – från pcforalla.se/smart

PC FÖR ALLA smart

SPRIT RÄDDAR DIG FRÅN LÄSKEN

Jag lyckades slå omkull en läskflaska så att en del läsk stänkte ut över tangentbordet på min bärbara dator. Efter det betedde den sig lite konstigt men den startade åtminstone.

Nu, dagen efter, är den bättre men vissa tangenter fungerar inte.

På ett externt inkopplat tangentbord fungerar alla tangenter, så jag antar att mina fördärvade tangenter beror på kladd eller klibb i mitt tangentbord.

Kan jag göra något åt detta? **KLIPPAN**

SVAR. Du får skruva bort tangentbordet från datorn – det brukar vara ganska lätt. Sedan får du plocka bort alla tangenter. Ett bra tips är att fotografera tangentbordet innan så att du vet var varje tangent ska sitta.

Sedan får du plocka isär hela tangentbordet i delar och torka rent där det är läsk. Rengör därefter plastfilmen med själva knapparna på med sprit.

Det är två filmer som ligger på varandra, mellan dessa filmer har det antagligen runnit in läsk som gör att det inte blir någon kontakt.

EXPERTEN

LÄSKIGT. Coca-Cola är rena döden för tangentbord.

NYTT SPRÅK I WINDOWS

Hur byter jag språk i Windows XP? Jag skulle vilja göra det utan någon ominstallation. **TOM STAR**

SVAR. När du köper ett Windowspaket levereras det med ett språk. Det går inte att byta språk även om du ominstallerar. Du måste alltså köpa ett Windows med rätt språk! Det är bara om du har versionen Windows Vista Ultimate som kan du byta språk som du vill.

FLERSPRÅKIGT. För att kunna byta mellan språk i Windows krävs Vista Ultimateversionen.

I Kontrollpanelen kan du dock välja andra typer av tangentbord, till exempel engelskt och tyskt. Du kan även ändra datumformat och sådant. **ALEXA**

TYPSNITT I VISTA

Jag skulle vilja installera typsnitt i Windows Vista, men hur gör jag? I hjälpfunktionen står det att man ska klicka på *Arkiv*. Men när jag går in i *Kontroll-panelen, Teckensnitt* ser jag ingen Arkiv-meny.

Hur får jag in ett nytt teckensnitt i Windows Vista? **NILLA**

SVAR. Högerklicka på teckensnittsfilen och välj ***Installera***, testa först utan att lägga den i teckensnittsmappen.

Jag testade själv i Windows Vista och det är bara att högerklicka och installera, du behöver inte ens veta vad mappen heter.

Vill du leta upp den heter den ***Fonts*** och ligger och lurar i ***Windows***-mappen. **A7043VMS190**

Jag vill inte söka med Microsoft!

Internet Explorer har ju ett sökfält för att söka på internet. Det använder Microsofts söktjänst, och jag gillar inte den. Jag vill använda Google i stället. Kan jag byta? **VILLE**

SVAR. Det går jättebra att själv välja sökleverantör. Klicka bara på pilen till höger om sökfältet och välj ***Hitta fler sökleverantörer***. Nu kommer du till en webbsida där du kan välja exempelvis Google, Yahoo eller Lycos. Du kan också välja specialiserade söktjänster, till exempel Ebay, för att söka efter auktionsprylar eller Wikipedia för att söka i ett uppslagsverk.

Om du vill använda en helt annan söktjänst, till exempel Hitta.se för att söka efter telefonnummer, går det också bra. Du öppnar då ett nytt fönster i Internet Explorer (behåll inställningssidan öppen) och går till ***www.hitta.se***.

Här gör du en sökning där du fyller i ordet ***TEST*** (med stora bokstäver). Markera den webbadress som visas när du har gjort din sökning, högerklicka och välj ***Kopiera***.

Gå sedan tillbaka till inställningssidan. Gå till punkt ***3*** i den gula rutan, högerklicka på det tomma fältet och välj ***Klistra in***. Skriv ett namn på sökmotorn under punkt ***4*** och tryck ***Install***.

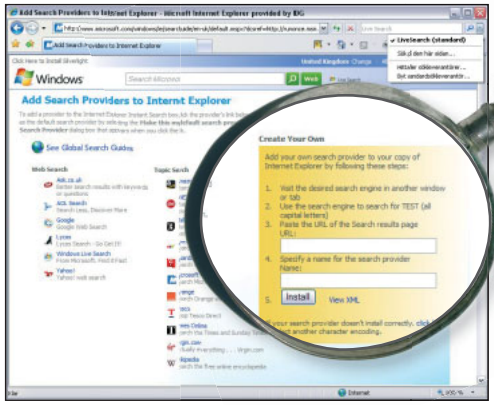

SUPERSÖK. **Du väljer själv om du ska söka med Google eller någon annan söktjänst.**

Nu läggs den till som sökmotor. I vårt exempel kan vi alltså använda Windows sökruta för att leta efter telefonnummer och adresser. **MARTIN APPEL**

Hur får jag ett tangentbord i Windows?

Jag har ett trådlöst tangentbord som ibland krånglar. Kan jag på något sätt få fram ett virtuellt tangentbord på skärmen? **JENNY E**

SVAR. Ja, det kan du faktiskt. Windows har nämligen en smart funktion som kallas för Skärmtangentbordet. Det ser ut som en bild av ditt vanliga tangentbord, och du kan skriva genom att klicka på det med musen.

Du kör det genom att välja ***Start***, ***Kör*** och skriva ***OSK***. Bekräfta med ***OK***. Nästa gång du går in under ***Kör*** finns ***OSK*** i listan, så du behöver inte skriva in det.

För att använda tangentbordet klickar du på ***Inställningar*** och väljer ***Skrivläge***. Nu får du välja ***Markera genom att klicka*** för att använda musen. Sedan är det bara att skriva genom att klicka på rätt tangent. **MARTIN APPEL**

SKÄRMIG. **Skärmtangentbordet låter dig skriva med musen.**

LÄSARTIPSET

Handdator med gps – en bra kombo

Här kommer ett tips om en bra pryl: Det finns handdatorer med inbyggd gps-mottagare, till exempel Mio P550. I den kan du installera följande:

1. För navigering med bil/cykel/till fots: Tomtom Navigator 6.
2. För navigering med båt: Fugawi 4 plus svenska sjökort.

Allt får plats på datorn och på ett lite större sd-kort som du stoppar i din handdator. Praktiskt, eller hur? Jag kan intyga att det funkar bra! **PAULO**

ALLT I ETT. **Om handdatorn har inbyggd gps kan du själv skräddarsy den.**

Zipgenius vägrar prata svenska ...

Jag undrar hur jag behåller den svenska versionen av komprimeringsprogrammet Zipgenius? Jag har laddat ned och installerat den svenska språkversionen, men när jag stänger programmet och startar det igen är det på engelska. Samma sak händer om jag testar italienska och spanska. Så snart programmet startas om är det på engelska igen. Hur löser jag det? **JAN ERIKSSON**

SVAR. Så konstigt! När jag har bytt språk på Zipgenius har det fungerat finfint. Svenska har stannat kvar efter omstart. Men det är bara att konstatera. Datorer beter sig ibland väldigt egendomligt.

Det jag kan rekommendera om du vill ha ett svenskt program är att du kör 7-zip i stället.

Det är, precis som Zipgenius, ett gratisprogram. De bägge programmen klarar av ungefär samma saker, och även 7-zip finns på svenska.

När du installerar programmet på en svenskspråkig dator kommer det automatiskt att ställa in sig på svenska.

Om det av någon orsak inte skulle fungera väljer du ***Tools***, ***Options***, ***Language*** och bläddrar dig fram till ***Swedish (Svenska)***.

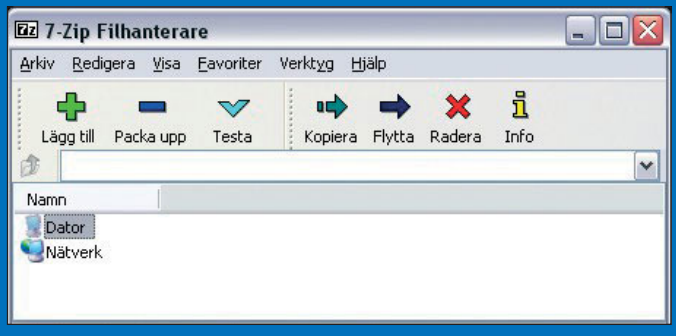

BLÅGUL. Svenskspråkiga 7-zip packar upp filer.

7-zip laddar du hem utan kostnad från vår memsdia. Surfa till ***www.pcforalla.se/programbanken***. Klicka på ***Alla program*** och rulla nedåt i listan så hittar du det. **MARTIN APPEL**

... OCH ÄVEN GOOGLE PRATAR ENGELSKA

Mitt Google-verktygsfält är bara på engelska. Hur ska jag få det på svenska? Jag undrar också varför de karakteristiska klick-ljuden när jag väljer sidor i webbläsaren försvinner. Mystiskt! **CHRISTER JANSSON**

SVAR. Om du kör den senaste versionen av Google Verktygsfält (5.0), hittar du lösningen under verktygsknappen (***Options***). Här finns inställningsfliken ***General*** och under den kan du välja språk (***Toolbar language***) för ditt verktygsfält. Välj alltså svenska, engelska, finska eller något annat språk.

Google Verktygsfält installerar du genom att gå till ***toolbar.google.com***. Klicka sedan på ***Installera Google Verktygsfält 5***, ***Godkänn och hämta***, ***Kör***. När du startar om webbläsaren ligger ditt verktygsfält där.

Jag misstänker att de ”klickljud” du pratar om är de ljud som kommer från Google Verktygsfält när du använder popup-blockeraren. Den här funktionen stoppar alla irriterande reklamfönster som dyker upp, och så snart en sida blockeras spelas ett ljud upp. Du kopplar på och av den här funktionen genom att klicka på verktygsknappen och välja ***Verktyg***. Bocka för ***Popup-blockerare*** och klicka på ***Redigera***. Nu kan du välja om det ska spelas upp ljud eller inte. **MARTIN APPEL**

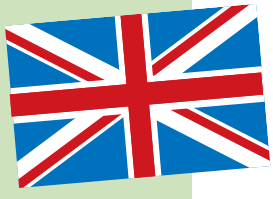

FS DATA
Webbhotell - Serverdrift
www.fsdata.se • Tel 020-91 75 00

Hur sparar jag en sajt?

Jag vet hur jag sparar en sajt i Internet Explorer, men då får jag en mapp med en massa olika bilder. Det jag skulle vilja göra är att spara en sajt som en bild. Jag vill ha med hela sajten, inte bara den del som syns på skärmen. **JOSSAN**

SVAR. Det finns två bra lösningar. Du kan gå in på ***www.htm2pdf.co.uk*** och fylla i adressen till den sajt du vill spara. Klicka på ***Convert to PDF*** och vänta några sekunder så dyker länken ***Download PDF*** upp. Högerklicka på den och välj ***Spara länk som***. Namnge din fil och välj ***Spara*** så sparas hela sajten som en pdf-fil.

Verkar det här för krångligt kan du installera Fireshot, som är ett tillägg till din webbläsare. När du har installerat det får du en liten knapp i programmet och genom att klicka på ***Capture entire page and Save*** får du spara hela sidan som en bildfil. Under ***Filformat*** kan du sedan välja ***Jpeg***.

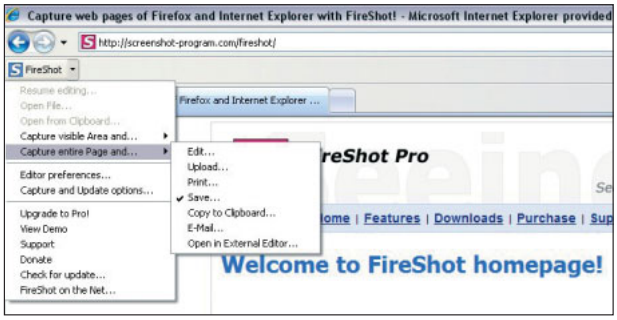

EXAKT KOPIA. **Med Fireshot kan du spara en sajt som en bild.**

Fireshot fungerar både för Internet Explorer och Firefox, och du hittar det på sajten ***screenshot-program.com/fireshot***.

I Firefox klickar du på ***Download FireShot for Firefox*** och väljer ***Tillåt*** i den varningsruta som visa. Välj sedan ***Installera nu***, ***Starta om Firefox***.

Har du Internet Explorer går du i stället till ***Download FireShot for Internet Explorer***. Du får nu ladda hem en hoppackad fil genom att välja ***Spara*** i den ruta som öppnas. Dubbelklicka på den och välj ***Extrahera alla filer***. Dubbelklicka på installationsprogrammet som heter ***fireshot-0.59-ie***. Välj ***Kör***, ***Next***, ***Install***. **MARTIN APPEL**

Hur får jag panoramabilder i Vista?

Läste med intresse er artikel om panoramabilder i nummer 8/08. Jag har själv Windows Vista installerat, men hittar inget Photo Gallery. Däremot har jag ett program som heter Windows Fotogalleri, och som jag förmodar är det svenska namnet på samma program. Där finns dock inget alternativ *Skapa* i menyraden, bara *Skapa en film*. Handlar det om olika versioner? **GÖRAN KARLSSON**

SVAR. Den version av Windows Fotogalleri som ingår i Windows Vista har inte panoramafunktionen. Windows Fotogalleri är nästan identiskt med programmet Live Photo Gallery som går att hämta på webben – men funktionen med panoramabilder skiljer sig.

Så här gör du för att skaffa Live Photo Gallery till din Vista-dator.

1. Gå in på ***get.live.com*** och klicka på knappen ***Hämta Windows Live***.

2. Nu får du se en lista med de gratisprogram som ingår i Livepaketet. Ta bort krysset vid de program du inte vill ha, men behåll krysset för Live Photo Gallery.

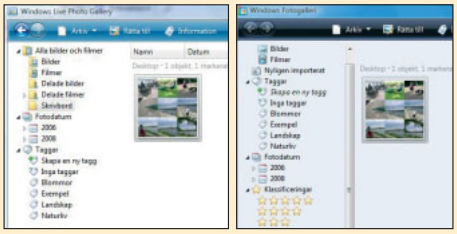

LIKA SOM BÄR. **Fotogalleri (till vänster) klarar inte av panoramabilder. Det gör Photo Gallery (till höger).**

3. Klicka på ***Installera*** så sätter du igång installationen. Den tar några minuter.

4. När installationen är klar har du två olika fotogalleriprogram: Ditt gamla Fotogalleriet och det nya Live Photo Gallery. Du väljer alltså själv vilket du vill använda! **MARTIN APPEL**

EFTERLYSNINGEN

MIN ROUTER HÄNGER SIG

Jag har två trådlösa routrar. Den första, en Netgear, fungerade bra ett år, men började sedan hänga sig så att jag inte kunde komma åt internet.

Till en början skedde det någon gång per dag, men sedan allt oftare. Reset avhjälpte tillfälligt. Jag tröttnade på detta, och köpte en ny, en D-Link DI-524.

Den fungerade utmärkt ett par år, men nyligen har exakt samma fel uppstått på denna router! Omstart ett par gånger per timme. Så jag börjar misstänka att något är galet i min lokala miljö. Finns det något tips om det kan vara så? **CLAES**

SVAR. Egendomligt. Jag har svårt att tro att det skulle bero på din lokala miljö. Eftersom routern bara kommunicerar trådlöst med dina datorer borde ju inte dessa kunna påverka routerns stabilitet.

Det enda jag kan tänka mig är att det är något problem med elektriciteten.

Om strömmen är instabil så att det blir små strömavbrott skulle det ju kanske kunna bli så att routern hänger sig. Men det låter ju konstigt. Är det någon annan läsare som har varit med om samma sak – och som har hittat en lösning?

Hör av er till oss. **MARTIN APPEL**

Ta bort välkomstsymfonin

Varje gång jag slår på datorn dundrar det ut en liten ”symfoni” i högtalarna. Jag vill inte höra den. Hur blir jag av med oljudet? **SNART DÖV**

HÅLL KLAFFEN. **Du kan ta bort alla Windows systemljud.**

SVAR. Välkomsthälsningen är en av många systemljud som Windows har för sig. Du kan ta bort dem genom att välja ***Start***, ***Kontrollpanelen***, ***Ljud och ljudenheter***. Klicka på fliken ***Ljud*** och titta under rubriken ***Programhändelse*** så ser du vid vilka tillfällen Windows börjar låta. Om du klickar på ***Starta Windows*** och väljer ***Inget*** under ljud så blir du av med ljudet.

Du kan även välja ***Ljudschema Inga ljud*** för att helt tysta Windows. Bekräfta med ***OK*** så är det problemet fixat. **MARTIN APPEL**

Sluta varna mig!

När jag skulle ta bort till exempel bilder eller mappar i min gamla dator behövde jag bara klicka på *Ta bort*. Då blev jag av med allting på en gång. Mycket praktiskt.

Med min nya dator får jag i stället frågan om jag vill ta bort det. Hur får jag bort rutan med den varningen? **IRMGARD BRUNKE**

SJÅS! **Om du vill slippa varningar tar du bort krysset i rutan Egenskaper för Papperskorgen.**

SVAR. Jag gissar att du tänker på den irriterande rutan ***Bekräfta borttagning av fil***? Du blir av med den genom att högerklicka på ***Papperskorgen*** och välja ***Egenskaper***. Sedan kryssar du bort rutan ***Bekräfta vid borttagning***. **MARTIN APPEL**

Hos oss får du all frihet och teknik som behövs för din webbplats
– www.fsdata.se

BÄST I TEST Internetworld 2/08
FS DATA
Webbhotell – Serverdrift
www.fsdata.se • Tel 020-91 75 00

PÅ MÅNADENS CD

Jan Sandbladh, *jan.sandbladh@idg.se*

25 BÄSTA SPELEN

– SOM INTE KOSTAR ETT ÖRE

Vi har samlat de bästa gratisspelen för att du ska kunna roa dig framför datorn. Här hittar du schack, flygsimulatorer, arkadspel, action och patienser.

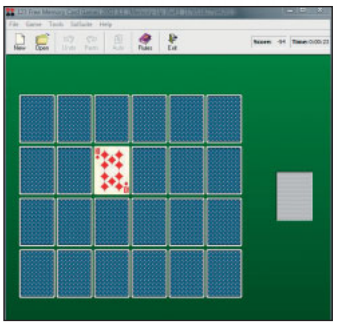

FEM PATIENSER

123 Free Memory bjuder på fem patienser som är Memory-baserade. Du vänder alltså upp korten två och två, och när du hittar två lika plockas de bort från skärmen. Varje gång du gissar fel får du minuspoäng, så det gäller att hålla nere antalet gissningar.

Namn: 123 Free Memory 2003 3.1.
Programtyp: Memory.

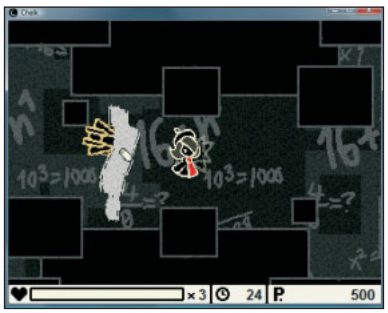

CHALK. Rita streck för att stoppa fiender och få kulor att studsa ifrån dig.

UDDA ACTIONSPEL

Chalk är ett annorlunda spel där du ska rita streck runt olika former för att förstöra dem och använda streck för att studsa kulor tillbaka mot de fiender som attackerar dig. För att kunna installera spelet måste du först packa upp det på din dators hårddisk.

Namn: Chalk.
Programtyp: Arkadspel.

DEN FÖRSVUNNA DIAMANTEN

Diamantjakten bygger på det klassiska sällskapsspelet, men är här i digital form. Två till fyra spelare kan vara med och spela på

Spela in från webbradion – och få mp3-filer

FULLVERSION

Radiotracker 5 låter dig spara musiken från internetradion som mp3-filer på din dator.

Radiotracker 5

Programtyp: Spara strömmande musik på datorn.
Utgivare: Rapid Solution Software.
Kontakt: radiotracker.com/en/free_mp3_music_downloads
Systemkrav: Windows XP/Vista, internetuppkoppling.

DET HÄR SMARTA programmet är en riktig guldgruva för dig som gillar musik.

Du kan använda det för att hitta radiostationer på internet som spelar din favoritmusik, men det bästa är att programmet låter dig spela in musiken och spara den som mp3-filer på din dators hårddisk.

Sedan kan du lyssna på låtarna när och var du vill.

För att hjälpa dig på traven har vi satt ihop en liten guide som hjälper dig att komma igång med Radiotracker 5. Bläddra bara till sidan 80 så är du igång på några minuter.

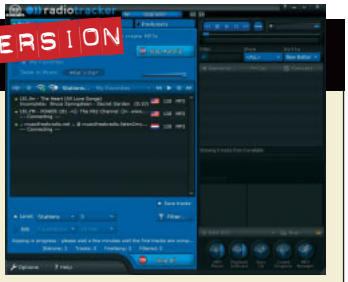

RADIOSMART. Radiotracker plockar hem favoritlåtarna.

Så installerar du Radiotracker 5

Klicka på knappen ***Fullversioner*** på skivans startsida. Klicka sedan på knappen **Installera** i faktarutan intill programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen ***Radiotracker.exe*** i mappen ***Fullversioner/radiotracker*** på skivan.

Psst! På cd-skivan ser du systemkraven för de olika programmen.

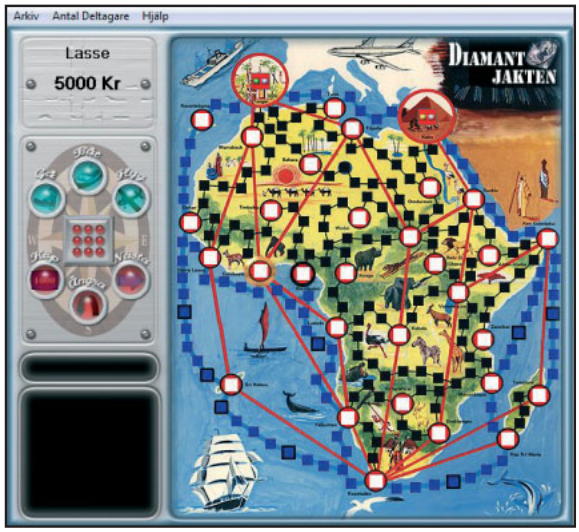

DIAMANTJAKTEN. **Kommer du ihåg sällskapsspelet? Här är nästan samma spel, fast i en version för datorn.**

RIVNINGSDAGS. **Lbreakout2 låter dig frossa i att krossa tegelstenar i 50 nivåer. Här vimlar det av bonusprylar och ofta är det rätt svårt.**

samma dator. Vem blir först med att hitta den ädlaste av stenar?
Namn: Diamantjakten 1.5.0.
Programtyp: Brädspel på datorn.

SNYGG FLYGSIMULATOR

Flight Gear är en riktigt läcker flygsimulator för dig som vill testa hur det känns att manövrera ett plan. Simulatorn är ett open source-projekt, vilket betyder att vem som helst får vidareutveckla den.
Namn: Flight Gear 0.9.8.
Programtyp: Flygsimulator.

PRICKA BUBBLORNA

I Frozen Bubble är målet att skjuta ned alla färgglada bubblor från himlen med ditt bubbelgevär. Det ser barnsligt enkelt ut, men vi kan lova att skenet bedrar. Ett mycket populärt spel.
Namn: Frozen Bubble 1.0.0.
Programtyp: Arkadspel.

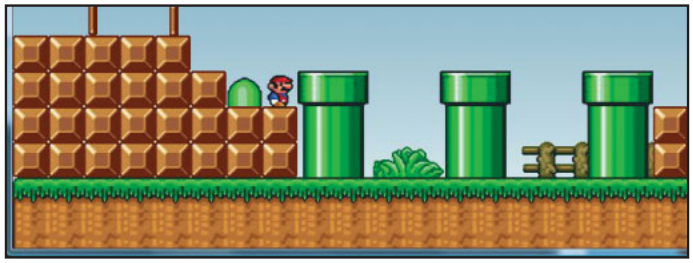

HOPPSPEL. **Lille Mario står redo att skutta ned i de första rören.**

ISKALLT. **Är du kylig nog att skjuta ned alla frysta bubblor i tid?**

MARIO I NY TAPPNING

Detta är en omgjord version av det klassiska Mario-spelet. Styr den lille rörmokaren runt banorna och se upp för alla faror som finns. Banorna utspelar sig såväl under vattnet som i lavafyllda vulkaner. För att installera spelet måste du först packa upp det på din dators hårddisk.
Namn: Mario Forever 4.
Programtyp: Plattformsspel.

BRYT NED MUREN

Lbreakout2 är ett mycket vackert och utmanande arkadspel i breakout-stil, men är betydligt mer utmanande än originalet. I fler än 50 nivåer får du tampas med olika typer av tegelstenar. Spelet innehåller massor av bonusmöjligheter och annat spännande som håller intresset uppe längre.
Namn: Lbreakout2 2.4.1.
Programtyp: Arkadspel.

SCHACK I 3D

Parmen är i grund och botten ett vanligt schackspel för datorn. Det låter dig även spela så kallat Star Trek-schack, vilket är schack på ett tredimensionellt bräde. Du har möjlighet att byta fritt mellan tre olika svårighetsnivåer.
Namn: Parmen 2.8.
Programtyp: Schack.

Snyggare digitala bilder – och nyttiga tips

FULLVERSION

Serif Photoplus 8 är ett riktigt kraftfullt program för bildredigering. Det har också bra guider.

Så installerar du Serif Photoplus 8

Klicka på knappen ***Fullversioner*** på skivans startsida. Klicka sedan på knappen ***Installera*** i faktarutan intill programmet. Vill du installera programmet manuellt hittar du installationsfilen ***Setup.exe*** i mappen ***Fullversioner/Serif*** på skivan. För att använda programmet som en fullversion måste du registrera det. Det gör du genom att i menyn välja ***Help*** och ***Registration Wizard....*** Klicka på ***Register Now*** och fyll i dina uppgifter. Din registreringskod skickas då till dig via e-post.

HÖJDARPROGRAMMET Serif Photoplus 8 ger dig alla de verktyg du behöver för din bildbehandling i ett enda paket.

Nu behöver du inte längre störa dig på sådant som för mörka bilder, röda ögon och dåliga kontraster – Photoplus 8 fixar detta och ger dig dessutom ett slutresultat som glänser. Och inte nog med det: I programmets hjälpfil hittar du massor av nyttiga tips om hur du bäst ska redigera och trimma dina digitala bilder.

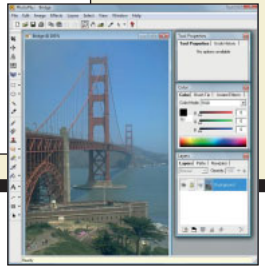

BILDSKÖNT. **Du fixar lätt bättre ljus och kontraster.**

Serif Photoplus 8

Programtyp: Redigera bilder.
Utgivare: Serif.
Kontakt: www.serif.com
Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista, internetuppkoppling.

TETRIS ÄR TILLBAKA!

Dags för en variant av höjdaren Tetris där du ska sortera de fallande blocken så att de bildar hela rader som försvinner. Fylls skärmen så är det kört, då har du förlorat.

Namn: The Tetris Game 1.

Programtyp: Arkadspel.

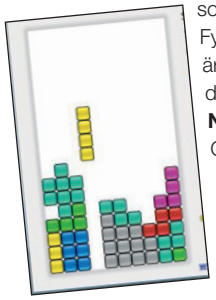

FALLERALLA. Ett parti Tetris är aldrig fel. Här är en av de snyggare varianterna.

PUSSEL MED SNYGGT JULTEMA

Detta är julversionen av brädspelet Passage 3. Du lägger ut brickor på ett bräde och måste matcha intilliggande brickor, antingen genom färgen eller mönstret. Ett perfekt spel att ta fram efter Kalle Anka och julmaten.

Namn: Passage 3 Christmas Edition 2.6.

Programtyp: Brädspel.

JULSPEL. Ingen match att passa ihop brickor som ligger intill varandra! Passage 3 heter spelet.

PLUS 15 ANDRA PROGRAM

Programmen som vi presenterat till vänster och på föregående sidor är bara ett urval av dem som följer med på cd-skivan.

Du hittar hela listan på nästa sida. På cd-skivan kan du också läsa mer om programmen.

Missa inte heller att vi i det här numret har med PC för Allas julkalender.

Vinn i PC för Allas julkalender!

Rimma varje dag och vinn lyxiga vinster – bland annat en stationär dator.

FÖR ATT LÄTTA upp den långa och otåliga väntan på julgröt, paket och Kalle Anka på julafton, bjuder PC för Alla traditionsenligt på en julkalender. Varje dag kan du öppna en ny lucka, och varje dag har du chans att vinna fina priser.

Här pratar vi inte om små ynkliga chokladbitar, utan om program, digitalkameror, datortillbehör och ett riktigt superpris på julafton: En stationär dator!

Alla har chans att vinna, och det enda som krävs är att du kan prestera ett finurligt julrim. Kalendern ligger som ett körbart program på skivan. Läs i rutan här nedan hur du ska göra för att hitta den.

När du öppnar kalendern och klickar på dagens lucka får du fram en bild på det pris du kan vinna.

Så startar du julkalendern

På skivans startsida finns en bild på kalendern och en kort text intill bilden. Starta programmet genom att klicka på länken ***Öppna kalendern***. Du kan också öppna den manuellt genom att öppna filen ***kalender.exe*** i mappen ***Kalender*** på skivan. Observera att du måste vara uppkopplad på internet för att få kalendern att fungera, eftersom ditt klick på kalendern gör att programmet letar upp vår server för att kolla vilket datum det är.

Smidigare bränning – med komplett guide

FULLVERSION

Ashampoo Burning Studio 2009 är ett extremt lättanvänt och mångsidigt brännarprogram.

ASHAMPOO BURNING STUDIO 2009 låter dig bränna såväl cd- och dvd-skivor som blu-ray. Det fixar lätt säkerhetskopior av dina viktiga filer. Du kan också smidigt kopiera musik-cd, skapa mp3-skivor och mycket annat.

Allt blir dessutom väldigt enkelt och behagligt att genomföra tack vare programmets tydliga steg för steg-instruktioner, oavsett vad du väljer att göra.

TYDLIGT. Burning Studio frågar vad du vill göra och guidar dig rätt.

Så installerar du Burning Studio 2009

Klicka på ***Fullversioner*** på skivans startsida. Klicka sedan på ***Installera*** i faktarutan intill programmet. För att använda programmet som en fullversion måste du registrera det. Klicka på ***Skaffa en gratis full versions nyckel*** i rutan som visas när du startar programmet. Fyll i din e-postadress i webbläsarfönstret som öppnas och klicka på ***Send***.

Du får nu ett mejl där du ska klicka på länken ungefär mitt i mejlet. När du gjort detta får du ett nytt mejl med ditt registreringsnummer.

Ashampoo Burning Studio 2009

Programtyp: Bränn cd- och dvd-skivor.

Utgivare: Ashampoo.

Kontakt: www.ashampoo.com

Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista, internetuppkoppling.

Psst! På cd-skivan ser du systemkraven för de olika programmen.

Skydd mot läskiga DATORVIRUS

F-Secure Internet Security 2008 är ett komplett antivirusprogram som uppdaterar sig automatiskt i bakgrunden så snart det känner att du är ute på internet. Och tack vare F-Secures dagliga uppdateringar är du maximalt skyddad mot virus och andra elakheter. F-Secure Internet Security 2008 innehåller även en brandvägg som stoppar hackare från att förstöra eller stjäla din information.

TRE MÅNADERS UPPDATERINGAR

Innan du installerar programmet måste du avinstallera ditt gamla antivirusprogram från din dator. Gör du inte detta finns risken att din dator inte startar över huvud taget!

För att få tre månaders gratis uppdateringar måste du registrera programmet. Det gör du genom att skriva in prenumerationsnumret ***0B6M-ERVL-CA1Y-EU38-XHL6*** när du installerar programmet. Denna version av F-Secure fungerar med fria uppdateringar fram till 25 mars 2009.

Har du problem med installation, registrering eller programmet kan du få hjälp på ***www.f-secure.se***.

Välj först ***Privat*** och därefter ***Support & Nedladdning***. Du kan även nå företagets supportavdelning på deras mejladress: ***support@f-secure.se***.

Om du vill ha support via telefon ska du ringa ***08-507 440 11***. Observera att PC för Allas redaktion tyvärr inte kan svara på några frågor om programmet, vare sig per mejl eller telefon.

Så kommer du igång med PC för Allas cd

Stoppa in cd:n i din cd-läsare. Om du har funktionen Autostart i Windows påkopplad startar skivan direkt. I annat fall får du gå in via Utforskaren och leta reda på din cd-läsare.

Dubbelklicka på filen ***pfacd.exe*** så startar cd-skivan.

Godkänn villkoren genom att klicka på knappen ***Ja, jag godkänner***, så kommer du till skivans startsida. Du når alla avdelningar genom att klicka på motsvarande knapp överst i menyn. Du kan också klicka direkt på texten om avdelningen på skivans startsida.

För att komma tillbaka till startsidan klickar du helt enkelt på knappen ***Huvudmeny*** längst upp till vänster.

46 PROGRAM PÅ CD:N

FULLVERSIONER

Ashampoo Burning Studio 2009. Bränn cd- och dvd-skivor.
Serif Photoplus 8. Redigera bilder.
Radiotracker 5. Spara strömmande musik på datorn.

TEMA

123 Free Memory 2003 3.1. Memory.
123 Free Puzzle 2005 4.0. Patienser.
123 Free Solitaire 2006 5.5. Patienser.
3D Asteroids 1.4. Arkadspel.
Billard GL 1.75. Biljardsimulator.
Blast Radius II. Actionspel.
Chalk. Arkadspel.
Diamantjakten 1.5.0. Brädspel på datorn.
Duo 2.01. Actionspel.
Fingertime Sudoku 1.0. Sudoku.
Flight Gear 0.9.8. Flygsimulator.
Frozen Bubble 1.0.0. Arkadspel.
Icy Tower 1.3.1. Plattformsspel.
Jardinains 1.2. Arkadspel.
Lbreakout2 2.4.1. Arkadspel.
Mario Forever 4. Plattformsspel.
N 1.4. Plattformsspel.
Ocular Ink 0.92e. Actionspel.
Parmen 2.8. Schack.
Pawn 2.86. Schack.
Passage 3 Christmas Edition 2.6. Brädspel.
Puzzlement 2. Pusselspel.
Scorched3d 41.3. Strategispel.
The Tetris Game 1. Arkadspel.
Warning Forever 1.4. Rymdaction.

VERKTYG

Ad-Aware 2008. Gör surfandet säkrare.
Xnview 1.94. Enkelt bildbehandlingsprogram.
Adobe Reader 8.1. Pdf-läsare.
Firewall Plus. Personlig brandvägg.
PC Tools Antivirus. Antivirusprogram.
Threatfire. Ta bort skadliga program.
Filezilla. Ftp-program.
Zipgenius 6. Packprogram.
Winzip 12. Packprogram. (Shareware, 29.00 dollar)
Windows Live Messenger. Chattprogram.
Firefox 3. Webbläsare.
Mozilla Thunderbird 2. E-postprogram.
Microsoft Internet Explorer 7. Webbläsare.
PDF 995 ver 9. Skapa pdf-filer.
Zonealarm 70.362. Brandvägg.
F-Secure Internet Security 2008. Gratis fullversion med tre månaders fria uppdateringar.

EXTRA

Audacity 1.2.6. Musikprogram.
Google Chrome Beta. Webbläsare.

MP3-MUSIK

Grieg. Bröllop i Troldhaugen.

CLIPART

200 fria bilder. Tema: Jul.

ANNONS

Norman Security Suite. Gratis fullversion med sex månaders fria uppdateringar.

Observera att vissa program kräver internetuppkoppling och e-postadress.

= program på svenska

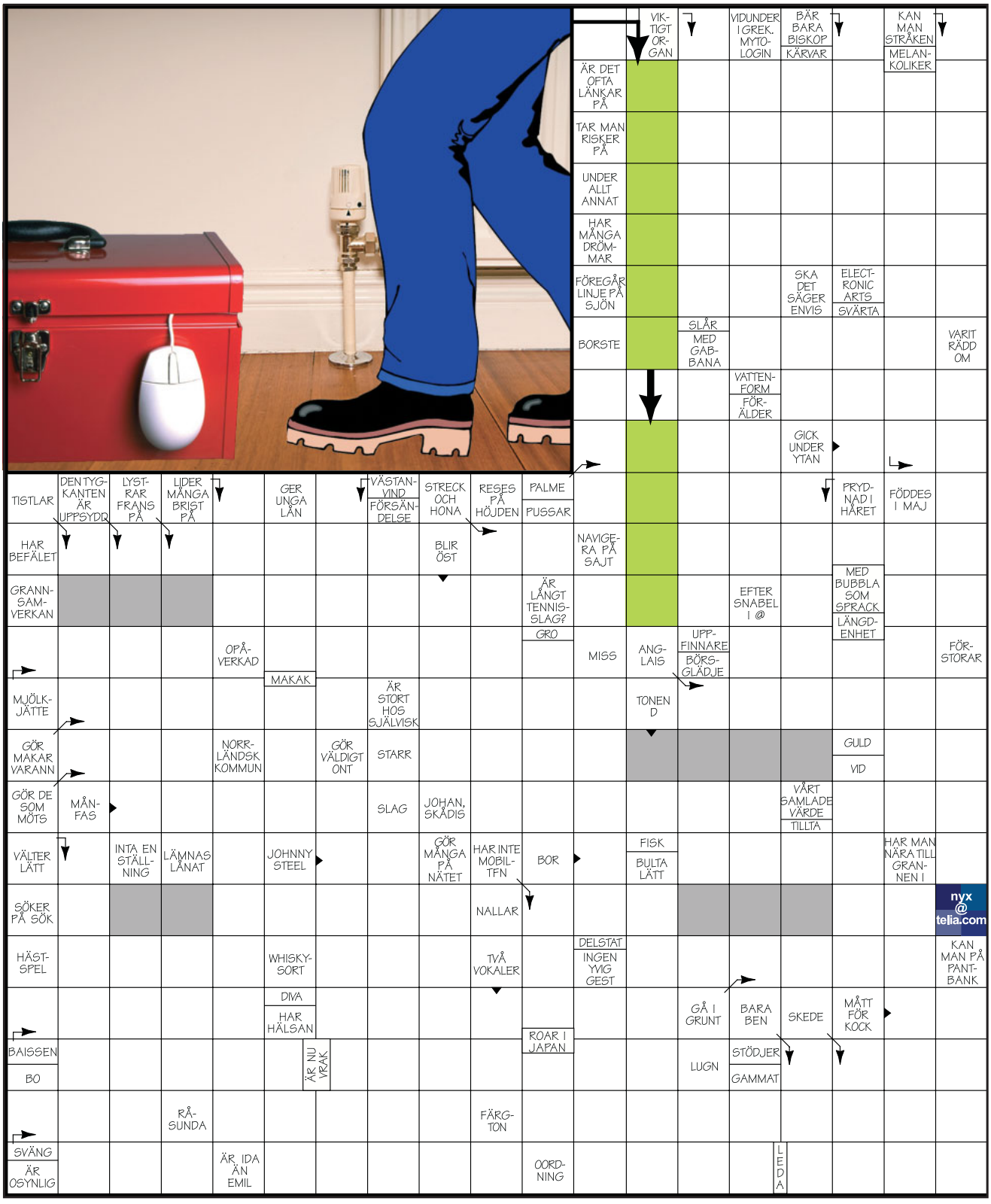

KORSORD II-2008

Skicka in lösningen senast 15 december 2008 till **PC för Alla, 106 78 Stockholm**.
Märk kuvertet **"Korsord 11-2008"**. Den som skickar in den först öppnade rätta lösningen vinner ett exemplar av Norton Internet Security 2008 (svensk version) från Symantec.
Den rätta lösningen hittar du efter 16 december på ***www.pcforalla.se/tavling***.
Lycka till!

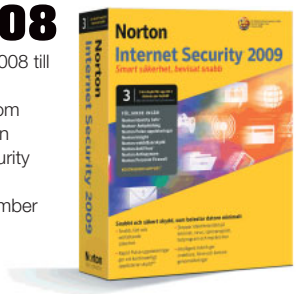

❒ Jag vill passa på att prenumerera på PC för Alla. För endast 695 kronor inklusive moms får jag 12 nummer med tillhörande cd-skivor. **PFA049**

Namn:

Gatuadress:

Postadress:

Telefon:

E-post: **Ålder:**

❒ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

Fredrik Claesson, *fredrik.claesson@idg.se*

FINNS OCKSÅ PÅ PCFORALLA.SE

Du behöver inte skriva av länkarna nedan. Du hittar dem direkt på: *pcforalla.se/freddas*

Så kan du se ut som på 50-talet

På Yearbook Yourself kan du klistra in svartvita bilder på dig själv eller en kompis – och få dem att se ut som om de är hämtade från skolans årsbok mellan 1950 och 2000. En klassiker!

BÖRJA HÄR. Gå till www.yearbookyourself.com. Ladda in en bild (max en megabyte) Justera med kontrollerna.

FARMOR. Tantiga brillor var tydligen högsta mode 1964.

LÄSKIG. Fet i håret anno 1968.

60-TAL. Som hämtat från James Bond 1966.

TJECKISK? Hockey-frillan var inne 1990.

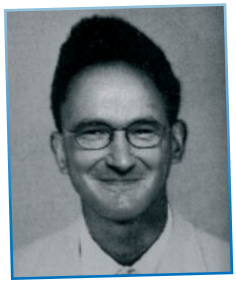

EXTREM. Classic kallas denna från 1950.

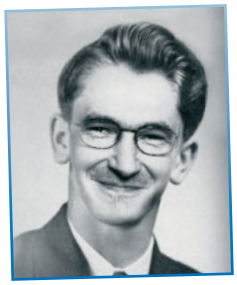

1952. Hoppas mina barn aldrig ser den här.

MÅNADENS RECEPT

Pepparkaks-pc

Vi gillar fläkten som ser ut som en blomma. Men vad är musens sladd gjord av?

www.popgadget.net/2004/12/gingerbread_lap.php

EFTERLYSNING

Sveriges fulaste hemsida

Denna sajt från Kristen webbdesign är inte direkt himmelsk. Men finns det någon läsare som kan hitta en utmanare till titeln?

LÄSARNAS BÄSTA:

Felstavat

Här blev det inte många bokstäver rätt.

TACK TILL THOR ANDREASSON

Avkopplat

Tack vare programmet i min nya Samsung-mobil kan jag äntligen koppla av.

TACK TILL JIMMY LUNDGREN

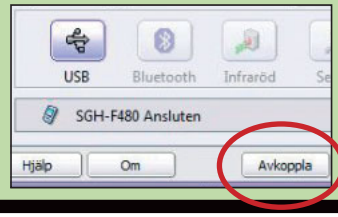

PONDUS

av Frode Överli

VINN EN RESA TILL RYMDEN

Nu kan du vinna en flygtur i ett flygplan som simulerar tyngdlöshet, samt chansen att få uppleva en riktig rymdresa. Dessutom står tio paket av Norton Internet Security 2009 på spel. Allt du behöver göra för att vara med och tävla är att sms:a in ditt svar så det är oss tillhanda senast den 31 december 2008.

Det här kan du vinna
1:a pris: En flygtur där du får uppleva tyngdlöshet på riktigt, samt möjligheten att delta i en dragning om en riktig rymdresa (suborbital flygning).
2:a-11:e pris: Norton Internet Security 2009.

Vad hette den första människan i rymden?

■ **Gagarin** ■ **Laika** ■ **Fuglesang**

Skicka in ditt svar via sms till telefonnummer **72401** med texten **PFA Gagarin**, **PFA Laika** eller **PFA Fuglesang** (PFA mellanslag Ditt svarsalternativ). Genom att sms:a till detta nummer förbinder du dig att läsa och acceptera de fullständiga tävlingsvillkoren på ***pcforalla.se/rymdtavling***.

SMS:A DITT SVAR TILL 72401

Samtalet kostar 10 kronor utöver trafiktaxa som betalas av deltagaren på mobiltelefonräkningen. Senast den **31 december** måste ditt svar vara oss tillhanda. Juryn består av PC för Allas marknadsavdelning. Eventuell vinstskatt betalas av vinnaren. Vinnaren kontaktas i början av januari av PC för Alla och presenteras även på ***pcforalla.se***.

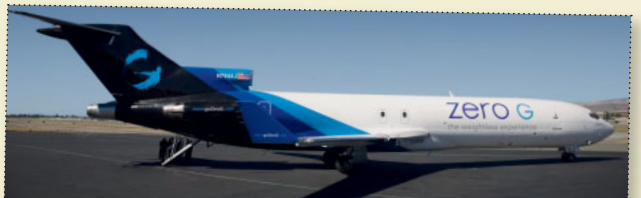

Tävlingsregler

Tävlingen är endast öppen för medborgare i Sverige. Den tävlande måste ha uppnått myndig ålder och behärska engelska språket.

Vinnaren måste vara fysiskt frisk för att kunna genomföra den tyngdlösa flygningen och/eller suborbitala flygningen, vilket avgörs efter PC för Allas eget gottfinnande.

Fullständiga tävlingsvillkor hittar du på ***pcforalla.se/rymdtavling***.

Fakta om förstapriset

Vinnaren får en flygtur i ett flygplan som simulerar tyngdlöshet runt den 21 februari 2009, samt möjlighet att lämna ett bidrag i en dragning om en suborbital flygning. Den tyngdlösa flygningen äger rum i USA. Priset inkluderar tur- och returbiljett för flyg i turistklass för en person, från en större flygplats i Sverige med avresa 20 februari 2009, och hemresa 22 februari 2009. Dessutom ingår ett standardhotellrum för två nätter/tre dagar, marktransport till och från flygplatserna vid avresa och hemresa, marktransport till och från anläggningen för den tyngdlösa flygningen samt måltider.

Vinnaren kvalificerar sig för att delta i en separat dragning med chans att vinna en suborbital flygning, som genomförs på ett datum och en tidpunkt bestämd av sponsorn efter eget gottfinnande.

Dragningen om suborbital flygning utförs i USA under landets lagar och regler och kommer att ske den 21 februari 2009 när den tyngdlösa flygningen genomförs.

Fakta om Norton Internet Security 2009

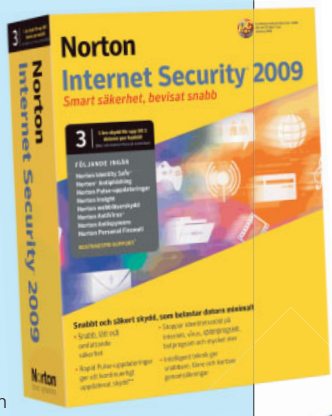

Norton Internet Security 2009 är ett snabbt, omfattande och uppdaterat skydd mot hoten på internet. Det skyddar datorn, din identitet och ditt hemmanätverk utan att det går långsammare att jobba.

Den här fullständigt omarbetade versionen är utformad för att ge bibehållen snabbhet och gör det säkrare och enklare än någonsin att surfa, handla och uträtta bankärenden på internet.

Systemkrav: Windows XP/Vista.

Argentina; Computerworld Argentina, NetworkWorld Argentina, PC World Argentina Australien; Australian Macworld, Australian PC World, Australian Reseller News, Channel X Australia, CIO Australia, CIO Government Review - Australia, Computerworld Australia, Information Age - Australia, WebBusiness- Australia, WebBusiness- Australia Bangladesh; PC World Bangladesh Belgien; Network & Telecom, PC World Belgium Brasilien; Annuario de Informatico - Brazil, Computerworld Brazil, Microsoft Business Journal, PC World Brazil, Publish Brazil, Solutions Integrator Brazi, Super Game Power Brazil, World Telecom Brazil Bulgarien; CAD/CAM/GIS World Annual - Bulgaria, Computerworld Bulgaria, Information Technologies in Banking Bulgaria, Network World Bulgaria, PC-World Bulgaria Chile; Computerworld Chile, Informatica Chile, PC World Chile Colombia; Computerworld Colombia, PC World Colombia Costa Rica; Computerworld Central America, Computerworld Puerto Rico, PC World Centro America Danmark; Computerworld Danmark, Computerworld Danmark Annual Issue, IT-Branchen Denmark, IT-Partner Denmark, IT Top 100, Networld Denmark, PC World Danmark, Teknik & Net Ecuador; Computerworld Ecuador, PC World Ecuador Egypten; PC World Egypt Filippinerna; Computerworld Philippines, PC World Philippines, The Web Philippines Finland; MikroPC, Tietoviikko Frankrike; Create France, Développeur Référence, Distributique, Grande Ecoles LMI, Info PC, Le Monde Informatique, Macworld France, Reseaux & Telecoms, Univers Macworld Förenade Arabemiraten; ComputerNews Middle East, Network World Middle East, Reseller World Middle East Grekland; GamePro Greece Hong Kong; Computerworld Hong Kong, IT for SME Indien;, CIO India, IS Computerworld India, PC World India Indonesien; Info Komputer Indonesia Irland; ComputerScope, Computerscope Channels Ireland, PC Live! Ireland Island; PC World-Iceland Italien; Computerworld Italia, Macworld Italia, Network World Italia, PC World Italia Japan; CIO Japan, Computer Graphics World Japan, Enterprise Servers World- Japan, Java World Japan, Linux World - Japan, Sunworld Japan, Windows 2000 World-Japan Jugoslavien; Mikro PC World Yugoslavia Kanada; CIO Canada, ComputerWorld Canada, CXO.Ca-Canada, IT World Canada, Lac Carling Governments Review, Network World Canada Kenya; PC World East Africa Kina; CEO&CIO China, China Computerworld, China Internet Times, China Networkworld, Computer Business News - China, Digital Fortune - China, Electronic and Computer Design World China, Electronics Products China, Home PC World China, PC World China, Telecom Product World China Lettland; PC World e-Pasaule - Latvia Libanon; Gamepro Middle East Litauen; PC World Lithuania Malaysia; Computerworld Malaysia Malta; PC World Malta Marocko; PC World Morocco Mexiko; Computerworld Mexico, PC World Mexico Myanmar (Burma); PC World Myanmar, Nederländerna; ComputerPartner Netherlands, Computer! Totaal, Computer!Totaal Tips & Tricks Netherlands, Infosecurity-Netherlands, InfoWorld Netherlands, Internetworking Buyers Guide, LAN internetworking Magazine, Net Magazine Netherlands Nepal PC World Nepal Nigeria; PC World Nigeria Norge; CAD/CAM World Norge, Computerworld Norge, Computerworld Norge E-Business, Computerworld Norge Mobiz, IT Kurs - Norway, IT.bransjen Norway, Nettverk & Kommunikasjon Norway, PC World Ekspress Norge, PC World Norge, PC World ProduktGuide Norge, The Business Standard-Norway Nya Zeeland; CIO New Zealand, Computer Industry Directory New Zealand, Computerworld New Zealand, Internet Magazine New Zealand, IT Contractors Handbook, New Zealand Reseller News, PC World New Zealand, unlimited / New Zealand, WebBusiness New Zealand Pakistan; Computerworld Pakistan Panama; PC World Panama Peru; Computerworld Peru, PC World Professional Peru, PC World (SOHO) Peru Polen; Computerworld Poland, Digit Poland, Informator IT (IT Directory) Poland, Kino Domowe - Magazyn DVD - Poland, Networld Poland, PC World Komputer Portugal; Cerebro/PC World Portugal, Computerworld /Correio Informatico Portugal, Dealer World Portugal, Network World Portugal, Publish Portugal Rumänien; Computerworld Romania, Network World Romania, PC World Romania Ryssland; Computerworld Russia, Mir PK Russia, Publish Russia, Sety Russia Schweiz; Computerworld Schweiz, PCtip Switzerland, Top 500 Swiss IT Singapore; CIO Asia, Computerworld Singapore, PC World Malaysia, PC World Singapore, Planet e Singapore, SME Guide, The Web Malaysia Spanien; Computerworld Espana, Comunicaciones World Espana, Dealer World 15, Dealer World Espana, i-world Espana, lideres.com Espana, Macworld Espana, PC World Espana Sri Lanka Infolink/PC World Sri Lanka Storbritannien; Ch@nnel 2001-UK, Computer Trade Shopper, ComputerWeekly, ComputerWeekly E-Business Review UK, Digit UK, Freelance Informer UK, IBM Computer Today-UK, Macworld UK, MicroScope UK, PC Advisor U.K.
Sverige: Biotech Sweden, CAP&Design, CIO Sweden, Computer Sweden, Miljöaktuellt, Executive Report, Internetworld, IT.Branschen, Level, M3 - Maxi Mobile Magazine, MacWorld, PC för Alla, Studio, TechWorld.
Sydafrika; Cable Talk SA, Computing SA, Network World SA, The Channel SA Sydkorea; CIO Korea, Hi-Tech Information S. Korea Taiwan; CIO - Taiwan, Computerworld Taiwan, Macworld Chinese, New Economy Weekly - Taiwan, New Vision e-Publishing Taiwan, PC World Taiwan Thailand Thai Computerworld Tjeckien; Business World Czech Republic, Computerworld Czech & Slovak Republic, GameStar Magazine Czech Republic, PC World Czech & Slovak Republic Turkiet; ComputerLife-Turkey, GamePro - Turkey, Macworld Turkey, PCLife-Turkey Tyskland; CIO - Germany, Computer Partner Germany, Computerwoche, Computerwoche - Spezial, Cool Companies Hot Products -Germany, Freiberufler Info, Gamestar - Germany, Macwelt, NetworkWorld Germany, PC WELT Germany, PC Welt Special Issue, Young Professional - Germany Ukraina; Computerworld Kiev, PC World Ukraine Ungern; Computerworld Szamitastechnika, Gamestar - Hungary, IDG HungaryAnniversary Issue, PC World Hungary USA; CIO US, Computerworld US, CTO Magazine - US, Darwin Magazine -US, GamePro, InfoWorld US, Macworld US, Network World US, PC World US, Publish US Venezuela; Computerworld Venezuela, CW Canales / Venezuela, PC World Venezuela, SystemWorld-Venezuela Vietnam; PC World Vietnam Vitryssland; PC World Belarus Zimbabwe; PC World Zimbabwe Österrike; ComputerPartner Austria, Computerwelt Österreich, Top 500 Austria, Young Professional Austria

ÅRETS BÄSTA PRODUKTER

Stor guide till alla prylar och program som fått 8, 9 eller 10 i betyg under 2008

6 MINIMALA PC FRÅN 3 000 KRONOR

I testlabbet just nu hårtestar vi de senaste modellerna av kompakta stationära datorer. Vi pratar om de där små modellerna som du gärna placerar på skrivbordet, eftersom de både är snygga och smidiga.

NY TEKNIK

Glöm plånbok, biljett och nycklar – allt finns i mobilen!

NFC ÄR FÖRKORTNINGEN du ska lägga på minnet – den står för tekniken som gör att din mobiltelefon förvandlas till biljett på bussen, nyckel till ytterdörren eller pengar i butiken. I nästa nummer får du veta hur det fungerar.

TEST

För säkerhets skull – ge din dator ett paket!

VILL DU VARA på den säkra sidan skaffar du ett komplett säkerhetspaket till din dator. Vi testar virusskydden, brandväggarna och de olika filtren som programpaketen innehåller – och utser det bästa.

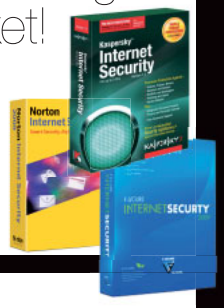

LJUDBOK PÅ KÖPET!

Spännande vinterdeckare på Månadens cd

DAVID ÄR PANISKT rädd för skymning och natt. När mörkret faller, så är det något utanför hans stuga. Något som drar närmare när rädslan blir som värst. Som knackar i väggarna, som skymtar i fönstret. Något som vill in ...

Du som törs du lyssna hittar ljudboken på cd:n!

SKOLA

Så får du ut maximalt av batteriet i din bärbara

LESS PÅ ATT den bärbara datorns batteri dör efter bara en knapp timme? I nästa nummer bjuder vi på tio tips som kan förlänga driften rejält.

DESSUTOM: Nyheter och trender ■ Snabbguider ■ Test av produkter som strömmar ditt ljud ■ Så gör du om den köpta musiken till mp3-filer ■ Surftips för nytta och nöje ■ Så fungerar bionisk syn ■ Månadens nya produkter ■ Kul korsord ■ Test av datorspel ■ Cd full med program ■ Tävling ■ Frågor & svar ■ Steg för steg-guider och mycket mer...

Här beställer du hem PC för Alla!

Klipp till och beställ en prenumeration du också. Du kan även mejla beställningen till ***kundservice@idg.se***

☐ Självklart vill jag genast ha en prenumeration på tidningen. Jag får 12 nummer med tillhörande cd-rom-skivor för endast 695 kronor inklusive moms. (Ordinarie lösnummerpris: 724 kronor)

PFA049

Namn

Adress

Postadress

Telefon

☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

Frankeras ej. PC för Alla betalar portot

PC FÖR ALLA

Svarspost
110 316 205
110 00 Stockholm

Från oss alla till er alla... Riktigt bra saker!

Julklappstips från Dustin home!

Kampanjer från Microsoft!

KAMPANJ!
2995:-

700:- tillbaka!

KAMPANJ!
995:-

5010101561 | MICROSOFT OFFICE 2007 HOME & STUDENT WIN SVE 3-ANV CD | 995:-
5010145250 | MICROSOFT WINDOWS VISTA HOME PREMIUM W/SP1 SVE DVD | 2095:-
5010145247 | MICROSOFT WINDOWS VISTA ULTIMATE W/SP1 SVE DVD | 2995:-

NYHET!
995:-

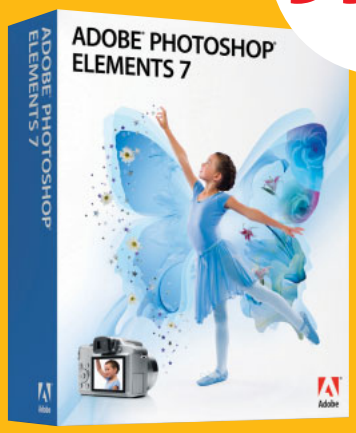

Ta fram det bästa i dina foton

Adobe Photoshop Elements 7

Adobe Photoshop Elements 7 kombinerar kraft och enkelhet så att du kan få ut mer av dina bilder. Förvandla dina foton till något utöver det vanliga med nya redigeringsalternativ som gör det enkelt att rensa bort oönskade objekt.

5010186156 | ADOBE PHOTOSHOP ELEMENTS 7.0 WIN SVE CD | 995:-
5010173792 | ADOBE PHOTOSHOP ELEMENTS 7.0 WIN ENG CD | 995:-
5010178899 | ADOBE PHOTOSHOP ELEM 7 & PREMIERE ELEM 7 WIN SVE CD | 1295:-

Fantastiska resultat! Ersätter extremt populära IP4500.

Canon PIXMA IP4600

Med Canons toppmodell i PIXMA A4-sortimentet skriver du ut snabbt och enkelt och får snygga och hållbara utskrifter. De extra funktionerna för hantering av utskriftsmaterial gör den extra mångsidig.

- Utskriftskvalitet 9600x2400 dpi
- Utskriftshastighet Färg 21 sidor/min, 20 sek/foto
- Utskriftshastighet Svart/Vit 26 sidor/min
- Automatisk duplex
- PictBridge-kompatibel
- Energy Star-certifierad

5010172676 | CANON PIXMA IP4600 | 1090:-

NYHET!
1090:-

www.dustinhome.se | **08-553 44 900 | order@dustinhome.se**
Priser inkl. moms. 30 dagars öppet köp! Frakt 49:-. 39:- tillkommer vid faktura. Reservation för prisändringar och slutförsäljning.

Stolt sponsor av Idol 2008

TRYGG E-HANDEL

Årets e-handlare 2007
Ljud och Bild
PriceRunner

Kabel på köpet!*
3290:-
351:- i 12 mån

Flaggskeppet bland mediaspelare

Tvix M-6500

Med nytt menysystem som utnyttjar HD-upplösningen fullt ut, HDMI 1.3, stöd för fler videoformat och med ännu mer muskler under skalet visar M-6500 var skåpet ska stå! De nya kretsarna har mer processorkraft, mer minne och är ännu mer optimerade för att spela de absolut senaste videoformaten.

***Supra HDMI-kabel, värde 445 kr**

5010129424 | TVIX M-6500A (UTAN DISK) + SUPRA HDMI 2.0M | 3290:-

NYHET!
2790:-
305:- i 12 mån

Vidareutvecklingen av den populära A-100

Popcorn Hour A-110

Popcorn Hour A-110 är en vidareutveckling av den populära mediaspelaren A-100. Popcorn A-110 har stöd för 2,5- och 3,5-tums SATA-hårddiskar och USB-slave-funktionalitet. På baksidan har HDMI-utgången uppgraderats till version 1.3a och A-110 har fått en optisk digitalutgång.

5010167814 | POPCORN HOUR A-110 | 2790:-

5990:-
599:- i 12 mån

Dual Core processor och 17" skärm till ett fantastiskt pris!

Compaq Presario CQ70-115

- Pentium Dual Core T3200 2 Ghz
- 3 GB DDR II 667 MHz
- 120 GB hårddisk
- DVD±RW med dubbla lager
- HDMI-port
- Intel GMA 4500MHD
- 17" BrightView-skärm
- 10/100 Mbps och WLAN 802.11a/b/g
- Windows Vista Home Premium Svensk
- 1 års garanti

5010185302 | COMPAQ PRESARIO CQ70-115 PD 2.0 3GB/120 DVDRW 17#VHP | 5990:-

Dustinhome
Simply Faster

POSTTIDNING B ECONOMIQUE
IDG AB 106 78 STOCKHOLM

Surfa när du vill - var du vill

Nya LG X110 gör det möjligt att surfa överallt. Tack vare den mobila uppkopplingen med inbyggd Turbo3G har det aldrig varit enklare att koppla upp sig på nätet. LG X110 är liten och lätt att ta med var du än ska. Låt världen bli din arena.

Do it everywhere **X110**

www.lge.com

LG
Life's Good

LG recommends Windows® for everyday computing